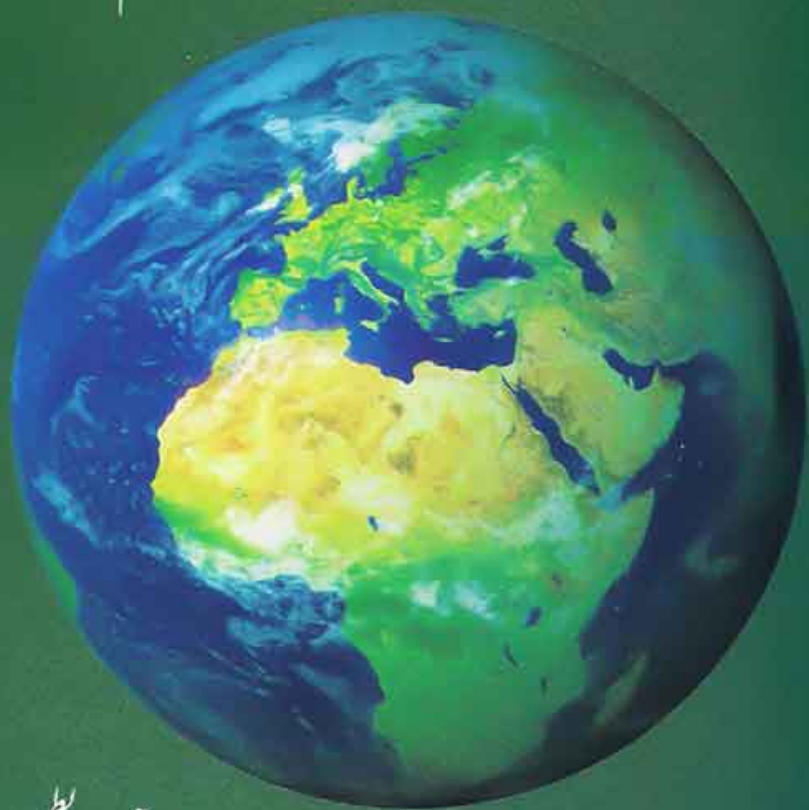

پاسخ بہ سوالاتی پیرامون
حضرت بقیۃ اللہ الاعظم
ارواحِ فاو

سید حسن البٹھی

پاسخ بہ سؤالاتی پیرامون حضرت

بقیۃ اللہ الاعظم
ارواحنا

نوشتہ:

سید حسن البطحی

ابطحی، سید حسن، ۱۳۱۴
پاسخ به سؤالاتی پیرامون حضرت بقیة اللہ الاعظم / نوشته سید حسن ابطحی.
تهران: سیمای دوست، ۱۳۹۲.
۳۱۲ ص. ۱۵۰۰۰۰ ریال - شابک ۷ - ۹۰ - ۶۳۳۱ - ۹۶۴ - ۹۷۸
شیعه -- عقاید.
BP ۱۳۹۵
۲۹۷ /
۳

شناسنامه کتاب

نام کتاب: ..... پاسخ به سؤالاتی پیرامون حضرت بقیة اللہ الاعظم (رَافِئِیَّہ)
نویسنده: ..... سید حسن ابطحی
ناشر: ..... سیمای دوست
تعداد صفحات: ۳۱۲
نوبت و تاریخ چاپ: ..... اول / ۹۵
چاپخانه: ..... باقری
شمارگان ۱۰۰۰
قطع ..... وزیری

تلفن ناشر ۰۹۱۲۱۱۹۰۹۱۵

شابک ۷ - ۹۰ - ۶۳۳۱ - ۹۶۴ - ۹۷۸

قیمت   تومان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين

ووصلني الله على سيدنا محمد وآله وأحبه

سَيِّدِ الْاَكْبَامِ الْمُبِينِ الْحَبِيبِ الْفَرِيدِ الْمُنْتَظَرِ الْمُهَذَّبِ

پیشگفتار

حمد خدایی را که ما را موفق به گفتن مطالبی برای عموم مردم در تمام موضوعات مذهبی، اعتقادی، فلسفی، اخلاقی و سایر معارف اسلامی فرمود، و تشکر از دوستانی که این مطالب را از نوارها پیاده کرده و به صورت کتاب درآورده‌اند و سپاس از دوستانی که لطفی به من داشته و خدمات خدمتگزارشان را ارج نهاده و آنچه مربوط به حضرت بقية الله الاعظم (أَوَّلُ الْفَلَاحِ) بوده را جدا کرده و آن‌ها را در اختیار ما گذاشته‌اند، من هم مختصر تنقیح و تصحیحی آن‌ها را نموده‌ام تا برای همه مفید باشد. ضمناً این دوستان کوشش کرده‌اند که در قلم و ادب سخنرانی‌ها و پاسخ سؤالات دخالت نکرده و به همان حالت ساده در این کتاب آورده‌اند و کار مشکل‌تر این دوستان آن بوده که سؤال و جوابی که در کتاب‌های اینجانب قبلاً چاپ شده آنها را از این سؤال و جوابها حذف نموده و تنقیح و تصحیح فرموده‌اند که از همه آنها کمال تشکر را داریم. امید است خدای تعالی همه ما را زیر سایه حضرت امام زمان (أَوَّلُ الْفَلَاحِ) محفوظ نگه دارد.

سؤال اول:

اولوالامر کیست؟

پاسخ ما:

اولوالامر همان امام مطلق است، یعنی خدای تعالی به ما فرموده است: «أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ» اطاعت کنید خدا و رسول خدا را. این دو معلوم است و «وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ»^(۱) صاحبان امر از خود شما. این جا بحث علمی تقریباً شاید خسته کننده وجود دارد که من خیلی مختصر و واضح عرض می کنم ان شاء الله مورد توجهتان واقع شود، چون مخصوصاً بعد از انقلاب خیلی بحث بود که اولوالامر آیا فقط ائمه اطهار هستند یا شامل مرجع تقلید هم می شود. اهل سنت هر کس که قدرت را در دست بگیرد او را اولوالامر می دانند، مثلاً فرض کنید شاه ها و ریاست جمهوری ها و خلفای عباسی و اموی همه اینها را اولوالامر می دانند. شیعه طبق روایاتی که دارد و از ائمه اطهار رسیده جای بحث است که اوامر چه افرادی هستند؟ یک روایتی دارد که هم شیعیان نقل کرده اند و هم اهل سنت و خیلی هم تکرار شده است. از نظر خود لفظ صاحب امر، اولوالامر در زمان ما کیست؟ در کره زمین کسی که

بتواند و خدا او را قبول داشته باشد و خدا این سمت را داده باشد که به همه امر کند حضرت ولی عصر است. در زمان حضرت پیغمبر اکرم خوب حضرت بوده‌اند و این امر از جانب پروردگار به او رسیده و می‌تواند امر کند لذا می‌فرماید: «أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ»^(۱) پس از نظر لفظ اولوالامر به کسی می‌گویند که از همه مردم مؤمن و مسلمان که آن زمان در روی کره زمین هستند برتر و بالاتر در علم و تقوا باشد و این معلوم است که یک نفر است و آن حضرت ولی عصر است. پس مرجع تقلید چه کاره است؟ ولی فقیه چه می‌کند؟ چون در زمان ما این یک مورد استثنائی است، یعنی در زمان غیبت کبری که حضرت بقیة الله غایب هستند - روی مصالحی که من مفصلاً در کتاب مصلح آخر الزمان نقل کرده‌ام - روی مصالحی که هست این وجود مقدس غایب هستند، خوب حالا مردم بی‌امام باشند، بی‌سرپرست باشند؟ نه تعیین کرده‌اند «و اما من کان من الفقهاء»^(۲) کسی که از فقهاء باشد. اول شرطش این است که فقیه باشد فقیه یعنی فهیم، دین را بفهمد، بفهمد که این حکم که در دین است از کجا آمده یا از قرآن یا از روایات استنباط کرده باشد، مجتهد باشد، فقیه و فهیم باشد و کسی که فهیم نباشد، دین را نفهمد، اطلاعی از احکام و معارف نداشته باشد که نمی‌تواند مقام رهبری را به عهده بگیرد. در ممالک اسلامی الان هستند - که در زمان ما حتی قبل انقلاب در مملکت خودمان - آن کسی که خودش را صاحب امر می‌دانست نه اطلاعی از دین داشت، نه از احکام دین، نه از معارف دین. الان حتی در ممالک دنیا ممکن است که افرادی پست رهبری را به عهده گرفته باشند که هیچ اطلاعی از دین اسلام نداشته باشند بلکه عملاً هم بر خلاف دین عمل می‌کنند. خوب در اسلام دستور داده شده و شرط شده که باید حتماً فقیه باشد فقیه هم باید «صائناً لنفسه» خود

۱ - سوره نساء آیه ۵۹.

۲ - تفسیر حضرت امام عسکری صفحه ۳۰۰ و احتجاج طبرسی جلد ۲ صفحه ۴۵۸.

نگه‌دار باشد، استقامت داشته باشد با هر بادی نلغزد در مقابل هر فشاری از پا در نیاید. «حافظا لدینه» حافظ دینش باشد یعنی تمام فکرش این باشد که قوانین دین در میان جامعه عمل شود نگذارد و یک دانه از قوانین اسلام منحرف شود احکام اسلام پیاده شود حافظ دین باشد این شرط سوم. «مخالفا لهواء مطیعا لامر مولا» خواسته‌های نفسانی خودش را پیاده نکند مخالف هوای نفسش باشد و بعد بنده خدا باشد. ببینید حتی مراحل کمالات را در این روایت امام فرموده بنده خدا باشد. این طبیعی است که مردم یک چنین فردی را به رهبری و امامت باید بپذیرند. این شخص می‌شود امام مردم و با این خصوصیات در غیبت جای حضرت بقیه الله را می‌گیرد، لذا در زمان غیبت به ما فرموده‌اند نه تنها در احکام مثلاً در عبادات بلکه در احکام سیاسی و اجتماعی و در تمام امورتان از او تقلید کنید «فللعوام ان یقلدوه» مردم عامی که فقیه نیستند و صائنا لنفسه و حافظا لدینه و مخالفا لهواء نیستند و هنوز به کمالاتی نرسیده‌اند و به اجتهاد موفق نشده‌اند، باید از یک چنین فردی تقلید کنند.

سؤال دوم:

با توجه به زیارت جامعه کبیره معرفت امام چیست؟ و چرا قبل از خواندن زیارت جامعه کبیره باید صد مرتبه تکبیر بگوییم؟ و چگونه محبت مان را نسبت به حضرت امام زمان زیاد کنیم؟

پاسخ ما:

زیارت جامعه را دقت کنید در آن می خوانید «ان ذکر الخیر»^(۱) اگر خیری گفته شود اگر خیری در عالم یاد شود ای خاندان عصمت شما اولش هستید، آخرش هستید، اصلش هستید، فرعش هستید، منتهاش هستید، مأوایش هستید، همه چیزش هستید این معنایش چیست؟ یک وقتی یکی از علما که خودش مرد عالم بزرگواری بود از من پرسید این که انسان باید قبل از زیارت جامعه صد مرتبه الله اکبر بگوید برای چیست؟ در آداب زیارت جامعه این هست، شما وقتی وارد حرم می شوید دم در حرم سی مرتبه بگویید الله اکبر، یک دو قدم بردارید جلو بروید باز سی مرتبه بگویید الله اکبر، باز وقتی می خواهید زیارت بخوانید چند قدم بردارید و چهل مرتبه بگویید الله اکبر، چرا باید این کار را بکنیم؟ آخر این زیارت نامه خواندن های ما با آنهایی که

۱ - مفاتیح الجنان، زیارت جامعه کبیره.

زیارت نامه می خوانند خیلی فرق دارد، آن کسی که اول دم در حرم آقا علی بن موسی الرضا یک خدای مجسم را می بیند ممکن است بگوید تو خدایی، سی دفعه بگو الله اکبر، نگوئی خدا، خدا بزرگتر از این است که به وصف بیاید. یک چند قدم می رود باز می بیند که آن جلوه های امامت به صورت جلوه های خدایی است بگو الله اکبر، خدا بزرگتر است، (مثال عکس انسان در آئینه یادتان نرود) همه خصوصیات، خصوصیات خدا است، نزدیکتر می شود باز چهل مرتبه بگو الله اکبر، گفت چرا؟ مگر در زیارت جامعه چه چیزی دارد؟ گفتم همین جمله «ان ذکر الخیر» این خیلی حرف است آنهایی که اهل تحقیق هستند می فهمند که معنای این جمله چیست، انسان نزدیک می شود می بیند که عجیب است، یعنی انسان قدم به قدم باید معرفتش نسبت به خاندان عصمت زیاد شود آن وقت آنجا در مقابل مظهر پروردگار، در مقابل مظهر صفات الهی، در مقابل آن کسی که ما نمی توانیم خدا را ببینیم ولی مرآت تمام نمای پروردگار را داریم می بینیم ایستاده آنجا دیگر انسان این وضع را ببیند باید آب شود آنجا می ایستد و می گوید «السلام علیکم یا اهل بیت النبوة و موضع الرسالة و مختلف الملائكة و مهبط الوحي و معدن الرحمة و خزان العلم»^(۱) اینها خزینه علم اند، معدن رحمتند. یک وقتی من تقریباً در خواب مانندی بود - در کتابم نوشته ام - این سه جمله را با هم توأم کردم خیلی استفاده کردم، یک جمله معدن رحمت، یک جمله «و برحمتک التی وسعت کل شیء»^(۲) جمله سوم «یا مرسل الرحمة من معادنها»^(۳) این سه جمله هر سه تایی آنها در دعاها هست؛ یعنی اولی در زیارت جامعه هست که الان خواندیم دومی در دعای کمیل و سومی هم در دعاهای ماه رجب هست که سندش هم خوب است و ظاهراً به خود

۱ - مفاتیح الجنان، زیارت جامعه کبیره.

۲ - اقبال جلد ۱ صفحه ۱۱۵.

۳ - اقبال جلد ۳ صفحه ۲۳۸.

حضرت بقیة الله می رسد «یا مرسل الرحمة من معادنها» ببینید اول رحمت پروردگار بر همه چیز شامل می شود تا شامل نشود ایجاد نمی شود، می بینید رحمت پروردگار همه چیز، تمام ذرات عالم وجود را می گیرد، رحمت هم باید از معدنش ارسال شود. «یا مرسل الرحمة من معادنها»، و رحمت پروردگار هم بر همه چیز شامل می شود. حالا معدن رحمت چه کسی است؟ خاندان عصمت و طهارت «و معدن الرحمة» نمی دانم خوب فهمیدید یانه، روی این مطلب فکر کنید خیلی عجیب است، یعنی این سه جمله ثابت می کند که خدای تعالی ائمه اطهار را خلق کرده و بعد همه رحمتش را از این طریق به مردم رسانده. شما اگر یک انگشتر عقیقی داشته باشید می گویند از کجا آورده اید می گویند از معدن، حالا نمی شود بگوییم از جای دیگر آورده ایم؟ می گویند آن عقیق، عقیق به درد بخوری نیست. از معدن کنده اند، انگشترساز آمده تراشیده به ما داده، هر چیزی از معدن خودش باید صادر شود، خاندان عصمت و طهارت این طور هستند، اهل بیت حضرت پیغمبر اکرم این طورند، یعنی فرقی هم بین اینها نیست، ما باید خاندان عصمت و طهارت را بهتر از اینها بشناسیم، شما بدانید نفس که می کشیم با اراده حضرت امام زمان است، مظهر رحمت پروردگار هستند، مسلمان، غیر مسلمان، تمام اینها با اراده حضرت امام زمان، با خواست امام زمان نفس می کشند. شما دعاها و روایات و زیارات را ببینید یا اینها را نخوانید یا باور کنید، اگر این حرف من را قبول نداشته باشید باید این مفاتیح را کنار بگذارید، یا مفاتیح و یک مقدار از آیات قرآن را هم کنار بگذارید یا قبول داشته باشید که خدا اینها را خلق کرده و به وسیله اینها همه خلقتش، رحمتش، رزقش را برای دیگران دارد، این برو برگرد ندارد این مطلب تحقیق شده است.

حالا «بیمنه رزق الوری»^(۱) البتّه همه کارها را هم خدا می‌کند، دست خدا بسته نیست، خدا می‌دهد. به قول یکی پول در جیب فرزند می‌ریزد، فرزند هم خرج می‌کند، اینطور، و ما باید این اعتقاد را داشته باشیم و ان شاء الله اعتقاد داریم من با یک عالم وهابی صحبت می‌کردم گفتم برای حاجت گرفتن دو راه برای ما باز کرده‌اند، یکی به وسیله ائمه اطهار و اولیاء خدا، یکی هم مستقیم «ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ»^(۲)، گفت کدام یک بهتر است؟ گفتم به وسیله‌اش، چون آدم دست را می‌شناسد، این دست که جلو آمده ما باید دست را بشناسیم، ما باید حضرت امام زمان را بشناسیم با توسل، چون ما نخواهیم یا نخواهیم همه چیز به دست حضرت امام زمان داده می‌شود، رحمت پروردگار به دست اینها به ما عنایت می‌شود، ما نخواهیم یا نخواهیم، حال چرا از راه درستش پیش نرویم؟ که آن فرد خیلی تعجب کرد. یک وهابی که اصلاً حاضر نبود توسل کند گفت که خیلی خوب است.

محبت حضرت امام زمان تان را پیدا کنید می‌گویید چطور؟ هر کسی که بخواهد به چیزی محبت پیدا کند باید اول او را بشناسد، او را بشناسید. اگر کسی خدا را بشناسد محبتش به خدا شدید می‌شود، اگر کسی حضرت امام زمان را بشناسد محبتش به آن حضرت زیاد می‌شود و همه شما محبت دارید ولی متأسفانه غافلید. از روزی که ما پیش هر یک از اساتید رفتیم گفتند اول امام زمانت را بشناس. اگر انسان حضرت امام زمان را بشناسد الگو می‌گیرد و مثل امام و پیرو او می‌شود. امام یعنی الگو، استادمان را که هر چه دارم از اوست و در کتاب پرواز روح نام مقدسش را برده‌ام ایشان می‌گفت فلانی امام زمان ، هر چه هست زیر سایه حضرت حجة بن

۱ - مفاتیح الجنان، دعای عدیله.

۲ - سوره غافر آیه ۶۰.

الحسن است، اگر باور داری که این طور خدا یک حجت روی زمین دارد، یک نفر به من می گفت تو مگر یک امامی هستی؟ گفتم من یک امام زمانی هستم امام زمان ما یک نفر است و آن یازده امام دیگر امام زمان های دیگر بوده اند. در عین این که کلامشان، سخنان شان برای ما حجت است و امام ما هستند ولی حضرت امام زمان ما حجة بن الحسن است و امامی است که افضل ائمه اطهار است همه ائمه اطهار در مقابلش احترام می گذاشتند. در زیارت حضرت بقیة الله معروف به زیارت آل یاسین، این زیارت خیلی مهم است، ان شاء الله مقید باشید این زیارت را در شبانه روز یک بار اگر شده یا لا اقل در هفته یک مرتبه بخوانید این دقیقا همان عملی است که حضرت عبدالعظیم که در شهر ری دفن است و عظمت پیدا کرده، آن عظمت فوق العاده را که امام درباره اش می فرمایند «من زار عبدالعظیم بری کمن زار الحسین بکربلاء»^(۱) کسی که حضرت عبدالعظیم را در شهر ری زیارت کند مثل این است که حضرت حسین بن علی را در کربلا زیارت کرده و کسی که حضرت حسین بن علی را زیارت کند مثل این است که خدا را در عرش زیارت کرده. این حضرت عبدالعظیم همه عظمتش برای این بود که در صراط مستقیم حرکت می کرد. حضرت عبدالعظیم مطالبی را اظهار می کند که عینا در زیارت آل یاسین است. «و اشهدک یا مولای» یعنی ای مولای من تو را شاهد می گیرم شاهد باش که عقائد من این است «انی اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له و ان محمدا عبده و رسوله لا حبیب الا هو و اهله و اشهدک یا مولای ان علیا امیر المومنین حجة» یک یک از ائمه را بعد از حضرت پیغمبر اکرم اظهار می کند که من اعتقاد دارم و شما را شاهد می گیرم که اینها حجت خدا هستند تا جایی که می رسد «و اشهد انک حجة الله»

تو حجت خدایی، بعد هم عقائد مربوط به عالم بعد از این عالم را اظهار می کند که عینا همان هایی است که حضرت عبدالعظیم در اظهار عقائدشان در مقابل حضرت امام هادی بیان می کند که من اینها را تطبیق کرده ام.

در دعای بعد از زیارت که متأسفانه بعضی ها خیال می کنند که این دعا مهم نیست، حال این که اصل مطلب آنجا است، در دعای بعد زیارت می گوئیم خدایا به ما نور یقین بده نور، ایمان بده، همه اش صحبت از نور است. این نور همان است که در دل انسان گاهی می تابد و اراده پروردگار است و خدا این را در قلب انسان می اندازد که امام می فرماید: «العلم نور یقذفه الله فی قلب من یشاء»^(۱) اعتصام به خدا پیدا کنید یعنی خدا را بشناسید و به وسیله خدا و معرفت خدا خودتان را از گناه ننگه بدارید و اعتصام به حبل خدا پیدا کنید. حضرت علی باشند یا حضرت پیغمبر اکرم باشند، چهارده نفر هستند که در چهارده قالب بدنی اینها را خدا قرار داده در زمان های مختلف تا مردم استفاده کنند از این وجودهای مقدس و آخرین آنها را ننگه داشته و آخرین فردی که پایش را از روی کره زمین بر می دارد امام خواهد بود و او ان شاء الله بیاید و ما با نورانیت او نه با جسمانیت، با این چشم سر نه، با چشم دل، با چراغ عقل او را مشاهده کنیم و وقتی او را دیدیم خدا را دیده باشیم. در زمان حضرت علی جمعی بودند که پیروی از حضرت علی می کردند، آنها را هم با حضرت علی بن ابیطالب می خوانند. یک دسته هم هستند که در زمان امامت حضرت بقیة الله یعنی از بعد از شهادت حضرت امام حسن عسکری تا به امروز و از امروز تا روزی که حضرت امام عصر در کره زمین حیات دارند، هر چه شیعه و پیرو باشد با حضرت امام عصر در روز قیامت آنها را می خوانند و حتی اکثر کارهایشان هم با

امام‌شان است. مثلاً این که شنیده‌اید که حضرت علی بن ابیطالب فرمودند «یا حار همدان من یمت یرنی»^(۱) ای حار همدانی هر کس بمیرد من را می‌بیند، این مربوط به خود زمان حضرت علی بوده در زمان حضرت امام حسن مجتبی هر کس می‌مرد در موقع مرگ، امام خودش را که حضرت امام مجتبی بوده می‌دیده و هم چنین سایر ائمه اطهار در زمان ما هم این را بدانید که هر کس از دنیا برود، حضرت ولی عصر را می‌بیند. «من مؤمن او منافقا قبلاً» چه مؤمن باشد چه منافق، مؤمن ملاقات با حضرت ولی عصر برایش بشارت است. البته به این معنا نیست که دیگران را نمی‌بیند ولی لازمه امامت حضرت حجة بن الحسن و پیروی از آن حضرت این است که در موقع مرگ حتماً امام‌مان بالای سر ما باشند؛ اگر مؤمن باشیم خوشحال هستیم که ما طبق دستور عمل کرده‌ایم، طبق برنامه عمل کرده‌ایم، امام‌مان هم با بشاشیت خاصی، با خوشحالی خاصی برای ما حاضر می‌شوند و اگر معصیت کار باشیم بدترین عذاب همان دیدن حضرت ولی عصر و خجالت کشیدن از آن حضرت است.

در دعا‌های شب قدر است «يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ وَ عِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ»^(۲) خدای تعالی از این لحظه تا اول خلقت هر علمی که مربوط به کائنات هست در قلب و روح امام قرار داده، این را می‌دانید اینجا هیچ حرفی نیست، از این به بعد تا آخر خلقت هم هر چه هست می‌داند، اما از این به بعدش یک مسأله هست و آن این است که دست خدا باز است، ممکن است تغییر بدهد، خدا آن تغییر را به ائمه اطهار نگفته که آن، علم مکنونش است. این حرف خیلی شرح دارد، خیلی مطلب دارد. ببینید

۱ - بحار الانوار جلد ۶ صفحه ۱۸۰.

۲ - سوره رعد آیه ۳۹.

ما علم امام را به دو بخش تقسیم می‌کنیم، بخشی مربوط به گذشته، بخشی مربوط به آینده، امام بدون کم و زیاد هر چه مربوط به گذشته است را می‌داند، امام باز آن چه مربوط به آینده هم هست را می‌داند، همانطور که شما الان می‌دانید که فردا صبح خورشید بیرون می‌آید. خورشید فردا صبح بیرون می‌آید یا نه؟ چه کسی است که بگوید نه؟ حتماً بیرون می‌آید، اما حالا آمد و خدا نخواست که بیرون بیاید شما چکار می‌کنید؟ نخواستہ بیرون بیاید بیرون نمی‌آید، پس آن علم صد در صد کاهش پیدا می‌کند. همانطور که ما می‌دانیم فردا صبح خورشید بیرون می‌آید یا مثلاً فرض کنید یک راننده پشت فرمان ماشین نشسته، ماشینش هم روی صد کیلومتر دارد می‌رود، هیچ مانعی هم در راه نیست، سر ساعت کجا است؟ سر صد کیلومتری، صد در صد سر صد کیلومتری خواهد رسید؟ می‌گوید شاید، اگر مانعی پیش نیاید، دست خدا است، خدا به حضرت پیغمبر اکرم می‌فرماید «وَلَا تَقُولَنَّ لِّشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَدًا»^(۱) ای پیغمبر نگویی که من فردا فلان کار را می‌کنم مگر این که آن را متکی به خواست خدا کنی.

سؤال سوم:

لطفاً درباره بعد ملکی و ملکوتی حضرت امام عصر و اهمیت توجه به بعد ملکوتی ایشان توضیح بفرمایید.

پاسخ ما:

خدای تعالی در سوره یس می فرماید: هر چیزی را در امام مبین هر زمانی احصاء کرده ایم. علم هر چیزی را امام می داند و می بیند و می شناسد که این آقا بعدا که قدرت دست او آمد ممکن است کار خلاف کند یا قدرت به او نمی دهند یا اگر به زور جلو آمد او را از بین می برند. حضرت امام زمان در بین ما هستند، از میان ما حضرت بقیه الله بیرون نیستند، با ما زندگی می کنند، معاشرت می کنند، ولی ممکن است حتی زن و فرزند آن حضرت او را نشناسند، چون با همین چشم نگاه می کنند «قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ»^(۱) یک بشری است مثل شما، این بعد اولی و ملکی امام و حضرت پیغمبر و حضرت فاطمه زهرا است و در این بعد ظاهری و ملکی فرقی با سایرین ندارند. شما در برخورد اول حضرت امام عصر را اگر در حرم ببینید شک می کنید آیا این امام زمان است یا یک شخص معمولی دیگری، اما یک

بعد معنوی دارند؛ بعد ملکوتی حضرت که اگر شما حضرت امام زمان را شناختید و ساعت‌ها در کنار حضرت نشستید و جز چهره زیبای او و افتخار این که در خدمت ایشان بوده‌اید چیز دیگری درک نکردید و از علم و معرفت امام استفاده‌ای نکردید این که ارزشی ندارد. نه این که آن طرف ارزش ندارد بلکه تو ارزشی پیدا نمی‌کنی، به این خاطر که ائمه اطهار و حضرت پیغمبر اکرم با اصحاب‌شان می‌نشستند و بعضی از این اصحاب شاید بدترین خلق خدا بودند، منافق‌ترین منافقان بودند اینها در کنار حضرت می‌نشستند، گاهی شب و روز با حضرت پیغمبر اکرم زندگی کرده‌اند، اما چون معرفت به روح آن حضرت نداشتند آن بعد ملکوتی را یا معتقد نبودند یا نفهمیدند، اینها بی‌ارزشند، بلکه گاهی می‌شود اینها وجودشان بی‌ارزشتر از مردمی می‌شود که در کنار حضرت نیستند، بعد ملکوتی خاندان عصمت و طهارت آن قدر بالاست که در زیارت جامعه دو جمله است، جمله اول «موالی لا احصى ثنائکم» و جمله دوم «کیف اصف حسن ثنائکم و احصى جمیل بلائکم بکم اخرجنا الله من الذل»^(۱) ای خاندان عصمت به وسیله شما خدا ما را از ذلت نجات داد، «موالی لا احصى ثنائکم و لا ابلغ من المدح کنهکم و من الوصف قدرکم» ما در وصف، کجا می‌توانیم به آنها برسیم، تشبیهاتی کرده‌اند. حضرت پیغمبر اکرم در حدیث معراج می‌فرماید در آسمان چهارم دیدم قطار شتری عبور می‌کند گفتم بایستیم این شترها تمام شود، جبرئیل گفت از وقتی که خدا من را خلق کرده این شترها دارند می‌روند و هنوز پایان نیافته‌اند، گفتم چه بارشان است گفت کتاب فضل علی .

همه کارها دست حضرت امام زمان است از ضروریات مذهب ماست، «بیمنه

رزق الورا و بوجوده ثبتت الارض و السماء»^(۱) «این السبب المتصل بین الارض و السماء» بین خدا و خلق حضرت امام زمان سبب متصل است. تعهد به ولایت حضرت علی داده ایم، تعهد این که همیشه طرفدار حضرت امام زمان باشیم داده ایم و افضل و بهترین شان نصیب ما شده است و باید از ایشان پیروی کنیم، پشت سر آنها حرکت کنیم.

حضرت امام زمان در تمام جاها هستند و احاطه علمی دارند. فوراً ذهنتان نرود روی بدن حضرت، در زمان ظهور هم بدن حضرت همه جا نیستند، بالأخره اکثر مردم از ایشان دور هستند، فرقی از این جهت با زمان غیبت ندارد، اگر کسی عارف به مقام مقدّس حضرت ولی عصر باشد برایش فرقی نمی‌کند وقتی سلام عرض می‌کنید یقین می‌کنید که حضرت امام عصر صدای شما را می‌شنوند و شما را می‌بینند «اشهد انک تسمع کلامی و ترد جوابی و انک حی» و حضرت امام زمان لازم نیست این جمله را درباره ایشان بگوئیم چون خدا او را حی به معنای ملکی هم قرار داده است، اگر در مورد امام رضا می‌گوییم «اشهد انک حی عند ربک مرزوق» در عالم ملکوت حی است ولی حضرت امام زمان در عالم ملک و در عالم ملکوت حی هستند.

سؤال چهارم:

رابطه خیر کثیر با حضرت بقیة الله چیست؟

پاسخ ما:

تنها فرزندی که برای حضرت پیغمبر اکرم مایه خیر کثیر بوده، حضرت زهرا است که یکی از خیرات کثیر وجود مقدس حضرت زهرا، وجود مقدس حضرت بقیة الله است.

قدر تشیع تان را بدانید، دست حضرت بقیة الله را با چشم دلتان ببینید که روی سر شما است. همه چیز، هر چه بخواهید، این سیّدة نساء العالمین، این وجود پر برکت که یکی از اشعه‌های وجود این فاطمه بزرگ و این فاطمه اطهر حضرت حسین بن علی است که رحمة للعالمین است، بر ما عنایت فرموده است. اشعه‌های وجودی آن حضرت از زمان خود ایشان هست تا این زمان که یکی از اشعه‌های وجودی حضرت فاطمه زهرا، حضرت بقیة الله است که مثل خورشیدی در جهان هستی و ماسوی الله می‌درخشند، «بیمنه رزق الوری و بوجوده ثبتت الارض و السماء» به برکت وجود حضرت امام زمان تمام عالم هست و به خاطر او همه چیز روزی می‌خورند، این که ما او را نمی‌بینیم، به خاطر گناهان و نداشتن معرفت است به خاطر این است که معرفتش را نداریم، سنخیت بین ما و حضرت امام عصر نیست.

اگر شما یک دوست داشته باشید، او همه وقت به فکر مادیات و دنیا و شکم باشد و شما به فکر معنویات باشید، می توانید با هم همراه باشید، رفیق باشید؟ من به یک نفری گفتم چرا با فلانی که خیلی اصرار دارد با تو مسافرت کند مسافرت نمی روی؟ گفتم من از او دورم و با او نمی توانم همسفر باشم. گفتم چرا؟ گفت او بخیل است، من نمی خواهم آن قدر بخیل باشم و یک صفت این گونه بین دو دوست فاصله می اندازد، حالا ما که هم محب دنیا هستیم و هم بخیل و تمام صفات رذیله را داریم، می توانیم با حضرت حجة ابن الحسن که از همه چیز پاک است معصوم است، جز خدا کسی او را نمی شناسد از جهت عظمت و پاکی، می توانیم همراه باشیم؟ اگر از این صفات رذیله دست کشیدیم، از گناهانمان دست کشیدیم، از بدی هایمان دست کشیدیم و خودمان را نمونه حضرت حجة بن الحسن کردیم یا به آن حضرت اقتدا کردیم که ﴿لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ﴾^(۱) برای شما اقتدای خوبی است به حضرت پیغمبر و امامان ، اگر اقتدا کردید و واقعا امام ما شد، ما همه جا در محضرش هستیم.

سؤال پنجم:

رب الارض کیست؟

پاسخ ما:

خدای تعالی در قرآن می فرماید ﴿وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا﴾^(۱) این آیه در ضمن صد و سی و سه آیه ای است که درباره حضرت بقیة الله تفسیر کرده اند. معنای تحت اللفظی آیه این است که به نور پروردگار، زمین روشن شده است. ما درباره کلمه رب یک مقدار باید صحبت کنیم و یک مقدار درباره این که زمین چگونه روشن می شود؛ کلمه رب به معنای مربی و پرورش دهنده است گاه می شود انسان چیزی را که تربیت می کند و می سازد وجود دارد و هست و گاهی از اصل وجود ندارد و ایجادش می کند، هر دو رب هستند ولی بیشتر به کسی که چیزی را تربیت می کند و می سازد رب اطلاق می شود، مثلاً به پدر و مادر رب گفته شده. در آیه قرآن می فرماید ﴿قُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا﴾^(۲) رب به امام و معلم اطلاق شده است.

در تفسیر آیه فوق رب الارض به امام الارض تفسیر شده است، در ذیل همین آیه

۱ - سورة مبارکه زمر آیه ۶۹.

۲ - سورة مبارکه اسراء آیه ۲۴.

شریفه در کتاب تفسیر برهان و نور الثقلین این کلمه به چشم می خورد^(۱) که زیر این آیه شریفه امام می فرمایند به این معناست که منظور امام زمین است، چون زمین مربی می خواهد. حالا در اینجا بحث است که خود زمین مربی می خواهد یا مردم زمین؟ حضرت امام زمان هر کسی را تربیت نمی کند؛ چون آنها قابل تربیت نیستند. حضرت ولی عصر رب الارض هستند و نور ایشان تمام زمین را گرفته ﴿وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا﴾^(۲) بعد از ظهور با قبل از ظهور در این جهت فرقی نمی کند. رب الارض، امام الارض، پروردگار زمین امامی است که روی زمین است. در هر زمانی یکی خدمتگزاران از ائمه معصومین است که مراجع تقلید و علمای بزرگ، خدمتگزاران و اصحاب حضرت بقیة الله دست های حضرت هستند و ایشان به وسیله دست شان، به وسیله زبان شان، به وسیله چشم مقدس شان، مردم را حتی در زمان غیبت تربیت می کنند. اگر مقداری فکر کنید می بینید که همین حالا تحت تربیت حضرت امام زمان هستید. آیات قرآن تلاوت می شود، آیات قرآن در کلمات حضرت امام عصر است و هر چه روایت از حضرت پیغمبر اکرم و ائمه معصومین رسیده است، کلمات حضرت امام زمان است و لذا در روایت دارد اگر یک سخنی برای امام صادق بود و ما گفتیم حضرت امام رضا فرموده اشکال ندارد، به این خاطر که کلام آنها یکی است.^(۳)

روایتی در این خصوص است که حضرت علی فرمودند و مکرر نقل شده و ائمه اطهار هم فرموده اند که «کلنا واحد کلنا نور واحد اولنا محمد اخرنا محمد

۱ - تفسیر قمی جلد ۲ صفحه ۲۵۳ و تفسیر برهان جلد ۴ آیه ۷۳۲.

۲ - سورة مبارکه زمر آیه ۶۹.

۳ - بحار الانوار جلد ۲ صفحه ۱۵۰.

اوسطنا محمد کلنا محمد»^(۱)؛ همه ما حضرت پیغمبر هستیم، همه ما حضرت امام علی هستیم، به قول امام رضوان الله اگر یکصد و بیست و چهار هزار پیغمبر یک جا جمع شوند، کوچکترین اختلافی بین آنها نیست. الان تمام آیات قرآن است که ما را می سازد و تربیت می کند.

این اراده در قلب مقدس حضرت بقیة الله است و از آنجا تشعشع دارد و این ید الله، انسان و سایر اشیاء عالم هستی را حفظ می کند. لذا در آیات قرآن می گوییم: ﴿سَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا﴾^(۲) بعد از ذات مقدس پروردگار رب ما چه کسی است؟ امروز حضرت بقیة الله است: «و اسقنا من حوض جده صلی الله علیه و آله بکأسه و بیده ریاً رویاً»، از کارهایی که روز قیامت می شود این است که هر امامی مأمومین خودش را، مربوبین خودش را آب کوثر عنایت می کند، از آب کوثر لطف می کند. ﴿وَ جَاءَ رَبُّكَ وَ الْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا﴾^(۳). تفسیر این آیه را مطالعه کنید؛ حضرت پیغمبر اکرم می آیند، حضرت علی بن ابی طالب می آیند، ملائکه صف در صف ایستاده اند. شاید بگویید که خطاب به پیغمبر اکرم است. چه کسی ما را تربیت می کند؟ ما تحت تربیت چه کسی هستیم؟ مربی ما اینها هستند، امام ما اینها هستند. حال اگر بشری با رب خودش، با آن کسی که دارد او را تربیت می کند ارتباط نداشته باشد، چقدر بد است؟ او را نشناسد، در شبانه روز یک دفعه هم به یاد او نیفتد، این چقدر زشت است؟ این بچه شما هیچ وقت از شما غافل نیست. به خدا قسم اگر ما به اندازه یک بچه نسبت به پدر و مادرش، نسبت به امام زمان مان که او رب همه چیز ما است، ما نسبت به فرزندانمان رب خیلی ضعیفی هستیم، یعنی یک صدم نه، یک

۱ - بحارالانوار جلد ۲۶ صفحه ۶.

۲ - سورة مبارکه انسان آیه ۲۱.

۳ - سورة مبارکه فجر آیه ۲۲.

هزارم، رب هستیم، حالا یک هزارم، اما حجة بن الحسن صد در صد رب هستند. از بچه چیز یاد بگیریم بیایید امشب پای مکتب بچه‌ها بنشینیم، از اینها چیز یاد بگیریم، بچه وقتی که دشمنی به او حمله می‌کند، به طرف بابا می‌رود بابا جان دشمن، گرسنه‌اش می‌شود به طرف مادر می‌رود گرسنه‌ام است، وقتی گرفتاری دارد و یک جایش درد می‌کند، باز هم می‌گوید با این که مادر درد بدن را هیچ کاری نمی‌تواند بکند، ولی او را به دکتر می‌برد یا بغلش می‌کند. بیایید واقعا اگر ما بی‌پول شدیم بگوییم یا صاحب الزمان ، اگر مریض شدیم بگوییم یا صاحب الزمان . اگر می‌خواهد ما را پیش طبیب هم ببرد، او ببرد، او می‌داند ما را کجا ببرد. اگر می‌خواهد سیرمان هم بکند، او بکند، این کار را بکنید، به ذات مقدس پروردگار قسم اگر ما مسلمان باشیم، باید به ربوبیت حجة بن الحسن نسبت به خودمان معتقد باشیم، مربی ما است. اگر بخواهیم حساب کنیم ما نسبت به فرزندان یک هزارم حضرت بقیة الله نسبت به خودمان را نداریم، حالا پس چرا ما به هیچ وجه به فکر این ربمان، این پدرمان، این همه چیزمان نیستیم؟ چه وقت می‌خواهیم از خواب غفلت بیدار شویم؟ چه وقت می‌خواهیم به خودمان بیاییم؟ این یدالله، این قدرت الله، این وجه الله، دست به سرمان می‌کشد، دائما مواظب ما است که حتی بلائی به ما نرسد، ولی ما وقتی یک جایمان درد می‌گیرد، آی دلم درد می‌کند، اول دکتر می‌رویم، این دکتر خوب نشد آن دکتر، آخرش می‌گوییم خیلی خوب حالا که دیگر از همه جا مأیوس هستیم، حضرت امام زمان حالا باز آن را یک صدم هم باور نداریم! باور کنید در بین ما چه کسی است که قبل از همه چیز حتی گرسنه‌اش هم که می‌شود بگوید یا صاحب الزمان، گرمش هم که می‌شود بگوید یا صاحب الزمان! یک بچه وقتی گرمش می‌شود می‌گوید پدر گرم هست، مادر گرم هست. نه، جدا چرا این طور هستیم؟ واقعیتش این است که من بالا نشسته‌ام، شما پائین نشسته‌اید و این حرفها نیست، بگوییم چرا ما این طور

هستیم؟ چرا این طور غافل و گرفتار هم هستیم؟! پدر آنجا ایستاده، نان هم در دستش هست، می گوید ببینیم این آخرش ما را صدا می زند! اما همینطور گرسنگی می کشیم، به آن طرف می رود و آن کثافت ها را می خورد، این طرف حرام، حلال، همه کار می کند ولی نان دست پدر را نمی گیرد و یادش هم نیست، به جان خود حضرت بقیّة الله قسم، من نمی دانم چطور این موضوع را استدلال کنم، مجبورم قسم بخورم که اگر این برنامه را داشته باشید، در دنیا بهترین زندگی را خواهید داشت، همه چیزتان درست می شود، به این شرط که خودتان را عادت بدهید که اول بگویید «یا صاحب الزمان» همین طور که بچه چهار ساله اول می گوید بابا، همانطور که بچه دو ساله اول می گوید مادر، همین اندازه هم بس است، اول بگویید «یا صاحب الزمان» مریض شدید بگویید «یا بقیّة الله»، «یا صاحب الزمان» بعد هم بلند شوید به دکتر بروید، به خدا یک دکتری می روید که امام زمان دوست دارد شما را دردست او قرار می دهد. به جان خودش قسم اولاً مریض نمی شوید، بچه ای که تحت حمایت طیب عالم امکان است چرا مریض شود؟ مریض هم شدید، جایی می برد که خودش بغلتان می کند، شما نمی فهمید، ما نمی فهمیم، بغلمان می گیرد و ما را به دکتر می برد، تسلیم آن دکتری می کند که او را دوست دارد. ممکن است این دکتر، دکتر فاسقی هم باشد، ولی شما را به دست او قرار می دهد برای این که از راه خودش حرکت کنید. در کارت پیچ افتاده بگو «یا صاحب الزمان» به خودش قسم کارها را طوری ردیف می کنند که می بینی یک استفاده ای از این راه بردی. می گویی زرنگی خودم است، بله تو بگو، هر چه می خواهی بگو، تو «یا صاحب الزمان» بگو آقا کارهایت را درست می کنند، هر چه می خواهی بگو، گرسنه ات می شود بگو یا صاحب الزمان به خودش قسم غذایی که می خوری مریضت نمی کند، من نمی دانم اینها را باور می کنید یا نه؟! آخر دو دو تا چهار تا است. حالا یک وقت کسی می گفت که آقا خودت اینطور هستی؟ خود من هم بدتر از هر بدی، غفلت

است دیگر، چه کار می شود کرد، ولی نه، باید از خواب غفلت بیرون بیایید به هر حال باید بیرون بیائیم، پس در همه کارهایمان بگوییم یا صاحب الزمان، به خود حضرت حجة بن الحسن اگر این مملکت ما همه اش در همه کارهایش می گفت یا صاحب الزمان این قدر گرفتار نمی شد، من نمی خواهم به مسئولین اعتراض کنم، مسئولین مجبورند مطابق افکار مردم حرکت کنند، اگر مردم امام زمانی هم می گفتند یا صاحب الزمان به جان خودش قسم زلزله نمی شد، کسب و کارمان به این صورت در نمی آمد، به جان خودش قسم جنگ و اینها نبود، با این که یک نفر، یک مسئول یا یک رهبر و یک رئیس جمهور بگوید یا صاحب الزمان کار درست نمی شود، باید همه مردم بگویند آقا ما پدر را نمی شناسیم، قدرت واقعی در اختیار کسی است که او را نمی شناسیم والا تا دیر نشده شما از همین الان در این مجلس تصمیم بگیرید که این برنامه را انجام بدهید، سر هر جریانی بگویید «یا صاحب الزمان» جدی هم بگویید من به شما قول می دهم که تا آخر عمرتان هیچ ناراحتی نداشته باشید، من قول می دهم، اگر شما ناراحتی کشیدید بیاید در صورت من تف بیندازید.

پس رب ما آن کسی است که عالم وجود، ما سوی الله را با اذن پروردگار تحت تربیت گرفته و واسطه تربیت ما است و امروز آن شخص حضرت بقیة الله خواهد بود و در گذشته حضرت عسکری بوده اند و قبل از ایشان حضرت هادی و همین طور تا زمان حضرت پیغمبر اکرم و بلکه در تمام دورانها این چهارده نور مقدس به نوبه خودشان در تمام عالم وجود رب العالمین بوده اند.

اما ان شاء الله شما یاوران امام زمان چه حضرت را ببینید یا نبینید، همین طور که الان هستید، ایمان دارید، جانتان را تقدیم خواهید کرد. شما حضرت بقیة الله را که جان همه ما به قربانشان را ندیده اید، اگر حضرت در بین ما بودند و هر روز به

خدمت ایشان می‌رفتیم، تحقیقی درباره وجود مقدسش نداشتیم، معرفت نداشتیم و مثل همان‌هایی که اطراف اهل بیت عصمت در زمان ائمه اطهار بودند مثل همان‌ها بودیم، برای امام تکلیف تعیین می‌کردند چرا تو با معاویه صلح کردی؟ حتی همان دوستان می‌آمدند و سجاده از زیر پای حضرت امام مجتبی می‌کشیدند، یقین بدانید اگر حضرت بیایند و در بین ما زندگی کنند و مخصوصاً یک مقدار هم به کارمان کار داشته باشند کم‌کم از ایشان فاصله می‌گیریم و زندگی مان را مخفی می‌کنیم و معرفت مان هم کاسته می‌شود.

سؤال ششم:

حضرت بقية الله در دوران غیبت چگونه امامت می کنند؟

پاسخ ما:

شاید گفته شود حضرت امام زمان را که ما نمی بینیم و از کلماتش زیاد استفاده نمی کنیم، چگونه برای ما امامت می کنند؟ از کلمات حضرت امام صادق (ع) ما بیشتر استفاده می کنیم. درباره این که حضرت را انسان ببیند اقوالی است؛ یک قول این است که اصلاً دیده نمی شود، قول دیگر این است که دیده می شود ولی شناخته نمی شوند این هم هیچ، قول سوم این است که ممکن است تصادفاً انسان امام عصرش را ببیند که این قول خیلی هم دعوا دارد، مردم می گویند دروغگو هستند کسانی که می گویند امام زمان دیده می شود. خوب امامت حضرت امام زمان که می گوییم از کجاست؟ چگونه امامتی دارند؟ امامت حضرت از همین جا هست که در عالم معنا و در عالم باطن چه بفهمیم چه نفهمیم، حضرت ولی عصر (عج) ما را دارند اداره می کنند و راهنمایی می کنند. چقدر امامت انسان کامل می شود که دل پاکی داشته باشد و دائماً از

آن منبع فیض و از آن سرچشمه زلال حکمت که از حضرت فاطمه زهرا منشعب شده در قلب انسان بریزند و قلب انسان ظرفی برای پذیرش حکمت باشد و از زبانش برای دیگران بیان بشود که فرموده اند «من أخلص لله اربعین صباحاً جرت ینابیع الحکمة من قلبه الی لسانه»^(۱) انسان محال است که با داشتن صفات رذیله دارای این جهت شود که «و اسقنا من حوض جده صلی الله علیه و آله بکأسه و یبده ریاً رویاً هنیئاً سائغاً لا ظماً بعده». از خدای تعالی بخواهید که ان شاء الله امامان، حضرت بقیة الله الاعظم را به ما برساند تا ما از آن کوثر، از آن نهر کوثر، از آن حوض کوثری که حوض حضرت زهرا است استفاده کنیم تا بفهمیم که انسانیت یعنی چه، لذت انسانیت یعنی چه. یک وقت می دیدم که جوان های ما زیاد این سؤال را می پرسند که چرا خدا ما را خلق کرده؟ فکر هم می کردم که راست می گویند آخر خدا تو را خلق نکرده، تو خودت خلقت را برای خودت به وجود آورده ای، خودت این وجود را خلق کرده ای.

ساقی کوثر حضرت امیرالمومنین در دستش جامی از شربت کوثر است که از شیر سفیدتر، از هر شیرینی شیرین تر و از هر غذای مطبوعی مطبوع تر است. اینها در روایات و آیات قرآن است. حتی از بعضی از مضامین استفاده می شود که امام هر زمانی به مردم زمان خودش از حوض کوثر می نوشاند. در دعای ندبه است که «و اسقنا من حوض جده صلی الله علیه و آله»؛ خدایا از حوض جد امام زمان به ما بیاشامان، با چه چیزی؟ با جام حضرت امام زمان و با دست امام زمان که «ریاً رویاً هنیئاً سائغاً لا ظماً بعده یا ارحم الراحمین». امام زمانی که اگر در تمام عمر یک شب ایشان را

در عالم خواب می دیدید تا سال ها خوشحال بودید که من در خواب امام زمان را دیدم، حالا این آقای بزرگوار اینجا منتظر شما هستند، شما را بدون حساب وارد کرده و برده اند، هیچ ناراحتی ندیده اید با دست حضرت بقیة الله هم به شما آب می دهند و از آن تشنگی عجیبی که از آن عالم قیامت برخواسته نجات پیدا کرده اید.

ما در حوائج مان می توانیم در خانه حضرت پیغمبر اکرم و یا حضرت علی برویم ولی در یک چیز فرق است که حضرت ولی عصر مسئولیت همه مسائل کره زمین امروز به عهده ایشان است، بقیه هم همان احاطه علمی، همان مسائل را دارند ولی مسئولیت ما با حضرت ولی عصر است این فرق است. حالا شما بگوئید اگر ما به حضرت علی متوسل شدیم، حضرت به امام زمان ما را ارجاع می دهند، ما در صورتی این را باید بگوییم که وقتی به حضرت علی بن ابیطالب حاجاتمان را گفتیم، در آن لحظه امام زمان حاجت ما را نشنوند که ایشان به امام زمان منتقل بکنند، اما اگر از باب مثال چند تا از مسئولین مملکتی دور هم نشسته اند و در یک جا شما اشتباهی می خواستید به وزیر کشور چیزی بگوئید به وزیر دیگر گفتید یا به یک نفر عادی گفتید و وزیر می شنود، دیگر لازم نیست این منتقل بکند به او، امام زمان الان صدای ما را می شنود و به ایشان هم بر نمی خورد که چرا به حضرت علی بن ابیطالب گفته ای، خود به خود مسأله منتقل می شود. حتی اگر به یک امام زاده گمنام بگویی، حضرت امام زمان می شنوند و خودشان می دانند که چه کنند. این را بدانید، انسان باید بفهمد. حالا ما به حضرت علی بن ابیطالب حاجت مان را گفتیم، امام زمان چه طور می شود مثل این است که به امام زمان گفته ای. حتی در روایات است که اگر شما می خواهی کلامی را نقل کنی و نمی دانی مربوط به کدام یک از ائمه

اطهار است ولی می دانی مال ائمه اطهار است، می توانی بگویی از حضرت پیغمبر اکرم نقل می کنم؛ چون اینها هیچ کلامی ندارند جز از حضرت پیغمبر اکرم و اگر از امام حسین است گفتی حضرت امام حسن فرموده است هیچ اشکالی ندارد؛ چون «کلهم نور واحد». یک کلامی که ثابت شد حضرت امام صادق فرموده بگویی همه آنها فرموده اند اشکالی ندارد.

سؤال هفتم:

آیا ظهور حضرت امام زمان گشایش و فرج برای ماست یا
برای خود حضرت نیز فرج و گشایش است؟

پاسخ ما:

حضرت امام زمان خودشان به شخصه نیازی ندارند، وقتی فرج و گشایش
برای ایشان پیدا می شود که مردم مسلمان گشایش پیدا کنند. فرج یعنی گشایش، امام
زمان در هر حال با خدا مأنوس است و با پروردگار انس دارد، مأموریتی هم دارد که
دنیا را بالآخره پر از عدل و داد بکند، اما گشایش برای آن حضرت اینها نیست، فرج
برای مؤمنین است که فرج آن حضرت به فرج مؤمنین است؛ یعنی گشایشی که ما برای
حضرت امام زمان می خواهیم فرجی که برای ایشان می خواهیم در واقع فرج
خودمان را می خواهیم، گشایشی برای ما مردم ضعیف، مردمی که از ده دقیقه دیگرشان
اطلاع ندارند، از آینده خودشان بی اطلاع هستند. در این جهان تاریک، در این دنیایی
که «و ضاقت الارض» تنگ شده زمین برای اولیاء خدا، برای دوستان خدا، حتی طوری
شده است - با همه این که ما نباید نا امید باشیم - در دعای فرج می خوانیم که به جائی
رسیده ایم که «انقطع رجاء» دیگر امیدمان قطع شده، زمین بر ما تنگ شده، به آسمان هم

که نمی‌توانیم پرواز کنیم و برویم. باید در این زندان، در این سلول تنگ و تاریک با اعمال شاقه در غیبت حضرت امام عصر زندگی کنیم، لذا فرج حضرت امام زمان گشایش برای آن حضرت وقتی است که ما برایمان گشایش باشد، فرج باشد و ما روحمان از این تنگنای دنیا نجات پیدا کند. بنابراین در نیمه شعبان خدای تعالی این وجود مقدس را قرار داده که اگر ظاهر شود، گشایشی برای همه مردم باشد و در ماه شعبان، شما مردم ارتباطی با وجود مقدسش پیدا کنید و به وسیله این بزرگوار، لباس تقوا را بپوشید و وارد ضیافت الله شوید.

سؤال هشتم:

آیا آیه ﴿وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ﴾^(۱) تأویلی در ارتباط با حضرت ولی عصر هم دارد؟

پاسخ ما:

خدای تعالی می‌فرماید: ﴿وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ﴾ ما برای داود که از انبیاء بود کوههای محکم را در تسخیر او قرار دادیم؛ یعنی اگر به کوه می‌گفت حرکت کن، حرکت می‌کرد. حالا اگر از نظر تأویل این طور باشد که به شخصیت‌های بسیار قدرتمند اگر دستور می‌داد و حکم می‌کرد، نمی‌توانستند از فرمانش خارج شوند و این یکی از صفات بارز حضرت بقیة الله هست. شخصی که در زمان حضرت ولی عصر می‌خواهد ادعای قدرت بکند، هر چه هم که قدرتمند باشد بمانند مثلاً کوهی باشد، حضرت بقیة الله او را با یک فرمان - چون مسخر او خواهد بود - دستور می‌دهد از سر راه او کناری برود.

﴿يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ﴾ کوهها تسبیح می‌کردند و پرندگان آنهایی که بلند پرواز هستند، آنهایی که مانند پرندگان هر لحظه‌ای همه فضا را تسخیر کرده‌اند، تمام این‌ها در مقابل

داود کرنش می کردند و خدای تعالی می فرماید: ﴿وَكُنَّا فَاعِلِينَ﴾. آن کسی که کار انجام می داد ما بودیم. اگر انسان با خدا رابطه پیدا کرد، همه کارها را می تواند انجام دهد؛ چون ﴿وَكُنَّا فَاعِلِينَ﴾ ما کننده این کار هستیم، نه داودی در کار است و حتی حضرت بقیة الله ، چون بنده کامل خدا است، تحت فرمان پروردگار است و خدا همه قدرتی که در امکان ممکن است اظهار بکند، در اختیار حضرت ولی عصر گذاشته است.

ان شاء الله شما هم وقتی به محضر حضرت بقیة الله رسیدید، بدانید کلام او، کلام حضرت پیغمبر اکرم و کلام حضرت پیغمبر اکرم کلام خدا است، لسان خدا، اگر خدا لسان داشته باشد، زبانش حضرت امام زمان است چشم خدا، چشم امام زمان است اگر او به شما نگاه کند خدا نگاه کرده است که اینها همه عمقی دارد و بحثی دارد که باید در موردش بحث کرد.

سؤال نهم:

تجلی صفات خدای تعالی در وجود مقدس خاندان عصمت و طهارت و مخصوصاً حضرت امام زمان چگونه

پاسخ ما:

خاندان عصمت و طهارت چون صفات پروردگار را در خودشان ایجاد کرده‌اند و یا خدای تعالی در آنها ایجاد کرده یا هر طوری هست، آنها مظهر صفات پروردگار هستند و اینها هم خفی الالطاف هستند. شما شب‌های احیاء در خانه امام زمان تان بسیار دعا می‌کنید، تقاضا و دعا می‌کنید و سالها است که داریم دعا می‌کنیم چرا چیزی نمی‌شود؟ خیلی خبر شده، شما متوجه نیستید! همین که شما می‌توانید شب ۲۳ ماه رمضان یا شب ۲۱ ماه رمضان در مجالس یا الله بگویید، همین نظر لطف حضرت امام زمان است. امام مربی و رب است، مربی دوستانشان هستند. الان مثلاً هیچ مسأله‌ای هم نیست و هیچ مشکلی هم نیست واقعا ممکن است ظهور انجام شود؟ اگر از در این مجلس حضرت امام عصر وارد شوند، شما فکر می‌کنید به مصلحت تان است؟ من فکر نمی‌کنم. بسیار خوب است، اما به شرط این که ما ظرفیت هم داشته باشیم؛ همین باران رحمت الهی که می‌بارد، گاهی این باران طوری می‌آید و جایی می‌بارد که سیل حرکت می‌کند و کلی از شهر را خراب می‌کند و از بین می‌برد

همین باران رحمت! خدا هم در قرآن مجید باران را به دو صورت نقل کرده است؛ یکی سیل، که سیل آمد و شهری را از بین برد و برای این که مردم را عذاب کند آن را نازل کرد، یکی هم باران رحمت پروردگار است که خدای تعالی در قرآن می فرماید ﴿يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ﴾^(۱) گاهی باد می آید که بشارت دهنده رحمت پروردگار است و اسم آن بادی که مفید است، برای مردم رحمت گذاشته است. گاهی یک چیزهایی من و شما می خواهیم که برای ما درست نیست و خوب نیست و گاهی یک چیزهایی می خواهیم که برایمان درست است، آن چه که خوب است و باید به ما بدهند به تدریج می دهند. ان شاء الله امیدواریم همه این دعاهایی که می کنیم مستجاب شود.

خدایا مستقر امام زمان را مستقر ما قرار بده، و ما را زیر سایه حضرت امام زمان قرار بده. تدریجاً ان شاء الله شما قدم به قدم تزکیه نفس می کنید، ظرفیت برای رحمت پروردگار پیدا می کنید و آماده می شوید یک آدم پاک که ﴿الطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ﴾^(۲) باشید؛ یک آدم پاک و پاکیزه، آن وقت در خدمت حضرت امام عصر قرار بگیرید.

۱ - سوره اعراف آیه ۵۷.

۲ - سوره مبارکه نور آیه ۲۶.

سؤال دهم:

درباره اهمیت وجود حضرت بقیة الله در روی کره زمین
توضیح بفرمایید و امتیاز شیعه در ارتباط با این اعتقاد به امام
چیست؟

پاسخ ما:

دنیای ما یک دنیایی است که اگر رهبر و امام نداشته باشیم، همانطور که از نظر
تکوین فرموده اند «لولا ما فی الارض متّا لساخت الارض»^(۱) اگر امام و حجت خدا در
روی زمین نباشد زمین از بین می رود، و اگر اراده تکوینی حضرت بقیة الله بر بقاء
کره زمین و بلکه سایر موجودات نباشد همه چیز از بین خواهد رفت، هم چنین در
مسائل روحی و معنوی که اهم از مسائل ملکی و مادی است، اگر امام نباشد یقیناً و
بلکه به طور اولی، معنویات و ملکوت عالم نیز از بین می رود. به طور کلی یک مسأله را
به عرضتان برسانم و مولا امیرالمؤمنین در نهج البلاغه هم به آن اشاره فرموده و آن
مسأله این است که «لا بد للناس من امیر»^(۲) هر فرمانبرداری، فرماندهی لازم دارد، هر
جمعیتی که بخواهند به یک هدف مشخصی برسند حتماً باید یک راهنمایی، یک امامی

۱ - کافی جلد ۱ صفحه ۴۳۷.

۲ - نهج البلاغه صفحه ۸۲ و بحارالانوار جلد ۳۳ صفحه ۳۵۸.

آن هم امام معصوم   آن هم امامی که از همه حقایق مطلع باشد، باید وجود داشته باشد. یکی از امتیازات مردم شیعه این است که بیشتر از همه چیز به مسأله ولایت و امامت آن هم امامت امام معصوم ، آن هم امامت شخصی که به تمام مسائلی که در دنیا هست و مفاتیح غیب و حقایق پشت پرده آگاه است، به یک چنین امامی معتقد است. امامی که شیعه معتقد است، آن موجودی است که تکویناً و تشریعاً واسطه بین خدا و خلق است؛ تکویناً همانطور که خدای تعالی هر چیزی را با واسطه خلق می‌کند و یک دفعه بدون واسطه و بدون داشتن یک وسیله‌ای خلق نمی‌کند و این جمله معروف است که «ابی‌الله ان یجری الامور الا باسبابها»^(۱). حالا اگر روایت باشد، اگر کلامی از بزرگان باشد، هر چه باشد کلام بسیار عقلی و درست است. همین طور خدای تعالی تکوین را، عالم ملک را با واسطه خلق کرده یعنی طبق آن چه که احادیث ما و بلکه از بعضی از آیات قرآن استفاده می‌شود، خدای تعالی نور پاک حضرت خاتم الانبیاء را خلق فرمود و همه اشیاء را به وسیله او خلق نمود.

۱ - عن ابی عبدالله   قال: ابی‌الله ان یجری الاشیاء الا بالاسباب... (بحار الانوار جلد ۲ صفحه ۹۰ حدیث ۱۴).

سؤال یازدهم:

معرفت صحیح نسبت به حضرت امام زمان چیست؟

پاسخ ما:

خدای تعالی همین الان اراده می‌کند که من و شما باشیم و هستیم، حضرت پیغمبر اکرم هم اراده می‌کند که ما باشیم و هستیم، حضرت امام زمان هم اراده می‌کند که ما باشیم، هستیم؛ یعنی هیچ فاصله‌ای بین اراده حضرت ولی عصر و بین اراده حضرت پیغمبر اکرم و بین اراده خدا وجود ندارد. و صدها روایت و آیات قرآن بر این مطلبی که عرض کردم دلالت دارد. حال خدا کجای زندگی ما دخالت دارد؟ خودتان حساب کنید امام زمان تان چقدر دخالت دارند؟ این آقای که شب و روز جمعه برای شان اشک می‌ریزیم، گریه می‌کنیم، از او می‌خواهیم که تمام زندگی ما را اداره کند، چقدر در زندگی ما دخالت دارند؟ امام زمانی که همه ما منتظرشان هستیم، او را قبول دارید یا ندارید؟ اگر ندارید خودتان را معطل نکنید، اگر قبول دارید، در بین ما هستند، با ما هستند، ولی ما هستند، تولیت ما به اختیار ایشان است.

من بعد از مراجعتم از عتبات عالیات در قم و تهران به دوستان گفتم یک سوغاتی برایتان آورده‌ام. قارونی‌ها، ما یک عده قارونی داریم، یعنی افرادی که با قارون همفکرند. یک افرادی که می‌گویند ای کاش ما جای فلانی بودیم، یک لذتی از این

زندگی می‌بردیم، آن پول‌هایی که او دارد ما هم می‌داشتیم آن گنج‌هایی که او دارد ما هم می‌داشتیم، یک عده این طورند. طبعاً تا انسان بگوید من سوغاتی آورده‌ام شما خواهید گفت - البته شما را عرض نمی‌کنم آنهایی که مادی هستند می‌گویند - سوغاتیت به دردمان می‌خورد یا نه؟! اول این که به درد ما می‌خورد یا نه. گاهی هم راست می‌گویند یک قبایی که باید برای من بیاورید برای رئیس اداره‌تان آوردید، او به دردش نمی‌خورد. و سوغاتی من این بود که خدا را جدی بگیرید، راهتان را جدی بگیرید، امام زمان‌تان را جدی بگیرید.

شخصی پیدا شده بود جسارت‌هایی به ائمه اطهار می‌کرد، از نظر ما جسارت می‌کرد والا خودش می‌گفت معرفت ائمه اطهار این چنین است، بالآخره ائمه را یک مسأله‌دان و مسأله‌گوی بی‌خطا می‌دانست که طبعاً امام زمان هم چون حالا مسأله نمی‌فرماید بیکار است، یک چنین اعتقادی داشت. اصلاً موضع امام زمان چیست؟ اگر امام زمان آمده‌اند که برای ما احکام بگویند کجا هستند؟ چرا نمی‌گویند؟ اگر فقط ولایت تشریعی دارند این که وجودشان نستجیر بالله خیلی عاطل و باطل است، من بیشتر از حضرت مسأله می‌گویم! فکر می‌کنید حضرت در شبانه روز چند تا مسأله بگویند اقلاً برای مراجع یک درسی شروع کنند، یک درس خارجی، چیزی، آخر این طور بیکار! اگر بخواهیم حساب کارهای حجة بن الحسن را بکنیم، باور کنید که این مسأله گفتن و احکام اسلامی گفتنش برای ما در مقابل نگهداری آسمان‌ها و زمین‌ها، خلقها، رزق دادن‌ها، و این همه کارها مثل این است که شما در شبانه روز یک چند دقیقه‌ای با بچه کلاس اول‌تان سر به سر بگذارید و به او الفبا یاد دهید.

سؤال دوازدهم:

اقل و اعلاى معرفت حضرت امام زمان را توضيح
بفرماييد.

پاسخ ما:

حضرت امام زمان ايشان نماينده پروردگار است. اقل معرفت به امام اين
است كه انسان او را امام مفترض الطاعة، نماينده، فرستاده الهى، سفير پروردگار و
خليفة الله كامل بداند، امام زمان را اين طور بشناسد. اين اقل مرتبه معرفت است.
حضرت صادق در زيارت حضرت على بن موسى الرضا مى فرمايد:

«من زار عارفاً بحقه»^(۱) كسى كه حضرت على بن موسى الرضا را در حالى
زيارت كند كه عارف به حق حضرت باشد، برايش اين طور ثوابى هست. بعد راوى
سؤال مى كند «و ما عرفان حقه» عرفان حق امام چيست؟ حضرت صادق
مى فرمايد كه بدانيد كه امام مفترض الطاعة است، يعنى واجب است كه از او اطاعت
كنيد، او را مفترض الطاعة بدانيد، واجب الطاعة بدانيد. اگر امام را واجب الطاعة
دانستيد شما اينجا به حق امام معرفت داريد. پس اول معرفت، علم به مفترض

۱ - من لا يحضره الفقيه جلد ۲ صفحه ۵۸۴ و بحار الانوار جلد ۹۹ صفحه ۳۵.

الطاعة بودن حضرت است؛ یعنی اگر ما حضرت بقیة الله که امام زمان ما هستند را به این معنا که واجب الطاعة هستند و بر ما واجب است از ایشان اطاعت کنیم شناسیم و ایشان را به این معرفت که تمام علومى که خلق به آن نیاز دارند در نزد این آقا هست شناسیم و ندانیم که ایشان پاک و معصوم است، ما امام شناس نیستیم. حتماً باید این سه چیز را بدانیم، یکی این که همه علوم را دارند، دوم این که معصوم هستند و سوم این که واجب الطاعة هستند؛ یعنی لازمه آن دو چیز واجب الطاعة بودن حضرت است.

درجه اعلاى معرفت چیست؟

اگر کسی امام زمانش را شناخت، خدا را شناخته که «انما العلم ثلاثة آية محكمة...»^(۱) آیه و نشانه محکم پروردگار، که امروز آیه محکم پروردگار و نقطه حقیقی پرگار و قطب دایره امکان حضرت بقیة الله است، اگر چه مفسرین این جمله روایت را به خداشناسی تعبیر کرده‌اند، اما اگر کسی امام زمان را شناخت، خدا را شناخته که «من عرفهم فقد عرف الله»^(۲) ای خاندان عصمت و طهارت کسی که شما را بشناسد خدا را شناخته است. نشانه محکم و مستدل و قوی خدا و نشانه‌ای که حکم شده که نشانه خدا است، آیا امروز در روی کره زمین غیر از حجة بن الحسن کسی هست؟ یک بخش از علم منحصر به شناختن امام است «اللهم عرفنى نفسک فانک ان لم تعرفنى نفسک لم اعرف نبیک اللهم عرفنى رسولک فانک ان لم تعرفنى رسولک لم اعرف حجتک»^(۳)؛ باید حجت خدا را شناخت. «آیه محكمة» یک نشانه محکم خدا را پیدا کن، یک آئینه تمام نمای پروردگار را پیدا کن، یک آیت الله العظمی واقعی را پیدا کن و او را بشناس که یک بخش مهم علم این است. اگر امامت را

۱ - کافی جلد ۱ صفحه ۳۲ و بحار الانوار جلد ۱ صفحه ۲۱۱.

۲ - کافی جلد ۴ صفحه ۵۷۹ و بحار الانوار جلد ۹۷ صفحه ۲۲۳.

۳ - کافی جلد ۱ صفحه ۳۳۷ و بحار الانوار جلد ۵۲ صفحه ۱۴۶.

شناختی، اگر فهمیدی که امام زمان همه چیز تو است و هر چه غیر از آن حضرت باشد، پوچ است، اگر فهمیدی که امروز تو که نفس می‌کشی، حیات داری و روزی می‌خوری، اینها همه‌اش از وساطت حجة بن الحسن است که «بیمنه رزق النوری»^(۱)، آن وقت آیه محکمه الهی را یاد گرفته‌ای، این علم ارزش دارد. پنجاه درصد این علم تحصیلی است و پنجاه درصد مهمش را هم خدا باید به انسان بدهد که عمده‌اش همان قسمت دوم است، آن خیلی مهم است «العلم نور» علم یک نوری است که «یَقْذِفُهُ اللَّهُ فِي قَلْبٍ مِنْ يَشَاءُ» خدا این علم را در قلب آن کسی که بخواهد می‌اندازد، حکمت تعلیمت می‌دهد؛ چون آیت محکمه را شناخته‌ای، آن آیت العظمی را فهمیده‌ای، چون از بی‌شعوری مطلق بیرون آمده‌ای و شعور پیدا کرده‌ای. ما در مقابل دشمنی که از هر حیوانی پست‌تر است، اگر کسی دشمن امام عصر شد، حیف هر حیوانی که اسم آن حیوان را روی این چنین فردی بگذارند، به این جهت که روز قیامت اگر سگ بگوید من چه کرده بودم که تو اسم این انسان بی‌شعوری که خدا در قرآن بی‌شعورش دانسته را روی من گذاشتی، چه جواب بدهیم؟ کسی که منکر امام زمان است، کسی که دشمن امام زمان است، این را اصلاً جزء قاذورات باید حسابش کرد، به هیچ وجه در بین حیوانات هم او را نباید قرار داد، خدا هم قرار نداده و برای فهم ما فرموده: ﴿إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ﴾^(۲) بدترین حیوانات و جاندارها، آن حیوان بی‌شعوری است که این کر است و کور است و فهم ندارد و عقلش را به کار نمی‌اندازد. امام زمان به این روشنی، دشمن ارزش ندارد که ما درباره‌اش بحث کنیم، اما آن انسانی که همه چیزش را از امام عصر نمی‌داند، اگر شخصیت و علمش و موجودیتش را از امام عصر نداند مشمول این آیه است ﴿وَلَكِنْ لَا

۱ - مفاتیح الجنان، دعای عدیله.

۲ - سورة مبارکه انفال آیه ۲۲.

تَشْعُرُونَ»^(۱) شعور ندارند اینها حیوان هستند ﴿أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ﴾^(۲) اینها مثل حیوانات هستند.

معرفت را باید از بالا شروع کرد و پایین آمد «اللهم عرفنی نفسک فانک ان لم تعرفنی نفسک لم اعرف نبيک اللهم عرفنی رسولک فانک ان لم تعرفنی رسولک لم اعرف حجتک» باید اول خدای تعالی را بشناسیم، خدا موجودی است که بر ما سوی الله احاطه دارد و قادر مطلق است، عالم مطلق است، «و لا يشغله شأناً عن شأن»^(۳) هیچ چیز او را از چیز دیگر مشغول نمی‌کند؛ یعنی اگر سراسر عالم تمام این پنج میلیارد جمعیت به دعا بنشینند و همه خدا را بخوانند و با خدا مناجات کنند و از خدا حاجت بخواهند، خدا همه را در یک لحظه جواب می‌دهد، این معنای «و لا يشغله شأناً عن شأن» است. عیناً همین حالت را امام دارد. تصورش هم برای ما مشکل است که تصور کنیم حضرت بقیة الله بدون استثناء بر تمام ذرات عالم احاطه روحی دارد، این یک معرفتی است که دیگر بیشتر از این برای ما میسر نیست یعنی خدا را خوب بشناسیم و فرقی بین خدا و امام بگذاریم، یکی این که اینها بندگان خدا هستند، دوم هم این که اینها مخلوقند، خدا خالق اینهاست، اینها نبودند بود شدند و خدا همیشه بوده. این دو فرق را بین خدا و امام بگذاریم «فقولوا فينا ما شئتم» در روایات زیادی هست در کتاب‌های بحارالانوار و تعداد زیادی از کتاب‌هایی که درباره معرفت امام چیزی نوشته شده این جمله مکرر هست که «نزلونا عن الربوبية»^(۴) نگوئید ما خدا هستیم «فقولوا فينا ما شئتم» هر چه خواستید درباره ما بگوئید، به این جهت که

۱ - سورة مبارکه بقره آیه ۱۵۴.

۲ - سورة مبارکه اعراف آیه ۱۷۹.

۳ - بحارالانوار جلد ۸۷ صفحه ۱۵۴.

۴ - منهاج النجاح فی ترجمه مفتاح الفلاح مقدمه ۲۰ صفحه ۳۳.

به عمق دریای معرفت ما نمی‌رسید، چون که خدای تعالی ما را کلمات خودش قرار داده و می‌فرماید: ﴿قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِداداً لِّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا﴾^(۱) اگر این دریای آزادی که سه قسمت کره زمین دریا است و یک قسمتش خشکی است، اگر این‌ها مرکب شود و از درختان قلم بسازند و بخواهند بنشینند فضائل خاندان عصمت و طهارت را بنویسند - این‌ها حرف خداست فکر نکنید مبالغه است نه خدای تعالی مبالغه ندارد، این کلام خدا است و صدها روایت در تفسیرش هست. حتی سنی‌ها این را نوشته‌اند، نگویید فقط شیعه نوشته - اگر بخواهند فضائل حضرت علی یا حضرت پیغمبر اکرم یا سایر ائمه اطهار تا حضرت ولی عصر، فضائل هر کدامشان را بنویسند، این دریا که تمام می‌شود هیچ، در یک آیه دارد: ﴿سَبْعَةُ أَبْحُرٍ﴾^(۲)، اگر هفت دریا هم ضمیمه شود، باز این دریاها تمام می‌شود قبل از این که فضائل خاندان عصمت گفته شده باشد. کلمه چیست؟ کلمه یک جمله یا سخنی است که از زبان بیرون می‌آید و جمعش کلام است «و الکلام ما افاد المستمع فائدة تامة یصح السکوت علیها» کلام یک مطلبی است که مستمع وقتی می‌شنود دیگر در این خصوص حرفی نداشته باشد. در روایات زیادی که از خود حضرت پیغمبر اکرم رسیده و عقل هم بر این گواه است که حضرت پیغمبر اکرم هر چه علم و قدرت داشتند، هر چه عصمت و علم داشتند، حضرت بقیة الله هم دارند. آیا این از نظر عقلی درست است یا نه؟ می‌گوییم بله، به خاطر این که یک وقت هست که شما یک نفر را برای انجام یک محدوده‌ای از کارهایتان سر جای تان می‌نشانید، مثلاً شما صد قلم کار دارید یک قلم از کارها را به یک نفر می‌دهید می‌گویید تو به جای من در آنجا باش، اگر بخواهید کار شما خراب نشود باید این

۱ - سورة مبارکه کهف آیه ۱۰۹.

۲ - تفسیر امام عسکری ذیل آیه ۱۱ و بحار الانوار جلد ۲۴ صفحه ۱۷۳.

شخص در این کار عین شما کار کند، اگر نکند شما یک فرد ناقصی را در جای خود نشانده‌اید، کارتان صحیح انجام نمی‌شود، در نبود شما کمبود شما احساس می‌شود و اگر او بتواند تمام ده قلم کار شما را انجام دهد، عینا خود شما هستید که در آنجا هستید. تمام افراد بشر باید خلیفه الله شوند، این را بدانید، ولی نه این که فکر کنید همه افراد حتی مثلاً ما خلیفه الله که شدیم می‌توانیم تمام کارهای الهی را انجام دهیم، نه، ممکن است یکی دو قلم از کارها را انجام دهیم. هم می‌توانیم ید الله باشیم و هم می‌توانیم عین الله باشیم و هم اذن الله و لسان الله باشیم، اطلاق این اسم هم بر یک فرد ولی خدا جایز است؛ چون خدا می‌خواسته روزی فلانی را به دست خود شخص بدهد شما به قلبت الهام شده به در خانه‌اش رفته‌ای و مثلاً مقداری از مخارجش را داده‌ای، الان دست شما که این پول را می‌برد می‌دهد، ید الله است، قلب شما هم با اراده الهی حرکت کرده. تمام کارهای خدا در خلق و در مخلوقش به عهده چهارده معصوم است، به عهده تک تک اینها است، در هر زمانی به عهده صاحب آن زمان و امام آن زمان است و لذا معنای این جمله که در اذن دخول یا در دعاها هست که می‌خوانیم:

«الحمد لله الذی من علینا بحکام یقومون مقامه لو کان حاضراً فی المكان»^(۱) این است که هر کاری که خدا در بین مخلوقش دارد، اینها جانشین خدا هستند و آنها این کار را انجام می‌دهند. در هر زمانی یک فرد از معصومین هست و امام هر زمان هم می‌شود و خالق، رب، مدبر و روزی دهنده از جانب پروردگار برای مخلوق خواهند بود. من خواستم مقداری این آیه را برایتان توضیح بدهم ﴿قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِداداً لِّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفَذَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَذَ کَلِمَاتُ رَبِّي وَ لَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا﴾^(۲) این آیه

۱ - بحارالانوار جلد ۹۹ صفحه ۱۱۶.

۲ - سورة مبارکه کهف آیه ۱۰۹.

مبالغه نیست. مضمون همین آیه همان چیزی است که پشت سر این آیه هست؛ یعنی متوجه ناظرین بر اعمالشان باشند و بدانند که چه کسی بر اعمالشان نظارت می‌کند، این طور خودسر و هرزه هر چه به زبان مان بیاید بگوئیم، هر دروغی، هر کلام زشتی، هر بی‌ادبی در محضر امام زمان نکنیم. ما اگر قبول داشته باشیم که حضرت ولی عصر در آنجا نشسته باشند و انسان در حضور آنها بی‌ادبی کند، در حضور آنها کاری کند که آنها را به غضب بیاورد، کاری کند که مثل سیلی زدن به صورت ائمه اطهار باشد، من سیلی که می‌گویم خیلی کم گفته‌ام، بعضی از روایات دارد که هر گناه مثل این است که کسی حضرت علی بن ابیطالب را کشته باشد.

حالا بنابراین ما هیچ نمی‌دانیم. من این مثال را از قرآن مکرر گفته‌ام که به مقدار بال مگسی از علم حضرت علی بن ابیطالب به آصف بن برخیا دادند، این یک چنین قدرتی پیدا کرده که عرش عظیم بلقیس را به یک چشم برهم زدن از شش ماه راه در آن جا حاضر می‌کند. دیگر شما حساب کنید که وقتی به قدر یک بال مگسش، این اثر را داشته باشد چه خبر است؟ تقریباً همین معنایی می‌شود که قرآن فرموده است. گفت که **کتاب وصف تو را آب بحر کافی نیست که ترکنم سر انگشت و صفحه بشمارم**

حالا شاید این تشبیه خوب نباشد ولی ناگزیریم که از این تشبیه استفاده کنیم، اگر یک حیوانی به انسان نگاه کند، آن حیوان خیال می‌کند که این انسان یک حیوانی شبیه به خودش است، منتهی این با چهار پا راه می‌رود، این با دو پا راه می‌رود، نمی‌تواند درک کند که او چه مغزی دارد، نمی‌تواند بفهمد که یک انسان می‌تواند مثلاً فرض کنید یک هواپیما بسازد، مثلاً آپولو بسازد و به فضا برود آن حیوان نمی‌تواند اینها را درک کند. آقایان جداً در مورد ما هم اینطور است یعنی نمی‌توانیم بفهمیم که امام یعنی چه؟ نمی‌توانیم بفهمیم یعنی نمی‌شود فهمید. یک وقت یکی از دوستان می‌گفت که از

روز اول به ما گفته‌اند که خدا را نمی‌شود شناخت ما راحت شدیم ولی گفتند باید امام را شناخت، برایم گرفتاری شد، گفتم نه آن طور که نمی‌شود خدا را شناخت، امام را هم نمی‌شود شناخت، چون واسطه پروردگار است. در یک بعد ﴿أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾^(۱) وقتی به قیافه حضرت امام زمان نگاه کنید، «بنفسی انت من مغیب لم یخل منا»^(۲)، حضرت در بین ما هستند و آن قدر شبیه به ما هستند که ما بین خودمان و حضرت بقیة الله فرق نمی‌گذاریم. گاهی ممکن است حضرت ولی عصر در بین ما باشند و ایشان را شناسیم ولی از بعد معنوی بسیار متفاوت است. این اشتباهی است که ما از نظر بدنی می‌کنیم و بدن حضرت را با بدن خودمان مقایسه می‌کنیم. ملائکه پروردگار هم نزدیک بود این اشتباه را بین خدا و امام انجام دهند، وقتی که ملائکه چشم باز کردند دیدند هر صفتی خدای تعالی دارد اینها هم دارند، ازلیتش را ندیده بودند که ببینند اینها هم مخلوقند یا مخلوق نیستند، آن که مربوط به اول پیدایش‌شان است را متوجه نشدند تا چشم‌شان افتاد در روایت دارد «فسبحنا و سبحت الملائکه»^(۳) ائمه اطهار برای این که ملائکه گمراه نشوند تسبیح کردند، ملائکه هم تسبیح کردند، «و قدسنا و قدست الملائکه» ما خدا را تقدیس کردیم - وقتی انسان با یک کسی برخورد می‌کند مثلاً در یک مجلسی صاحب خانه را نمی‌شناسد یا خیال می‌کند این آقایی که اینجا نشسته صاحب خانه است می‌بیند نه، این دارد از صاحب خانه تعریف می‌کند می‌گوید صاحب خانه آدم خوبی است و این شخص می‌فهمد او صاحب خانه نیست و خودش مهمان است صاحب خانه کس دیگری است - وقتی که ائمه اطهار پروردگار را تسبیح کردند ملائکه فهمیدند اینها خدا نیستند و تازه

۱ - سورة مبارکه کهف آیه ۱۱۰ و سورة مبارکه فصلت آیه ۶.

۲ - بحارالانوار جلد ۹۹ صفحه ۱۰۸.

۳ - بحارالانوار جلد ۲۶ صفحه ۳۴۵.

متوجه شدند خدا موجود دیگری است. «بنا عبد الله»^(۱) خدا به وسیله ما بندگی شد. در بعضی از روایات دارد که مثلاً ما می‌گوییم «بحقک علیهم و بحقهم علیه»^(۲) خدایا به حق تو بر آل پیغمبر اکرم و به حق آنها بر تو، آنها چه حقی بر خدا دارند؟ حقشان این است که اگر اینها نبودند یک نفر در روی زمین خداپرست نبود، حتی حضرت ابراهیم و انبیاء از همین مسیر به خدا رسیدند «و الباب المبتلی به الناس، من اراد الله بدء بکم»^(۳) ای خاندان عصمت و طهارت کسی که خدا را بخواهد باید از شما شروع کند، لذا ما امام را شناخته‌ایم و برایش ارزش هم قائل نیستیم و تا این شناخت لااقل در بین شیعیان پیدا نشود، این ارزش معلوم نشود، خدای تعالی امام زمان را به ما نمی‌دهد.

یعقوب بشو تا بالآخره به یوسف برسی. ما هم اگر خواستیم به حضرت امام زمان برسیم، باید یک مقدار در شناخت امام زمان فکر کنیم. به خدا قسم هر کسی به اندازه عقلش فکر می‌کند ولی برای عارفین به مقام مقدس حضرت بقیه الله این که انسان دائم بگوید خال طرف راست چقدر زیبا است، چشم و ابرو چقدر خوب است و با این جنبه‌های ظاهری بدنی اظهار عشق به امام زمان بکند، این از نظر اهل معرفت توهین به مقام مقدس حضرت امام زمان است. می‌گویند یکی از مراجع پای منبر یک آقایی نشسته بود، آن آقا می‌خواست این مرجع را خراب کند نمی‌گفت این آقا مرجع است می‌گفت این آقای فلانی خط خوبی دارد، آخر فضایل خیلی بالاتر این را می‌توانست بگوید اما می‌گفت خطش خوب است، کتاب هم می‌تواند بخواند، این طور تعریف می‌کرد. گاهی بعضی از تعریف‌ها و اظهار محبت‌ها خودش توهین

۱ - بصائر الدرجات جلد ۱ صفحه ۶۱ و بحار الانوار جلد ۲۳ صفحه ۱۰۲.

۲ - مفاتیح الجنان، اعمال ماه مبارک رمضان.

۳ - بحار الانوار جلد ۹۹ صفحه ۱۲۹.

است. بابا توبه چه چیز این آقا اظهار علاقه می‌کنی؟ تو معرفت حضرت بقیة الله را بفهم و بدان او کیست و چه کاره است، «بیمنه رزق الوری»^(۱) تمام ما سوی الله به برکت وجود حضرت امام زمان روزی می‌خورند و آسمان و زمین به خاطر آن حضرت برپا است، این وجود مقدس محبوب همه است ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا﴾^(۲) کسانی که ایمان داشته باشند که در رأس آنها حضرت حجة بن الحسن هستند، و عمل صالح بکنند که در رأس مردمانی که عمل صالح می‌کنند حضرت بقیة الله هستند ﴿سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا﴾ خدا این کار را می‌کند که محبت این شخص را در دل مردم می‌اندازد، مردم دوستش دارند. حالا هر کسی در این راستا قرار بگیرد، او هم شامل یک چنین مسأله‌ای خواهد شد و کسانی که این چنین نباشند ﴿عَلَيْهِمْ ذَايِرَةُ السَّوْءِ﴾^(۳) یک بدی بر علیه اینها احاطه می‌کند. افرادی که با حضرت امام زمان میانه خوبی ندارند، مخصوصاً شیعه باشند، مخصوصاً اگر به امام زمان اعتقاد داشته باشند ولی خدای نکرده زیاد اظهار ارادت نکنند، این از مسلمیات است و تجربه شده که بدبخت و بیچاره می‌شوند، حالا روحانی باشند، عالم باشند، آدم مقدس به اصطلاح اهل عبادت‌های ظاهری باشد، زاهد باشد، هر کس می‌خواهد باشد، هر چه محبت‌تان به امام زمان‌تان بیشتر باشد به آن اقیانوس لطف الهی بهتر متصل شوید و همان اندازه‌ای که خدای تعالی حضرت حجة بن الحسن را دوست دارد که تمام محبت خدا - اگر به مخلوقش محبتی داشته باشد - متوجه حضرت حجة بن الحسن است، تو هم وصل به آنجا می‌شوی و محبوب خدای تعالی می‌شوی و محبت خدای تعالی در دل تو جا می‌گیرد و ولی خدا و بنده خدا

۱ - مفاتیح الجنان، دعای عدیله.

۲ - سورة مبارکه مریم آیه ۹۶.

۳ - سورة مبارکه توبه آیه ۹۸ و سورة مبارکه فتح آیه ۶.

می شوی. «و من احب أن یلقى الله» هر کس دوست دارد خدا را ملاقات کند، این مال ما و شما است چون ما باید ولایت امام زمان مان را داشته باشیم «و قد کمل ایمانه» در حالی که ایمانش کامل باشد، چون امام دوازدهم است معلم آخر است. معلم کلاس آخر زندگی و ایمان است «کمل ایمانه و حسنه اسلامه» و اسلامش نیکو باشد که مهم ترین چیزها همین است ایمان کامل، سلمان در درجه دهم از ایمان بود، کمال ایمان مال ائمه اطهار است و اسلامش هم خوب باشد، تسلیم باشد «فلیتوال الحجة بن الحسن المنتظر صلوات الله علیه و آله»^(۱) پس باید ولایت حضرت حجة بن الحسن را داشته باشد.

«این السبب المتصل بین الارض و السماء»^(۲) اینطور و از این طریق اظهار علاقه کن، نه از طریقی که مثلاً هر چه درباره خودمان فکر می کنیم، درباره ائمه اطهار هم همین طور می گوئیم.

مثلاً کسی خطاب به حضرت اباعبدالله الحسین می گفت یقین دارم که در دل آرزویی، به جز دامادی اکبر نداری! خدا گوینده این فکر را لعنت کند که یقین داشت که حضرت سید الشهداء هیچ آرزوی دیگری جز این نداشت که حضرت علی اکبرش را داماد کند! مثل این که خودش پسری داشته که داماد نشده مرده این شعر را گفته.

آنها ولی ما هستند، ولی امر ما هستند، ولی عصر ما هستند؛ یعنی حضرت بقیة الله ولی عصر ما هستند، آنها صاحب اختیار ما هستند. هیچ وقت فکرش را کرده اید که چرا ذات مقدس پروردگار تمام اختیارات ما را به دست حضرت پیغمبر اکرم و ائمه اطهار داده؟ چرا اگر ما بخواهیم زنده باشیم ولی حضرت پیغمبر اکرم

۱ - فضائل شاذان قمی صفحه ۱۶۷.

۲ - مفاتیح الجنان، دعای ندبه.

نخواستۀ باشد ما زنده باشیم نباید زنده باشیم؟ اگر ما بخواهیم این خانه را داشته باشیم ولی حضرت پیغمبر اکرم نخواهند داشته باشیم نباید داشته باشیم؟ به خاطر این که ایشان معصوم هستند، شما معصوم نیستید، شما اشتباه می‌کنید، ایشان اشتباه نمی‌کنند، ایشان مرتبط با خدای تعالی است که در ذات مقدسش هیچ اشتباهی معنا ندارد و شما ارتباط با نفست یا با شیطان است. اگر بنا شود که یک اشتباه کار در مقابل یک معصوم قرار بگیرد، حق با کدام طرف است؟ حق با معصوم است. شما باید هر چه او می‌گوید و هر چه او دستور می‌دهد را انجام دهید، اگر از خودتان کوچکترین اظهار رأیی کردید از صراط مستقیم تخلف کرده‌اید.

سؤال سیزدهم:

منظور از ﴿يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ﴾^(۱) که در آخر آیه

نور آمده است، چه می باشد؟

پاسخ ما:

خدای تعالی می فرماید: ﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ خدا نور آسمان ها و زمین است، مثل نور خدا مثل همان چراغی است که حالا اینجا بحثی دارد؛ بعضی گفته اند که این آیه شریفه از آن آیاتی است که زیاد خواندنش به انسان نورانیتی می دهد و چشم انسان لیاقتی پیدا می کند که می تواند نور واقعی را ببیند و آن حضرت بقیة الله است. یکی از آیاتی که در این جهت خیلی مؤثر است، همین آیه شریفه ﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ﴾.^(۲) که در بعضی از احادیث دارد که اسامی تمام ائمه اطهار از این آیه شریفه بیرون می آید و ﴿يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ﴾ این منظور حضرت بقیة الله است. هر کسی به خصوص در زمان غیبت لیاقت ندارد که از نور حضرت ولی عصر مستقیم استفاده کند.

۱ - سورة مبارکه نور آیه ۳۵.

۲ - سورة مبارکه نور آیه ۳۵.

سؤال چهاردهم:

چگونه توصیه به صبر در زمان غیبت حضرت بقیة الله

می فرمایید؟

پاسخ ما:

در تأویل آیه ﴿وَالْعَصْرِ﴾؛ یعنی قسم به عصر ظهور حضرت حجة بن الحسن که ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ﴾^(۱) همه انسان ها در خسران و زیان هستند، مگر کسانی که به حجة بن الحسن ایمان داشته باشند. ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ و پیرو حضرت حجة بن الحسن هستند و عمل صالح می کنند و یکدیگر را وصیت به حق می کنند. یعنی یکدیگر را به یاد حضرت امام زمان می اندازند ﴿وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ﴾ و یکدیگر را در فراق امام زمان توصیه به صبر می کنند، می گویند صبر کن امام زمان خواهد آمد افرادی که در فشار واقع می شوند، گاهی به یاد حضرت حجة بن الحسن می افتند، امام زمان هم به یاد ما هستند شما فکر نکنید تنها ما به یاد حضرت امام زمان هستیم امام زمان ده ها برابر به یاد ما هستند. کوشش کنید که در دنیا و آخرت

دست‌تان از دامن خدا و امام زمان کنده نشود، اگر این کار را کردید همیشه سعادتمند هستید.

خدای تعالی و خاندان عصمت و طهارت و حضرت بقیة الله همه جا هستند، هر جا خدا هست حضرت امام زمان هم هستند ﴿وَقُلْ اَعْمَلُوا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ﴾^(۱). شما خیال نکنید که حضرت امام زمان هم یک نفر مثل ما هستند، با این تفاوت که امام زمان خیلی عالم است، معصوم است.

در دعای رجبیه که از ناحیه مقدّس حضرت بقیة الله رسیده است، دعا‌هایی که حضرت فرموده‌اند و کلمات آن حضرت، خیلی دقیق و علمی و اصلاً طرف مقایسه با کلمات سایر ائمه اطهار نیست نه این که ائمه اطهار بلد نبوده‌اند نه، مشتری‌های آنها عوام‌تر بوده‌اند و حضرت امام زمان برای یک مردم با استعداد ترقی کرده و رشد کرده می‌آیند. یکی از دعا‌های بسیار عمیق که ندیده‌ام شرحی درباره‌اش بنویسند، ولی فکر می‌کنم اگر بنویسند کتاب قطوری می‌شود، این دعای رجبیه است: «اللهم انّی أَسْئَلُكَ بِمَعَانِي جَمِيعٍ مَا يَدْعُوكَ بِهِ وَلَا تَعْلَمُكَ»^(۲)، ولایه امر، ولی امر الهی می‌فرماید، همین طور می‌گوید تا می‌رسد به این که «لا فرق بینک و بینهم الا انهم عبادک و خلقتک» بین تو خدای با عظمت و آن ولایه امر یعنی معصومین فرقی و جدایی نیست، مگر این که آنها بنده تو هستند یعنی تحت فرمان تو هستند. ﴿لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهٖ يَعْمَلُونَ﴾^(۳)، «الا انهم عبادک و خلقتک»، مخلوق تو هستند و تو آنها را خلق کرده‌ای. ما اگر برای شناختن حضرت امام زمان از طرف خدا شروع کنیم نه از طرف خودمان، یک وقت می‌گوییم حضرت امام زمان یک آقای است بالاتر از ما

۱ - سورة مبارکه توبه آیه ۱۰۵.

۲ - بحارالانوار جلد ۹۵ صفحه ۳۹۳.

۳ - سورة مبارکه انبیاء آیه ۲۷.

یک وقت می‌گوییم امام زمان یک آقایی است پایین‌تر از خدای تعالی، خیلی فرقی است. خدایی که ما سوی الله را ایجاد کرده و قدرش به همین جا منتهی نمی‌شود و بی‌نهایت قدرت دارد، یک وسیله اظهار قدرت به نام ید الله دارد که می‌بینیم یدالله حضرت علی بن ابیطالب و حضرت بقیة الله و سایر ائمه اظهار هستند. تمام صفات پروردگار در وجود ایشان ظاهر شده که وجه الله گفته می‌شود، همان طور که شما می‌بینید وقتی یک نفر غضب می‌کند، از صورتش پیدا است، خوشحال است از صورتش پیدا است. بعضی از قیافه‌شناس‌ها تمام صفات درونی انسان را از صورت طرف می‌شناسند، اگر ما هم عمیق شویم تمام صفات الهی را در وجود مقدس حضرت بقیة الله تا حضرت علی بن ابیطالب و حضرت پیغمبر اکرم می‌بینیم و احساس می‌کنیم وجه الله هستند، این اسمها را بی‌جهت نمی‌گذارند، «این وجه الله الذی یتوجه الاولیاء».^(۱) این جمله در دعای ندبه است این که من به دعای ندبه استدلال می‌کنم به نظر من در میان دعاهایی که در مفاتیح هست، صحیح‌ترین دعاها دعای ندبه است به دو دلیل؛ یکی از نظر سند که بحث مفصلی دارد و این چیزی که همه ما می‌توانیم بفهمیم این است که تمام جملات دعای ندبه، قطعه قطعه فرازهای مختلفش یا با آیات قرآن تطبیق می‌کند یا با روایات متواتره مسلّمی که از حضرت پیغمبر اکرم رسیده. عجیب است من این را مقایسه کرده‌ام همین طور گتره عرض نمی‌کنیم، دوستانی که به من نزدیک‌تر هستند می‌دانند.

ما که نمی‌توانیم از بقیه آیات قرآن و روایات صرف نظر کنیم، در اینجا می‌فرماید: «این وجه الله الذی» آن صورت خدا، آن وجه خدا، ولی الله، اولیاء خدا وقتی که می‌خواهند با خدا حرف بزنند، با امام زمان حرف می‌زنند «الیه یتوجه الاولیاء».

اکثر صفات و بلکه از نظر قیافه شناسان تمام صفات درونی انسان از صورتش ظاهر است و تمام صفات الهی از وجود مقدس حضرت حجة بن الحسن ظاهر است، لذا اگر می خواهید با خدا ارتباط داشته باشید، به خدا توجه کنید، و هر کس که می خواهد به خدا توجه کند باید به امام زمان توجه کند. عجیب است اگر انسان دعایی را، حاجتی را به وسیله حضرت امام زمان از خدا درخواست کند، زودتر به او می دهند تا مستقیم بخواند نصف شب بلند شود بگوید خدایا حاجتم را به من بده یا بگوید یا امام زمان از خدا حاجت من را بخوان، نمی خواهد هم بگوید از خدا بخوان، آنها خودشان می دانند چکار کنند. یا امام زمان حاجت من را بده، یا علی بن موسی الرضا حاجت من را بده، هر حاجتی هم می خواهد باشد، یک لیوان آب دادن از طاقچه به شما در توان من است، سعادت مند شدن در دنیا و آخرت هم در توان حضرت رضا و حضرت حجة بن الحسن است. همین «أین السبب المتصل بین الارض و السماء» آن رابط بین بالا و پایین کیست؟ کجاست؟

چشم دل باز کن که جان بینی «عمیت عین لا تراک». ^(۱) به خدا قسم ما اگر کور نباشیم حضرت امام زمان را همه جا می بینیم. به قول سید بن طاووس «نزیلک حیث ما تهجت رکابی و ضیفک حیث کنت من البلادی»، ^(۲) نزیل تو هستم آقا حجة بن الحسن، بر تو وارد می شوم هر جایی که باشی و مهمان تو هستم «حیث کنت من البلادی» هر کجا که باشی در اروپا باشی مهمان حضرت امام زمان هستی، آسیا باشی مهمان حضرت هستی، در خاور دور باشی مهمان حضرت هستی «بیمنه رزق الوری» می دانید وری یعنی چه؟ یعنی ما سوی الله، یعنی غیر از خدا، ملائکه، اجنه،

۱ - بحار الانوار جلد ۶۴ صفحه ۱۴۲ قسمتی از دعای عرفه.

۲ - جمال الاسبوع صفحه ۳۹.

ماهی دریا و مخلوقاتی که در کرات دیگر هستند، همه به برکت وجود حضرت حجة بن الحسن اینها «رزق الوری» هستند، روزی می‌خورند. روزی هم فکر نکنید روزی ظاهری است نه، روزی معنوی مهمتر از روزی ظاهری است، یعنی حیوانات که راه و روش خودشان را انتخاب می‌کنند و پیش می‌روند با الهام حضرت حجة بن الحسن است. لسان الله است، عین الله است، وجه الله است، اذن الله است و بالآخره جنب الله است.

سؤال پانزدهم:

وظیفه ما درباره وجود مقدس حضرت بقیه الله چیست؟ و چه معرفت و توجهی باید نسبت به آن حضرت داشته باشیم تا این نعمت بزرگ الهی را شکرگزار باشیم؟ توصیه حضرت تعالی در روز جمعه که تعلق ویژه‌ای به امام عصر دارد، چیست؟

پاسخ ما:

حضرت امام عصر با آن همه عظمت و بزرگواری، با آنچه که خوبان همه دارند تو تنها داری، آن توسل خواجه نصیر را می‌ترسم کم و زیاد بگویم، معنایش تقریباً این طور است که علم حضرت پیغمبر اکرم و شجاعت حضرت علی بن ابیطالب و حلم امام حسن و عفت حضرت زهرا، همه را تو داری، تا می‌رسد به «الغیبة الالهية»، غیبت الهی را خیلی فکر کنید. شما را به خدا یک مقداری روی این مسائل فکر کنید، آن وقت خدای تعالی یک آقای با این عظمت را به خاطر این که روزی انسان‌ها سر عقل بیایند، از او استقبال کنند، زمینه برای او درست شود، ما به طرف خدا برویم، هزار و صد و پنجاه و پنج سال است که او را در این کره زمین نگه داشته، حالا ان شاء الله دیگر از این بیشتر او را نگه نمی‌داریم، دیگر ظهور خواهد کرد، اگر هم بخواید بیشتر نگه دارد، بالآخره نگه داشته برای چه؟ اینها سنت نیست، منت است،

نباید خدا بر ما منت بگذارد؟ اینها شکر ندارد؟ نعمت نیست؟ این نعمت‌ها در مقابل سلامتی وجود و غذای خوب و... امروز ناهارمان روبراه بود الحمد لله، چیزی است؟ حضرت رضا در تفسیر همین جمله مبارکه الحمد لله که شخصی سؤال می‌کند، می‌فرمایند لطف این همه زیاد، شما چه چیزی خواستید و صلاحتان بوده و به شما نداده؟ ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ لذت‌های معنوی، اگر به ما اجازه نمی‌دادند که اسم حضرت امام زمان را ببریم و ما را جزء آن افرادی قرار می‌دادند که می‌گویند زیاد اسم حضرت را در مجالس نبرید، حسودی‌شان می‌شود، که خاک بر سرتان کنند، امام زمان با تو چه کرده؟ اگر ما را جزء آنها قرار می‌دادند که اصلاً خدا را نمی‌شناختیم، اصلاً ائمه اطهار را نمی‌دیدیم، از جا بلند می‌شوید یا علی می‌گویید، صبح از خواب بلند می‌شوید یا صاحب الزمان می‌گویید، اینها نعمت است و الحمد لله دارد. واقعا ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا﴾ حمد خدا را که ما را بر این وضع هدایت کرد، ﴿وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ﴾، ^(۱) ما خودمان هدایت نمی‌شدیم. این همه در آمریکا و شوری و این طرف و آن طرف هستند، چرا آنها به آنچه که شما دارید هدایت نشدند؟ «الحمد لله الذي من علينا بحكام يقومون مقامه لوكان حاضرا في المكان» ^(۲) اینها نعمت است. به جان حجة بن الحسن قسم که اگر ما به همین نعمت تشیع و به همین مقدار فکر می‌کردیم، نمی‌توانستیم طاقت بیاوریم، شب تا صبح خواب نداشتیم، سر به سجده بگذاریم و بگوییم شکر الله. من این را مکرر به دوستان گفته‌ام در شبانه روز بد نیست که انسان سر به خاک بگذارد، این مهرها جنبه دیگری پیدا کرده خیلی صیقلی شده، مخصوصاً مهرهایی که مال کربلا هم نباشد، دیگر دلیلی ندارد، یک قسمت از گوشه خانه، زیر فرش، جایی که سر و صورتتان خاکی شود، صورت بر

۱ - سورة مبارکه اعراف آیه ۴۳.

۲ - مفاتیح الجنان، اعمال ماه مبارک رجب.

خاک بگذارید و بگویید خدایا برای فلان نعمت شکر، برای چشمم شکر، برای گوشم شکر، در آخر دعای ندبه می‌گوییم: «بکأسه و بیده ریاً رویاً هنیئاً سائغاً لا ظماً بعده» این مال آخرت است، ولی وقتی که امام عصر تشریف بیاورند و تمام دنیا را پر از عدل و داد کنند، ما می‌گوییم: «و نحن نقول الحمد لله رب العالمین»^(۱) این هم درست است، این نعمت هم ارزش دارد، یعنی همه نعمت‌های پروردگار چون منتسب به خدا است بزرگ است، ولی آن نعمتی که خدا خودش هم بزرگ می‌داند این است که در همین دعای ندبه هست که خدایا «واجعل مستقره لنا مستقراً و مقاماً» خدایا محل استقرار امام زمان را محل استقرار ما قرار بده، «و أتمم نعمتك بتقدیمک ایاه امامنا» حالا اگر ما را در آن محلی که امام عصر در آن زندگی می‌کند، اگر قرار دادی نعمت تمام شده؟ نه، نعمت وقتی تمام می‌شود که همانطور که حضرت رسول اکرم حضرت علی بن ابیطالب را روی دست بلند کرد و صدا زد «من کنت مولاه فعلى مولاه»^(۲) و بعد خدای تعالی در قرآن می‌فرماید ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ أَتَمَّمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي﴾^(۳) نعمت تمام شد، منتهی مردم این نعمت را قبول نکردند، مردم لیاقتش را نداشتند. خدا نعمت را داد مردم لیاقت نداشتند که بگیرند. ان شاء الله حضرت بقیة الله با این شرط ظهور می‌کنند که مردم این نعمت را بپذیرند «و أتمم نعمتك بتقدیمک ایاه امامنا» او جلوی ما باشد، امام ما باشد، «حتى توردنا جنانک» تا داخل بهشت. ان شاء الله اگر دست‌تان به امام زمان رسید، رهایش نکنید تا وقتی که وارد بهشت‌تان کند. دست‌تان به امام زمانتان رسیده، شما دوستان حضرت امام زمان هستید، این نعمت الهی را که پروردگار به شما لطف کرده قدر بدانید، یک وقت با افراد

۱ - مفاتیح الجنان، دعای ندبه.

۲ - کتاب سلیم جلد ۲ صفحه ۸۲۸.

۳ - سورة مبارکه مائده آیه ۳.

کور باطن مرده نشینید که بگویند این همه اسم امام زمان بردن زیادی است! تظاهر است هیچ هم تظاهر نیست. به خدا قسم اینها از آن سنی که اصلاً نمی فهمد امام زمان چه کسی است و هیچی نمی داند، بدترند. خاک بر سر آن مسلمان که شب و روز یکسره نام مقدّس امام زمان در دهانش نباشد و یاد و نام امام زمان را تظاهر بکن، شما همه کارها را تظاهر می کنی، تظاهر به همه گناهان می کنی، نوبت به امام زمان می رسد نباید تظاهر کرد؟ نام مقدّس امام زمان را در همه جا ببرید، بگذارید هر چه می خواهند بگویند، فحش بدهند. خدای من شاهد است روزی که کتاب ملاقات را می نوشتم می دانستم که یک عده پیدا می شوند به من فحش می دهند. خدای تعالی حضرت بقیّة الله را خلق کرده که یک دهان خواهم به پهنای فلک، تا انسان بنشیند وصف این بزرگوار را بگوید و نخواهد توانست.

«فقلوا فینا شئتم»، هر چه می خواهید درباره ما بگویید، شما مگر می توانید وصف ما را بیان کنید؟ فقط خدا نگوید «نزلونا عن الربوبیة»^(۱) در روایت دارد که شما نمی توانید آب دریا را بکشید.

به خدا قسم اگر سجده برای غیر خدا جایز بود، اگر ما تمام عمرمان سر به پای حضرت امام زمان مان می گذاشتیم و به حضرتش و سایر ائمه مان اظهار ارادت می کردیم، باز کم بود، چقدر درهای معارف را به روی ما باز کردند.

﴿ادْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ﴾^(۲) این نعمت ولایت را به یاد بیاورید. حالا شما می گوید ولایت چیست که ما باید این قدر به آن اهمیت بدهیم؟ محبت است؟ محبت به خاندان عصمت و طهارت است؟ نه تنها محبت نیست، ولایت برای این

۱ - منهاج النجاح فی ترجمه مفتاح الفلاح مقدمه ۲ صفحه ۳۳.

۲ - سورة مبارکه بقره آیات ۴۰ و ۴۷ و ۱۲۲.

است که انسان در اثر محبت، اطاعت کند، آقا یا صاحب الزمان ما چون دوست تان داریم از شما اطاعت می کنیم، حتی نه چون از جهنم می ترسیم، و حتی نه چون طمعی به بهشت داریم، بلکه تو را دوست داریم، بگویند بمیر، می میریم، این معنای ولایت است. هر کسی که ولی کسی است، باید محبوب و مطاع او هم باشد، یعنی از او اطاعت شود. این خلاصه ولایت است. محبت تنها اسمش محبت است، انسان خیلی از افراد را دوست دارد، اما حاضر نیست یک کلمه از حرفشان را گوش کند، این محبت است، این شخص ولایت ندارد. هم چنین انسان مطیع خیلی از افراد است، اما دوستشان ندارد، اینها از هم جدا می شوند. شما خیلی ها را دوست دارید، اما گوش به حرفشان نمی دهید و از خیلی ها هم اطاعت می کنید ولی به آنها هیچ محبتی ندارید. رئیس اداره خیلی هم مجبورید حرفهایش را گوش کنید، هر چه هم می گوید، می گویند بله قربان، اما در دلتان می گویند خدا مرگت بدهد، آدم رشوه خوار، گاهی این طور می شود، اما اگر هر دو تای آن توأم شد، در اثر محبت، اطاعت ایجاد شد این ولایت می شود، پدر که ولی فرزند است؛ چون فرزندش را دوست دارد و به او دستور می دهد.

در زیارت روز جمعه حضرت بقیة الله می خوانید «مولای أنا مولاک عارف بأولیک و اخریک أتقرب الی الله تعالی بک و بآل بیتک و أنتظر ظهور الحق علی یدیک... و قتل الکافرین بسیفک و أنا یا مولای»^(۱) این کلمه مولای همین طور تکرار می شود «و أنت یا مولای کریم من اولاد الکرام» تو هم، خودت کریمی هم از فرزندان کریم ها هستی «من اولاد الکرام و مأمور بالضيافة و الاجارة» از جانب خدا مأمورید که از ما پذیرایی کنید، مهمانی کنید. خیلی افتخار است. ای کاش ما سر این سفره بنشینیم «هذا يوم الجمعة و هو يومک المتوقع فيه ظهورک و الفرج فيه للمؤمنين

علی یدیک و قتل الکافرین بسیفک و أنا یا مولای فیه ضیفک و جارك» ای آقای من، ای فرمانده با محبت من، فرمانده وقتی که با محبت فرمان می دهد و فرمانبردار وقتی با محبت فرمان می برد، اسمشان مولا می شود «و أنت یا مولای کریم» تا به اینجا می رسیم که «و مأمور بالضيافة و الاجارة فأضفنی و أجرنی صلوات الله علیک» صلوات خدا، صلوات الهی بر این آقای بزرگوار «صلوة لا غاية لعددها» آخر نداشته باشد، «صلوة لا تحصاها» اصلاً برای او احصائی نباشد، رحمت خدا یکسره بر حضرت بقیة الله ریزش داشته باشد. ما در همین زیارت آل یاسین با این که امام زمان ، امام مأمون مان است عرض می کنیم «السلام علیک ایها الامام المأمون»^(۱) در امن الهی است، ولی اظهار محبت ما باید انجام شود، ما باید اظهار محبت کنیم، می گویم که «و احفظه من بین یدیه» خدایا او را از پیش رو حفظ کن، از پشت سر حفظش کن، از طرف راست حفظ کن، از طرف چپ حفظش کن «و أحرصه و امنعه من أن یوصل الیه بسوء» خدایا حراستش کن، پاسداریش را خودت به عهده بگیر. انسان اگر این معانی را متوجه شود چه محبتی به حضرت امام زمان اظهار می کند، «و أحرصه و امنعه من أن یوصل الیه بسوء» خدایا مانعش شو که بدی به او نرسد، این عزیز ما است، خیلی برای ما قیمت دارد، تمام بلاهایش به جان ما بخورد. یک نفر می گفت من یک مقدار صدقه به نام امام زمان در یک کیسه ای ریخته ام، این را چکارش کنم؟ گفتم به من بده، من می خورم که تمام بلاهای امام زمان به سر من بخورد، گفت می شود؟ وقتی که من اینها را به یک جمعی که بودند، گفتم آنها هم گفتند آقا این صدقه های پنج هزاری، دو هزاری را به ما بده. ولی امام زمان همه اش سلامتی است، مأمون است، «و أحرصه و امنعه من أن یوصل الیه بسوء». امام عصر

است امامی است که تمام انبیاء و اولیاء انتظارش را داشتند، آقای است که حضرت امام صادق می فرماید «لو أدرکته لخدمته ایام حیاتی»؛^(۱) من اگر او را درک می کردم، تمام عمر خدمتگزارش بودم. ما یک چنین آقای داریم «أنت یا مولای کریم من أولاد الکرام و مأمور بالضيافة و الاجارة» آقا جان تو هم مأموری که ما را مهمان کنی و هم این که به ما پناه بدهی. روز جمعه نمی خواهید به مهمانی بروید، مهمانی یک آقای که ما سوی الله تحت فرمان او است، آقای که تمام انبیاء و اولیاء منتظرش بودند، حضرت امام صادق دوست داشته که خادمشان باشند؟! آن وقت شما مهمان ایشان می شوید، انسان باید شرایط مهمانی را لااقل در روز جمعه عمل کند. متأسفانه ما در روزهای جمعه بیشتر دنبال معصیت و گناه می رویم. باید لباسی به نام لباس تقوا بپوشیم، اهل تقوی باشیم، صبح که از خواب بلند می شویم غسل جمعه کنیم که بعضی از علما آن را واجب دانسته اند، در روایات کلمه واجب برای غسل جمعه زیاد آمده، ولی اگر واجب نباشد تمام مراجع تقلید به استحباب مؤکدش فتوا داده اند؛ یعنی مستحبی است که انسان اگر بخواهد بگوید بین واجب و مستحب چه چیزی هست؟ باید بگوید غسل جمعه، این طور است. الان هم که وسیله برای همه فراهم است و در همه خانه ها حمام است. من دیده بودم بعضی از علما که به غسل جمعه مقید بودند، در زمستان بود، در آن خانه حمام نبود، یک مقدار آب گرم کرد، در غسل می شود مثل روغن مالی عمل کرد، دست را در آب بزن و بمال سرت را تر کن - غسل مثل وضو نیست که باید شسته شود - دست را در آب بزن و به سر و گردنت بمال، خوب تر می کنی، گاهی طوری غسل می کردند که حتی روی فرش هم آب نمی ریخت، می شود، اگر ما ارزش غسل جمعه را بدانیم، اگر بدانیم غسل جمعه چقدر تأکید شده حتماً انجام

می‌دهیم. اخیراً با رفقای طلبه راجع به غسل جمعه بحث می‌کردیم، شاید امام در هفت یا هشت تا روایت می‌فرماید واجب است، منتهی معلوم است که کلمه واجب یعنی تأکید شده، علما و بزرگان هم در تأکیدش فتوا می‌دهند. غسل جمعه، بکن بعد بیا رو به قبله بنشین و دعای ندبه بخوان «این ابن النبی المصطفی و ابن علی المرتضی و ابن خدیجة الغراء و ابن فاطمه الکبری» تا اینجا که می‌رسید، باید یک حالی پیدا کنی که آقا را در مقابل چشم خودت ببینی که یک دفعه مثل کسی که در به در به دنبال حضرت می‌گردد، یک دفعه حضرت را می‌بیند و می‌گوید «بابی انت و امی و نفسی» پدر و مادر و جانم به قربانت، اینها را بخوانیم. همه‌اش به فکر ظاهر سازی و حالا در بهشت چه می‌کنند این مسائل، ثواب و اجر و اینها جای خودش، اما یک آدمی که می‌خواهد برود با امام زمانش حرف بزند و قربان صدقه امام زمان شود نباید با بدن کثیف باشد، غسل کرده، لباس تمیز پوشیده (و بعد با امام زمانش صحبت می‌کند). مستحب است که در روز جمعه هر طور که هست یک عطر به خودتان بزنید.

سؤال شانزدهم:

چگونه معرفتی باید نسبت به حضرت بقیه الله داشته باشیم که توهین به آن حضرت نباشد و چه حوائجی را بیشتر از آن حضرت بخواهیم تا رعایت شأن ایشان را کرده باشیم؟

پاسخ ما:

حالا ما از امام زمان چه می خواهیم؟ آقا بیا قرض ما را ادا کن، مرض ما را شفا بده، ای کاش حضرت را می شناختیم و این حوائج را هم می خواستیم؛ چون اراده حضرت باید همه این کارها را انجام دهد، اما گاهی می شود که انسان به یک کسی مراجعه می کند، آن قدر آن طرف را کوچک می داند که دیگر بیشتر از این از تو کار بر نمی آید. اگر شما نزد بزرگی بروید به او بگویید آقا یک تومان خرد به ما بده او ناراحت می شود و می گوید تو من را خیلی پست دانسته ای، آخر اگر حاجت داری، این همه وقت گرفتی و آمدی و پشت در معطل شدی، حالا رسیدی می گویی یک تومان به من بده؟! من را کوچک می دانی، قدرت من را محدود می دانی، تو باید از من همه چیز را بخواهی. گاهی انسان واقعا می بیند که بعضی از سؤالاتی که از انسان می کنند توهین است. یکی از علمای نجف در قدیم که ایرانی کمتر به نجف می رفت، می گفت ما بیست سال درس خوانده بودیم دلمان می خواست یکی از این مسائلی که ما یاد

گرفته‌ایم یک نفر سؤال کند، یک روز دیدیم یک عربی از آن سر صحن می‌گوید شیخنا مسأله گفتیم الحمد لله یک نفر پیدا شد از ما سؤال کند، وقتی رسید از ما پرسید مثلاً دستشویی کجاست؟! گفتیم معلوم شد ما به چه درد می‌خوریم این همه درس خوانده‌ایم. گاهی بعضی از سؤالات هست که انسان می‌بیند طرف به انسان نظر منفی دارد. ما اگر حضرت امام زمان را بشناسیم باید معرفت امام زمان را از ایشان بخواهیم یک چیزهایی به این بزرگی هست و ما نداریم شخصی خدمت حضرت تشرّف پیدا می‌کند، سالها زحمت کشیده بود و خودش را به امام زمان رسانده بود، می‌گفت خدمت حضرت رسیدم هر چه فکر کردم که از حضرت چه بخواهم یادم نیامد برای این که آمادگی نداشته، طبعاً من باید یک سوالی از امام زمان بکنم می‌گفت هیچ چیزی در ذهنم نیامد، یادم آمد که در اصفهان ما آن وقت‌ها قلیان زیاد می‌کشیدند می‌گویند اگر آن نی قلیان که در آب هست که یکی به طرف دهان یکی هم به طرف آب می‌رود اگر آن نی داخل آب بیفتد آدم پول گیرش می‌آید، از امام زمان پرسیدم آقا اگر آن نی در آب افتاد آدم پولدار می‌شود این راست است؟ حضرت فرمودند اگر قلیان مال خودت باشد غصبی نباشد بله این طور است. اگر آدم آمادگی نداشته باشد می‌آید این سؤال را می‌کند، چیزی که مورد علاقه‌مان هست در آن زمان در ذهنمان می‌آید. معرفت خدا این همه اهمیت دارد اگر ما در تجسس امام عصر باشیم برای این که آقا را ببینیم از او بخواهیم که ما را نسبت به خدا با معرفت کنند، معرفت خدا را به ما یاد بدهند، البته آن هم نه با اشاره یاد بدهند، این ارزش دارد، معرفت خودشان را به ما تعلیم دهند، ما ایشان را بشناسیم، اینها اگر بود، هم شأن و مقام حضرت محفوظ شده و هم به همه چیزها می‌رسیم.

شما خیال نکنید که همان تصویری که شما از قیافه آنها دارید قیافه آنها طبق همان

تصور است نه، یک لحظه گِرش ببینی و دست از ترنج بشناسی، این شعر جسارت است، منتهی دیگر بیشتر از این نمی شود گفت؛ یعنی آدم دیگر نمی تواند تصور دیگری کند والا یوسف کجا و آن واقعیت و معنویت آقا حضرت حجة بن الحسن کجا، اصلاً طرف نسبت نیستند.

انسان یک نگاه به امام زمانش کند، آن امام زمانی که اولیاء خدا می بینند و آن بقیة اللهی که جانمان بفدایش، چه بگویم تازه ما هر چه بگویم از آنچه که دیده ایم بیان خواهیم کرد ما با تصور آنچه که دیده ایم با مقایسه با آنچه که دیده ایم می گویم والا ما نمی دانیم یعنی چه. بگویم نور، همین نورها را فکر می کنیم بگویم معنویت همین معنویات را در نظر می گیریم بگویم زیبایی همین زیبایی هایی که دیده ایم در نظر می گیریم، اما حالا شما در همین زمان ما در کره زمین یک زیبا صورتی را می شناسید که به اندازه یوسف که خیلی پایین تر از حضرت امام زمان است آن قدر زیبایی داشته باشد که انسان وقتی چشمش به او بیفتد دستش را برد و نفهمد؟ شاید یک چنین فردی روی کره زمین نباشد و گرنه اعلام می کردند. آن وقت ما نمی توانیم مقایسه کنیم، ما نمی توانیم درک کنیم که زیبایی یعنی چه، حتی همان زیبایی های ظاهری را نمی توانیم درک کنیم. به یکی از دوستان می گفتم که انسان اگر همان باطن خودش را ببیند، خودش آن قدر زیبا است که حساب ندارد، یکی از الطاف پروردگار که به ما عنایت شده غفلت است. الان شما یقین دارید که خدا اینجا هست و همه خطورات قلبی ما را می داند، به این یقین داریم دیگر، امام زمان هم عین الله است و بعد از خدا دائم ما را مشاهده می کند، صریح قرآن است که ﴿وَقُلْ اَعْمَلُوا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ﴾^(۱) خدای تعالی می بیند، حضرت پیغمبر اکرم می بینند، مؤمنین هم

می‌بینند که مؤمنین به ائمه اطهار تفسیر شده است. ما این را یقین داریم اما غفلت داریم، شما می‌گویید ما غافل نیستیم، چرا، هر چه بگویید باز هم غافلید، به هر مرحله‌ای از کمال برسید باز هم غافلید، می‌دانید غفلت‌تان چطور معلوم می‌شود؟ الان حضرت امام زمان با بدنشان بیایند در اینجا بنشینند، شما همین طور که الان هستید، هستید؟ شما برای بدن مقدس حضرت احترام قائل هستید یا برای روحشان، طبیعتاً در مرحله اول برای روحشان، ولی غفلت هست، ما حتی از خودمان غافلیم ما نمی‌دانیم خدا ما را برای چه چیزی ساخته اگر بدانیم که خدا چه موجود جمیلی خلق کرده این طور از خودمان غافل نیستیم.

سؤال هفدهم:

توضیحی در خصوص بعد معنوی و ملکی حضرت امام عصر
بفرماید؟

پاسخ ما:

ائمه اطهار در این کره زمین دو بُعد دارند؛ بعد بشری و بعد معنوی. آن بعد الهی شان را باید با خدا مقایسه کرد و آن بعد بشری شان را باید با بشر مقایسه کرد، در اذن دخول حرم های ائمه اطهار می گوئیم «الحمد لله الذی من علینا بحکام یقومون مقامه لو کان حاضرا فی المكان»^(۱) ما یک اولیایی داریم، یک حکامی داریم، یک بزرگانی داریم که اگر ممکن بود که خدا در جایی مستقر شود اینها جای خدا بودند. «من عرفکم فقد عرف الله» این طور هستند. اما در بعد بشری همه این مسائلی که برای بشر است برای آنها بوده است، نگوئید چرا حضرت علی بن ابیطالب در هنگام مرضی رنگ چهره اشان زرد شده بود؟ این بعد بشری است.

با دوستانی که نام حضرت امام زمان را کم می برند رفت و آمد نکنید، دوستی نکنید. اگر با کسانی که شما را مسخره می کنند که تو چقدر یا صاحب الزمان

می‌گویی معاشرت کردید یقین بدانید که روز قیامت دست به دست دیگرتان خواهید زد و خواهید گفت که ﴿يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا﴾^(۱) ای کاش فلانی با من دوستی نمی‌کرد، من او را به عنوان دوست قبول نمی‌کردم. ﴿لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ﴾^(۲).

حضرت امام زمان دست خدا هستند. ما مثل مسیحی‌ها یا وهابی‌ها نیستیم که بگوییم خدا خودش مجسم است می‌آید، به خاطر این جهت که ما تجسم خدا را قائل نیستیم. حضرت مظهر تمام صفات الهی - البته صفات فعل الهی نه صفات ذات خدا که ازلیت و ابدیت است - هستند؛ یعنی صفات فعل خدا در این وجود مقدس ظاهر شده، آئینه تمام نمای پروردگار هستند. حضرت علی و یازده فرزندشان هم با هم فرقی ندارند، چون ما باید به هم جنس خودمان انس بگیریم، فکر نکنید حضرت علی

شصت و سه سال عمر کردند، مثل ما که می‌گوییم یکی بیست سال، یکی چهل سال دارد، ائمه اطهار اول موجودی بودند که خدا خلقشان کرد «خلقکم الله انواراً فجعلکم بعرشه محدقین حتی منّ علینا بکم»^(۳) برای این که یک چند روزی معرفت ما به خدا زیاد شود - ما هر چیزی را که با چشم‌مان بینیم قبول داریم - برای این که ما انس بگیریم، با آنها مأنوس شویم، اینها را چند روزی به شکل ما در آورده‌اند. حضرت سلیمان اگر به صورت مورچه‌ای شود و به لانه مورچه برود و بنخواهد چند روزی با آنها زندگی کند، مورچه‌ها اگر گفتند که حضرت سلیمان با همان مغز و فکر مورچه است، خیلی اشتباه کرده‌اند. به خدا قسم فاصله ما با حضرت امام زمان بیشتر از فاصله مورچه با حضرت سلیمان است، حالا چند روزی به قیافه ما تشریف آورده‌اند و با ما زندگی می‌کنند، اینها خدای مجسم هستند. البته من نباید این کلمه را

۱ - سورة مبارکه فرقان آیه ۲۸.

۲ - سورة مبارکه فرقان آیه ۲۹.

۳ - بحارالانوار جلد ۹۹ صفحه ۱۳۰ زیارت جامعه.

بگویم، ولی در روایات و دعاها هست «لا فرق بینک و بینهم الا أنهم عبادک و خلک»^(۱) خدایا هیچ فرقی بین تو اینها نیست مگر در دو چیز، یکی این که اینها بنده تو هستند یکی هم این که اینها مخلوق تو هستند، نبودند و بود شده‌اند، تو آنها را خلق کردی و الا اینها در بقیه صفات، در آن درجه اعلا هستند. اگر انسان در آئینه عکس یک شخصی را ببیند فرقی نمی‌کند که بگوید این آقا فلانی است یا این آقا که آن طرف ایستاده فلانی است. شما در لحن روایات مراجعه کنید - من اینها را مخصوصاً برای شما می‌گویم که معرفت‌تان نسبت به خاندان عصمت زیاد شود اگر در روایات دقت کنید می‌بینید که می‌فرمایند «من عرفکم فقد عرف الله»^(۲)؛ کسی که شما را بشناسد خدا را شناخته. آنهایی که اهل زبان عربی هستند می‌دانند کلمه فقد یعنی دقیقاً خدا را شناخته. هر کس شما را بشناسد، دقیقاً خدا را شناخته هیچ برو برگردی هم ندارد، ما به ازلیت کاری نداریم چون مسأله ازلیت مطرح نیست. اگر یک کسی عیناً شکل یک کسی دیگر باشد، می‌گوییم این را که دیدی عیناً مثل این است که او را دیدی فرقی نمی‌کند. دو نفر بودند اینها دو قلو بودند، در قم طلبه بودند؛ یکی از اینها رفت برای سربازی عکس گرفت از هر کدام چهار تا عکس می‌خواستند یعنی از دو نفرشان هشت تا عکس می‌خواستند یکی از آنها رفت عکس گرفت و کسی متوجه نشد تا این که یک نفر فهمید که در هر هشت تا عکس یقه پیراهن برگشته بود و گفته بود که نمی‌شود شما دو تا برادر هر دو تا موقع عکس گرفتن یقه تان برگشته باشد و معلوم شد یک عکس است. اگر گفתי این آقا را دیدی عیناً اوست، حالا این سش کمتر یا بیشتر است، اینها مطرح نیست، شما حضرت علی بن ابیطالب را که ببینید، مثل این است که خدا را دیده‌اید، مثل هم نه، فقد، چون فقد با مثل فرق می‌کند، یک وقت می‌گویند

۱ - بحار الانوار جلد ۹۵ صفحه ۳۹۳.

۲ - کافی جلد ۴ صفحه ۵۷۹.

«من زار عبدالعظیم بری کمن زار الحسین بکربلا»^(۱) هر کس حضرت عبدالعظیم را در شهر ری زیارت کند مثل کسی است که حضرت ابا عبدالله الحسین را در کربلا زیارت کرده، این مثل ممکن است خیلی پائین تر از آن باشد، مثلاً اگر گفتیم که فلانی مثل شیر می ماند، این معنایش این نیست که حالا هر چه شیر دارد این هم دارد، اما اگر گفتیم «من عرفکم فقد عرف الله» کسی که شما را بشناسد حتماً خدا را شناخته، دقیقاً خدا را شناخته، این را باید مثل همان آئینه مثال بزنیم، «من أحبکم فقد أحب الله» شما اگر دیدید یک نفر رفت دست کسی را بوسید می توانید بگویید فقط این دستش را دوست داشته خود آن آقا را دوست نداشته؟ نه، دست او را بوسی او را بوسیده ای فرقی نمی کند. این طور است. باید مرحله معرفت مان بالا بیاید، ما حضرت علی بن ابیطالب و ائمه اطهار را باید این طور بشناسیم.

سؤال هجدهم:

چگونه باید باشیم تا به ﴿رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ﴾^(۱) عمل کرده باشیم؟

پاسخ ما:

حضرت علی بن ابیطالب می فرماید «و لقد أُمِّرُ على اللعیم یسبنی»^(۲) من به یک لعیم پستی عبور کردم، این به من فحش داد با خودم گفتم منظورش علی دیگری است «لا یعنینی» من را قصد نکرده. بین خودتان مهربان باشید، با یکدیگر مهربان باشید، حالا رفیقت عصبانی شده از یک جایی ناراحت شده به تو تند شده، فحش داده، کتک هم زده، بالأخره مسلمان است، مؤمن است، نگو باید قصاص کرد نه ﴿رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ﴾ عفو کنید، حرف های من را با هم گوش کنید که من دارم درباره ﴿رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ﴾ حرف می زنم که خدا کند ما هم در همان زمان واقع شده باشیم، ظهور حضرت امام زمان نزدیک شده باشد. آنهایی که در مجالس شان از امام زمان و زمان ظهور و این که بعد از ظهور چه خبرهایی خواهد شد یادی نمی کنند، به خود امام زمان هم علاقه ندارند، بی خود می گویند. ما در هر مجلسی که می نشینیم، در هر محفل و مجلسی که نشست و برخاست می کنیم، باید همیشه به یاد امام زمان مان باشیم.

۱ - سورة مبارکه فتح آیه ۲۹.

۲ - منهاج البراعه جلد ۱۵ صفحه ۳۰۹.

سؤال نوزدهم:

ولایت حضرت بقیة الله در چه محدوده‌ای هست؟ و منظور از شجره طيبة در آیه ﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ﴾ چیست؟

پاسخ ما:

حضرت امام زمان بر ما سوى الله ولایت دارند، بر فرض که فقیه بر تمام کره زمین ولایت داشته باشد، تمام این پنج میلیارد مردم کره زمین مسلمان باشند و همه آنها هم شیعه و همه آنها هم تحت سرپرستی مرجع تقلید، باز در مقابل عالم کون و تمام این افلاک و مخلوقات پروردگار و در مقابل این دریا ذره‌ای حساب نمی‌شود. بنابراین مسأله ولایت، آن هم ولایت تامه کامله کلیه‌ای که از جانب پروردگار به امام داده شده خیلی مهم است و خیلی اهمیت دارد.

خدای تعالی در قرآن از شجره طيبة نام برده است ﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ﴾.^(۱) از امام سؤال می‌شود که شجره طيبة چه کسی است؟ می‌فرماید: حضرت پیغمبر اکرم و آل پیغمبر. نمی‌شود یک درختی که خدا اسمش را

درخت پاک و پاکیزه و شجره طیبه گذاشته است، درختی که بیشتر شاخه هایش خشک باشد به درد نمی خورد، ﴿تُؤْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا﴾^(۱) از این شجره طیبه دائما به مردم فیض می رسد که ما بهترینش و بهترین نمونه اش را حضرت بقیة الله می دانیم که می بینید همین الان که ما وجود مقدس امام زمان را نمی بینیم و به اصطلاح غائب است و در واقع ما غائبیم، مثل حضرت حجة بن الحسن مثل خورشید است که در پشت ابر باشد، ما پشت ابر هستیم نه این که خورشید پشت ابر باشد، این اشتباه لفظی است؛ به این جهت که آن قدر دایره نور افشانی خورشید زیاد است که این ابری که روی شهر ما افتاده به اندازه سر سوزنی در مقابل دریا نیست. یک کسی سرش را زیر لحاف کرده بود، می گفت دنیا تاریک شد! تو سرت را زیر لحاف کرده ای تاریک شده. خورشید پشت ابر نیست تو پشت ابری، ما این را نمی فهمیم همینطور روی دید ظاهری خودمان داریم فکر می کنیم.

به هر حال حضرت ولی عصر از ذریه حضرت پیغمبر اکرم و از این شجره طیبه هستند. این شجره طیبه از تمام شاخ و برگش به اصطلاح ﴿تُؤْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا﴾، اکل یعنی میوه هایش، چیزهایی که قابل خوردن است، خوردنی هایش اینها در همه وقت به مردم می رسد. هیچ وقت نمی شود که نباشد، از اول خلقت همیشه بود؛ چون نور پاک خاندان عصمت، حضرت پیغمبر اکرم و این چهارده معصوم «خلقکم الله انوارا فجعلکم بعرضه محدقین حتی من علینا بکم»^(۲) خدا این چهارده معصوم را روز اول خلقت خلق کرده است. حضرت امام زمان هم که در دنیا مانده، آخرین فرد از ذریه طیبه، از آن شاخه ای که به اصطلاح وسط تنه این درخت قرار

۱ - سورة مبارکه ابراهیم آیه ۲۵.

۲ - بحار الانوار جلد ۹۹ صفحه ۳۰۰ زیارت جامعه کبیره.

گرفته است که شاخه‌های فرعی از او منشعب می‌شود و او اگر از بین برود، اصل این درخت از بین رفته و او منتظر است که ما یک فرصتی به او بدهیم، یعنی بشر، مردم کره زمین یک فرصت به او بدهند که او دنیا را پر از عدل و داد کند و از این دنیا و از این زندان بیرون برود. بعضی از افراد نادان حقیقت را درک نکرده‌اند، سؤال می‌کنند که امام زمان هزار و صد و پنجاه و چند سال در پس پرده غیبت مانده، حالا بیایند مثلاً چند روزی، هشت سال یا ده سال در دنیا حکومت کنند و بعد بروند؟ آخر نمی‌ارزد! بله برای تو نمی‌ارزد که پشت صف، منتظر ریاست بودی، منتظر این بودی که یک وقتی هم نوبت تو شود. آن خلیفه عباسی گفت خلافت به این دنیا و این ریاست خیلی چیز خوبی است، حیف که دوام ندارد، آن طرف هم گفت که خویش همین است که دوام ندارد، والا اگر دوام می‌داشت نوبت به تو نمی‌رسید و در اختیار همان اولی بود. ما این طور هستیم، ما همیشه منتظریم یک موقعیتی پیش بیاید، یک کسی سر کار بیاید که با ما رفیق باشد، به ما موقعیت بدهد ولی امام زمان این انتظار را ندارند، حضرت بقیة الله انتظار دارد که مردم در صراط مستقیم و در خط اسلام بیایند و آنها را به یک فرد دیگر بسپارند و اینها همین طور تا روز قیامت یک به یک مواظب بشر باشند و تا وقتی دنیا تمام شود از صراط مستقیم خارج نشوند.

سؤال بیستم:

معنای ید الله و لسان الله و ذکر الله در خصوص حضرت بقیه

الله چگونه است؟

پاسخ ما:

معنای ید الله همین است که هر چه خدا به ما می دهد به وسیله ایشان می دهد ﴿بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ﴾؛ ^(۱) دست خدای تعالی باز است در هر لحظه ای دارد کار می کند، به یک معنا هر چه به ما می رسد از ناحیه حضرت امام زمان می رسد، به همان معنایی که مثلاً من یک چیزی به کسی داده باشم، به وسیله دستم می رسد و به یک معنا هر چه به ما می رسد از جانب خدا است، و خدا اصل است و اینها واسطه اند، و این معنای «این السبب المتصل بین الارض و السماء» ^(۲) است. این است معنای این که می گوئیم امام عین الله است، یعنی چشم خدا است، اذن الله است گوش خدا است، یعنی همانطور که ما هر چه می بینیم به وسیله چشم مان می بینیم، خدا هم بندگان را به وسیله آنها، البته ما بدون چشم نمی بینیم، ولی خدا بدون چشم می بیند، ولی خواسته از

۱ - سورة مبارکه مائده آیه ۶۴.

۲ - مفاتیح الجنان، دعای ندبه.

این طریق حرف مردم را بشنود و ببیند.

چنانچه در روایات آمده که ذکر خدا وجود مقدس خاندان عصمت و در زمان
ما حضرت بقیة الله است «نحن ذکر الله»^(۱) علتش هم این است که انسان به هر
یک از ائمه اطهار در زمان حضورشان و ان شاء الله که ما در زمان ظهور امام
عصرمان باشیم، وقتی که به وجود مقدس شان نگاه کند خدا را در آنها مشاهده
می کند.

سؤال بیست و یکم:

آیا زندگی حضرت بقیه الله توأم با معجزه است؟

پاسخ ما:

به وسیله حضرت معجزاتی انجام می شود، اما بدانید اگر بنای معرفی شدن امام عصر نبود، حضرت طوری زندگی می کردند که شما فکر می کردید حضرت هیچ کاری نمی توانند بکنند، جز همین کارهایی که ما معمولاً می کنیم هیچ کاری نمی توانند بکنند، شما این طور فکر می کردید، در عین این که آسمان ها و زمین را خلق می کنند، در حالی که در کنار شما نشسته اند، فکر می کنید هیچ کاری نمی توانند بکنند، به این جهت که بنده خدا هستند: ﴿وَمَا تَشَاوُنَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾^(۱) می گویم اگر شما نزد امام زمانی که ما سوی الله تحت فرمان شان است بنشینید، می بینید حضرت هم کارهای معمولی ما را انجام می دهند، ما خیال می کنیم حضرت با اشاره می فرماید آب، و یک ظرف آب خودش می آید، یک ظرف غذا در کنارشان گذاشته می شود، نه، حضرت هم بلند می شوند می روند ظرف آب را بر می دارند و می خورند و کنار شما می آیند

۱ - سورة مبارکه انسان آیه ۳۰.

می‌نشینند، شاید مثلاً یک چند دقیقه‌ای هم که نشستند پایشان قدری خواب برود، پایشان را عقب جلو کنند، خلاصه بنا است که عین یک بشر با ما زندگی کنند، خدا این را امر کرده است.

علی بن مهزیار که سه روز خدمت حضرت ولی عصر بود، هیچ کار فوق‌العاده معجزه‌ای از امام ندید، کم‌کم حوصله‌اش سر رفت و حضرت به او فرمودند مثل این که دلت تنگ شده می‌خواهی بروی؟ گفت بله.

خدای تعالی در قرآن در خصوص معرفت امام می‌فرماید: ﴿مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٍ﴾^(۱) اگر تمام این درخت‌های جنگلی و درخت‌هایی که در باغات هست همه اینها را بتراشند و قلم درست کنند، دریاها هم مرکب شود شما تنها بنشینید بنویسید، دریاها خشک می‌شوند و قلم‌ها تمام می‌شود و از بین می‌رود، ولی شناخت امام عصر تان، امام زمان تان هنوز به پایان نرسیده است، این از باب مثال است. خدای تعالی چطور این را به مردم بفهماند؟ شما کجا می‌توانید معرفت حضرت بقیة الله را احساس کنید؟ می‌توانید درک کنید؟ اصلاً مگر می‌شود آنها را شناخت؟ وقتی که حضرت رسول اکرم می‌فرمایند حضرت علی را جز من و خدا کسی نشناخت، یعنی سلمان نه، ابی ذر هم نه، دیگر چه کسی را بگویم؟ غیر از چهارده معصوم و خدا کس دیگری آنها را نمی‌شناسد، نمی‌تواند بشناسد، مغز گنجایش ندارد، روح انسان گنجایش ندارد، میلیارد‌ها سال بنشینند فکر کنند و درس بگیرند درس امام‌شناسی بگیرند، آن هم مدرس آنها خدا باشد، باز هم به پایان نمی‌رسد. حضرت بقیة الله کلمة الله است، کلام خداست، این کلمه ﴿تُؤْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ﴾^(۲) میوه درخت

۱ - سورة مبارکه لقمان آیه ۲۷.

۲ - سورة مبارکه ابراهیم آیه ۲۵.

طیبه، شجره طیبه که معصومین می باشند و میوه، علم آنها هست، همیشه در اختیار مردم هست ﴿تُؤْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ﴾ همیشه می شود از آن استفاده کرد الا این که گاهی می شود مردم اشتهای استفاده از این میوه را ندارند! شما زیر یک درخت پر میوه ای عبور می کنید دست هم به این میوه ها نمی زنید، صاحبش می گوید هر چه می خواهید بخورید، نمی خورید، چرا؟ مزاجت ایجاب نمی کند؛ زیر درخت انگور عبور می کنی، سرما خوردگی داری انگورها هم به اصطلاح مثل دانه های یاقوت می درخشند و شما هم از زیر این درخت های انگور عبور می کنید ولی نمی خورید می گویند چرا نمی خورید؟ می گویند سرما خوردگی دارم گلویم درد می کند، نمی دانم مزاجم خوب نیست، نمی شود بگویید که من سالمم و اشتها هم دارم و این هم برای من مفید است، اما نمی خورم، این سه چیز را داشته باشید و از این میوه استفاده نکنید نمی شود، این که انسان مریض نباشد و اشتها هم داشته باشد و دیگر آن که بداند این میوه چه مزه ای دارد و چقدر خوب است، پس چرا ما از این درخت و این شجره طیبه استفاده نمی کنیم؟ چرا از این میوه دائم، میوه رسیده حاضر که روی شجره طیبه است استفاده نمی کنیم؟ مریض هستیم، اولش این است که مریض هستیم، به خدا قسم اگر امراض روحی مان را معالجه کنیم، آن چنان از این درخت استفاده می کنیم که ﴿أَكْلَهَا دَائِمًا﴾، حالا این جمله مال میوه های بهشتی است خلاصه. یعنی انسان دائما از این میوه می خورد، ولی در همین دنیا ﴿تُؤْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ﴾ این هم اکلش دائمی می شود، یعنی خوردنش دائمی می شود. شما اگر به روایات این جهت مراجعه کنید «من أخلص لله اربعين صباحاً»^(۱)؛ یعنی این درخت میوه، این شجره طیبه، این کلمه طیبه در تمام اوقات، حالا در این بخش کره زمین ما از آن روزی که حضرت آدم خلق شد تا آن وقتی که یک نفر

روی کره زمین باقی مانده یعنی دو نفر باقی مانده که یک نفر آخری آن حجت و امام است و این درخت روی این کره زمین هست و دائم میوه هایش دارد می ریزد، می گویند نه، شما خودتان را خالص کنید، طیب کنید، طاهر کنید، مزاج خوردن میوه را داشته باشید، یک کمالاتی پیدا کنید، اشتها داشته باشید، ببینید همین الان می توانید از امام زمانتان استفاده کنید یا نه؟

سؤال بیست و دوم:

شب و روز نیمه شعبان چه اهمیتی در رشد و کمال روحی

انسان دارد؟

پاسخ ما:

به خواجه نصیر الدین طوسی در یکی از مکاشفاتش این چهارده بند، چهارده دعا و توسل را تعلیم می دهند که اولش این است «اللهم صل و سلم و زد و بارک علی النبی الامی العربی»^(۱) این طور وارد می شود که مثل دعای توسل است و در همان مکاشفه راجع به حضرت ولی عصر این گونه آمده است که «اللهم صل و سلم و زد و بارک علی صاحب الدعوة النبویه» از پیغمبر اکرم شروع می کند تا به خدا می رسد؛ تمام امتیازات تمام معصومین و حتی پنهان بودن خدا از شناخت انسان را می گوید از آنجا شروع می کند تا «و الهیة العسکریه» تا به هیبت حضرت عسکری ، تمام مال حضرت امام زمان است و به همین مناسبت است که می گویم شما در یک شب و روز نیمه شعبان می توانید ره صد ساله را بروید، قدر این ایام خاص را بدانید، ما خیلی کار داریم تا به آن حقایق برسیم و توقع هم نداشته باشید که مثلاً در یک شب نیمه شعبان تمام مراحل کمالیه را بپیمایید و بعد صبحش دیگر راحت باشید، نه، ما گرفتاری هایی داریم که هر روز، روزی دهها حجاب در مقابل ما به وجود می آیند و ما اگر در مقابل، دهها حجاب و یک مقدار از حجاب های گذشته را هم جبران نکنیم، عقب می افتیم. در دوره سال بعد از شب قدر، به دلائل علمی و عقلی و

روایی، بهتر از شب نیمه شعبان و روز نیمه شعبان وجود ندارد. خیلی اهمیت بدهید، از هر جهت اهمیت بدهید. نیمه شعبان این قدر اهمیت دارد، شب نیمه شعبان شبی است که برای چندمین بار آیه ﴿جَاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا﴾^(۱) نازل شده است. این آیه روی بازوی راست حضرت بقیة الله نازل شده و نوشته شده است، خودتان را بسنجید ببینید در شب نیمه شعبان بیشتر شاد هستید یا شب عید نوروز، «شیعتنا خلقوا من فاضل طینتنا»^(۲) بینیم شیعه جمشید یا زردشتی ها هستید یا شیعه اهل بیت ، در خوشحالی آنها بیشتر خوشحال هستید یا در خوشحالی اهل بیت عصمت و طهارت ؟! فاصله اش زیاد نیست چند ماه می شود خود را بررسی کنید. چند تا عید است که خیلی مهم است؛ یکی شب و روز نیمه شعبان است، یکی هم عید غدیر و آن سه عید اسلامی دیگر که عید فطر و قربان و روز جمعه است و بعد نوبت به مبعث و تولدهای دیگر می رسد، اینها خیلی مهم است. شب نیمه شعبان برای عقب افتاده ها، آنهایی که نتوانسته اند از حضرت امام حسین و حضرت ابوالفضل استفاده کنند - دعای کمیل غیر از شب جمعه در نیمه شعبان هم وارد شده برای این که توبه کنند - از شب نیمه شعبان شروع کنند تا غروب روز نیمه شعبان که ان شاء الله شاید به یک جایی برسند و بالأخره بدانید که در ماه رمضان باید در کنار امام زمان تان سر سفره احسان پروردگار بنشینید، چون شما هم دعوت هستید، امام زمان هم دعوت هستند. فقط و فقط دعا کنید چون دستور است خدا از نیازمندی های ما اطلاع ندارد چرا این قدر دعا می کنیم امام زمان هم مظهر علم پروردگار است امام عصر هم عین الله است اذن الله است.

۱ - سورة مبارکه اسراء آیه ۸۱

۲ - بحار الانوار جلد ۵۳ صفحه ۳۰۳ و منهاج البراعه جلد ۱۴ صفحه ۱۰۳.

سؤال بیست و سوم:

معنای این که هر جا وارد می‌شویم متعلق به حضرت

ولی عصر است یعنی چه؟

پاسخ ما:

ما به امام زمان مان می‌گوییم که: «نزلیک حیث ما اتجهت رکابی»^(۱) ای آقای ما هر جایی که فرود می‌آییم، روی فرش تو فرود می‌آییم، هر جا می‌رویم مال حضرت امام زمان است. شما می‌گویید خانه من، اگر خانه توست پس نگهش دار! می‌گویید چطور آن را نگه داریم؟ خانه‌ات را بعد از مردن با خودت ببر! نه، دیگر نمی‌شود. در پناه خدا باشید و بدانید که هر جا که وارد می‌شوید، مال حضرت امام زمان است. خانه هم مال تو نیست، آقا من خودم خریده‌ام، خودت خریده باشی از کجا خریده‌ای؟ خانه مال تو نیست، زندگی مال تو نیست، تو را در آن خانه هم نگه نمی‌دارند، می‌گویند زود تخلیه‌اش کن که ما می‌خواهیم آن را تقسیم کنیم. بعد از مرگ انسان هم فوراً خودت که رفتی، اطرافیان هم می‌گویند خدا گور به گورش کند که مثلاً فلان چیز را برای ما گذاشت. یک کسی رفته بود به یک نفر که غریبه بود وصیت کرده بود، او هم خیلی آدم جدی بود و بالای سر بچه‌هایش می‌آمد و می‌گفت این طور کنید. آن قدر به پدرشان فحش می‌دادند که چرا یک غریبه را وصی خودش کرده، نمی‌گذارد که ما کارهای خلاف کنیم؟! ما هر جا وارد می‌شویم مال امام زمان است. شما از اول بدانید که این خانه‌تان، مال امام زمان است، این زندگی‌تان مال امام زمان است و کلاً هر چه

دارید مال امام زمان است، «نزیک حیث ما اتجهت رکابی و ضیفک حیث کنت من البلادی»، آقا امام زمان در هر جایی از شهرهای دنیا که باشم، مهمان تو هستم، در هر کجا که باشم مهمان تو هستم، مهمان خیلی هم خودمانی هستی، خودت غذا بر می داری درست می کنی می خوری، این طور مهمانی هستی، «نزیک حیث ما اتجهت رکابی». آن وقت انسان یک چنین میزبانی را به غضب در آورد؟! سیلی به صورتش بزند؟! اذیتش کند؟! گناه برای ائمه اطهار و برای امام زمان خیلی مهم است؛ چون حضرت امام زمان دست خدا هستند، وجه خدا هستند، در دعای ندبه می گویم: «أین وجه الله الذی الیه يتوجه الاولیاء» اولیاء خدا وقتی می خواهند به خدا متوجه شوند، به امام زمان متوجه می شوند. یک معنای لطیف بسیار قشنگی دارد که من وقتی می خواهم به شما، روح شما، به علم شما، به عظمت شما، به تقوای شما متوجه شوم به صورتان نگاه می کنم «أین وجه الله الذی الیه يتوجه الاولیاء»، «أین السبب المتصل بین الارض و السماء».

وقتی هم که به یاد امام زمان مان می افتم، از او توقع داریم که قرض مان را ادا کند، نمی دانم همین چیزهایی که اصلاً ارزش ندارد که انسان با امام زمانش در میان بگذارد، هیچ وقت نخواسته ایم که آقا ما را آدم کنند، ما را از این کثافت بیرون بیاورد، دست ما را بگیر «خلقته لنا عصمة و ملاذا»؛ آقا جان خدای تعالی تو را با این همه زحمت که ما می دانیم که تو چقدر زحمت می کنی، چقدر ناراحتی. هزار و صد و پنجاه و هشت سال است که خدای تعالی این وجود مقدس را در این زندان دنیا، برای این که ما را هدایت کند، ما را پناه دهد و ما را از خطرات نگه داری کند قرار داده و ما هنوز حاضر نیستیم که بگوییم لیبک یا صاحب الزمان لیبک ای کاش همه ما لیبک می گفتیم و حضرت تشریف می آوردند.

سؤال بیست و چهارم:

عدم توجه به اینکه در همه جای عالم در محضر حضرت امام
زمان هستیم، چه مصائبی را به بار آورده است و کسب
رضایت آن حضرت در شب قدر از چه اهمیتی برخوردار است؟

پاسخ ما:

آقایان این را بدانید که ما در هر کجا باشیم در محضر آقا امام زمان هستیم. شما
فرض کنید در شب قدر یک تختی برای حضرت گذاشته‌اند، ما هم دور این تخت
نشسته‌ایم؛ آقا یک تعداد گناه کار، یک تعداد معصیت کار، دور این تخت جمع شده‌ایم،
اول خواهش ما این است که شما از ما راضی شوید، شما ما را عفو کنید، در حق شما
خیلی کوتاهی کرده‌ایم، آقا جان شما فرموده‌اید «انا غیر مهملین مراعاتکم»^(۱) ما
درباره مراعات حال شما اهمال نمی‌کنیم و حال شما را رعایت می‌کنیم، ولی یا بقیة الله
ما به شما خیلی ظلم کرده‌ایم، لااقل هر هفته دو مرتبه قلب‌تان را رنجیده و محزون
کرده‌ایم، ضعیف هستیم، هر روز حضرت متوجه احوال شما هستند، هر هفته‌ای دو
مرتبه اعمال شما را ملائکه موکل به خدمت ایشان می‌برند، این که حضرت محزون

می‌شوند برای این است که می‌فرمایند چرا این دوست من گناهانش طوری باشد که ملائکه متوجه شوند، آبرویش نزد ملائکه برود، نه این که فکر کنید امام زمان نمی‌دانند، صریح قرآن است که می‌فرماید ﴿وَقُلْ اَعْمَلُوا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ﴾^(۱) در قرآن دو آیه به این مضمون هست، هم خدا و هم حضرت پیغمبر اکرم و هم حضرت امام زمان و هم ائمه اطهار می‌بینند، منتهی گاهی بچه انسان در خانه بدی می‌کند، انسان محزون می‌شود، اما اگر ببیند که همسایه بدی‌های بچه را نوشته و آورده و به او می‌گوید ببین آقا بچه‌ات اینطور است، خیلی ناراحت می‌شود. هر گناهی که می‌کنید نگذارید از هفت ساعت بیشتر طول بکشد، آن را جبران کنید، استغفار کنید، مبادا گناه روی گناه بیاید، نیمی از حزن حضرت ولی عصر به خاطر این است که چرا دوستان من باید گناه کنند، نصف دیگر برای این که چرا نباید به فکر این بیفتند و آن را جبران نکنند که ملائکه بنویسند و برای من صورت حساب بیاورند؟ خیلی بد است، بیاایم به امام زمان رحم کنیم، این آقای مظلوم و غریب را این قدر اذیت نکنیم.

یا بقیة الله ! شب قدر شب حکومت شما است، شب عظمت شما است، شبی است که خدا آن را به خاطر حکومت شما مبارک قرار داده و در قرآن فرموده: ﴿اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾^(۲) ما قرآن را در شب پر برکت، با برکت نازل کردیم. برکت شب قدر به خاطر لطف آقا حجة بن الحسن است ﴿فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ اَمْرٍ حَكِيمٍ﴾^(۳)، آقا جان یا بقیة الله ! این جمله ما را زیاد می‌ترساند، در این شب اموری که از هم جدا می‌شود، افرادی که از هم جدا می‌شوند، آنهایی که شقی هستند و آنهایی که سعید هستند از

۱ - سورة مبارکه توبه آیه ۱۰۵.

۲ - سورة مبارکه قدر آیه ۱.

۳ - سورة مبارکه دخان آیه ۴.

یکدیگر جدا می‌شوند، امر این شب محکم است؛ یعنی اگر در این شب خدای نکرده تا مطلع فجر نتوانستیم از امام زمان بخوایم که نام ما را در زمره سعادت قرار دهند، دیگر بعد از این شب نمی‌شود، در آن شب محکم شده، حکم شده، قاضی بزرگ، نماینده خدا، لسان الله، نفس الله و عین الله در این شب قضاوت کرده که این شخص خیلی به ما ظلم کرده، این شخص این قدر ضعیف بوده که در یک جا به او گفته‌اند تو از فلان دسته‌ای، دیگر حرف ما را در آن اداره نزده! اسم ما را از بالای سرش برداشته که به او نگویند امام زمانی! این شخص ننگش می‌کرد که به او بگویند تو طرفدار حضرت حجة بن الحسن هستی! ای خاک بر سر یک چنین افرادی! اینها توقع نداشته باشند که جزو خوشبخت‌ها باشند، اینها همین اعتقاداتشان هم رفته رفته از دستشان گرفته خواهد شد. ما در حق امام زمان کوتاهی کرده‌ایم.

سؤال بیست و پنجم:

ما چگونه باید متوجه ائمه اطهار و حضرت ولی عصر باشیم تا صحیح عمل نموده باشیم؟

پاسخ ما:

اهمیت امام عصر به روح مقدّس‌شان است. اهمیت هر کسی به روح اوست. اگر شما در میان خانه حالی پیدا کردید؛ چون یکی از دلایلی که حضرت امام زمان لطفی به شما دارد، با شما هست، یک مرحله کوچکش، مرحله ضعیفش این است که حال مناجات‌تان زیاد است و مدام دوست دارید با حضرت صحبت کنید.

ما آن قدر به بدن و ظواهر متکی شده‌ایم که حتی اگر ائمه اطهار را با بدن ظاهری نبینیم به آنها توجّه نداریم! می‌خواهم بگویم بعدش گرفتاری‌های بعدی پیدا می‌شود، می‌خواهم این فکر را در شما القاء کنم. من اگر گفتم امام زمان را دیده‌ام، شما فوراً فکر می‌کنید من در خیابان یک سیدی را دیده‌ام. حق هم دارید همین طور فکر کنید، نمی‌گویم مثلاً طور دیگری فکر کنید، ولی باید در این راهی که می‌روید و در این سیر و سلوکی که دارید، فکرتان را درست کنید، باید فکرتان را بسازید، اهمیت حضرت امام زمان به بدن‌شان نیست، به روح مقدّس‌شان است؛ دلیلش این است که شما اینجا می‌نشینید می‌گویید «السلام علیک یا صاحب الزمان» بدنشان که اینجا

نیست. اگر شما به حرم حضرت رضا رفتید و آمدید گفتید که من حضرت را در حرم دیدم، این معنایش این نیست، نباید این باشد که بدن مقدّس شان را دیده‌اید، بدن به منزله لباس است.

سؤال بیست و ششم:

معنای اینکه مشیت پروردگار در دل حضرت امام زمان

است، چیست؟

پاسخ ما:

مشیت پروردگار در دل حضرت امام زمان است، یعنی خواست خدا اول در قلب امام زمان می آید و بعد آنچه خدا می خواهد، در خارج وجود پیدا می کند. این مطلب علمی است، با اصطلاح علمی باید گفت، ولی فارسی ساده اش همین است، مثلاً فرض کنید خدا می خواهد من را به وجود بیاورد، این را به قلب امام زمان وارد می کند، امام زمان می خواهند که من به وجود بیایم، من به وجود می آیم، این مضمون خیلی از دعاها و روایات است، و شیعه باید این اعتقاد را داشته باشد.

همه ما باید این حرف ها را در شب و روز با خود بگوئیم تو امام زمان داری، بی کس نیستی، ما صاحب داریم، خدا او را برای ما خلق کرده؛ یعنی نه این که خلقت اولیه اش برای ما باشد، نه ما آن اندازه لیاقت نداریم، ولی هزار و صد و پنجاه و چند سال است که ایشان را در این کره زمین برای این نگه داشته است که «خلقته لنا عصمة و ملاذاً»^(۱) برای این که ما را نگه داری کند و پناهگاه ما باشد، این مسلم است.

سؤال بیست و هفتم:

در زمان ظهور، حضرت ولی عصر به چه کسانی غضب می‌کنند؟

پاسخ ما:

حضرت بقیة الله وقتی که تشریف می‌آورند در جاهای مختلف غضب می‌کنند، ائمه اطهار ، آنها هم این طور بوده‌اند. یکی از جاهایی که حضرت را خیلی غضبناک می‌بینید وقتی است که کنار قبر حضرت پیغمبر اکرم تشریف می‌آورند و جسد ملعونین را بیرون می‌آورند و به چوب می‌بندند و آتش می‌زنند، اینجا یکی از جاهایی است که حضرت غضب می‌کنند. ائمه اطهار در خصوص حضرت فاطمه زهرا خیلی غضب کرده‌اند باید هم غضب می‌کردند.

سؤال بیست و هشتم:

فواید معرفت امام را بفرمایید؟

پاسخ ما:

اگر کسی حضرت امام زمان را بشناسد و در زندگی و در تمام جهات روحی و ظاهری با امام زمانش هماهنگ باشد و در این صراط مستقیم قرار بگیرد، به خدا قسم دست به آهن بزند طلا می شود. لازم نیست حالا طلا نقدا در دستش بیاید که او را بگیرند بگویند تو این طلا را از کجا آورده ای؟ نه، دست به هرکاری می زند درست می شود. در بین ما معروف است که فلانی دست به هر چیزی می زند طلا می شود. بعضی ها کارهایشان ردیف می شود، گاهی هم کارها ردیف نمی شود گاهی می شود که انسان یک صبح تا غروب این طرف آن طرف می رود اما هیچ کارش انجام نمی شود گاهی هم کارها خود به خود ردیف می شود. اگر می خواهید کارهای دنیا و آخرتتان ردیف شود حضرت علی شناس شوید، اگر می خواهید دنیا و آخرتتان روبراه باشد امام زمان شناس باشید؛ یعنی خودتان را با این وجود مقدس هماهنگ کنید. اگر می خواهید خدا صدای یا الله شما را بشنود و توجه کند، باید در خانه امام زمان

بروید. در همین دعای ندبه است که: «أین وجه الله الذی الیه یتوجه الاولیاء». ^(۱) اینها باب الله‌اند اگر می‌خواهید خودتان را نزد امام زمان محبوب قرار دهید، محبوب باشید، به او توجه کنید. یک شخصیتی که در عالم سیاست پیدا می‌شود چقدر دوست داریم که ما را بشناسد، می‌گوییم اگر بشود که ایشان ما را بشناسد، چقدر خوب است. در عالم معنویت آنهایی که اهل معنویت هستند چقدر دوست دارند که آن شخصی که اهل معنا است، آنها را بشناسد. به خدا قسم امروز در روی زمین کسی بالاتر از حضرت امام زمان نیست، همه آنها را رها کنید، همه شخصیت‌ها را ترک کنید، هیچ کس هیچ کاری برای شما نمی‌کند، (فقط به امام زمان توجه کنید).

سؤال بیست و نهم:

آیا فواتح سور در زمان ظهور رمز گشایی می‌شوند؟

پاسخ ما:

به نظر من بهترین نظریه درباره فواتح سور این است که بگوییم اینها مطالبی است که ان‌شاء‌الله در محضر حضرت حجة بن الحسن حل خواهد شد که ما متأسفانه نام مقدّس حضرت امام زمان را جزء اعتقادات کلی خودمان می‌دانیم ولی وجود مقدّس حضرتش را در بین خودمان احساس نمی‌کنیم! ان‌شاء‌الله ایشان تشریف بیاورند و این هم که تا به حال به ما نگفته‌اند، به خاطر این است که ما استعدادش را نداشته‌ایم، بشریت آمادگی‌اش را نداشته، انسان نمی‌توانسته بفهمد، یعنی بشریت مثل شاگرد دبستانی بوده که از کلاس اول شروع کرده، یک کلاس در محضر حضرت آدم بوده، یک کلاس در محضر حضرت نوح و یک کلاس در محضر حضرت ابراهیم و حضرت موسی و حضرت عیسی و کلاس نهایی‌اش را در محضر حضرت پیغمبر اکرم گذرانده، منتهی این کلاس اساتیدی دارد که دوازده نفرشان که پیغمبر اکرم و یازده وصی ایشان باشند، در گذشته‌اند و بقیه مطالب و عمده مطالب به وسیله استاد آخر که همه در انتظارش هستند تدریس خواهد شد.

در بین ائمه اطهار   مسأله وجود مقدّس حضرت حجة بن الحسن   از آن چیزهایی است که: ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾؛ شکی در آن نیست، یا باید بگوییم نستجیر بالله اسلام حق نیست و یا باید بگوییم اسلام حق است و اگر گفتیم اسلام حق است، به تأیید و تصدیق تمام مسلمان‌ها حضرت حجة بن الحسن   اصلاً ایشان چسبیده به اسلام است، یک نفر مسلمان دانشمند پیدا نمی‌شود که وجود مقدّس حضرت مهدی   را منکر شود.

سؤال سی ام:

چگونه دلی متوجه حضرت امام عصر نیست؟

پاسخ ما:

من فکر نمی‌کنم دلی سیاه‌تر از آن دل که متوجه حضرت امام زمان نباشد وجود داشته باشد، حالا هر کس می‌خواهد باشد. دلی که در شبانه روز یک لحظه، یک ساعت، لااقل گاهی متوجه حضرت امام زمان نشود، آن دل نیست، سنگ است. آن دل، دل انسان نیست.

سؤال سی و یکم:

میزان محبت حضرت امام عصر نسبت به ما تا چه حد است و ما چگونه توجّه و ادبی را باید نسبت به آن حضرت رعایت نمائیم؟

پاسخ ما:

حضرت امام زمان خیلی محبت دارند، به خدا این قدر مهربان هستند و محبت حضرت مربوط به شخصیت ما و خوبی ما و پاکی ما هم نیست، دوستان دارند: «انا غیر مهملین لمراعاتکم»؛ در کلمات خودشان می فرمایند که ما اصلاً در خصوص شما اهمال نمی کنیم، در رعایت شما و محبت به شما و دوستی به شما سستی نمی کنیم. چرا ما این قدر باید از امام زمان مان دور باشیم؟ حضرت امام زمان دستهایشان دست خدا است، چشم حضرت چشم خدا است، با چشمشان شما را می بینند، با دستشان شما را در بغل می گیرند و اظهار محبت می کنند.

دیشب در حرم مطهر حضرت علی بن موسی الرضا از دارالسیاده عبور می کردم، یک عده ای زوار، باور کنید اول فکر کردم که کسی را صدا می زنند که می گویند بیا بیا بیا، مهدی نیامد، عینا مثل این می ماند که انسان بچه کوچکی داشته باشد او را در مغازه فرستاده باشد که نان بگیرد، بعد بگوید مهدی نیامد، این تعبیرات بیا بیا

خوب نیست، در مقابل حضرت یک مقدار مؤدب باشیم. کلمه «یا بن الحسن» در روایات و ضمن زیارت‌ها نیامده، وقتی هم که آن را ترجمه کنیم خیلی معنای سنگینی ندارد، بهتر این است که در اینطور وقت‌ها که حالی دارید. نام مقدّس آن حضرت را با عظمت یاد کنید؛ یا بقیة الله ، یا صاحب الزمان ، از این قبیل کلمات بگویید، به این جهت که در عرب رسم است که اگر بخواهند یکی را کوچک کنند (البته حضرت ولی عصر با این کلمه کوچک نمی‌شوند ولی بطور کلی) می‌گویند پسر فلانی است، شاید در بین ما هم رسم باشد که اگر بخواهند او را بزرگ کنند با آب صدا می‌زنند یعنی پدر فلانی، حالا البته اینجا از آنجاها نیست، آن وقتی است که پدر کوچکتر از فرزند باشد، ولی اینجا حضرت عسکری خیلی با عظمت هستند و انتساب حضرت بقیة الله به حضرت عسکری از افتخارات ایشان است، کوچک نمی‌شوند، ولی به طور کلی فرهنگ لغات این طور می‌گوید، ائمه اطهار هم نفرمودند، کلمه حجة بن الحسن هست، ولی این کلمه «یا بن الحسن» این مسأله است. حالا اینها یک مطالبی است که از نظر ادب باید خیلی رعایت شود. دوستان من می‌دانند که گفته‌ام بجای این کلمه بگویید یا بقیة الله بهترین اسماء و صفات حضرت بقیة الله است. حضرت بقیة الله است، می‌دانید بقیة الله یعنی چه؟ یعنی خدا هر چه می‌خواسته از وجود خودش، از علم خودش، از عظمت خودش نصیب مردم کند تا به حال آن یازده امام آن سیزده معصوم گذشته انجام داده‌اند بقیه‌اش را حضرت ولی عصر انجام می‌دهند. تمام آن لطف پروردگار، وجود مقدّس حضرت امام زمان است، ای کاش با توجّه می‌گفتند بیا بیا با آهنگ می‌گویند بیا، بیا، آن کسی هم که می‌گوید، یک مقدار مؤدب باشد آقا بیا، مهدی بیا، مهدی نیامد، این حرف‌ها خوب نیست. حواسمان جمع باشد. تازه اگر هم می‌خواهیم بگوییم بیا، با توجّه بگوییم، واقعا امام زمان صدای تو را می‌شنوند، اینطور باشیم. حالا آقا می‌خواهند تشریف بیاورند چه کار

می‌کنی؟ الان همین جمعیت چه کار می‌کنید؟ الان اگر به شما بگویند امشب حضرت امام زمان را خواهید دید، چطور می‌بینید؟ خیال می‌کنی به خانه که رفتی آقا با همین لباس و با همین بدن تشریف می‌آورند! آخر ملکوت عالم را نباید در این عالم آورد. تو دلت می‌خواهد همه عالم ملکوت این طرف خدمت شما بیاید، خدا را ببینی، روح حضرت پیغمبر اکرم را هم ببینی، حالا آن روحش هم نه با چشم دل، بی تعارف اصلاً ما نمی‌دانیم چشم دل یعنی چه، گوش دل یعنی چه، اصلاً در این عوالم نیستیم؛ یعنی ما الان چشم دل و گوش دل را نمی‌شناسیم نه حالا شما، خدا می‌داند گاهی آدم با علمای بزرگ صحبت می‌کند، می‌بیند که بعضی از مسائل را آن طور که باید نمی‌فهمند؛ چون انسان اگر در جریان واقع نشود، تزکیه نفس نکند، به این مسائل نمی‌رسد.

از حضرت علی بن ابیطالب پرسیدند «هل رأیت ربک» تو خدا را دیده‌ای؟ حضرت فرمودند: «لم أعبد ربا لم أره»؛^(۱) من خدایی را که نینم عبادتش نمی‌کنم. ما می‌فهمیم یعنی چه؟ حضرت فوراً می‌فرماید با چشم دل، خدا را نمی‌شود با چشم سر دید، این چشم سر، گچ می‌بیند، کتاب می‌بیند، گوشت و پوست و استخوان شما را می‌بیند، اینها را که می‌بیند محدود است. اصلاً چشم دل یعنی چه؟ فاصله ما افراد بشر با امام زمان از فاصله مورچه با حضرت سلیمان بیشتر است، این از نظر علمی هم ثابت است حضرت ولی عصر هزار و صد و پنجاه و چند سال است در بین ما آمده‌اند، ما ایشان را قبول نمی‌کنیم! مورچه‌ها حضرت سلیمان را قبول نمی‌کنند! می‌گویند باشد ایشان هم در بین ما باشند، چه فرقی می‌کند، جای ما را تنگ نمی‌کند که دیگر! و حال این که جای ما را تنگ کرده! حضرت باید در وسط بیابان‌ها زندگی کنند که اطرافشان خلوت باشد، و این طور بگویم به هر حال مزاحم ایشان نشوند. به هر

حال حضرت امام زمان بشر هستند و یک بعد بشری دارند، اما به خدا قسم، چقدر توهین است؟! حضرت ولی عصر در بین ما هستند، انسان نمی داند یعنی من خودم نمی دانم چطور این را در مغز خودم فرو کنم که آقا حضرت ولی عصر در این ربع مسکونی که انسان در آن زندگی می کند، این آقا هم زندگی کنند و ما هیچ حواس مان نیست! هیچ به فکر ایشان نیستیم، و در هر لحظه دارند ما را می بینند؛ امام است، قلب عالم امکان هستند، شما روی هر قسمتی از بدنشان دست بزنید، مغزتان، روحتان، قلبتان متوجه می شود، در هر جای عالم امکان یک خبری بشود، حضرت امام زمان متوجه می شوند و فراموش هم نمی کنند.

این آقای است که همیشه باید امام ما باشند، همیشه باید جلودار ما باشند، واسطه بین خدا و ما باشند، هر نعمتی که خدا بر ما نازل می کند باید به وسیله این آقا باشد، نصیبمان شده، خویش هم نصیب ما شده، بهترین نصیب ما شده، کسی نصیب ما شده که تمام انبیاء و اولیاء و تمام ائمه اطهار و حتی خود خدا انتظار ایشان را می کشند.

اگر محبت پدر و مادران را صد میلیارد اضافه کنید، باز محبت حضرت امام زمان نسبت به شما بیشتر است، آن قدر مهربان هستند که حساب ندارد. من نمی خواهم در این ارتباط برایتان قضایایی نقل کنم، در کتابها مطالعه کنید، آن قدر با محبت هستند، همین طور در ذهنم قضایایی وارد می شود که از بحث خارج است، امام مهربان، از مهربانی امام همین بس که اگر از خوبی یاد شود «ان ذکر الخیر کنتم اوله و اصله و فرعه و معدنه و مأواه و متناه»؛ امام زمان اولش هستند، اصلش هستند، فرعش هستند، معدنش هستند، جایگاه و متناهی هستند، «بابی انت و امی و نفسی و اهلی و مالی» پدر و مادرم به قربان شما هم جانم، هم اهلیم، هم مالم و هر چه دارم به

قربان شما، از نظر اخلاق، بهترین اخلاق را دارند، هیچ کس تا به حال حضرت امام زمان را با احم ندیده است، لذا اگر خدا به انسان میلیون‌ها سال عمر بدهد و انسان زحمت بکشد می‌ارزد، مثل حضرت خضر که الان چند هزار سال است که زندگی می‌کند و با این که متوقف نمی‌شود و لحظه به لحظه هم به سوی کمال حرکت می‌کند، باز هم نوکر امام زمان است. حضرت عیسی هم هست و کار می‌کند، ولی نمی‌توانند امام زمان بشوند، افراد می‌توانند رئیس دفتر ایشان شوند، می‌توانند کارمند عالی رتبه شوند، بالأخره یک کاری به دست آنها می‌دهند، اما شرطش این است که با دشمن نسالزند، بنده کامل شوند، بنده کامل حتی مکروهات را هم رعایت می‌کند، مستحبات را هم رعایت می‌کند. از یکی از بزرگان پرسیدم که شما از کجا به این مقام رسیدید؟ فرمود که برای ما احکام خمسه نبود، همه چیز یا واجب بود یا حرام.

حضرت بقية الله آن چنان محبت به شما دارد که به درگاه خدای تعالی عرض می‌کند پروردگارا! این دوستان من گنهکارند، از کارهای خوب و ثواب‌هایی که من می‌کنم بردار و برای آنها قرار بده و گناهان آنها را جبران کن، برای شما دعا می‌کنند، دائما هم دعا می‌کنند، حتی می‌فرمایند «انا غیر مهملین لمراعاتکم» ما اهمال نمی‌کنیم در رعایت شما و در اظهار محبت به شما اهمال نمی‌کنیم، سستی نمی‌کنیم. یک نفر سید در بالای سر حضرت رضا به حضرت بقية الله عرض می‌کرد آقا من رَحِم شما هستم شما چرا صله رحم با من نمی‌کنید؟ حضرت فرمودند دائما با تو هستیم، مواظب تو هستیم، خطر را از تو و فلان مسأله را از تو رفع کردیم، تو هستی که گاهی به یاد ما می‌افتی و توقیع رحم نکن، ما قطع رحم نمی‌کنیم، تو ای شیعه اظهار محبت کن، آنها اظهار محبت می‌کنند. در این عصر و زمانی که همه به فکر همه چیز هستند جز امام زمان ، شما را خود ایشان دعوت کرده و شما را خواسته. به همین جهت تا نام

مقدّس حضرت بقیة اللّٰه را ببریم فوراً اشک شما می ریزید، این حالت فوق العاده را پیدا می کنید، خوشا به حال شما. امیدوارم حضرت امام عصر همه شما را زیر سایه خودشان و در خیمه خودشان قرارتان دهند.

سؤال سی و دوم:

شریف‌ترین سادات روی زمین چه کسانی هستند؟

پاسخ ما:

امروز بهترین و شریف‌ترین سادات روی زمین ساداتی هستند که از اولاد حضرت بقیة الله هستند، لذا در همین زیارت روز جمعه می‌خوانیم: «السلام علیک صلی الله علیک و علی آل بیتک الطیبین الطاهرین»؛ سلام بر تو و اهل بیت. اهل بیت تنها زن حضرت نیست، فرزندان طیب و طاهر آن حضرت هم هستند و اینها خیلی ارزش دارند و این ارزش‌ها دائم افزوده شده است.

سؤال سی و سوم:

این که حضرت بقیة اللہ تالی تلو خدای تعالی هستند یعنی

چه؟

پاسخ ما:

حضرت امام زمان تالی تلو خدا هستند، یعنی از خدا یک قدم پائین بیاییم، ازلیت خدا و نامحدود بودن خدا را کنار بگذاریم، بعد «لا فرق بینک و بینهم الا أنهم عبادک و خلقک». یک کسی که اگر اراده کند تمام افلاک با یک کلمه «کن» وجود پیدا می کند با یک کلمه «لا تکن» از بین می رود، یک کسی که خدا به او عشق می ورزد البته نمی خواهم این کلمه عشق را به کار ببرم - یک کسی که خدا دوستش دارد، آن هم نه دوستی معمولی، این که مال دوستان امام زمان است. من یک نفر را در حال خواندن همین زیارت آل یاسین دیدم آن قدر شوق پیدا کرده بود که نمی توانست روی زمین بماند، وسط هفته به من رسید گفت شب جمعه وقتی که زیارت آل یاسین را می خواندیم، من گفتم: «السلام علیک حین تقوم» آقا جان سلام بر تو وقتی که می ایستی، دیدم صدایی آمد: «و علیک السلام حین تقوم». می گوید اطراف را نگاه کردم کسی نبود، با توجه بیشتری گفتم: «السلام علیک حین تقعد» دیدم فرمودند: «و علیک السلام حین تقعد» ائمه اطهار جواب می دهند، منتهی باید گوش شنوا داشته

باشید، اگر با لفظ جواب ندهند عملاً جواب می دهند.

شما بدانید اگر بنای معرفی شدن حضرت امام عصر نبود، حضرت آن طوری زندگی می کردند که شما فکر می کردید که جز همین کارهایی که ما معمولاً می کنیم هیچ کار دیگری نمی توانند بکنند. شما درباره ایشان این طور فکر می کردید، در عین این که آسمان ها و زمین را دارد خلق می کند، در عین حال شما فکر می کنید هیچ کاری نمی تواند بکند، به این جهت که بنده خدا هستند.

سؤال سی و چهارم:

اهمیت وجود مقدس حضرت بقیة الله در دنیا تا چه حد است و ما چقدر به آن وجود مقدس اهمیت می دهیم؟

پاسخ ما:

امام حیّی مثل حضرت بقیة الله ، امام زمان هستند که هیچ یک از مذاهب عالم حتی بعضی از مذاهب اسلامی ندارند که گاه گاهی هم او را می بینید، گاه گاهی هم یک جلوه از خودشان را به شما نشان می دهند.

چطور می شود که یک ید با قدرتی که - ید الله، حجة بن الحسن است - غائب باشند؟! خدای تعالی آقا امام عصر را در بین ما گذاشته، خودمان می گوئیم «خلقتنا لنا عصمة و ملاذا»؛ خدایا او را با آن وضع در این زندان دنیا برای ما قرار داده ای که نگهدارنده و پناهگاه ما باشند. اعمال ما، کارهای ما امام زمان مان را تبعید کرده است. شما فکر نکنید که خدای تعالی امام زمان را خلق کرده که در بیابان ها و دور از مردم زندگی کنند، این ما هستیم که با اعمال و بی لیاقتی هایمان نستجیر بالله او را تبعید کرده ایم، ما این آقای عزیز و این آقای مهربان را در بیابان ها تبعید کرده ایم که دائما او را در فشار قرار دهیم، به خدا قسم اگر خدا ما را به خاطر این ظلمی که به عزیز عزیزانش و آن کسی که امام صادق می فرماید: اگر من او را درک می کردم تمام عمر خدمتگزارش بودم، کرده ایم عذاب کند، جا دارد. ما هیچ لیاقت نداریم که او را تبعید کرده ایم. حضرت امام عسکری فرمود پسر من در بیابان ها دور از مردم زندگی کن، غائب باش. در بین ما بیایند با ما راه بروند اما ما او را نشناسیم، حتی به فکرش هم

نباشیم؟ ای خوشا به حال کسانی که از خواب بلند می‌شوند می‌گویند یا حجة بن الحسن ، که ان شاء الله شما اینطور باشید، صبح که از خواب بلند می‌شوید بگویید یا حجة بن الحسن وقتی می‌خواهید بخوابید بگویید یا بقية الله هرکاری که می‌خواهید بکنید، بکنید که سبب بین خدا و خلق او است، دستتان به دامنش باشد، دست آن بزرگوار هم بر سر شما باشد و نوازش کنند. «و اجعلنی اللهم من انصاره و اعوانه و اتباعه و شيعته و ارنی فی آل محمد علیهم السلام ما یأملون و فی عدوهم ما یحذرون الہ الحق آمین یا ذالجلال و الاکرام یا ارحم الراحمین».^(۱) اگر این طور شد که هر چه امام زمان فرموده، فرمایش ایشان فرمایش خدا است، امر ایشان امر خدا است، نهی ایشان نهی خدا است، چه فرقی می‌کند که ما از امام زمان اطاعت کنیم یا از خدا اطاعت کنیم؟ پس بنابراین بندگی خدا باید به طور مطلق باشد و در ردیف بندگی خدا، بندگی ائمه اطهار و خاندان عصمت و طهارت را بنمائیم.

الان چون حضرت امام زمان در بین ما نیستند، ما برای ایشان خیلی احترام قائلیم؛ یک چند روز بیایند با ما زندگی کنند، به خیر و شر ما کار داشته باشند، آن وقت خواهیم دید که ما بهتر هستیم یا اصحاب حضرت امام حسن مجتبی ؟! می‌گوییم، بابا رهایمان کن، بگذار زندگی مان را بکنیم، حدود معرفت ما همین است. الان تا امام زمان در بین ما نیستند نسبت به ایشان این طور هستیم چون کاری به ما ندارند، سهمش را هم که یک عده نمی‌دهند، می‌خورند، یک عده هم که می‌دهند باز دیگران می‌خورند به هر حال امام زمان مزاحمتی برای ما ندارند، خیلی مخلص‌شان هستیم، گاهی بنشینیم دعای ندبه بخوانیم این دعایی که چایی شیرین و نان شیرمال و شیر و اینها از آن عاید می‌شود، خیلی دعای ندبه خوبی است چرا نرویم؟! در آنجا

۱ - مفاتیح الجنان، دعای بعد از زیارت آل یس.

دوستان را هم می‌بینیم، رفقا را هم زیارت می‌کنیم، پس ضرری ندارد. دعای ندبه تشکیل می‌شود، مجالس امام زمان همه‌اش مطابق تفریح خودمان است، به نام امام زمان خرجهای بسیار زیادی می‌کنند که هیچ ترویج نام مقدس حضرت امام زمان نیست! اگر به یک نفر که مثلاً می‌خواهد برای امام زمان جشن بگیرد - البته من مخالف جشن‌های مفصل در تولد حضرت نیستم، باید باشد، اینها تعظیم شعائر است - اما اگر به همان کسی که جشن مفصلی گرفته بگویند یکی از این کتاب‌های قدیمی که درباره امام زمان نوشته شده را بگیر چاپ کن، تو خرجش را بده و در بین مردم پخش کن، این را دیگر ذوقش نمی‌گیرد که این کار را انجام دهد، می‌دانید چرا ذوقش نمی‌گیرد؟ برای این که نمودی ندارد، چه کسی می‌فهمد؟ ما همیشه مطابق فکر خودمان می‌خواهیم برای امام هم احترام قائل باشیم می‌گویند بچه شیرخوار خودش به پستانک علاقه دارد وقتی در دامن پدرش می‌نشیند پستانکش را در دهان بابایش می‌کند، می‌گوید من که خوشم می‌آید او هم حتماً خوشش می‌آید، ما می‌رویم سر قبر را درست می‌کنیم فرش می‌اندازیم میوه می‌چینیم شیرینی می‌چینیم تشریفاتی برای روی قبر درست می‌کنیم و حال این که این شیطان یا بنده خدایی که از دنیا رفته الان در عذاب است، این خرج‌ها را نکن. کدامان امام زمان را برای این می‌خواهند که الان بروید آمار بگیرید خوشبختانه پشت تلویزیون نمی‌آیند از مردم سؤال کنند که دوست دارید امام زمان بیاید یا نه چون ما هیچ کدامان با امام زمان ارتباطی نداریم که از این سؤال شود والا اگر میکروفون را بردارند و در کوچه و بازار از مردم سؤال کنند که شما دوست دارید امام زمان بیاید یا نه، می‌گویند اصلاً نه مگر می‌شود بیاید؟! چطور می‌شود؟! کجا است که بیاید؟! اکثر جوان‌های ما اینطور خواهند بود! حالا آنهایی هم که امام زمان شناس هستند، بله، بیاید، بیاید چه کار کند؟ بیاید آجیل مان را روبه راه کند، زندگی مان را روبه راه شود، قرض‌هایمان ادا شود، همین! شما را به

خدا ببینید ما در یک چنین وضعی قرار گرفته ایم! ما باید حضرت امام زمان را برای این بخواهیم که فرمان را اصلاح کند، علم مان را تنظیم کند، افکار مان را مرتب کند، به کمالات روحی برسیم، موانعی که در سر راه کمالات مان قرار گرفته و کمالات روحی را این همه مشکل کرده را رفع کند. بچه وقتی که مکلف می شود، باید بتواند در ظرف مدت کوتاهی تزکیه نفس کند، حالا پیرمردهای هفتاد ساله اش هنوز نتوانسته اند تزکیه نفس کنند! چرا؟ به این جهت که از دامن معلم بزرگ مان دور مانده ایم، از آن ثقل اکبر، آن کسی که حضرت پیغمبر اکرم فرمود «انی تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی»^(۱) از این عترت عقب مانده ایم. ما از آن کوثری که در سوره مبارکه کوثر هست جدا شده ایم، ارتباط روحی که اصلاً نمی فهمیم یعنی چه، و حال آن که در آیات قرآن هست، خدای تعالی می فرماید «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا»^(۲) ای کسانی که ایمان آورده اید صبر کنید، بردبار باشید اگر به شما گفتند تو امام زمانی هستی، عقب زن، بگو بله هستم، افتخار می کنم. «اصْبِرُوا» صبر کنید، اگر تا به حال در اتاقت نام مقدس امام زمان یک تابلو بوده به تو طعنه زدند برو یک تابلو هم در خیابان به در خانه ات بزن، هیچ طوری نمی شود، حضرت امام زمان به کمکت می آیند «اصْبِرُوا وَصَابِرُوا» شما باید همه یکدیگر را به صبر در راه حضرت حجة بن الحسن وادار کنید. نگوئید که صبر یعنی دستان روی دست بگذاریم، نه، صبر را این طور معنا کرده اند که تحمل مشقات در راه رسیدن به هدف، مشقات را تحمل کردن این صبر است. بعد می فرماید «رَابِطُوا» رابطه پیدا کنید. امام در تفسیر می فرماید «و رابطوا مع امامکم المنتظر»^(۳) با امام منتظران رابطه پیدا کنید. رابطه بدنی که

۱ - بحار الانوار جلد ۲ صفحه ۱۰۰.

۲ - سوره مبارکه آل عمران آیه ۲۰۰.

۳ - الغیة النعمانی صفحه ۲۷.

احتمالاً منع شده باشد و بایّت را به اصطلاح منع کرده‌اند، پس حتماً منظور ارتباط روحی است. انسان روزی دو ساعت، بیشتر، دائماً باید بنشیند و با امام زمان حرف بزند، آقا جان من چکار کنم؟ کم‌کم می‌بیند که از ناحیه حضرت الهاماتی برایش پیش می‌آید، کم‌کم ممکن است صدا بشنود. بدن تابع روح است، تو وقتی که با روح حضرت ارتباط داشتی، بدن حضرت هم تابع روح مقدّس‌شان است، بدن‌شان را هم خواهی دید، مسأله خیلی ساده است. اما ما هیچ نوع رابطه‌ای با امام زمان نداریم هیچ نوع، باید رابطه روحی داشت، در هر محلی که باشید با امام زمان تان ارتباط برقرار کنید ارتباط روحی مهم است. شما الان اینجا که نشسته‌اید این را بدانید به خدا قسم آن وقتی که در کنار حضرت نشسته باشید، از نظر علم حضرت به حالات شما هیچ فرقی ندارد. آن افرادی که فکر می‌کنند امام صدای آنها را نمی‌شنود، چه ارزشی دارند؟ یک نفر از آن افراد تا حدی هم با سواد بود، از ملائکه درخواست می‌کرد که سلام من را به آقا برسان گفتم که اگر امام نشنوند پس ملائکه چطور می‌شنوند؟ آخر ملائکه خدام آنها هستند، شما ملائکه را شنوایتر و سمیع‌تر از حضرت امام زمان می‌دانید که ملائکه صدای شما را می‌شنوند، سلام شما را می‌شنوند و بردارند نزد امام زمان ببرند و آنجا تحویل بدهند؟ امام عصر احاطه علمی دارند. حضرت علی در یک جملاّتی می‌فرمایند «کلّ ذلک علم احاطه»^(۱) علم احاطه است، روح مقدّس ایشان بر ما سوی الله احاطه دارد همانطور که خدای تعالی بر همه چیز احاطه دارد، منتهی فرق اینها با خدا این است که اینها مخلوق خدا هستند، خدا اینها را خلق کرده ولی کسی خدا را خلق نکرده است «لا فرق بینک و بینهم الا انهم عبادک و خلقک» یکی اینکه بنده تو هستند، مطیع و فرمانبردار پروردگارند، یکی هم

مخلوق خدا هستند والا «من عرفهم فقد عرف الله»^(۱) کسی که آنها را بشناسد خدا را شناخته «من أبغضکم فقد أبغض الله» کسی که شما را دشمن بدارد خدا را دشمن داشته، خدای تعالی علوم اولین و آخرین را در قلب مقدس حضرت پیغمبر اکرم قرار داده که ما در دعای ندبه که دعای صحیح و پر عظمتی است می خوانیم «و اودعته علم ما کان و ما یکون الی انقضاء خلقک»^(۲) خدایا علم گذشته و علم آینده تا انقضاء خلقت را در قلب حضرت پیغمبر اکرم قرار دادی.

اصلاً خدای تعالی حضرت امام زمان را برای چه روی کره زمین در این زندان پر مشقت نگه داشته، می خواسته به امام زمان ظلم کند؟ نه «خلقته لنا عصمة و ملاذا» خدایا تو او را برای این در دنیا قرار دادی که نگه دارنده من باشد، عصمت به معنای نگه دارنده است، ملاذ من باشد، پناهگاه من باشد، تا من یک ناراحتی پیدا می کنم در خانه او بروم، اصلاً نگذارد که ناراحتی ها متوجه من شود، همه ناراحتی ها را از من هم دفع کند و هم رفع کنند، اگر در اثر ندانم کاری هایم برای من ناراحتی به وجود آمد، آن را رفع کند این معنی ملاذ بودن حضرت است و اگر یک ناراحتی می خواهد برای من پیش بیاید، این را دفع کند این معنای این است که نگه دارنده ما هستند «خلقته لنا عصمة و ملاذا» و الا امام زمان می خواهد در بین مردم باشد که فقط در سال یک دفعه یک کسی در بیابان گم شده باشد، حضرت او را به راه برسانند! یعنی خدای تعالی واقعاً یک چنین وجود با عظمت را برای این کار مختصر در روی کره زمین نگه داشته؟ برای احکام که به ایشان کاری نداریم، مرجع تقلید و رساله داریم مسائلمان این طور، معارف مان هم که در کتاب ها نوشته شده به ایشان کاری نداریم، دیگر چه چیزی باقی

۱ - بحار الانوار جلد ۹۹ صفحه ۱۲۴ زیارت جامعه کبیره.

۲ - مفاتیح الجنان، دعای ندبه.

می ماند؟ همین که گاهی یکی آن هم در بین صد تا یک نفر در بیابان گم شده باشد یا مثلاً یکی مریض سرطانی باشد به حضرت متوسل شود، بیمارستان ها مریض ها را بیشتر معالجه می کنند، تا این طور که تو درباره حضرت امام زمان فکر کرده ای، نستجیر بالله شاید این چوپان ها بیشتر مردم را راهنمایی می کنند و به جاده ها می رسانند تا حضرت امام زمان . اگر امام زمان برای این ساخته شده مغز ما، فکر ما درباره امام زمان این طور است. اگر ما آمدم گفتیم آقا من به حضرت متوسل شدم و حضرت من را از کسالت های روحی نجات داد، من معصیت کار بودم، من گنه کار بودم، من اهل فحشاء بودم، آقا من را یک دفعه یک آدم صالحی کرد، اولاً کسی باور نمی کند می گوید این هم می خواهد خودنمایی کند و بعد هم خود من باور نمی کنم، خود انسان هم باور نمی کند، اهمیت هم ندارد! تو خودت تصمیم گرفتی این طور باشی اما وقتی که می گویند فلان کس فلان مرض را داشته، فلان حاجت را داشته، به امام زمان متوسل شد و حضرت به او عنایتی کردند، حسابی می گوئیم به به بارک الله! باز آن هم طرف باید خیلی مواظب باشد به خودش نسبت ندهد، بگوید یک نفر این طور بود، شما درباره امام زمان فکر کنید که چقدر برای شما اهمیت دارد؟ چکاره است؟ چه ارزشی دارد؟ «المعروف بقدر المعرفة»^(۱) وجود امام زمان برای شما امام زمانی در زندگی چه نقشی دارد؟

سؤال سی و پنجم:

حضرت ولی عصر را چگونه معرفی نمائیم و چه فعالیت‌هایی در این ارتباط باید داشته باشیم؟

پاسخ ما:

حضرت بقیه الله را طوری معرفی کنیم که همه چیز ما از ایشان است. ببینید خدا چطور معرفی کرده «بیمنه رزق الوری و بوجوده ثبتت الارض و السماء»،^(۱) «أین السبب المتصل بین الارض و السماء»، «أین ابن النبی المصطفی و ابن علی المرتضی و ابن خدیجة الغراء و ابن فاطمة الکبری»،^(۲) این خصوصیات امام زمان ما است.

ما آن گوشی که درباره خودمان فکر می‌کنیم برای ائمه اطهار و حتی برای امام زمان که در همین بدن ظاهری هستند که باید از یک راه مخصوص وارد مغز شود و بعد متوجه مطلب شود، این طور فکر نمی‌کنیم، به همین دلیل صدها، هزارها نفر در دنیا همه در یک لحظه به حضرت بقیه الله سلام می‌کنیم و همه ما از حضرت امام زمان حاجت می‌خواهیم و به خودمان اجازه نمی‌دهیم که بگوییم آقا حالا نوبت

۱ - مفاتیح الجنان، دعای عدیله.

۲ - مفاتیح الجنان، دعای ندبه.

مثلاً فلان شخص است، او با آقا دارد صحبت می‌کند، تو عقب بایست و حالا صبر کن او صحبتش تمام شود، یکی یکی وارد اتاقش شویم یا مثلاً فرض کنید که یکی یکی حوائج مان را بگوییم، یکی یکی مطالبمان را عرض کنیم، نه، این را نمی‌گوییم، به این معتقد نیستیم، درباره اولیاء خدا هم معتقد نیستیم، اصلاً این حالت حقیقت هم هست، این حالت جزء درس‌هایی است که در عالم ارواح آموخته‌ایم.

ما چقدر معنای کوثر این خیر کثیری که خدای تعالی با آن تشریفات می‌فرماید ﴿إِنَّا﴾ را درک کرده‌ایم؟ من بعضی مطالب این سوره مبارکه را شرح داده‌ام، بعضی‌هایش طولانی هم است یکی این که با کلمه ﴿إِنَّا﴾ یکی با کلمه ﴿أَعْطَيْنَاكَ﴾ گفته و یکی هم این که با کلمه ﴿الْكُوْثَرُ﴾ گفته، آن هم خدای بزرگ به پیغمبر بزرگ چیز بزرگ داده و بزرگترین چیزهایی که در این کلمه کوثر و معنای کوثر هست که اگر به غیر از این معتقد باشیم نمی‌فهمیم، درک نداریم، به این جهت که تمام انبیاء و اولیاء آمدند که دنیا را تحت حکومت الهی بکشند، تمام فعالیت و همت حضرت پیغمبر اکرم و ائمه اطهار این بوده که تمام دنیا، دین اسلام را داشته باشند ﴿لِيُظْهَرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾^(۱) آن وقت این کار به وسیله این بزرگوار انجام می‌شود و ما به یاد این بزرگوار نیستیم، اقلاً علمای سنی و شیعه داخل ایران را جمع کنیم، آقایان شیعه درباره حضرت امام زمان مطلبی بگویند، دانشمندان گذشته ما اقلاً هزار جلد کتاب درباره این وجود مقدس نوشته‌اند، این کتاب‌ها را بررسی کنیم. الان جوان‌هایمان درباره این وجود مقدس شبهاتی دارند، اشکالاتی دارند، نظراتی دارند، گاهی از طول عمر حضرت سؤال می‌کنند، گاهی از غیبتش سؤال می‌کنند، گاهی از ملاقاتش می‌پرسند، این مسأله هنوز برای ما مردم شیعه ولایتی امام زمانی حل نشده که آیا در زمان غیبت

۱ - سوره مبارکه توبه آیه ۳۳ و سوره مبارکه صف آیه ۹.

می‌شود حضرت امام زمان را دید یا نه؟ خیلی عجیب است! آیا او را می‌شود شناخت یا نه؟ اگر یک شخصی بگوید من در خواب امام زمان را دیده‌ام یا بگوید در مسجد جمکران خدمت حضرت رسیدم، می‌گوییم این شخص دروغ می‌گوید، مدعی دورغ است، هنوز این مسأله برای ما جا نیفتاده خیلی جای تأسف است. و شما مطمئن باشید کسانی که می‌گویند در زمان غیبت نمی‌شود خدمت حضرت رسید، اینها نمی‌خواهند مردم خدمت امام زمان برسند. نمی‌خواهند نام مقدس حضرت امام زمان بر ملا شود! حال چه فکر می‌کنند؟ خدا کند که مربوط به باطن‌شان و خبث طینت‌شان نباشد، مربوط به جهل‌شان باشد؛ چون این قابل علاج است، اما اگر خدای نکرده مربوط به خبث طینت و حلال زاده نبودنشان باشد که جای تأسف است. دانشمندان دنیا به مطلبی رسیده‌اند آنهایی که دشمن هستند به این فکرند که این نور را خاموش کنند! این نور ظاهر شده، به قول استاد مرحوم ما، استاد اخلاق ما که خدا رحمتش کند، ایشان می‌گفت مثل خورشید چون حضرت پیغمبر اکرم امام عصر را به خورشید تشبیه کرده‌اند. من یک وقتی تقریباً در هشت تا روایت دیدم که این کلمه «کالشمس» به زبان حضرت پیغمبر اکرم مطرح شده و تشبیه به خورشید از جهاتی است یکی از آن جهات این است که نمی‌شود به خورشید مستقیم نگاه کرد، به نورش نگاه کنید، چشم‌ها لیاقت دیدن آن بدن مقدس را ندارد. انسان باید به آثار وجودی حضرت حجة بن الحسن نگاه کند، در خدمت امام زمان بیایید با اخلاص به آن حضرت متوجه شوید، ببینید چطور راهتان را به رویتان باز می‌کنند، چقدر نورانیت پیدا می‌کنید، زندگی‌تان مرتب می‌شود. من تعهد می‌کنم اگر کسی روی اخلاص دست به دامن حضرت امام زمان باشد، ارتباط داشته باشد، فرزندان و اهل بیتش را با امام زمان آشنا کند، زندگی‌شان هم مرتب می‌شود، امام زمان به او کمک می‌کند. ما زیر پرده غیبت هستیم نه آن وجود مقدس، یک مقدار تعالی پیدا

کنید. یک کسی می‌گفت من هر چقدر هم که ابر باشد خورشید را می‌بینم! ما تحقیق کردیم دیدیم خلبان است، روزها پرواز می‌کند و بالای آن ابر می‌رود و خورشید را می‌بیند. ما هم باید بالای ابر برویم خودمان را از این مسائل دنیایی بکنیم، محبت دنیا در دلمان نباشد، وابستگی‌ها نباشد ﴿وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾^(۱) ائمه اطهار سبیل خدا هستند، اینها راه خدا هستند، اینها صراط مستقیم هستند، اگر می‌خواهید به امام زمان برسید باید از هر چه غیر ایشان هست دل بکنید.

اگر خواهی آری بکف دامن او

برو دامن از هر چه جز اوست برچین

حضرت بقیة الله آن چنان پاک است که «أین وجه الله الذی الیه یتوجه الاولیاء»^(۲) تمام اولیاء خدا وقتی می‌خواهند به خدا متوجه شوند به این وجه الله متوجه می‌شوند. «وصف العیش نصف العیش» نگویید حالا ما بنشینیم درباره امام زمان چه بگوییم، به یک منبری گفته بودند درباره امام زمان صحبت کن، یک شب صحبت کرده بود نه شب دیگرش را نتوانسته بود صحبت کند، به من گفت من چه بگویم بیشتر از یک شب حرفی برای گفتن ندارم چه بگویم؟ از چشم و ابرویش بگو، از اخلاق ایشان، از اوصاف حضرت بگو، آنچه خوبان همه دارند آن حضرت تنها دارند. شما یک خوبی در دنیا پیدا کنید که وجود داشته باشد و در امام زمان نباشد. «ان ذکر الخیر»^(۳) این در زیارت جامعه است که اگر اسم خوبی در عالم برده شود، مثلاً اتفاق خوب است، امام زمان در رأس منافقین دنیا قرار گرفته و از همه بیشتر اتفاق می‌کند. چند روز قبل گفتم من آمار درستی ندارم، ولی حدوداً در ماه ده میلیون یا

۱ - سورة مبارکه توبه آیه ۴۱.

۲ - مفاتیح الجنان، دعای ندبه.

۳ - مفاتیح الجنان، زیارت جامعه کبیره.

بیست میلیون سهم امام است یعنی مال امام است، از این خمسی که شما می‌دهید، خمس به شش قسمت تقسیم می‌شود. در آیه قرآن هست ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ﴾^(۱) اول مال خداست یعنی یک بخشش مال خدا است، یک بخشش مال حضرت پیغمبر اکرم است یک بخشش هم مال امام است. خدا که دیگر احتیاجی به پول ما ندارد، خودش را تشریفاتی کنار این سفره نشانده که اهمیت این مال را بدانید، به حضرت پیغمبر اکرم داده می‌شود حضرت پیغمبر اکرم هم که از دار دنیا رفته‌اند به امام داده می‌شود نصف خمس شما مال امام است، اسمش را هم سهم امام می‌گذارند، شاید هفت، هشت میلیون یا ده، بیست میلیون باشد نمی‌دانم، خلاصه یک رقم خیلی بالایی است، اگر همه خمس‌ها را هم بدهند که معادن یکی از چیزهایی است که خمس دارد، یک پنجم نفت، طلا و نقره و هر چه معدن هست را باید بدهند، حالا به هر حال، امام در ماه چقدر از این سهم امام را می‌گیرند؟ نه جداً می‌گوییم، یا هیچی یا خیلی کم، این سخی سخیان، این انفاق کننده‌ترین انفاق کننده‌ها، بقیه‌اش را به مردم می‌دهند بخورند که بعضی هایشان اصلاً به یاد امام زمان نیستند، در دنیا هیچ آقای به این بزرگواری دیده‌اید که این طور باشند؟ ایشان هر چه خوبی در عالم هست را دارند.

دشمن‌ها برای ما فقط شمشیر به دست گرفتن حضرت بقیة الله را گفته‌اند. آقایان به خدا قسم اینها تبلیغات دشمنان امام زمان است، امام زمان خیلی دشمن دارند، این را بدانید لااقل همان احزاب سیاسی که به اسم دین خودشان را در بین مردم جا زده‌اند، در بین انسان‌ها قرار داده‌اند، اینها دشمن امام زمان هستند،

اینها به شما شیعه و محب خاندان عصمت نمی آیند بگویند امام زمان نیستند، شما در دهانشان می زنید اما چه می گویند؟ می گویند برو دعا کن امام زمان نیاید چون اول گردن من و تو را می زند، یک امام خونخوار بد اخلاق تند که همه را می کشد و خون هم تا رکابش بالا می آید معرفی می کنند آخر امام زمان است، اخلاق پیغمبر اکرم دارد.

در یک روایت می فرمایند به عموی من جعفر جسارت نکنید، ما او را عفو کرده ایم. «و ورثنا العفو من آل یعقوب» نه این که اینها وارث تمام انبیاء هستند ما عفو را از حضرت یوسف به ارث برده ایم، آل یعقوب یعنی حضرت یوسف که برادرهایش را عفو کرد، ما هم این را عفو می کنیم، به ما اذیت وارد کرده، نگوئید جعفر کذاب بگوئید جعفر تائب، یک وقتی حالی داشتم گفتم آقا حضرت یوسف شاگرد ابجد خوان عفو شما است.

سؤال سی و ششم:

از چه راهی بهتر می‌توان به محضر مقدس حضرت ولی عصر شرفیاب شد و آیا امکان دارد که انسان به محضر آن حضرت مشرف شود و با ایشان دشمنی کند؟

پاسخ ما:

همین امروز نامه یک نفر را می‌خواندم ان شاء الله خدا حاجتش را بدهد، ولی این کارها راه حاجت گرفتن نیست. نوشته بود چقدر در مسجد جمکران بودم، چقدر گریه کردم - این که من می‌گویم در مسائل معنوی و روحی کارهایتان یک حسابی داشته باشد، برنامه داشته باشید، تحت مراقبت باشید برای همین است - من به حالش غصه خوردم و گریه کردم، باور کنید اشکم جاری شد، نوشته بود من یک ماه رمضان در مسجد جمکران بودم، غذا نمی‌خوردم، شاید تقریباً اعتصاب غذا کرده بودم، بعد در بیابان‌های اطراف مسجد جمکران بی‌حال شده و افتاده بودم، در تمام این مدت یک دفعه امام زمان نیامد بگویند که چرا این کارها را می‌کنی؟ بعد هم گله‌هایی از حضرت داشت. حال این که لااقل یک عده از شما می‌دانید که با مختصر تزکیه نفس می‌شود مکرر خدمت حضرت ولی عصر رسید، حتی احتیاج به رفتن به مسجد

جمکران هم نیست، احتیاج به این قدر زحمت کشیدن نیست، ما سوراخ دعا را گم کرده ایم، ما مسائل را از راه و روش خودش انحراف داده ایم، مثلاً اگر الان خانه امام زمان در شهر کوفه بود و صدام می گذاشت خدمت شان بروند و حضرت را از بین نمی برد و حضرت آنجا بودند شما روز اول می رفتید حاجاتتان را می گرفتید. حالا محبین می گویند آقا ما اینجا خادم باشیم، همیشه شما را ببینیم، اینها دوستان حضرت هستند که این حرف ها را می زنند، این خیلی هم خوب است ولی مگر آنجا چند میلیون خادم می خواهند؟

اگر فرمودند نه، تو به شهرت برو، می گویی که نه من شما را می خواهم، دوم اگر اهل دنیا باشی خانه ای، زندگی ای، این طور گرفتاری هایی داری، خلاصه یک مدتی با حضرت سر به سر می گذاری، حاجت می خواهی، آخر امام زمان را برای چه چیزی می خواهی دیگر؟ بعد به تو ندادند چکار می کنی؟ قهر می کنی! کم کم به فکر اذیت حضرت می افتی، به خدا قسم تا بشریت آدم نشود، لایق این که امام زمان در بین شان زندگی کنند نیست و آدم شدن هم به این آسانی ها که شما فکر کرده اید نیست. اگر یک سر سوزن از صفات حیوانی در وجودتان باشد، آن باطن و آن سیرت شما حیوانی است، حتی اگر یک سر سوزن باشد بشریت باید لااقل یا آماده برای انسان شدن باشد یا انسان باشد، یکی از این دو، والا نمی شود. بعد کم کم انسان می بیند این آقا به دردش نخورد اگر در بین ما باشند به درد ما نمی خورد، مزاحمت دارد، کم کم به فکر از بین بردن شان می افتم، همانطور که مردم گذشته آنهایی که می آمدند از زیر پای امام حسن مجتبی سجاد می کشیدند یا مثلاً آنهایی که حضرت سید الشهداء را در کربلا شهید کردند، اینها یک غرض شخصی داشتند؟ نه غرض شخصی نداشتند، اینها امام حسین را مزاحم کارهای شان می دانستند، اگر می گذاشتند حضرت علی

بیست و پنج سال دیگر هم حرف بزنند ببینید چه می‌شد، اگر حضرت علی را نمی‌کشتند، طبعاً امام است و باید عمر طولانی کند، همانطور که خدا یکی از آنها را یک مقدار محافظ کرد و از شر دشمنان نگه داشت، الان هزار و صد و پنجاه و هشت سال است که صحیح و سالم زنده است، در زمان ما خیلی‌ها حضرت را دیده‌اند و سالم بوده‌اند، صورت‌شان هم چین و چروک ندارد و موهایشان هم زیاد سفید نشده، سرحال و شاداب، ان شاء الله خدا از عمر ما بردارد و به عمر حضرت بیافزاید، ولو این تعارف است و حضرت بقیة الله به عمر ما احتیاج ندارند.

سؤال سی و هفتم:

منظور از بندگان صالح خدا در آیه ﴿أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ

الصَّالِحُونَ﴾^(۱) چه کسانی می باشند؟

پاسخ ما:

بنده صالح خدا که قرآن می فرماید ﴿أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ﴾ حضرت بقیة الله و اصحاب و یاران حضرت هستند که خدا کند که در زمان ما باشند و ما جزء آنها باشیم، جزء بندگان صالحی باشیم که در زیر سایه این بنده صالح خوب خدا، این گل سر سبد صالحین، این فردی که تمام انبیاء و اولیاء آروزی آمدن ایشان را می کشیدند، قرار بگیریم.

اگر خدا ما را عقب انداخته و در این زمان قرار داده و شکایت هم داریم که «اللهم انا نشکوا الیک فقد نبینا صلواتک علیه و آله و غیبة ولینا»^(۲) اما می ارزد، چون امامی به ما داده که بقیة الله است، حجة الله است، خلیفة الله است، آن کسی است که وقتی از حضرت امام رضا سؤال می شود که «أأنت صاحب هذا الامر»^(۳) شما هستید که

۱ - سورة مبارکه انبیاء آیه ۷۵.

۲ - بحار الانوار جلد ۵۳ صفحه ۱۸۹.

۳ - بحار الانوار جلد ۴۹ صفحه ۱۰۶.

می خواهید دنیا را پر از عدل و داد کنید؟ می فرماید من؟ آن یکی، یک چیز دیگر است، او یک آقای دیگر است. وقتی که نام مقدّس حضرت در مقابل امام هشتم برده می شود تعظیم می کنند و می فرمایند «صلی الله علیه صلی الله علیه صلی الله علیه» چقدر خوب است، ما چقدر افتخار می کنیم که یک چنین امامی داریم، عقب افتادن مان مثلاً بعد از هزار و چهارصد سال بیاییم و یک چنین امامی داشته باشیم، می ارزد، اما بدبخت آن کسی است که به فکر این امام نباشد «عزیز علی أن أرى الخلق ولا تری» «بنفسی انت من مغیب لم یخل منا» می دانید این یعنی چه؟ یعنی همین الان در همین مجلس باید احتمال بدهید که امام زمان در بین شما هستند. اقلاً احتمالش را بدهید، معنای «لم یخل منا» این است. شما در یک مجلس کوچک یک نگاهی به افراد می کنید می گوید اینها که هیچ کدام امام زمان نیستند، حالا نمی توانم این حرفها را بزنم، احتمال است، احتمالش را بدهید، ما ایشان را نمی شناسیم. اصلاً معنای غیبت همین است که ما شناسیم، وقتی هم که بینیم شناسیم، اما چون احتمالش را می دهید به فکر ایشان باشید.

سؤال سی و هشتم:

به چه کسی اول خبر ظهور می‌رسد؟

پاسخ ما:

اگر الان بنا شود که حضرت امام عصر ظهور کنند، خبرش اول به خود حضرت می‌رسد. همین طور تمام اخبار دست اول کائنات، اول خدمت حضرت امام زمان می‌رسد، حتی ما نداریم که اول به ملائکه گفته شود؛ یعنی اول ملائکه اطلاع پیدا کنند، بعد امام زمان مطلع شوند، نه، خدا و بعد امام زمان .

«خلقته لنا عصمة و ملاذا» خدایا تو حضرت بقیة الله را برای این خلق کردی که پناهگاه ما و نگه دارنده ما باشد، البته منظور در کره زمین است والا منظور خلقت اولیه ایشان نیست، ما آن قدر ارزش نداریم که خدا امام زمان را در عرش، در آن اول خلقت برای ما خلق کند، نه او را در این کره زمین نگه داشته، این بنده‌اش را خلق کرده که ملاذ و پناهگاه ما باشند.

سؤال سی و نهم:

آیا حضرت امام عصر بر بقیه ائمه اطهار فضیلت

دارند؟

پاسخ ما:

این که گفته اند حضرت بقیة الله افضل ائمه اطهار هستند نه در علم و عصمت بلکه در این که ایشان یک وصفی دارند که آروزی تمام انبیاء و اولیاء را ایشان عملی می کند، پیاده می کنند، همه اینها انتظار داشتند. حضرت نوح نهصد و پنجاه سال فعالیت کرد برای این که حکومت الهی یک روزی بر سراسر کره زمین حکم فرما باشد و انتظار او، انتظار یک صد و بیست و چهار هزار پیغمبر، انتظار خود حضرت پیغمبر اکرم و انتظار ائمه اطهار و بلکه انتظار خدای تعالی را حضرت بقیة الله مسجل و پیاده می کنند، از این نظر افضل هستند، نه از نظر علم و عصمت، خدای تعالی آنها را مساوی خلق کرده است. ولی حضرت به خاطر یک چنین کاری یک امتیاز ظاهری دارند. مثلاً فرض بفرمایید دو تا فرد داریم هر دو تا سرهنگ هستند، اما به یکی به خاطر این که یک کار مهمی را انجام داده یک مدال افتخار می دهند، درجه آن یکی را نمی گیرند، نمی گویند که درجه تو پایین آمد، می گویند درجه تو با درجه او مساوی است منتهی زمینه ای پیش آمده، وضعی پیش آمده که این مدال را به این شخص دادیم. کاری کرده که یک مدال افتخار اضافه دارد.

سؤال چهارم:

آیا هدفی که خدای تعالی از تعیین حضرت امیرالمؤمنین به ولایت داشته است، محقق شده است؟ اگر محقق نشده چگونه و در چه زمانی انجام خواهد شد؟

پاسخ ما:

وقتی که حضرت پیغمبر اکرم حضرت علی بن ابیطالب را به عنوان خلیفه و جانشین خود معرفی کردند این آیه نازل شد ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ أَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَ رَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾.^(۱) این را بدانید بعد از هزار و چهار صد سال هنوز خدای تعالی به این هدفش نرسیده است، یعنی به این معنا که از پیروی مردم از دین مقدس اسلام راضی شده باشد، آن روز که حضرت رسول اکرم حضرت علی را روی دست بلند کردند و فرمودند «من كنت مولاه فهذا علي مولاه»، آغازش بود، شروعهش از آن روز بود و از سه نفر شروع شده «ارتد الناس بعد النبي الا ثلاث»؛^(۲) سه نفر این معنا را پذیرفتند و تا به حال بحمد الله جمعیت شیعیان لا اقل حدود سیصد الی چهار صد میلیون شده و بعد از ظهور تمام مردم دنیا تحت این عنوان

۱ - سورة مبارکه مائده آیه ۳.

۲ - بحار الانوار جلد ۳۴ صفحه ۲۷۴.

قرار می‌گیرند و فرمایش حضرت پیغمبر اکرم که فرمودند «من كنت مولاه فهذا علي مولاه» را قبول می‌کنند. نهالی که حضرت پیغمبر اکرم آن را هزار و چهار صد سال قبل نشانند در معرض طوفان‌های مختلف قرار گرفت، ائمه اطهار حراست کردند و جانشان را در راه حفظ این نهال نو ثمر دادند؛ حضرت سید الشهداء به خاطر حفظ این نهال شهید شدند، حضرت زهرا به خاطر حفظ این نهال در سن جوانی کشته شدند و تا به حال هم این شجره طیبه که امروز به دست شما شیعیان مخصوصاً اهل تزکیه نفس مخصوصاً مخلصین شما دارد حفظ و آبیاری می‌شود و همین طور در طوفان‌های مختلف نگه داری شده، ولی بالآخره ثمره کاملی می‌دهد ﴿أَكُلْهَا دَائِمٌ﴾^(۱) میوه‌اش دائمی می‌شود ﴿كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ﴾^(۲) این که اصلش ثابت است خدا وعده کرده و ریشه‌اش همیشه در جای محکمی قرار گرفته و هیچ باد محکمی آن را از ریشه نمی‌کند ﴿أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ﴾ منتهی دشمنان، این شاخ و برگ‌ها و فرعش را می‌زنند و نمی‌گذارند ولایت خاندان عصمت و طهارت نفوذ کند. من همین امسال در مدینه فکر می‌کردم آنها هر طور که بتوانند به وسیله خراب کردن قبور ائمه اطهار و از بین بردن آثار آنها می‌خواهند نام مقدس خاندان عصمت و طهارت را از بین ببرند می‌خواهند اسم امام زمان را از بین ببرند ولی خدای تعالی نمی‌گذارد. حالا آنها چهار تا قبر را خراب کردند، ولی شاخه‌های این درخت طیبه در شهرهای دیگر شیعه‌نشین بالخصوص مشهد مقدس و کربلا رشد کرده آن شاخه با عظمت در نجف رشد کرده و هم چنین در سایر شهرها.

۱ - سورة مبارکه رعد آیه ۳۵.

۲ - سورة مبارکه ابراهیم آیه ۲۴.

چراغی که ایزد بر فروزد

هر آن کس پف کند ریشش بسوزد

به خدا قسم این طور است؛ کسانی که طرفدار حضرت حجة بن الحسن هستند در همین دنیا عزیز هستند و لذا ان شاء الله با همت شما یاران حضرت حجة بن الحسن به نتیجه خواهد رسید که تمام فروع این شجره طیبه «أَنْ رَجَعْتُمْ حَقَّ لَارِيبَ فِيهَا»^(۱) یک روزی می شود که تمام این درخت ها و شاخه هایی که زده اند، اینها بهتر از سابق جوانه می زند و رشد می کند و خاندان عصمت و طهارت در بین مردم بر می گردند و مردم از علوم شان استفاده می کنند، همان طور که در آیه شریفه قرآن هست که خدای تعالی می فرماید: ﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ تُؤْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا﴾^(۲) این درخت در تمام شب و روز میوه خوردنی دارد. بعضی وقت ها هست که درخت میوه دارد، اما هنوز کال است، ولی این درخت طیبه اُكل دارد، میوه اش خوردنی است، همیشه هم آماده است، شما هر وقت به خاندان عصمت و طهارت مراجعه کنید، فوراً از آن میوه استفاده می کنید و این در زمان ظهور حضرت حجة بن الحسن است و ان شاء الله امیدواریم که هر چه زودتر به سایه آن درخت برسیم و زیر این سایه استراحت کنیم و ان شاء الله از میوه پر معنویت این درخت بخوریم و غذای روح شما باشد و همیشه موفق باشید.

حضرت بقية الله در دعاهايشان به خدا عرض می کنند که خدایا بدی های اینها را به ما ببخش، اگر اینها گنه کارند گناهانشان را به ما ببخش، خدایا خودت از اینها دستگیری کن «أَنَا غَيْرُ مُهْمَلِينَ لِمُرَاعَاتِكُمْ وَلَا نَاسِينَ لَذِكْرِكُمْ»^(۳) ما در رعایت شما و

۱ - مفاتیح الجنان، زیارت آل یس.

۲ - سورة مبارکه ابراهیم آیات ۲۴ و ۲۵.

۳ - بحار الانوار جلد ۵۳ صفحه ۱۷۵.

کمک به شما اهمال و کوتاهی نمی‌کنیم و ما هیچ وقت یاد شما را فراموش نمی‌کنیم، ما همیشه به یاد شما هستیم.

شما حضرت بقية الله را که دوست دارید به خاطر این است که این ید خدا است، دست خدا است، تمام محبتی که شما به خدا دارید باید به امام زمان اظهار کنید، همانطور که وقتی به یک عالم علاقه دارید به دستش اظهار علاقه می‌کنید، در عین این که اصلاً در ذهن خودتان و بیننده‌ها نمی‌آید که شما به گوشت و پوست و استخوان علاقه دارید، همه می‌دانند که به علم و تقوا علاقه دارید، حتی دست حضرت پیغمبر اکرم را که ببوسید و ان شاء الله خدا به زودی نصیب‌مان کند دست خود امام زمان را ببوسید، به گوشت، پوست و استخوان حضرت امام زمان که اظهار محبت نمی‌کنید، به خود روح مقدس حضرت اظهار علاقه می‌کنید آن هم چرا به روح ایشان علاقه دارید؟ به خاطر این که این مظهر خداست؛ یعنی شما هر طور که حساب کنید که چرا باید امام زمان را دوست داشته باشید بالأخره می‌بینید که «من أحبکم فقد أحب الله»^(۱) کسی که شما را دوست داشته باشد حتماً بدون حرف، خدا را دوست داشته است. ضمن روایات گاهی این طور تعبیر می‌کنند که عشق به او عشق به این است، بلکه به خدا نمی‌شود اظهار محبت کرد، ولی به امام زمان می‌شود اظهار محبت کرد نمی‌شود دست خدا را ببوسید. ولی دست امام زمان را می‌شود ببوسید اینطور بگویم شما نمی‌توانید لباس خدا را ببوسید، خدا لباس ندارد که ببوسید ولی لباس امام زمان را می‌توانید ببوسید. الان تمام اظهار محبت به خدا باید به امام زمان باشد، عاشق خدا، عاشق امام زمان است؛ چون به خدا نمی‌شود اظهار عشق کرد، بلکه باید به مخلوقش اظهار عشق کرد.

اگر امام زمان به همین بدن ظاهری که هم قد و هم پهنا و هم شکل ما است، بود، این امام ارزشی نداشت و بر ما مزیتی نداشت. امام معصوم او قلب عالم امکان است یعنی روح مقدسش بر ما سوی الله احاطه دارد. شما اگر فکر کنید که حضرت علی بن موسی الرضا در حرم مقدس شان سخنان شما را بهتر می شنوند و در خانه کمتر می شنوند به مقام معرفت امام نرسیده اید. همه جا می شود امام را دید، او را همه جا می شود مشاهده کرد، لذا رابطه هم از همین قرار است.

سؤال چهل و یکم:

مهمترین حاجت و نقطه توجّه کسی که تربیت شده باشد،

چیست؟

پاسخ ما:

من از قول شما می‌گویم: «حاجتی رؤیتک، حاجتی صحبتک حاجتی آن اکون معک فی الدنيا و الاخرة حاجتی انت یا مولای» ما جز تو چیزی نمی‌خواهیم «یا دنیای و آخرتی یا نعیم و جنتی» حضرت باید همه چیز ما باشند، حالا اگر این طور نیستیم باید برای این جهت تربیت شویم، اگر هم هستیم که خوشا به حال ما. راه تربیت شدن هم همین است که بگوییم تا از زبان به قلب برود و از قلب به تمام اعضاء و جوارح برگردد و ما را آن طور بسازد، ای آقای من، ما بهشت بدون امام زمان را می‌خواهیم چه کار کنیم؟ واقعا این طور باشید، نعمت بدون زیر سایه امام زمان را می‌خواهیم چکار کنیم؟ این همه قلدر در دنیا هستند که پول دارند، ثروتمندند، مرفه‌اند و زندگی خوبی دارند ولی امام زمان ندارند، مثل یک کپسول نجاست هستند. ما جز تو کسی را نمی‌خواهیم.

حضرت پیغمبر اکرم از هر جهت عین امام عصر و امام عصر مثل حضرت پیغمبر اکرم هستند. الان امام زمان اصحاب خیلی کمی دارند، شاید

یارانشان کمتر از بعضی از ائمه اطهار باشند، در بیابان‌ها زندگی می‌کنند؛ در جایی که دور از مردم باشد زندگی می‌کنند، اصحاب‌شان گاهی دور ایشان جمع می‌شوند ولی قلوب مردم متوجه حضرت حجة بن الحسن است و آن جمله‌ای که می‌خواهم عرض کنم این است که دل‌های مردم غیر مسلمان و کفار، امروز متوجه عظمت امام زمان است؛ چون مردم مسلمان که همه امام زمان را قبول دارند و خواهی نخواهی محبت آن حضرت در دلشان هست، هر کس با حجة بن الحسن مبارزه می‌کند به ضرر خودش قیام کرده و خودش را ضایع کرده. مردم غیر مسلمان هم اگر اسمش را ندانند و خصوصیاتش را نشناسند، علاقه‌مند هستند که یک فرد عالم معصوم پر قدرت بیاید و دنیا را زیر عدل و داد قرار بدهد، مردم دنیا هم یک چنین فردی را دوست دارند و دل‌های‌شان در مقابل او خاضع و خاشع و تسلیم است؛ یعنی شما الان به هر کجای دنیا که بروید و اگر از هر فردی از افراد بشر سؤال کنید و از او پرسید که آیا تو به یک فردی که بی‌نهایت علم و دانش دارد، بی‌نهایت پاک و معصوم است و قدرتی دارد که همه مردم را از زیر بار ظلم نجات بدهد، آیا تو به یک چنین فردی علاقه داری؟ فکر می‌کنم اگر انسان باشد و عاقل می‌گوید من علاقه‌مندم. تمام مردم دنیا به یک چنین فردی علاقه‌مند هستند، حالا یا اسمش را می‌دانند مثل شیعیان که بحمد الله این موفقیت را دارند و پروردگار این لطف را به آنها کرده که تنها خلیفه‌اش، تنها نماینده‌اش، تنها کسی که آسمان‌ها و زمین به خاطر او بر پا است اسمش را می‌دانند والا خدای تعالی به خاطر سایرین، این همه مخلوقاتش را نگه داری نمی‌کند. «بیمنه رزق الوری»^(۱) «أین السبب المتصل بین الارض و السماء»^(۲) همه چیز ما به خاطر آن حضرت است و آسمان و زمین به خاطر آن حضرت بر پا هستند و روزی می‌خورند و

۱ - مفاتیح الجنان، دعای عدیله.

۲ - مفاتیح الجنان، دعای ندبه.

این وجود مقدس محبوب همه است.

شیطان به انحاء مختلف فعالیت می کند که اسم امام زمان مطرح نشود، از حجة بن الحسن سخن گفته نشود و حال این که اهمیت فوق العاده در همین مسأله است. با این که خدای تعالی او را از همه ظاهرتر قرار داده امام زمان امام مبین است، امام مبین یعنی امام آشکارا، نگویید چطور امام آشکاری است که ما او را نمی بینیم؟ چون نخواستیم او را ببینیم، فرموده اگر به اندازه ای که مرغشان را گم می کردند به دنبالش می گشتند، دنبال من می گشتند مرا می یافتند!! من اصلاً دلم نمی خواهد این کلام را بگویم، ببینید مظلومیت و غربت تا چه حد است شما اگر یک چیزی را که برایتان قیمت دارد گم کنید، چه حالی دارید؟ همین حالت را نسبت به حضرت داشته باشید، ایشان را می یابید، «بنفسی انت من مغیب لم یخل منا» جانم به قربان غایبی که از بین ما بیرون نیست، در بین ما است و تشریف می آورد. روایت دارد که وقتی حضرت ظهور می کنند اکثراً می گویند ما این آقا را خیلی دیده بودیم. این شیاطینی که در بین ما واقع شده اند تا انسان می آید اسم امام زمان را ببرد فوراً می گویند که شما دیگر زیادی اسم می برید. گاهی خدمت حضرت عرض می کنم «أنا یتیم من ایتامکم» ما همه یتیم هستیم، پدر بالای سر انسان نباشد، انسان بیچاره باشد، امام عصر که پدر ما است ایشان نباشد یتیم هستیم «نحن ایتام آل محمد أنا یتیم من ایتام المدینه و یطعمون الطعام» شما هم که همان علی بن ابیطالب هستید خودتان فرمودید «کلنا واحد»^(۱) همه ما یکی هستیم، به ما حوائج مان را بدهید. چه می خواهید؟ دنیا می خواهید، در خانه فاطمه زهرا و حضرت علی بن موسی الرضا و مخصوصاً حضرت بقیه الله برو ضعف بدنی داری آنجا برو ضعف مالی داری آنجا برو، یا مهدی اسم اعظم خدا است

اسم اعظم است که ما باید ایمان داشته باشیم.

این آقایی که می فرماید ما در مراعات شما اهمال نمی کنیم، یعنی سستی نمی کنیم، مواظب شما هستیم، دوست تان داریم و حتی هیچ وقت شما را فراموش نمی کنیم، این را نرنجانیم، دروغ نگوئیم، غیبت نکنیم، گناهان دیگر را نکنیم، به خاندان عصمت و طهارت ظلم نکنیم. ظلم تنها این نیست که انسان شمشیر بردارد و امام زمان را بکشد، حضرت علی بن ابیطالب درباره بعضی از گناهان می فرماید «کانما قتل علی سبعین مرّة» اگر کسی این گناه را بکند مثل این است که علی را هفتاد مرتبه کشته باشد. «اللهم العن اول ظالم ظلم حق محمد و آل محمد و آخر تابع له علی ذلک اللهم العن العصابة التي جاهدت الحسين» ^(۱) «آخر تابع» همان کسانی هستند که امام حسین را ندیده اند ولی به امام حسین ظلم می کنند. در زیارت جامعه می گوئیم «خلقکم الله انوارا فجعلکم بعرضه محدقین حتی من علینا بکم فجعلکم فی بیوت اذن الله ان ترفع و یذکر فیها اسمه».

«اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» مثل نور خدا چیست؟ مشکات «مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ» ^(۲) اگر بخواهم درباره این صحبت کنم و با چهارده نور پاک یعنی معصومین تطبیق بدهم خود این کلی طول می کشد، بعد می فرماید «يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ» که منظور حضرت بقیة الله است. دعا کنید که جزء آنهایی که خدا دوست دارد که جزء اصحاب حضرت باشند به نورش هدایت شویم به نور علی نورش هدایت شویم، آن نوری که همه نورها به آن نور ظاهر می شود، به آن منتهی می شود. یا صاحب الامر آنچه خوبان همه دارند، شما تنها دارید. خوشا به

۱ - مفاتیح الجنان، زیارت عاشورا.

۲ - سورة مبارکه نور آیه ۳۵.

حال ما که یک چنین امامی داریم، در روز قیامت یک سر و گردن از همه مردم دنیا بلندتر هستیم که ما امام زمان داریم و ان شاء الله «بکأسه» ما با کأس او، با جام او، با دست او از حوض جدش سیراب می شویم، خیلی ارزش دارد. اگر کسی از دست امام زمان آب بخورد مگر دیگر تشنه می شود کسی که امام زمان او را شفا بدهد مگر دیگر مریض می شود؟ کسی که امام زمان به او نظر لطف کند مگر دیگر از راه خارج می شود.

خودتان را در محضر حضرت ببینید. ما یک اعتقادی به خدا و امام زمان داریم اما خدا و امام زمان را در میان خودمان نمی بینیم.

بعد منزل نبود در سفر روحانی

عاشق آر معشوق را بی وصل بیند عاشق است

امام عصر را همیشه در کنار خودتان ببینید و بدانید آن وجود مقدس است که ما را در این دنیای پر از درد سر و محن و گرفتاری نگه داشته. آن حضرت در بعضی از کلمات شان می فرمایند بر من سخت است که ناراحتی های شما را ببینم همان کلامی که خدای تعالی از قول حضرت پیغمبر اکرم نقل می کند که ﴿عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ﴾^(۱) بر پیغمبر سخت است که ناراحتی شما را ببیند. همه زحمات اولیاء و انبیاء برای این بوده که شما از گرفتاری نجات پیدا کنید، گرفتاری های دنیا ارزشی ندارد، اهمیتی ندارد زودگذر است، بالأخره صد سال دیگر هیچ یک از این گرفتاری هایی که ما الان داریم برای ما نیست ولی آن گرفتاری هایی که ﴿مَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ﴾^(۲) هر چه که در نزد خدا است باقی است، گرفتاری هایی که در عالم قیامت، برزخ و حتی گرفتاری هایی که در اثر

۱ - سورة مبارکه توبه آیه ۲۸.

۲ - سورة مبارکه نحل آیه ۹۶.

اعمال ما در عالم قبل ممکن است برای انسان پیش بیاید، امام عصرمان اگر به ایشان علاقه داشته باشید این گرفتاری‌ها را برطرف می‌کنند. شروع گرفتاری‌های هر فاسق و فاجری که شیعه حضرت علی بن ابیطالب نباشد، موقع مرگ اوست ولی حضرت امام عصر تشریف می‌آورند ﴿يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ﴾^(۱) و به شما اظهار محبت می‌کنند، همانطور که حضرت علی بن ابیطالب فرمودند «یا حار همدان من یمت یرنی» ای حارث همدانی هر کس بمیرد من را می‌بیند و ان شاء الله شما هم طوری قدم بردارید که وقتی امام زمان تان را می‌بینید، با روی باز، بشاش و با محبت با شما برخورد کنند.

سؤال چهل و دوم:

لطفاً درباره حقیقت و معنای «امام زمان» توضیح بفرمایید.

پاسخ ما:

خدای تعالی امانت‌هایی به ما با منت سپرده که حضرت ولی عصر یکی از آنها است به خدا قسم انسان بهتشش می‌زند! یک وقت است که یک سنی وهابی می‌گوید چرا این قدر حرف امام زمان را می‌زنید، یک وقت شیعه است می‌گوید مگر ما یک امامی هستیم که همه‌اش از امام زمان حرف می‌زنید؟ من به او گفتم ما یک امامی نیستیم ولی یک امام زمان داریم. آقا شما چند تا امام زمان دارید؟ امام زمان تقریباً کلمه‌ای فارسی است، این را فارسی‌اش کن چه می‌شود، همین می‌شود؛ امام این زمان. می‌توانید بگویید حضرت علی بن ابیطالب امام زمان ما هستند؟ حضرت ولی عصر کلمات و سخنان آنها را تأیید فرموده‌اند که ما عمل می‌کنیم، همه اینها نور واحد هستند «کلهم نور واحد»^(۱) فرمود «اولنا محمد اوسطنا محمد آخرنا محمد و کلنا محمد»^(۲) اگر حضرت پیغمبر اکرم و حضرت علی بن ابیطالب و امام حسن و امام حسین و همه ائمه با امام زمان وحدت نداشتند، مثلاً

۱ - معانی الاخبار صفحه ۳۹۸.

۲ - بحار الانوار جلد ۲۶ صفحه ۶.

ایشان یک برنامه جدیدی آورده بود که آنها نگفته بودند، بر ما واجب بود که برنامه امام زمان را عمل کنیم، اصلاً معنای امام زمان همین است، امام زمان یعنی توبه این امام اقتدا کرده‌ای و باید پشت سر این امام حرکت کنی و هر چه او می‌گوید باید عمل کنی. روی فرض محال اگر حضرت ولی عصر با حضرت علی بن ابیطالب در یک مسأله اختلاف داشتند، ما باید پیرو امام زمان باشیم، حواستان جمع باشد، خدا می‌داند گاهی دشمنان اسلام به صورت روحانی که خدا به خصوص این نمک شناس‌ها را که عاق امام زمان هستند را ذلیل کند که می‌گویند چرا این قدر اسم امام زمان را می‌برید؟ من خودم شخصا زیاد از امام زمان اسم نمی‌برم - در مجالس می‌بینید - ولی خدا می‌داند یک روز با خودم تعهد داشتم که در باب تزکیه نفس هر چه حرف می‌زنم از کلمات حضرت باشد، فکر نکنید امام زمان مطلب ندارند و الان این وظیفه ما است که باید این کار را بکنیم، منتهی می‌بینم حتی آنهایی که اینجا را انتخاب کرده‌اند به همین عنوان، ممکن است بعضی آمادگی این را نداشته باشند والا ایمان کامل را حضرت بقیة الله دارند، اصلاً بقیة الله است، یک روزی که ظهور کند خواهید دید که یک مطالبی را بیان می‌کند که نه پیغمبر اکرم ، - البته حضرت پیغمبر اکرم در لفافه فرموده‌اند ولی در ظاهر نگفته‌اند - و نه هیچ کدام از ائمه اطهار نگفته‌اند، چون مردم آمادگی نداشته‌اند، لذا آنها در لفافه یا در بطن مطالبشان فرموده‌اند و حضرت ولی عصر می‌آیند بیان می‌کنند و ما باید از امام زمان پیروی کنیم، این که تجدید دین می‌کند به خاطر این است که خیلی از احکام هست که ما الان داریم انجام می‌دهیم، فقها فتوا داده‌اند و حق هم دارند این طور فتوا بدهند ولی امام زمان می‌آیند اینها را عوض می‌کنند، این امانت خدا است. اگر می‌خواهید جز

مؤمنین باشید که ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ﴾^(۱) این امانت خدا را حفظ کنید «لِأَمَانَتِهِمْ وَ عَهْدِهِمْ رَاعُونَ»^(۲) اگر با خدا، با مردم عهدی کردید، باید عهدتان را رعایت کنید و نشکنید و متعهد باشید همانطور که اصحاب امام حسین اینها عهدشان را رعایت کردند. لذا می‌گوییم «السلام علیک یا ابا عبدالله و علی الارواح التي حلت بفنائک» بینید یک ارواحی هستند که اینها انصار حضرت ابی عبدالله الحسین هستند، با سید الشهداء یکی شده‌اند، مخلوط شده‌اند، محلول شدند، لذا در همه جا می‌بینید که اصحاب سید الشهداء با ایشان هستند، ان شاء الله در بهشت هم خواهید دید که اینها با حضرت سید الشهداء هستند. هر اصحابی با همان امام خودش هست لذا روز قیامت که می‌شود هر کسی حتی ائمه کفر با اصحابشان به جهنم می‌روند و ما هم ان شاء الله اگر اعتقاد به امام زمان داشته باشیم عقب سر امام زمان خواهیم بود، کوشش کنید این راه را گم و فراموش نکنید.

۱ - سورة مبارکه بقره آیه ۳.

۲ - سورة مبارکه مؤمنون آیه ۸.

سؤال چهل و سوم:

منظور از «مودتی خالصة لكم» در زیارت آل یاسین چیست

و چگونه باید به آن برسیم؟

پاسخ ما:

در زیارت آل یاسین خطاب به حضرت ولی عصر عرض می‌کنیم ما ولی تو هستیم، «مخلص» با خلوص ولی تو هستیم، یعنی نوکر شما، ارادتمند شما هستیم، در زیارت آل یاسین گاهی فکر می‌کنم شاید ما بعضی عباراتش را راست نگوییم مثلاً «و مودتی خالصة لكم» محبت من تنها خالص برای شما است، این را راست می‌گوییم؟ این جمله آخر زیارت است. مودت یعنی محبت من، اظهار محبت من، به چه چیزی خالص می‌گویند؟ روی روغن نباتی نوشته بود روغن خالص، هر چیزی را که می‌خواهند بگویند غش ندارد، هیچ چیزی در آن قاطی نیست، می‌گویند خالص است، این را بلد هستیم، «مودتی خالصة لكم» مودت من، محبت من، ارادت من، دوستی من، خالص مال شما است، واقعا انسان می‌ترسد بگوید، این را می‌گویم تا درست شویم، ما این قدر **إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ** ^(۱) می‌گوییم تا این درست شویم، ما

این قدر ﴿اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾^(۱) می‌گوییم تا درست شویم والا کجا ما تنها خدا را عبادت می‌کنیم؟! خدا می‌داند اولیاء خدا برای این که صد در صد بنده خدا باشند، شب و روز دعا می‌کنند، اولیاء خدا برای این که خدا آنها را در صراط مستقیم حفظ کند، شب و روز دعا می‌کنند، ما چگونه؟ ما آن قدر می‌گوییم تا ان شاء الله بشویم. شما هر چیزی که بخواهید انجام بشود، باید وقتی که می‌گویید یک قدم به طرف آن بروید مثلاً شما دلتان می‌خواهد یک ساختمانی، یک خانه خوبی داشته باشید، مدام می‌گویید ما خانه می‌خواهیم، ما از مستأجری نجات پیدا کنیم تا یک پولی گیرتان می‌آید برای خانه کنار می‌گذارید. مثلاً بانک مسکن وام اعلام می‌کند به آنجا می‌روید وام می‌گیرید، بالآخره همین طور قدم‌ها را بر می‌دارید تا ببینید خانه درست شد، دقت کردید؟ انسان وقتی در نماز ﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾ می‌گوید یعنی خدایا منحصرأ تو را عبادت می‌کنم و به هیچ کس دیگر اعتناء نمی‌کنم.

سؤال چهل و چهارم:

آیا ما می‌توانیم معاون حضرت ولی عصر بشویم؟

پاسخ ما:

انسان دلش می‌خواهد بتواند این مسائل را قاطعانه بگوید، اما چه کنم یک عده کورند، یک عده غارنشین هستند، یک عده مثل خفاش که تا در مقابل خورشید می‌آید چشمش کور می‌شود، محدودند، کور هستند، کورتر می‌شوند! نمی‌شود بعضی حرف‌ها را گفت، والا خدا می‌داند وقتی که بلند شدی نماز را اول وقت خواندی، یک دعایی هم خواندی، یک ذکر هم گفتی، خدا را با عظمت‌ترین موجود عالم هستی یاد کردی. تکبیر گفتی امام عصر کنار سجاده‌ات می‌ایستند می‌فرمایند این کارها را بکن تو از یاران خوب من می‌شوی، تو معاون من می‌شوی، خدا می‌داند معاونت می‌دهند، معاون یعنی کمک، می‌گوییم خدایا «واجعلنی اللهم من انصاره و اعوانه» ببینید حتی کلمه اعوان جمع معاون است، خدایا ما را از انصار امام زمان قرار بده، از معاون‌هایشان قرار بده، خیلی به انسان مقام می‌دهند - ما این طور خواب نشسته‌ایم و به فکر کمالات نیستیم - معاون امام زمان شوید، معاون خیلی مهم است؛ از مشاور و از وزیر و رئیس و همه بالاتر، معاون است. آقا اگر کسی معاون رئیس جمهور باشد، اصلاً اینجا پایش را نمی‌گذارد، خیلی با عظمت می‌شود، انسان اگر معاون امام زمان باشد

شما می‌گویید «و اجعلنی اللّٰهم من انصاره و اعوانه» حضرت می‌آیند به تو می‌گویند تو هم معاون من هستی، حالا نروید بگویید که فلانی گفته که حضرت صبح‌ها کنار سجاده‌ات می‌آید، آخر بعضی‌ها مطلب را می‌پیچانند آن هم می‌گویند فلانی گفته حضرت هر روز صبح می‌آید، کنار سجاده من می‌ایستد می‌گوید تو هم معاون من هستی، همین یک تغییر مختصر، برای هفت پشت ما که مردم فحش‌مان بدهند کافی است، ولی این طور نیست، همه ما باید از خدا درخواست کنیم که حضرت بقية الله ما را به معاونت خود قبول کنند، به خود حضرت قسم، من یقین دارم - حالا هر کس شک دارد شک داشته باشد - من یقین دارم خدا این لطف را به من کرده من این را می‌گویم که امام زمان هستند شما هم می‌گویید، ما هم یقین داریم خوشا به حال شما، اما بعضی‌ها یقین ندارند. به خدا قسم دروغ می‌گویند.

سؤال چهل و پنجم:

قدرت و بندگی حضرت امام عصر در چه حدی است؟ و لطفاً مقداری از ویژگی‌های زمان ظهور را با توجّه به دعای افتتاح توضیح بفرمائید.

پاسخ ما:

ولی امر الهی، یعنی صاحب اختیار کل. خدای تعالی اختیار مخلوقش را به دست حضرت امام عصر داده. طبق آنچه در احادیث و روایات و آیات و دعاها و اینها هست. امام عصر اگر بخواهند ما سوی الله از بین برود می‌توانند. چیزی که باعث می‌شود این کار را نمی‌کنند، بندگی ایشان در مقابل خدای تعالی است. امام زمان اول بنده خدا هستند بعد ولی امر خدا شده‌اند، حضرت پیغمبر اکرم اول «عبد» بود بعد رسول خدا شد. امام خدا را شناخته، قبیح بی ادبی‌ها را می‌داند، قبیح گناه را متوجه هستند، حتی فکر گناه را هم نمی‌کنند. عمر حضرت امام زمان چند سال است؟ یک میلیارد، صد میلیارد، از روزی که خدای تعالی روح مقدّس ایشان را خلق کرده، بی حساب بر عمر ایشان گذشته، یک لحظه حتی فکر گناه در مغز ایشان نیامده، جا دارد که خدای تعالی ایشان را در محافظت قدرت خویش قرار بدهد و او را در انبار

مهمات خود حافظ قرار بدهد و او را ولی امرش قرار بدهد؟ خدایا حالا یک چنین مخلوق پر عظمت و با عظمتی داری «اللهم و صل علی ولی امرک القائم المؤمل و العدل المنتظر» آن ولی امری که آماده است برای این که عدل و داد را پیاده کند، عدل منتظر است، عدل به اصطلاح منتظر است. در عبارات ادبیات عرب هست که می گویند زید عدل یعنی از بس که شخص عادل می شود اصلاً مجسمه عدالت است، عدل است، امام عصر عدل منتظر است، عدلی است که همه انتظارش را می کشند، ولی او قائم مؤمل است، یعنی در هر حال آماده است، منتظر ایستاده است که مردم درست شوند او بیاید، بر اینها امامت کند، حکومت کند و مهربانی کند. آقایان بیاید کاری نکنیم که امام زمان مان بگویند تو لیاقت پشت سر من آمدن را نداری. ایشان آماده هستند که شما پشت سر ایشان حرکت کنید. خدا می داند همین جمع با همه کمی شان اگر تصمیم جدی بگیریم که پشت سر حضرت بقیة الله حرکت کنیم، کلی به ظهور حضرت کمک می کند و ظهور حضرت امام زمان را نزدیک می کند «و العدل المنتظر و حقه بملائکتک» خدایا دور او را به وسیله ملائکهات پر کن، ما که لیاقت نداریم که دور ایشان جمع شویم، ما که ارزش آن را نداریم با ایشان باشیم «متی ترانا و نراک و قد نشت لواء النصرتری أترانا نحف بک» آیا یک روزی می شود که ما «نحف بک» یعنی ما دور شما جمع شویم، دور شما باشیم حالا که نمی شود «و حفه بملائکتک» خدایا دور ایشان را از ملائکهات پر کن، «و ایده بروح القدس یا رب العالمین» خدایا با آن روحی که همه انبیاء از او بهره می برند؛ به اصطلاح بعضی از فلاسفه آن صادر اول، آن مخلوق اول، آن روح پاک با او کمکش کن، روح القدس یعنی روح پاک، آن روح پاکی که اول موجود بوده که خدا او را خلق کرده که تمام انبیاء را تأیید کرده، خدایا امام زمان ما را هم به این روح پاک که همان روح ولایت و امامت و روح با عظمت اول خلقت است، تأیید کن و در حقیقت روح حضرت پیغمبر اکرم است «یا رب

العالمین اللهم اجعله الداعی الی کتابک» حالا شما برای امام زمان تان دعا می کنید، خدا کند شب هایی که دعای افتتاح را می خوانید با توجّه باشد، با تحرک باشد، جدی باشد، بفهمیم که چه می گوییم، خدایا امام زمان ما را، الان امام زمان نمی توانند همه مردم را به سوی قرآن دعوت کند، یک روزی شود تمام مردم را به این کتاب الهی دعوت کنند «اللهم اجعله الداعی الی کتابک و القائم بدینک» خدایا امام زمان ما را قائم به برپایی دینت کن، به قسط تو و عدل و داد قیام کنند «اللهم اجعله الداعی الی کتابک و القائم بدینک استخلفه فی الارض» خدایا او را در روی زمین خلیفه اش کن، او را جایگزین خودت قرار بده. ما خدای تعالی را نمی بینیم تا دستورات ذات مقدّس پروردگار را عمل کنیم، اما اگر خدا یک جانشین مشخصی در دنیا داشته باشد و تمام معارف و احکام و حقایق را در قلب او قرار داده باشد که انسان هر وقت می خواهد به او مراجعه کند و حقایق را درک کند، این خیلی اهمیت دارد «استخلفه فی الارض کما استخلفت الذین من قبله مکن له دینه» خدایا به او امکان بده همه برایش تمکین شوند، «دینه الذی ارتضیته له»؛ آن دینی که خدایا تو برای او راضی هستی، «ابدله من بعد خوفه أمتنا» اما الان حضرت حجة بن الحسن به آن معنایی که ما فکر می کنیم خوف ندارند ولی صورت خوف را دارند، خوف دارند که ظاهر شوند، مردم ایشان را نپذیرند و دین خدا جایگزین این همه بی دینی ها و شرک و بُت پرستی ها و انحرافات نشود - نه این که خوف جانشان را داشته باشند - خوف این که دین خدا پابرجا نشود، قسط و عدل و داد در دنیا جایگزین ظلم و جور و ستم نشود، «یعبدک لا یشرک بک شیئا» خدایا بندگی تو را کند، از هیچ کس پرهیز نکند، دیگر تقیه نداشته باشد. خیلی به ائمه اطهار ظلم شد، از طرفی خدای تعالی به آنها می فرمود که مراعات حال مردم را بکنید و از طرفی قدرتمندان روزگار مراعات حال ائمه اطهار را نمی کردند و با کمال قدرت می آمدند، از دو حال خارج نبود یا امام باید قیام کند و این زمامدار خودسر

را سرنگون کند، بعد زیر بار خودش که نمی رفتند، یک جمعی کشته می شد و یک طاغوت دیگر به جایش می آمد، و یا این که تقیه کند و صبر نماید تا زمانی که مردم سر عقل بیایند و خواستار امام شوند.

سؤال چهل و ششم:

ساعت آخر روز جمعه چه اهمیتی دارد؟

پاسخ ما:

ساعت آخر روز جمعه تعلق به حضرت امام زمان دارد. دست امام زمان قویاً به دامن پروردگار است برای الطافی که خدا به شما می‌کند و شما هم باید دستتان قویاً به دامن حضرت بقیة الله باشد. این ساعت آخر روز هر جایی که هستید حتی در پارک هم که هستید، مشغول بازی هم که هستید ولو برای یک لحظه هم که شده یک یا الهی بگویید، یک یا صاحب الزمانی بگویید و یک چند کلمه از خدا و امام زمان حوائج‌تان را بخواهید. در حدیث هست که یک ساعت روز جمعه، ساعت استجابت دعا است، بعضی از علما گفته‌اند و باید هم درست باشد، اجتهاداً درست است که ساعت آخر روز جمعه است، ساعت استجابت دعا است، در آن ساعت می‌توانید دعای ندبه را هم بخوانید و بعضی‌ها هستند که تفریح‌شان یاد خدا است، تفریح با سرگرمی فرق می‌کند؛ سرگرمی یعنی انسان وقت‌گذرانی کند - ما اینها را قاطی می‌کنیم تفریح یعنی خوشحالی به وجود آوردن، انسان برای خودش خرمی به وجود بیاورد، نشاط به وجود بیاورد شاد باشد و یک هفته بعد از آن را کار کند و تفریح بعضی‌ها در دعا خواندن و با خدا حرف زدن و با پروردگار راز و نیاز کردن است، لذا همه جورش هست و ان شاء الله کوشش کنید در ساعت آخر روز جمعه به یاد خدا باشید و ان شاء الله حوائج‌تان را از خدا بخواهید.

سؤال چهل و هفتم:

چگونه یک شیعه مطرود امام زمان واقع می‌شود؟ و علت اصلی این که ما امام عصر را نمی‌بینیم چیست؟

پاسخ ما:

حضرت بقية الله امام شما هستند، حجت زمان شما هستند، مقتدای شما هستند و شما به ایشان اقتدا کرده‌اید. امام زمان تمام عالم را هدایت می‌کنند، دنیا را پر از عدل و داد می‌کنند بعد از آن که پر از ظلم و جور شده باشد، پس شیعه امام عصر، محب امام عصر آن کسی است که وجودش یک چنین برکتی داشته باشد که آن کاری که حضرت بقية الله در سطح جهانی انجام می‌دهند او در محیط مورد نفوذش انجام بدهد، اما اگر کسی پیدا شد که حتی خانه خودش، اهل بیت خودش، فرزندان خودش را نتوانست هدایت کند یا نتوانست دوستانش را به راه راست وادار کند، این شخص علاوه بر آن که مرضی حجة بن الحسن نیست بلکه مورد طرد آن حضرت هم هست.

این که حضرت امام عصر بر همه احاطه دارند و اگر چشمان ما باز باشد در هر لحظه امام زمان را می‌بینیم، باز هم می‌گوییم کجاست؟ امام عصر همه جا هستند، بنابراین انسان باید به روح اهمیت بدهد، صدها بلکه میلیون‌ها برابر بیشتر از

اهمیتی که به بدن می دهد باید به روح اهمیت بدهد ولی با کمال تأسف می بینم انسان به هیچ وجه نه برای روح خودش نه برای روح فرزندان و نه برای روح کسانی که به او تعلق دارند اهمیتی قائل نیست و همین علت عقب افتادگی ما است و همین علت این است که ما نمی توانیم از محضر حضرت بقیة الله استفاده کنیم، همین سبب می شود که ما نباید در عالم ملکوت قدم بگذاریم و حال این که خدای تعالی انسان را برای این که در کنار حضرت حجة بن الحسن باشد و ایشان امام او باشد خلق فرموده. در دعای ندبه می خوانیم «خلقتہ لنا عصمة و ملاذا». چرا آقای ما، مولای ما، حتی در جمکران دیده نمی شود؟ دیدن که سهل است شناخته نمی شود، شناختن سهل است ما او را بر خودمان محیط نمی دانیم! آقا منحصر به بدن ظاهری نیستند، این باید جزء معارف شما باشد که آقا هر کجا هستند روح مقدس شان، علم شان، احاطه ایشان بر تمام دنیا است، همچنان که خدای تعالی احاطه دارد او هم احاطه دارد، حضرت در تمام جاها می بینند و می شنوند همانطور که خدای تعالی در قرآن فرموده ﴿وَقُلْ اَعْمَلُوا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ﴾^(۱) کارهای تان را بکنید اما بدانید خدا عمل شما را بعد از عمل تان و در حین عملتان می بیند، رسولش هم می بیند و امام هم می بیند

سؤال چهل و هشتم:

الحاد نسبت به حضرت بقية الله چگونه است؟ و چگونه انسان می تواند آینه تمام نمای جمال آن حضرت شود و حقیقت همه اشیاء را درک کند؟

پاسخ ما:

آن آیت بزرگ، آن نشانه ای که از همه نشانه ها بزرگتر است، وجود مقدّس امام و بالاخص امروز برای ما حضرت بقية الله است. اگر کسی منکر این آیت عظمی شد چون آیت بزرگتر است الحادش بیشتر است. هر چه نشانه خدا بزرگتر باشد، قوی تر باشد، کسی که این نشانه را منکر می شود طبعاً الحادش بیشتر است. یک وقت است انسان می گوید خدای تعالی این خاک و آب و اینطور چیزها و یا این مورچه را خلق کرده، نشانه زیادی از خدا ندارد. مثلاً از مورچه به جهت آیتیت چند صفت بیشتر دیده نمی شود اما اگر شما منکر یک وجودی که همه صفات الهی به طور کامل در وجود مقدّس او ظهور و بروز کرده شدید، اگر او را ندیده گرفتید، اگر حواستان به او جمع نبود، اگر در حوائج تان به او مراجعه نکردید، اگر در خانه او را نزدیک، اگر به طریق اولی متوسل به او نشدید، دارای یک نوع الحاد هستید. کسانی که متوسل نیستند، کسانی که امام زمان شان را نمی شناسند، کسانی که به یک نحوی، حالا هر نحوی که

هست، به یک نحوی می‌خواهند منکر وجود مقدس امام عصر و قدرت آن حضرت باشند ملحد هستند.

وقتی که انسان آیات الهی را دید و مشاهده کرد، وقتی که انسان با آیات الهی ارتباط پیدا کرد، وقتی که به لقاء پروردگار معتقد شد، در یک چنین وقتی می‌فهمد و برای او توضیح داده می‌شود که ﴿أَنَّهُ الْحَقُّ﴾^(۱) حق او است، خدا حق است، حضرت امام عصر حق است، تمام آنچه که انبیاء فرموده‌اند حق است و صراط مستقیم هم همین حقیقت است، به حقایق اشیاء آگاه می‌شوید، به باطن اشیاء اطلاع پیدا می‌کنید، خدای تعالی راهنمایی‌تان می‌کند، از بازی‌هایی که تا به حال به آن مشغول بوده‌اید دورتان می‌کند. شما یک فرد عاقل عالم دور از شیطان، دور از دنیا و دور از بازی‌های دنیا می‌شوید و در این موقعیت می‌بیند که حضرت حجة بن الحسن همه جا هستند، همه جا آن حضرت با شما هستند و از شما جدا نیستند. ان شاء الله اگر این آینه دلتان را تمیز کردید، پاک کردید، صیقلی‌اش نمودید و در مقابل جمال با کمال حضرت بقیة الله نگه داشتید، ناگهان می‌بینید جمال آن حضرت با جمیع کمالاتش، با جمیع جمال و جلالش در دل شما ظاهر شده و آینه تمام نمای آن حضرت هستید، آن جا که ﴿يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ﴾^(۲) برایشان واضح می‌شود که او حق است، او باقی است. هر کس در پی امام زمانش باشد در صراط مستقیم است، هر کس با امام زمانش باشد با حق است. یک روز حضرت پیغمبر اکرم فرمودند «علی مع الحق و الحق مع علی» حضرت علی با حق است و حق هم با حضرت علی است، فرقی هم بین حضرت امام زمان و حضرت علی بن ابیطالب نیست. حضرت علی که با

۱ - سورة مبارکه فصلت آیه ۵۳.

۲ - سورة مبارکه فصلت آیه ۵۳.

حق باشد و حق که با حضرت علی باشد، حتماً حق با حضرت امام عصر هم هست و آن حضرت با حق است. شما وقتی به این حقیقت رسیدید، به حقیقت همه اشیاء می‌رسید، همه چیز برای شما روشن می‌شود، همه حقایق برایتان مانند آفتاب روشن می‌گردد، سیل حکمت در قلبتان وارد می‌شود و از زبانتان خارج می‌گردد، چون اتصال شما با کوثر حضرت فاطمه زهرا است، اتصال شما با آن نهر کوثری است که خیر کثیر است، حکمت است ﴿وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا﴾^(۱) کسی که حکمت به او داده شد خیر کثیر دارد.

سؤال چهل و نهم:

بهترین و خلاصه‌ترین جمله در معرفت امام چیست؟

پاسخ ما:

کوچکترین جهلی در وجود مقدس امام عصر نباید باشد، معصوم از جهل هستند. این جمله‌ای است که شاید در کتاب‌ها ندیده باشید ولی من هر چه فکر کردم بهترین جمله و خلاصه‌ترین جمله برای این که امام چه چیزی است و چه خصوصیت دارد، همین جمله است، معصوم از جهل است. و این چهارده نفر هم بیشتر نمی‌شود باشند که معصوم از جهل هستند، هیچ چیزی برای آنها نامعلوم نیست چه آینده چه گذشته، مثلاً ما این کار را برای ملت انجام دهیم، شاید فردا خراب از کار در آمد ابداء، این مردی که آمده و در مقابل من ایستاده و اظهار ارادت می‌کند و خیلی هم دست و پای ما را می‌بوسد، این در دلش می‌خواهد یک روزی استاندار، وزیر، نمی‌دانم در مملکت یک کاره‌ای شود، این در دلش این است (همه اینها را حضرت ولی عصر می‌دانند) حضرت امیر هم این را می‌فهمیدند منتهی به روی او نمی‌آوردند، زمان زمانی نبود که به رو بیاورند ولی حضرت ولی عصر در زمانی هستند که به رو می‌آورند و مأمور به باطن هستند و این معنای معصوم از جهل حضرت است.

سؤال پنجاهم:

چگونه حضرت بقية الله در روز قیامت از دوستان و یاوران و خدمتگزارانشان پذیرایی می فرمایند؟

پاسخ ما:

هر یک از ائمه اطهار ، مردم زمان خود را اگر قابل شفاعت باشند، شفاعت می کنند تا می رسد به حضرت بقية الله که ایشان همه دوستان شان، یاورانشان، خدمتگزاران شان و تمام مردمی که بعد از ظهور آمده اند و نقصی در کارشان هست را شفاعت می کنند. فشاری که در شفاعت روی امام عصر است، شاید در مورد هیچ یک از انبیاء و ائمه اطهار نباشد. ایشان میدان دار روز قیامت است. البته ما در زمان غیبت واقع شده ایم امام ما حضرت حجة بن الحسن است، حرفی در آن نیست، حضرت همه را با یک سرعت خیلی زیاد شفاعت می کند. آنهایی که بعد از ظهور هستند بیشترشان، اکثریت شان، اهل تزکیه نفس و کمالات هستند، حضرت همه را شفاعت می کند و در بهشت می نشینند. انسان از آن گرمای فوق العاده، از آن قیامت پر فشار ناراحت کننده و از عبور از جهنم با یک لب های عطشان رسیده، یک وقت هست می گویند برو آب بخور، یک وقت هست به نوکر می گویند برای این آقا آب بیاور، یک وقت هم هست که خود آقا «و اسقنا من حوض جده صلی الله علیه و آله بکأسه و بیده» خود حضرت می فرمایند بایست، خسته شده ای، اذیت شده ای از دنیا به اینجا

آمده‌ای، این همه راه آمده‌ای، یک جام آب با دست خودشان به انسان می‌دهند که حتی آن صورت‌مان در داخلش پیدا است «بکأسه و بیده ریا رؤیا هنیئا سائغا لا ظمأ بعده» اصلاً بعد از آن تشنگی نخواهی داشت. هر آبی را بعد از آن آب بخور، اما آن نیست، آب‌های بهشت همه‌اش یک جور است، اما دیگر با دست امام زمان نیست، با آن محبت فوق‌العاده نیست. آدم نگاهی به صورت آقا می‌کند، آقا در عمرمان در دنیا آرزوی یک لحظه ملاقات با شما را داشتیم، حالا دارید آب به ما می‌دهید یک نگاه به آقا می‌کنید، مقداری آب می‌آشامید، طولش می‌دهید، محبت می‌کند، اظهار محبت می‌کند و ان‌شاءالله همه ما وارد بهشت می‌شویم و حضرت زهرا را زیارت می‌کنیم. این ملک آن است، اما ملکوتش همان هدایت خاص الخاص است که وقتی انسان می‌خواهد وارد بهشت شود، یک جرعه از آن آداب ورود به بهشت، یک جرعه از آن چیزهایی که در بهشت برای انسان لازم است که داشته باشد و باید کجا برود، اگر خدای نکرده وارد بهشت شدید و اول چشم‌تان به درخت‌های بهشت و حور العین بهشت بود خوب است؛ چون خدا به شما وعده کرده و از خدا است و خوب است؛ اما بهترش این است که نگاه کنید ببینید حضرت ابی عبدالله الحسین کجا نشسته‌اند. خدارحمت کند حاج ملاآقا جان را من در خواب دیدم از او پرسیدم کجای بهشتی؟ گفت من خادم امام حسین هستم. این جا دیگر نگوییم که من و حالا خدمتگزاری؟! ما برویم در بهشت بچریم، نه، آقا کجا هستند؟ حضرت حجة بن الحسن را که دیدم و از آن جرعه هدایت به من نوشاندند، بعد از آن دیگر تشنگی که در اثر جهل به وجود بیاید، تشنگی که در اثر عدم هدایت به وجود بیاید، ندارند، می‌دانند کجا بروند. وارد بهشت می‌شوید، خودتان راه را بلد هستید، آقا آدرس را به شما داده یکسره خدمت حضرت پیغمبر اکرم می‌روید به به!

سؤال پنجاه و یکم:

آیا می شود همانطور که بنی اسرائیل تلاش کردند و فرج حضرت موسی جلو افتاد، ما هم باعث تعجیل در فرج حضرت ولی عصر شویم؟

پاسخ ما:

امام فرمودند هر آنچه که در قوم بنی اسرائیل بود در امت حضرت پیغمبر اکرم هم هست. حضرت به ما خبر دادند یک روزی خواهد آمد که فرزندان را می کشند، شما می گوئید کسی بچه های ما را نکشته، باور کنید حالا بحمد الله جمهوری اسلامی شده والا شما اکثرا جوانید، یادتان نیست که در زمان قبل هم دختر و هم پسر کشته می شدند از جهت روحی، روح شان کشته می شد و روح مهم تر است - الان هم متأسفانه یک مقداری جامعه ما هنوز نتوانسته خودش را با اسلام تطبیق دهد - روحشان کشته می شد ﴿يَذَبْحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ﴾^(۱) حالا در دنیا شما یک جوانت را به خارج بفرست، ببین مرده برمی گردد یا نه؟ کشته شده برمی گردد یا نه؟ با دین می رود و بی دین برمی گردد، این معنای مردن روحی است. یک ایران تنها که دیگر کره زمین

۱ - سوره بقره آیه ۴۹ و سوره ابراهیم آیه ۶.

نیست. اینکه مسلم است برای بنی اسرائیل چهارصد سال غیبت طول کشید. ما الان هزار و صد و شصت سال تقریباً هست. آن وقت بنی اسرائیل می‌رفتند در بیابان می‌نشستند گریه می‌کردند، اشک می‌ریختند. یک شب همین طور که نشسته بودند و داشتند اشک می‌ریختند در فراق امام‌شان، رهبرشان، محبوب‌شان، در فراق حضرت موسی گریه می‌کردند هوا مهتابی بود دیدند یک جوانی آمد اول ترسیدند بعد دیدند نه، جوان خوش سیمایی است آمده به اینها محبت کرد گفتند تو که هستی؟ گفت من اسمم موسی است. پدرت کیست؟ عمران، شما در بیابان برای امام زمان گریه کنید، یک نفر بیاید چهره چهره نورانی آقا اسمتان چیه؟ بفرماید مهدی، پسر کی هستید؟ پسر حسن عسکری چه حالی پیدا می‌کنید؟ یک مقدار خصوصیاتش را تحقیق کردند پرسیدند، دیدند خودش است افتادند به دست و پایش آقا پس کی می‌آید؟ یا بقیة الله اینها دارند می‌پرسند کی می‌آید؟ حضرت موسی فرمود چهل سال دیگر من هنوز وقت دارم. شما می‌دانید چهل سال کم نیست، جوان‌ها پیر می‌شوند، پیرها از دنیا می‌روند، خیلی مشکل است، چه کار کنیم؟ گفت فقط دست خدا است، یک کسی همین طور که دعای ندبه هم می‌خواند خدمت حضرت ولی عصر رسیده بود به اینجا که رسید حضرت فرموده بودند در دست خداست، به اینجا از دعای ندبه «اللهم انت کشاف الكرب و البلوی» خدایا تویی که کرب و بلوا را می‌گشایی «و الیک استعدادی و عندک العدوی و انت رب الاخرة و الدنيا فاغث یا غیاث المستغیثین» پناه‌مان بده، «عبیدک المبتلی» یک بنده کوچک تو این مبتلا به عشق حضرت امام عصر شده «و اره سیده یا شدید القوى و ازل عنه به الاسی و الجوی...» ان شاء الله خواهیم دید. منتهی چنین کاری که دستور دادند، حضرت امام صادق می‌فرمایند

شما هم همین کار را بکنید، انجام خواهد شد. ^(۱) بنی اسرائیل نشستند به دعا خدایا فرج موسی را برسان، حضرت موسی رفت برگشت گفت که ده سال جلو افتاد ای کاش ما هم می فهمیدیم که این دعاهاى شما در شب و روز عاشورا خدا می داند ظهور را جلو می اندازد اگر کارهای دیگران نباشد، بنی اسرائیل از خوشحالی شکر کردند. حضرت موسی رفت و برگشت گفت که بخاطر شکر تان هم ده سال باز جلو افتاد، باز دعا کردند دیگر راه را پیدا کرده بودند حضرت موسی در این مدت رفت نزد شعیب و برگشت و ده سال باز هم بخاطر دعای بعدی تخفیف داده شد و حضرت موسی تشریف آورد و فرعون و فرعونیان را از بین برد ﴿وَنُرِيْ فِرْعَوْنَ وَ هَامَانَ وَ جُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوْا يَحْذَرُوْنَ﴾ ^(۲) خدایا می شود ما هم به چشم مان ببینیم که فرعون و هامان و جنودشان و این ابرقدرت هایی که در دنیا الان بر همه مردم حکومت می کنند اینها را آقا سرنگون کنند؟ و از آنچه که اینها می ترسند بر سرشان بیاید؟ که الان خدا می داند یک اطلاعاتی من درباره این مسائل دارم که وقت گفتنش نیست و خیلی هم نمی شود به آن اطمینان کرد ولی این اندازه یقین کرده اند که یک نفر خواهد آمد و دلهای شان از خوف آن نفر که می آید، کاخ های نمی دانم نیویورک و ساختمان های آسمان خراش آنجا را از بین ببرد - حتی در فیلم آوردند که باید یک کاری کرد - ترس آنها را فرا گرفته است.

۱ - بحار الانوار جلد ۱۳ صفحه ۱۴۰.

۲ - سورة مبارکه قصص آیه ۶.

سؤال پنجاه و دوم:

فرق غیبت کبری با غیبت صغری چیست؟

پاسخ ما:

غیبت صغری با غیبت کبری فرقی این است که در غیبت صغری، امام یک راه ارتباطی با مردم دارد، یعنی یک نفر را تعیین کرده که ایشان می تواند به محضر امام مشرف بشود و مسائل و احکام را بپرسد و برگردد در میان مردم بگوید. حضرت حجة بن الحسن در مدت غیبت صغری چهار نایب دارد که این چهار نایب در حدود شصت سال تقریباً اینها در بین مردم بودند، همانطوری که خورشید وقتی می خواهد غروب بکند یک مرتبه تاریک نمی کند و یکی دو ساعت نورش در بین مردم و کره زمین هست بعد صد در صد تاریک می کند همینطور حجة بن الحسن حدود شصت سال این طوری بودند، نایب خاص داشتند، بابی داشتند، راهی داشتند، افراد می رفتند خدمت مثلاً حسین بن روح و از ایشان سؤالاتشان را می پرسیدند و نامه های شان را تسلیم می کردند، سهم امام شان را به او می دادند، او هم می رفت خدمت امام عصر بدون این که کسی بتواند عقب سر او حرکت کند یا حق داشته باشد که آدرس آن حضرت را به کسی بدهد، تنها می رفت خدمت امام زمان و سؤالات را

می‌پرسید و جواب نامه‌ها را می‌گرفت، پول‌های سهم امام و امثال اینها را هم تسلیم می‌کرد و برمی‌گشت.

در مدتی که این چهار نایب بودند، علما به فکر کاری افتادند که اگر آمد و دستان به این چهار نایب هم نرسید چه کار کنیم، از همان زمان حضرت پیغمبر اکرم در کلام ایشان و ائمه اطهار بود که حضرت امام عصر یک غیبتی خواهد داشت که طولانی خواهد بود، آن قدر که کسی ممکن نیست ابدًا با ایشان ارتباطی برقرار کند. الان هم که بعضی از دانشمندان و علما این طوری می‌گویند که با حضرت امام زمان نمی‌شود ارتباط پیدا کرد، همان روایات را می‌آورند معنا می‌کنند، یعنی آن روایاتی که می‌خواهد غیبت صغری را قطع کند، می‌خواهند بگویند که دیگر بعد از این چهار نایب رفت و آمد ممنوع است والا تصادفاً برای یک مصلحت خاصی اگر انسان موفق شود، آن هم با اراده حضرت حجة بن الحسن کسی مشرف شود به خدمت آن حضرت شود، این که جنبه نیابت پیدا نمی‌کند و منافات با غیبت کبری ندارد و لذا ما می‌گوئیم اگر الان هر کس در هر وضعی باشد ولو عالم زمان باشد، حتی سید بحر العلوم باشد، اگر بگویند که من با امام زمان رابطه دارم کاری دارید، سوالی دارید، بگوئید من بروم نزد حضرت و جواب برای شما بیاورم، این را شما بدون معطلی تکذیبش کنید، بگوئید تو دروغ می‌گوئی؛ چون روایت دارد که «کذبوه»، تکذیبش کنید و لذا باب این طوری دیگر قطع شده و غیبت کبری به وجود آمده. در غیبت کبری فقط و فقط کسی که می‌تواند احکام اسلام و راه بندگی را برای مردم بیان کند، آنهایی هستند که خودشان را به مقام اجتهاد می‌رسانند. اجتهاد یعنی چه؟

شما فکر نکنید اجتهاد یک معنای فوق‌العاده‌ای است؛ اجتهاد یعنی تخصص در این جهت که از آیات قرآن و روایات، احکام و قوانین اسلام را یک نفر بتواند استنباط

کند، این تخصص را داشته باشد این شخص مجتهد است این شخص همان کسی است که امام می فرماید: «من کان من الفقهاء صائناً لنفسه حافظاً لدينه مخالفاً لهواه مطيعاً لامر مولاه فللعوام ان يقلدوه». (۱)

سؤال پنجاه و سوم:

آیا روز جمعه به حضرت تعلق دارد؟

پاسخ ما:

شب و روز جمعه تعلق خاصی به حضرت امام زمان دارد؛ چون شروع غیبت صغری روز جمعه بوده، شروع غیبت کبری روز جمعه بوده و احتمال نود درصد دارد که در روز جمعه آن حضرت ظهور کنند و تولد حضرت هم در روز جمعه بوده، به همین دلایل روز جمعه تعلق به آن وجود مقدس دارد. شبهای جمعه آنهایی که ارادتی به حضرت بقیه الله دارند در دل یک شغفی، یک خوشحالی که فردا روز جمعه است، ان شاء الله صبح صدای مقدسش را خواهیم شنید که صدا می زند «الا یا اهل العالم» ای اهل عالم من منتظر شما هستم، «الا یا اهل العالم انا امامکم المنتظر» شب جمعه این امید است و دعاها در شب جمعه مستجاب است دعا کنید که ان شاء الله با این دو گوشمان صدای دلربای آن حضرت را بشنویم و روز جمعه روزی است که «المتوقع فيه ظهورک و الفرج فيه للمؤمنين علی یدیک و قتل الکافرين بسيفک» روز جمعه روزی است که توقع داریم آن وجود مقدس ظهور کند و لذا همان مقدار که شب جمعه انسان خوشحال است، عصر جمعه محزون است که روز جمعه هم گذشت و باز هم امام زمان ما نیامدند.

یک سفارش به همه شما می‌کنم یک کاری کنید، یک طوری عمل کنید، یک نحوه‌ای زندگی‌تان را ترتیب بدهید که اگر امام زمان تان آمدند، ایرادی به شکل و لباس، خانه و اعمال شما نداشته باشند، با این میزان خودتان را تطبیق دهید، دیگر تمام است. دیگر مورد خطاب ﴿يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ﴾^(۱) هستید و بدانید دست‌تان را خدا می‌گیرد. این ﴿ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً﴾^(۲) دست‌تان را خدا گرفته و می‌کشاندتان و می‌گوید داخل شو، امر می‌کند ﴿فَادْخُلِي فِي عِبَادِي﴾^(۳) دیگر شما نمی‌توانید با غیر خاندان عصمت و طهارت مأنوس باشید در دنیا و آخرت؛ در دنیاتان دلتان همیشه متوجه حضرت ولی عصر است، متوجه کربلای ابی عبدالله الحسین است، متوجه حضرت علی بن ابیطالب است و به مجرد این که سكرات موت هم بیاید چشم‌تان را باز می‌کنید و ائمه را می‌بینید، یکی از علما خوابش را دید بعدش هم عینا همان جریان انجام شد.

۱ - سوره مبارکه فجر آیه ۲۷.

۲ - سوره مبارکه فجر آیه ۲۸.

۳ - سوره فجر آیه ۲۹.

سؤال پنجاه و چهارم:

لطفاً مقداری درباره عنایات خاص حضرت امام عصر به ایران و علت آن توضیح بفرمائید. آیا راهی هست که شیعیان دنیا بتوانند با قدرت و شوکت در روی زمین بمانند و زندگی کنند؟

پاسخ ما:

امیدوارم خدای تعالی هر چه زودتر بشریت را به سر عقل بیاورد، از این کارهای بی ارزش بی فایده، کارهایی که برای چیزهای جزئی دنیا، امتیازات جزئی دنیوی معطل اند، اینها را سر عقل بیاورد و در محضر حضرت حجة بن الحسن قرار بگیرند و از محضرش استفاده کنند و همه چیزشان آن وجود مقدس باشد. دشمنان شیعه مثل گرگ هستند و مثل این که صدها گرگ دور انسان جمع شده باشند و شما راحت این وسط دارید زندگی می کنید و این حالت برایتان عادت شده، به جهت این که همیشه آن سرپرست تان، آن آقایی که دستش بالای سر شما هست، حضرت بقیة اللهی که خدا برای شما قرار داده - چون نمی بینیم، آدم نباید پست باشد که هر چیزی را با دیدن ظاهری خودش فکر کند، این مال پستی است - الان دنیا علیه شما مردم شیعه مخصوصاً متدینین، مخصوصاً صالحین تان قیام کرده و قیام می کند. می بینید آنهایی که با این که در ممالک غیر شیعه هستند شیعیان را چقدر می کشند؟ می گویند همه تحریکات زیر نظر

شیعه است اینها می‌گویند اینها مسلمان‌های تندرویی هستند! در عین حال در این مملکت ایران راحت نشسته‌ایم. ای کاش چشم دلتان را باز می‌کردید و نگاه می‌کردید که از اول تاریخ، از روزی که تشیع در ایران رسماً پذیرفته شد و اکثریت‌شان شیعه شدند، شیعه بودند تا به حال، چقدر بلا آمده و یک دست با کفایت و پرتوانی اینها را دفع کرده حتی همین امروزش هم همینطور است، منتهی ما می‌گوئیم که نه ما خودمان با آن سیاستی که داریم، آن فکر و قدرتی که داریم، همه از ما می‌ترسند خدا نکند این فکر بد رسوخ کند و همه این طور فکر کنند و از حضرت امام زمان فراموش کنند. به جان خود حضرت، من معتقدم این جمع شدن‌های مثل شب چهارشنبه در مسجد جمکران، این دعا‌های ندبه، این نامی که از امام زمان ولو تظاهر باشد می‌برند، اینها ﴿لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَ لَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ﴾^(۱) این طوری است. اگر می‌خواهید باقی بمانید، پر قدرت در زمین بمانید - ای کاش می‌شد این کلمه را به تمام شیعیان دنیا انسان می‌رساند و می‌فهمیدند - اگر می‌خواهید روی زمین بمانید، همه از شما بترسند، همه شما را ابر قدرت تصور کنند، دست‌تان را از دامن حضرت امام زمان کوتاه نکنید. نام مقدس حضرت بقیه الله شما را در زمین جایگزین می‌کند ﴿وَلْيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلْيُبَدِّلْهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا﴾^(۲) بعد از آن که امتحانتان تکمیل شد که ﴿وَلْتَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَ نَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَ الْأَنْفُسِ وَ الثَّمَرَاتِ وَ بَشِّرِ الصَّابِرِينَ﴾^(۳) بشارت بده صابرین را. خدای تعالی بدل می‌کند، جای آنها را عوض می‌کند. اگر الان فکر کنیم، ظلم و جور دنیا را گرفته، این را تبدیلیش می‌کند به امنیت کامل تا کجا؟ تا آن حدی که حتی ائمه اطهار از نظر ظاهر

۱ - سوره مبارکه ابراهیم آیه ۷.

۲ - سوره مبارکه نور آیه ۵۵.

۳ - سوره مبارکه بقره آیه ۱۵۵.

آن امنیت را نداشتند! شما در یک جاده‌ای که مطمئن مطمئن هستید که تا آخر جاده ولو صدها کیلومتر راه باشد، یک دست انداز ندارد، یک امام معصوم رفته جلو و راه را بررسی کرده، می‌گوید یک دست انداز ندارد، شما با چه نحو رانندگی می‌کنید؟ چقدر آرامش دارید؟ چقدر دلتان آرام است؟ اما اگر گفته باشند آقا ده تا پل در این راه خراب شده، ده جا را راه انحرافی برایش گذاشته‌اند و مثلاً سیل آمده یک قسمتی از راه را برده، شما همان جای صاف را هم با دلهره راه می‌روید، به شما می‌گویند مواظب باش، هر وقتی که دیدی تابلویی زده که راه انحرافی حتماً به راه انحرافی بپیچ تمام ائمه اطهار به این مشکل به خاطر دشمنان اسلام مبتلا بودند، همه آنها تقیه که بهترین معنای این مثالی که عرض کردم تقیه است، تقیه می‌کردند. این جاده خراب است، این صراط مستقیمی که خدا در قرآن چهل جا اسم برده، این به وسیله دشمنان اسلام و قدرتمندان جاهل انحراف پیدا کرده، آن را خراب کردند که حضرت بقیه الله وقتی می‌آیند، مردم می‌گویند «یأتی بدین جدید» اصلاً از نظر مردم دین جدیدی آمده است، البتّه من کتاب جدیدش را ندیدم و بعید نیست اگر باشد، منظور همان کتاب حضرت علی است که مفصل برایتان شرح داده‌ام^(۱) آن کتاب را حضرت بیاورند و مردم بگویند آقا قرآن کو؟ قرآن در همین کتاب جدید است، منتهی خوب مردم نمی‌دانند ولی «بدین جدید» دیده‌ام. شما الان اگر بخواهید صد در صد در صراط مستقیم حرکت کنید، همه شما را دیوانه می‌دانند و می‌گویند این کیست دیگر؟ نه عید نوروزی را اهمیت می‌دهد. نه مراسم چه را مرتب انجام می‌دهد، همینطور که همان انحرافات اجازه نمی‌دهد حرف بعضی رسومات را بزنیم! آن قدر اوضاع را عوض کرده‌اند، می‌گویند یک جاده تازه است که کشیده‌اند والا نمی‌شود که چیزی بر حضرت پیغمبر

۱ - این مطلب را استاد محترم در کتاب امیرالمؤمنین صفحات ۱۶۴ - ۱۷۴ توضیح داده‌اند.

اکرم نازل نشده باشد و بر امام زمان نازل شود، این اصلاً غلط است، از نظر اعتقادی هم غلط است. هر چه که بر حضرت پیغمبر اکرم نازل شده، همان چیز را حضرت بقیه الله توضیح می دهند، اما شما این طوری فکر می کنید، وضع عوض شده، برنامه عوض شده، به طوری که هر کس بخواهد دستورات دین را در صراط مستقیم عمل کند می گویند این از دین خارج شده است.

سؤال پنجاه و پنجم:

بی‌اعتنایی به حضرت امام زمان چه عواقبی دارد؟

پاسخ ما:

اگر مردم پشت سر حضرت علی بن ابیطالب حرکت می‌کردند و از این نور استفاده می‌نمودند حتی امروز امام زمان ما غایب نبود، حتی در روز عاشورا حضرت امام حسین کشته نمی‌شدند ولی متأسفانه این کار را نکردند و ما هم فکر نکنیم که نمی‌کنیم، ما هم بیکار نشسته‌ایم، مردم دنیا را بیشتر عرض کنم؛ چون شیعیان ایران الحمد لله تا حدی موفق‌اند و موفق شده‌اند و یک دستی به طرف امام زمان دراز کرده‌اند و بحمد الله توجه به مسأله ولایت فقیه دارند، تمرین متابعت از امام زمان‌شان را می‌کنند، اما مردم دنیا که این طور نیستند، هر چه فاسدتر، بدتر، هنرپیشه‌ها را در ممالک بزرگ مثل امریکا می‌بینید که رئیس جمهور می‌کنند، منشاء تمام اختیارات‌شان را به او می‌دهند و دنیا امروز هنوز در اثر همان بی‌توجهی که از ماه رجب، از ماه وجود امیرالمومنین استفاده نکردند. هنوز در گرفتاری به سر می‌برند، در تاریکی به سر می‌برند در دعای ندبه می‌گوئیم که «و لولا انت یا علی لم يعرف

المؤمنون بعدی»^(۱) که حضرت رسول اکرم به حضرت علی بن ابیطالب فرمودند که اگر تو ای علی نباشی مؤمنین بعد از من شناخته نمی شوند و مؤمنین چند نفر بودند بعد از حضرت پیغمبر اکرم خیلی کم، نمی گویم الا ثلاث یا سبعة، که در روایات آمده؛ چون آن خاص الخاص ها را گفته اند، سه نفر بودند والا مؤمنین بیشتر از اینها بودند، اما مؤمنین ضعیف امام تان را بشناسید.

همین که نمی دانیم امام زمان کجا هستند، عذاب الهی است، نمی دانی چه کاره ای عذاب الهی است، همین که شما ارتباط روحی با حجة بن الحسن ندارید این عذاب الهی است، فرقی نمی کند، تا چه برسد به آنهایی که گناه و معصیت می کنند، علم مخالفت با پروردگار برداشته اند اصلاً نمی فهمد زندگی یعنی چه؟ گاهی انسان به بعضی اشخاص نگاه می کند می بیند یک کارخانه کوچک نجاست سازی است! این آقا این غذاهای به این خوبی را می خورد، یک مقدارش جزء بدنش می شود که ای کاش همان ها هم به اصطلاح وارد مستراح می شد و این اصلاً وجود نداشت.

آقایان ما خیلی از حضرت حجة بن الحسن غافلیم! ایشان که با بدن هم در بین ما هستند، روح شان بر ما احاطه دارد، در زیارت آل یاسین می خوانید «السلام علیک یا داعی الله و ربانی آیاته» حرف بیخود می زنید؟ سلام بر تو ای آقا، شما یک وقت شده در یک اتاق تنها رفیق تان هم که به او سلام می کنید مثلاً در شهر دیگری باشد یا در خانه دیگری باشد، بگوئید سلام بر تو یا سلام بر شما ای آقای فلان؟ می گویند این بی عقل است، دیوانه است. ما که دیوانه نیستیم، اگر ما دیوانه باشیم آن که به ما دستور داده که نستجیر بالله دیوانه نبوده، کجا ما جان مان را در راه امام زمان مان گذاشته ایم؟ یک کلمه می گویند آقا گناه نکن، معصیت نکن، امام زمان دوست ندارد تو گناه کنی،

بیشتر گناه می‌کند! از گناه بیشتر خوشش می‌آید تا از کار غیر گناه یا ترک گناه! این روایتی که حضرت امام زمان فرموده‌اند که فاطمه زهرا برای شما اسوه حسنه است، درباره حضرت پیغمبر اکرم هم است که ﴿وَلَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ﴾^(۱) اسوه حسنه ترجمه‌اش بیشتر از این است که شده البتّه اعتراض به ترجمه ندارم، خوب ترجمه شده ولی بیشتر از این‌ها است، معنایش الگوی نیکو است. این افتخار بزرگی است.

در بهشت ظهور - همانطوری که در بهشت قیامت نمی‌شود اختلافات وجود داشته باشد - نباید در دسرهای وجود داشته باشد بلکه «يَمْلَأُ الْأَرْضُ قِسْطًا وَعَدْلًا» عدالت را باید برقرار کند. شما کوچکترین محبت دنیا، کوچکترین صفت رذیله، کوچکترین مسأله‌ای در این ارتباطات نباید داشته باشید، پس چه کار باید کنیم؟ کی ظهور می‌شود؟ من نمی‌دانم دارند منافع‌شان را از دست می‌دهند! چه منفعتی بهتر از این که یک امام عادلّی آن هم مثل حضرت علی بن ابیطالب و هر یک از یازده فرزندش و حضرت بقیة الله در رأس امور مردم مسلمان و مردم دنیا قرار بگیرد، نظم در امور مردم برقرار کند، مردم را به منافع‌شان می‌رساند، مردم را به حقایق دعوت می‌کند، معرفت مردم را بالا می‌برند، معارف بشریت را گسترش می‌دهند و از منبع حکمت، انسان مستقیماً فیض می‌برد ولی الان ما نداریم «إِنَّ الْإِنْسَانَ لَقِيْ خُسْرٍ»^(۲) این ضرری است که ما در زمان غیبت، غیبتی که به دست خودمان به وجود آورده‌ایم. غیبتی که خدای تعالی از حکمتش دور است که امامی را خلق کند و در پرده غیبت قرارش دهد و مردم از او استفاده نکنند، امام برای امامت است. در دعای ندبه می‌گوئیم

۱ - سورة مبارکه احزاب آیه ۲۱.

۲ - سورة مبارکه عصر آیه ۲.

«خَلَقْتَهُ لَنَا عَصْمَةً وَ مَلَاذًا» خدایا تو حجة بن الحسن را برای ما خلق کردی که عصمت ما باشد؛ یعنی ما را از گناه نگه بدارد، یعنی ما را از انحراف نگه بدارد. اگر شما با امامی، با یک رهبری، با یک پیشوائی، با یک کسی که حتی آدرس را بلد است در یک شهری راه بیفتید هیچ وقت گم نمی شوید، امامی که هر چیز را می داند و انسان را از گم شدن و انحراف و پرت شدن نگه می دارد، یک چنین امامی برای ما خلق کردی، نه تنها ما را نگه بدارد در فشارها و ناراحتی ها، کمتر کسی است که بالأخره در زمان غیبت فشاری ندیده باشد، بر فرض فشارهای ظاهری را ندیده باشد، همین برایش بس است که از حقایق و معارف و احکام صحیح اسلامی اطلاع ندارد. در فشارها این آقا پناهگاه است، ﴿وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ﴾ چه خسرانی بدتر از این نبودن رهبر و امام برای ما؟ چه خسرانی بدتر از این که در دنیا عدل و داد برقرار نیست و فشارهای زیادی روی مردم ضعیف و مظلوم، آنهایی که مسلمان و مظلوم هستند، آنهایی که کافرند از دو جهت مظلوم هستند؛ یکی از این که به حقایق و معارف نرسیده اند و یکی دیگر هم از این جهت که توی سرشان می زنند، شما الان در دنیا همه اخبار را می بینید که چه وضعی بشریت امروز دارد، چرا باید این طور باشد؟ اینها خسران است ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ﴾ مگر کی؟ ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ ما امروز مهمتر از همه اعتقاد به وجود مقدس حضرت بقیه الله باید داشته باشیم، آن چنان باید وجود مقدس حضرتش را در زندگی مان مؤثر بدانیم و در زندگی مان وارد بدانیم در کنار خودمان مشاهده اش کنیم که امام ما باشد و الا امام ما نیست تا جایی باید پیش برویم که می فرماید ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ﴾ (۱).

حضرت پیغمبر اکرم وصف کرده، خدای تعالی وصف شان کرده باشد، مؤمن

به غیب باشد. شما ان شاء الله مؤمن به غیب هستید، این ایمان خیلی اهمیت دارد.

به حضرت امام زمان متوجه باش، متوسل شو، بگو «یا محمد یا علی یا فاطمه یا صاحب الزمان ۷ ادرکنی و لا تهلکنی»، یا در یک جریان دیگر می گوید «أَغْنِنِي» آقا به من پناه بده، درکم کن، درکم کن؛ یعنی به من پناه بده، هلاکم نکن، مرا طرد نکن، چون بی اعتنایی امام زمان به هر کس که باشد هلاک شدن او حتمی است، منتهی حضرت امام عصر به اعمال ما نگاه نمی کنند والا باید هلاک شویم. در شبانه روز چند ساعت به یاد حضرت امام زمان هستید؟ چند دقیقه به یاد حضرت امام زمان هستید؟ چقدر به ایشان متکی هستید؟ آن کسی که خدمت آقا رسیده بود می گفت من به حضرت عرض کردم که شما چهار نفر را اسم بردید و می گوئید «ادرکنی و لا تهلکنی» فرد است، یعنی مرا درک کن باید بگوئید مرا درک کنید، «ادرکونی و لا تهلکونی» باید گفته شود، از علما بود حضرت فرمودند درست است چهار نفر را من خطاب می کنم و صدا می زنم اما آن که اساس است، آن که اینها هم باید به او بگویند یا بفرمایند حضرت حجة بن الحسن است. چون ایشان امام شما است، پناهگاه ما است. وصیت به حق می کنم و نمی خواهم بگویم تنها آنهایی که ایمان دارند و تزکیه نفس کرده اند و به کمال رسیده اند، تنها از امام زمان باید حرف بزنند، بلکه باید وصیت کنند یکدیگر را به حق و حقی در عالم امروز به عظمت حضرت حجة بن الحسن وجود ندارد و در دوری اش و در زمان غیبت اش یکدیگر را وصیت به صبر می کنند ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا﴾^(۱) ای کسانی که ایمان دارید صبر کنید و یکدیگر را وادار به صبر کنید و با امام زمانتان طبق تفسیر رابطه داشته باشید که بعدش انسان طبعاً از آن سرچشمه فیض، فیض می گیرد و رابطه

روحی اش با خدا و امام زمان زیاد می شود.

خانم ها نگویند پنجاه نفر از سیصد و سیزده نفر بیشتر خانم نیستند، بقیه ما چه می شویم؟ گاهی می شود انسان در اثر خدمت به امام عصر در این زمان تاریک، از آنها هم بهتر می شود. حضرت پیغمبر اکرم فقط یک نفر را فرمودند برادر و نفر دومش ان شاء الله شما هستید که در زمان غیبت زندگی می کنید؛ نفر اول حضرت علی بن ابیطالب است، بعد هم فرمود برادران من آنهايي هستند که ﴿يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ﴾ به حضرت امام زمان ایمان دارند. شما الحمد لله به حضرت بقیة الله ایمان دارید، به ایشان معتقدید، ایشان را در بین خودتان با چشم دلتان می بینید زندگی می کنند.

سؤال پنجاه و ششم:

چگونه انسان به امام زمان کافر می شود؟

پاسخ ما:

کسی که بعد از ظهور حضرت بقية الله کافر شود، یعنی کفران کند، این نعمت عظیم را بی توجه باشد. چون بعضی ها سؤال می کنند که فاسق از کافر بهتر است، چطور خدای تعالی در قرآن می فرماید ﴿وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾^(۱) اینجا کفر به معنای کفران این نعمت با عظمت است کسی که این نعمت با عظمت را کفران کند، این شخص از فاسق است. نتیجه ای که من می خواهم بگیرم و شما هم بگیرید و ان شاء الله هم من و هم شما در آن جهت واقع شویم این است که کوشش کنیم جزء آن جناحی باشیم که ﴿لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ جزء یاران حضرت امام زمان باشیم، جزء اصحاب باشیم، خودمان را بکشانیم آن طرف؛ یعنی او را الگو قرار دهیم. امام زمانی که خدا قرار داده که هم مملکت ما را حفظ می کند هم خود ما را حفظ می کنند، ما هم کمک کنیم در این جهت که ایشان برای ما پناهگاه باشند و نگهدارنده باشند «عصمة و ملاذا» که اگر به سمت این پناهگاه نروید، طبعاً دچار خطر می شوید.

سؤال پنجاه و هفتم:

اگر انسان خودش را در معرض تابش نور با عظمت حضرت بقیه الله قرار دهد به چه ارزشی نائل می‌گردد و در زمان غیبت چگونه باید خودمان را به این نور برسانیم؟

پاسخ ما:

بعضی از روایات، حضرت بقیه الله را در زمان غیبت به خورشید پشت ابر تشبیه کرده‌اند و بعضی از روایات مانند شب، یعنی زمان غیبت را به شب تشبیه کرده‌اند و گاهی قسم‌هایی که در قرآن آمده مانند ﴿وَاللَّيْلِ﴾^(۱) قسم به شب، قسم به عصر غیبت و زمان غیبت کبری تفسیر شده که در این زمان است که هر کس راه را در این تاریکی پیدا کرد و خودش را به نور رساند و توانست جزء آنهایی باشد که ﴿يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾^(۲)، این شخص خیلی ارزش دارد، این که انسان در تاریکی راه را پیدا کند. شما یک وقت هست در بیابان هستید و چراغ هم ندارید، راه را پیدا می‌کنید، معلوم است در راه پیدا کردن خیلی استاد هستید، اما اگر شما در وسط بیابان راه را پیدا نکردید، معلوم است که زیاد از راه آگاهی ندارید. اگر کسی در زمان غیبت کبری صراط مستقیم را خوب بپیماید و راه راست را بلد شود و از انحرافات محفوظ بماند، این

۱ - سورة مبارکه مدثر آیه ۳۳ و تکویر آیه ۱۷ و انشقاق آیه ۱۷ و فجر آیه ۴ و شمس آیه ۴ و لیل آیه ۱ و ضحی آیه ۲.

۲ - سورة مبارکه بقره آیه ۲۵۷.

شخص نزد خدا و حقیقت و حقانیت و حق خیلی ارزش دارد، اما اگر گم شد و نتوانست راه را پیدا کند دچار انحرافات می شود، که میلیاردها بشر امروز به این وضع مبتلا هستند که راه را در تاریکی پیدا نکرده اند، یک عده مسیحی شده اند، یک عده یهودی شده اند، یک عده زردشتی شده اند، یک عده وهابی شده اند، یک عده سنی شده اند و فقط یک عده شیعیان، متمسک به آن حبل الله و آن صراط مستقیم و آن نور عظیم که حضرت بقیه الله هستند، شده اند، آن هم باز نه همه شیعیان، آنهایی که این نور در قلب شان تابیده، محبت حضرت بقیه الله در دلشان جلوه کرده و این نور در قلب شان هست والا زمان، زمان تاریکی است شب است. اما اگر در این شب در این تاریکی راه را پیدا کردید، - نمی دانم برایتان پیش آمده یا نه که در بیابان باشید گم هم شده باشید و تاریک هم باشد یک دفعه ببینید که یک روشنایی از افق بیرون زد خوشحال می شوید که بالأخره نزدیک است که صبح شود و راه را پیدا می کنید - این خیلی ارزش دارد من به شما عرض می کنم که در زمان غیبت تنها و دوتایی برای خدا حرکت کنید و به سوی خدا بروید.

اگر دست تان را به دست کسی می دهید، بدهید. اگر می توانید تنهایی حرکت کنید، حرکت کنید. چون راه رسیدن به خدا از دو راه ممکن است یکی اجتهاد و دیگری تقلید. اجتهاد همین است که انسان خودش تنها تحقیق کند و راه را برود، نه در احکام، بلکه در پاک شدن، در تزکیه نفس، در رسیدن به کمالات، در این که از این همه نخوت و خودخواهی و منیت و مرگ ابدی نجات پیدا کند. این یا از راه اجتهاد است مثلاً انسان خودش اهل تحقیق است و راه را بلد است، خودت برو و یا این که از دیگری تقلید کن و برو.

سؤال پنجاه و هشتم:

منظور از عبارت «بنفسی أنت من مغیب لم یخل منّا» که

در دعای ندبه آمده است، چیست؟

پاسخ ما:

به حضرت بقیه الله که همه ما از ایشان غافل هستیم و جانمان به قربانش باد، عرض می‌کنیم «بنفسی انت من مغیب لم یخل منّا»^(۱) آقایان این را بدانید که حضرت امام زمان از نظر بدنی غایب نیستند؛ یعنی اگر در یک جایی باشند همه ایشان را می‌بینند بلکه از نظر شناخت غایب هستند، مثلاً شما الان در اینجا جمعیتی را می‌بینید، شاید مثلاً یکی دو سه نفرشان را بشناسید که اینها چه کسی هستند ولی بقیه را نمی‌شناسید، نسبت به آنها شناخت ندارید حضرت این طور غایب است و شاید ما هر روز حضرت را ببینیم. گاهی می‌شود که در یک جایی زندگی می‌کنیم که حضرت هم برای یک مدتی در آنجا زندگی می‌کنند، هر روز هم به خدمت حضرت می‌رسیم! یک آقای است که می‌آید و می‌رود، مگر شما هر روز هر کسی را که می‌بینید می‌پرسید که تو پسر چه کسی هستی یا اهل کجا هستی، چه کاره هستی؟ مخصوصاً در شهرهای بزرگ که این مسائل اصلاً مطرح نیست.

سؤال پنجاه و نهم:

چگونه دشمن از غفلت ما نسبت به حضرت امام عصر بر علیه آن حضرت استفاده می کند؟

پاسخ ما:

امروز تقریباً بعد از هزار و چهار صد سال می بینیم که مردم آن زمان خواب بوده اند و امروز اگر ما هم به خواب برویم، همین رفتاری ها را داریم. ما اگر امروز خواب رفتیم حضرت امام زمان ما را می کشند، همانطور که حضرت حسین بن علی را کشتند و بدنش را قطعه قطعه می کنند و نمی گذارند که از امام زمان نامی باقی بماند. اگر به خود وجود مقدس حضرت دسترسی نداشته باشند لا اقل نمی گذارند که نام حضرت پخش شود همین امروز یکی از علما جریانی را برای من نقل می کرد می گفت وهابی ها به یک نفر شیعه پول داده اند که بیا علیه حضرت امام زمان کتاب بنویس و این شخص نوشته، آن وقت ما سخت مان باشد که نام مقدس حجة بن الحسن را ببریم. زیاد به ایشان اظهار محبت کنیم، اگر ما یک چنین مسأله ای را دیدیم و به آن تن دادیم مثل همان مردم کوفه و شام هستیم که حضرت حسین بن علی را از بین بردند و نام مقدس حضرت را هم از بین بردند و مردم هیچ توجهی نکردند، خواب بودند. بالأخره فرقی نمی کند ما خواب هستیم در خواب غفلت هستیم.

سؤال ششم:

دعای ندبه را با چه توجّه و معرفتی باید بخوانیم؟

پاسخ ما:

در دعای ندبه می‌گوییم «أین الحسن و این الحسین این أبناء الحسین صالح بعد صالح و صادق بعد صادق أین السبیل بعد السبیل این الخیرة بعد الخیرة أین الشّمس الطالعة» مثل یک کسی که با نداشتن یک امام و رهبری که در مقابلش باشد، همه چیز را از دست داده. در آخر که همه را می‌گوید بعد می‌گوید «أین بقیة الله آن الباقي امامت و هدایت و علم الهی کجا است؟ «أین بقیة الله» آن وقت مثل کسی که در همه جا دارد دنبال امام زمان می‌گردد، می‌گوید «أبرضوی» در رضوی بروم، - رضوی یک کوههای داغی است که در اطراف مکه هست - بروم در آنجا بگردم؟ «أو غیرها ام ذی طوی» من دیدم که یکی از اولیاء خدا در اینجا یک توقفی می‌کرد می‌گفت آقا جان من به جمکران بروم؟ به حرم حضرت علی بن موسی الرضا بروم؟ به مسجد سهله بروم؟ کجا دنبال شما بگردم؟ هر کجا که می‌روم تو را نمی‌بینم «أبرضوی أو غیرها أم ذی طوی» بعد می‌گوید «عزیز علیّ أن أری الخلق ولا تری» بر من خیلی سخت است که من همه را بینم و شما را نبینم ببینید به انسان درس عشق یاد می‌دهد، درس محبت به انسان یاد می‌دهد، آن قدر این این می‌گوید، کجاست کجا است، می‌گوید که مثل این که یک دفعه حضرت بقیة الله را پیدا می‌کند یک دفعه می‌گوید «بأبی انت و امی و نفسی» پدر و مادرم و جانم به قربانت «بنفسی انت أمنيّة شائق یتمنی». حالا

نمی‌خواهم همه دعای ندبه را شرح دهم. این دعا بیشتر برای این است که معارف ما را بالا ببرد، بعد یک مقدار انسان با امام زمان صحبت کند، بعد مثل این که امام زمان به انسان می‌گوید این کار، آن چیزی که تو از من می‌خواهی در دست من نیست می‌گوید «هل الیک یابن احمد سبیل فتلقی» آیا راهی است که ما با شما ملاقات کنیم؟ «هل یتصل یومنا منک بعدة فنحظی» وقتی که این تقاضاها را می‌کند مثل این است که حضرت می‌فرماید این کارها در دست من نیست بعد باز به در خانه خدا می‌رود «اللهم انت کشاف الكرب و البلوی» خدایا من هم متوجه هستم، امام زمانم هم متوجه است که همه کارها در دست تو است «اللهم انت کشاف الكرب و البلوی و الیک استعدی فعندک العدوی و انت رب الاخرة و الدنيا» همه چیز تو هستی، توحید محض، حالا که همه کاره تو هستی «فأعْث یا غیاث المستغیثین» ای پناه بی‌پناهان من را پناه بده «عبیدک المبتلی» می‌بینید عجیب است، ای کاش دعای ندبه را می‌فهمیدیم و می‌خواندیم «عبیدک» این بنده کوچکت، این بنده حقیرت، به عشق امام زمان مبتلا شده بیا یک کمکی به او بکن «و آره سیده یا شدید القوی» این آقایش را به او نشان بده آدرسش را به او بده تا برود پیدایش کند، آخر چه کند در بیابانی سرگردان است! آقایان به خدا قسم ما یک چنین حالتی داریم، سرگردان هستیم. «و آره سیده یا شدید القوی» و این ناراحتی‌ها را از او بر طرف کن «و برّد غلیله» این ناراحتی‌اش و این حرارتی که در وجودش پیدا شده، دارد او را مثل تب می‌کشد «و برّد غلیله یا من علی العرش استوی» ای خدایی که بر همه چیز مسلط هستی «و من الیه الرجعی» بعد انسان نگاه می‌کند می‌بیند همه مبتلا هستند، تنها او نیست بعد می‌گوید که «اللهم و نحن عبیدک» خدایا همه ما بندگان تو هستیم آخر تو ما را خلق کرده‌ای همه بندگان هستیم «نحن عبیدک التاتقون بک و بنبیک خلقتہ لنا عصمة و ملاذا» .

سؤال شصت و یکم:

علت غیبت حضرت بقیة الله چیست؟

پاسخ ما:

نگوید حضرت بقیة الله تشریف می آورند همه را درست می کنند، اگر می خواستند همینطوری درست کنند همین الان می آمدند یک اراده می کردند همه مسلمان می شدند و می آمدند در رأس مسلمان ها حکومت می کردند پس چرا معطل هستند؟ علت معطل بودن حضرت که «بئر معطله»^(۱) هستند، الان حضرت ولی عصر نمی آیند دست کار شوند، نه این که از این که دنیا پر از ظلم و جور شود خوششان می آید از این که شما مثلاً در بین مردم مشغول عیاشی شوید خوششان می آید، از دوری شما خوششان می آید، پس علتش چیست؟ علت عمده این که حضرت ولی عصر در غیبت به سر می برند خلاصه اش این است که منتظر این هستند که لااقل یک عده زیادی خودشان را به عنوان کمک و یار و اصحاب بسازند و

در اصلاح عالم و دنیا به ایشان کمک کنند.^(۱) بعضی می گویند که حضرت اگر سیصد و سیزده نفر یار داشته باشند می آیند، من این مطلب را قبول ندارم، این سیصد و سیزده نفر همیشه هستند و آماده هستند و شاید حضرت امروز بیشتر از اینها مخلص داشته باشند، اما من خودم یک وقتی خوابی دیده بودم - آن را مکرر هم نقل کرده ام - خلاصه اش این بود که بعضی افراد هستند که نه می شود آنها را نگه داشت و نه هم جایز است که اینها را بکشند، اگر آنها را نگه دارند فساد می کنند، به سرکشی و خودخواهی می پردازند و به اصطلاح می گویند من هم آدمم و چرا حضرت امام زمان با ما مشورت نکرده و این کارها را انجام داده اند و امثال اینها! عادت کرده اند من خودم آدمم، تو اگر آدم بودی تحت نفوذ حضرت امام زمان بودی خودت را اصلاح کرده بودی صفات رذیله را از خودت دور کرده بودی به هر حال اینها را نمی شود کشت شیعه هستند، محب هستند، عقایدشان خوب است و نمی شود آنها را هم نگه داشت در اعتقادات مخلص هست، اما صفات رذیله ای دارد و هیچ هم به فکر اصلاحش نبوده، شما بگوئید امام زمان با اینها چه کار کند؟ نه جدا بگوئید به درد این که در رکاب حضرت باشند و از اصحاب ایشان باشند که حتماً نمی خورند اما برای نگه داشتن اینها اگر زیاد شدند کم کم فساد می کنند. ما حالا امام زمان را خیلی دوست داریم اگر یک مدتی در بین ما بیایند عادی می شوند یعنی همیشه این طور بوده، الان اگر یک مرجع تقلیدی باشد که ما او را ندیده باشیم مثلاً در نجف باشد و یک طوری باشد که ما او را ندیده باشیم، چون همه اش وصف خوبی هایش را شنیده ایم مخصوصاً بدی که از نظر ما بد است از او ندیده ایم خیلی محترم است. ما تا حالا هر چه از امام زمان دیده ایم

خوبی بوده بالأخره حوائج مان را برآورده کرده اند قرض های ما را داده اند اگر یک وقت هم به ایشان متوسل شده ایم و قرض ما را نداده به هر حال سیلی هم به ما نزده اند مثلاً نفرموده مالت حرام است دور بریز و از این کارها، به هر حال اذیتی وارد نشده و گاه گاهی هم حاجت ما را داده اند، از این جهت ایشان را دوست داریم، اما اگر آمد و همه جای ما ایراد است، آقا این وسایل خانه ات یک مقدار اشکال دارد، این مجسمه ها و این تزئینات و اینها را بده بیرون برود می گویند. خیلی خوب یک خیلی خوب اینطوری، می گویم باشد. این دخترت هم که به مدرسه می رود و در بین راه سر و صورتش را باز می کند، از فردا باید در خانه بنشیند با سواد نشود. با سواد نشود بهتر از این است که بی عفت شود، خیلی خوب این را یک مقدار سست تر می گیرد. خودت هم این مغازه ات غصبی است، اینجا می گویند حالا فکر می کنم فردا خدمت تان عرض می کنم! باور کنید اینها یک چیزهایی است که انسان می بیند کم کم می گوید آقا خیلی عذر می خواهیم این روشی که شما دارید و می آید و امام را نصیحت می کنید مردم امام را نصیحت می کردند اصحاب خاص ائمه اطهار آنها را نصیحت می کردند به همین تعبیر می گفتند آقا این کارها چیست که شما می کنید؟! می آمدند حضرت علی بن ابیطالب را نصیحت می کردند که آقا فوراً معاویه را عزل نکن بگذار باشد یک مقدار قدرت می گیریم، بعد معاویه را عزل می کنیم! اصحاب خاص حضرت پیغمبر اکرم مثل طلحه و زبیر اینها خیلی مهم بودند و حضرت علی بن ابیطالب را نصیحت می کردند، حضرت علی هم نصیحت یک نفر را بیشتر گوش نمی داد و آن هم خدا بود، حاضر نبود حرف اینها را گوش کند، درگیر شدند، دعوا شد تا جایی که دیگر گفتند علی ام الفساد است!! خیلی عجیب است. علت شهادت حضرت

امیرالمومنین همین بود که یک عده معتقد شدند که او ام الفساد است!! او مایه فساد جامعه اسلامی است! باید او را کشت! نکند که ما در اثر عدم تزکیه نفس و عدم کمالات و متوجه این لحظات سرنوشت ساز نبودن به آنجا برسیم که بخواهیم امام را بکشیم، مخصوصاً امام زمان غیر از امیرالمومنین است، غیر از حضرت پیغمبر اکرم هستند، اینها یک طوری بودند که گاهی ملاحظه می کردند حتی ائمه اطهار تقیه می کردند، ملاحظه قدرتمندان را می کردند چون هنوز مردم رشد فکری نداشتند اگر می خواستند با آن فکر امامت و ولایت با مردم رفتار کنند و صحیح باشد، قدرتمندان جلو می افتادند اینها هم عقب آنها راه می افتادند و طبعاً کشته می شدند. امام هم برای این که رحمة للعالمین باشد آمده اند نه برای غضب.

خدای تعالی یک فردی را به عنوان امام، حجت و به عنوان این که پناهگاه ما باشند مایه عصمت و نگهداری ما باشند را خلق کند و بعد او را از دیدارها غائب نگه دارد که کسی به ایشان دسترسی نداشته باشد، این از حکمت پروردگار دور است؛ مثلاً مدیر مدرسه معلمی را سر کلاس می فرستد اگر بیرون در ایستاد و به او گفت وارد کلاس نشو معنایش این نیست که این معلم باید پشت در بایستد نه یک مشکلی در داخل کلاس هست بچه ها به جان یکدیگر افتاده اند دارند بازی می کنند ﴿إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ﴾^(۱) دنیا لعب است، لعب یعنی چه؟ یعنی بازی، بازی هم دو جور است؛ بازی با سلیقه مثل این بازی های آسیایی و بازی هایی که در این ورزشگاهها و تشکیلات انجام می شود، بالأخره برنده یک جام طلایی یا یک جام درجه دو - که من اسمش را خوب بلد نیستم - داده می شود، این بازی با منفعت هم می شود گفت اما گاهی بازی بی فایده

محض است، آن بچه‌ها را دیده‌اید مخصوصاً در دهات آن وقت‌ها در شهرها هم بود یک مقدار خاک در کوچه جمع می‌کنند و یک خانه می‌سازند، این خانه آنها آن قدر بی‌فایده است که نه خودشان می‌توانند استفاده کنند و نه می‌توانند اجاره بدهند و نه از آن کوچکترین استفاده‌ای ببرند به این لعب و لهو می‌گویند.

شاید همه شما امروز و الان متوجه این حقیقت که خدای تعالی در قرآن فرموده نشوید، اما یک روزی متوجه خواهید شد، خیلی هم دور نیست، خیلی زمان نمی‌برد که دنیا را می‌شناسید که لعب و لهو است. سرگرم این دنیای لهو و لعب شده‌اید و معلم را پشت در گذاشته‌اید و از کلاس استفاده نمی‌کنید، فکر کنید آیا غیر از این است؟

سؤال شصت و دوم:

معنای «و ضاقت الارض»^(۱) چیست؟

پاسخ ما:

شما شب جمعه دست به دعا برمی دارید و امام زمان تان را از خدا می خواهید تا این وحشی ها، این حیوانات مستوی القامه از بین بروند برای چیست؟ باید شما این فشارها را ببینید تا داد بزنید. هر کس در این زمان داد نزند به خدا قسم خیلی بی رگ است! باید از ته دل دعا کنید که امام زمان بیایند و از شما حمایت کنند نگذارند این دشمنان دین - که بعضی های شان خودشان هم نمی فهمند - به پر و پای مردم پاک و منزّه و امام زمانی بپیچند، اینها را بگیرند و اذیت کنند، حرف بزنند و هر طوری می توانند آبروی اینها را بریزند پس این برای چیست؟ باید صبر کرد ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا﴾^(۲) ای کسانی که ایمان آورده اید صبر کنید، یکدیگر را وادار به صبر کنید ﴿و رَابِطُوا﴾ «ای رابطوا مع امامکم المنتظر» با امام زمان تان رابطه برقرار کنید.

۱ - بحار الانوار جلد ۸۸ صفحه ۱۹۰.

۲ - سورة مبارکه آل عمران آیه ۲۰۰.

سؤال شصت و سوم:

محبت دنیا و هوای نفس چه تاثیری در غیبت حضرت

ولی عصر دارد؟

پاسخ ما:

چرا الان امام زمان غایب هستند؟ یکی می گوید چون سیصد و سیزده نفر آدم حسابی در بین مردم پیدا نمی شود، می خواهد به مردم توهین کند یک چنین حرفی می زند، نه این نیست خدا استادمان را رحمت کند می گفت سیصد و سیزده نفر همیشه آماده هستند؛ چون اگر خدا اراده کند که امام زمان ظاهر شوند این عده همراهش هستند یکی که می میرد یکی دیگر جایش می گذارند ابدال را می گذارند، از بین افرادی که آماده به خدمتند اسم نویسی می شود پس مشکل این نیست. چرا آقا ظهور نمی کنند؟ حضرت فرموده بودند با این وضعی که مردم دارند همه اش به فکر دنیای شان هستند و همه اش به فکر زندگی دنیا هستند اینها حاضر نیستند که پای درس امام ، پای سخن امام و پای معارفی که امام می خواهد به آنها تحویل بدهد بنشینند و اینها آماده نیستند که امام اینها را برای به وجود آمدن عدل و داد آماده کنند آمادگی می خواهد. پس علت غیبت حضرت این است که ربوبیت حضرت ایجاب می کند که غایب باشند.

اگر در آن روز این جمله «ان الرجل لیهجر» گفته نمی‌شد که مصیبت بارتترین کلمات و حتی مصیبت بارتترین مسائل روزگار همین جمله بود، اگر این جمله گفته نمی‌شد حضرت حسین بن علی کشته نمی‌شدند، اگر این جمله گفته نمی‌شد حضرت امام مجتبی آن طور از دار دنیا نمی‌رفتند و همین طور سایر ائمه اطهار حتی ما امروز به غیبت حضرت بقیة الله مبتلا نبودیم که «و ضاقت الارض» «الهی عظم البلاء» این طور مبتلا نمی‌شدیم. گاهی یک کلمه یک اثراتی در عالم دارد که اگر خدای تعالی در روز قیامت بخواهد جهنم را از بین ببرد. من فکر می‌کنم به خاطر همین جمله باید آن رانگه دارد. آخر چقدر این جمله تأثیر داشت؟ خیلی مواظب حرفهایتان باشید، گاهی یک لحظه یک کلمه از زبان انسان خارج می‌شود اوضاعی را به هم می‌ریزد اگر امروز حضرت حجة بن الحسن غائب نبودند، شما ببینید بشریت از نظر علمی و از نظر فرهنگی کجا بودند!

حضرت امام زمان برای این غائب هستند که همه مردم تابع هوای نفس خود هستند؛ یکی می‌گوید باید امامی را که می‌خواهد عدالت را پیاده کند کشت! این اولین کاری است که با اجدادش کردند. اگر ظاهر شود قطعاً با او هم چنین کاری خواهند کرد. دوم این که او چه خصوصیتی دارد که من عالم دانشمند ندارم؟ من سیاستمدار جهانی ندارم من که قدرت آن چنانی در اختیارم هست ندارم؟ چه خصوصیتی دارد. او درک می‌کند، او می‌داند که خدا یعنی چه، توحید یعنی چه، ولی تو همین قدرت ظاهری را فکر می‌کنی.

باید اراده پروردگار که فرموده ﴿و تُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً﴾^(۱) انجام گردد. این آیه شریفه را که تلاوت کردم یک نمونه‌ای است که از

هر جهت در عالم، با وضع ما مردم در امروز مطابقت دارد. اشاره شد که این آیه اگر چه ظاهراً مربوط به قوم بنی اسرائیل آن وقتی که در زیر فشار عذاب دردناکی که فرعون متوجه آنها کرده بود قرار داشتند می باشد که ﴿يَذَّبْحُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَهُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ﴾^(۱) اگر چه در این آیه می فرماید «مِنْ رَبِّكُمْ»؛ این عذاب از جانب پروردگارتان به شما وارد شده ولی خدای تعالی به آنها وعده نجات داده. این مطلب را توضیح می دهیم؛ چون این آیات صد در صد با وضع امروز ما تطبیق می کند، لذا باید بگوییم بلایی هم که بر ما نازل شده همانطور که بر بنی اسرائیل نازل شده بود، از جانب خدای تعالی است و معنی اش چیست و چرا خدا به مستضعفین، به دوستانش بلا نازل می کند؟ بلایی که بر انسان نازل می شود از یک بعد ﴿فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ﴾^(۲) به خاطر آن چیزی است که خودتان کسب کرده اید. یک قاضی حکم می کند که یک دزد را زندان ببرند دستش را قطع کنند، درست است که این حکم قاضی است اما اگر او دزدی نمی کرد این حکم جاری نمی شد و بلکه به او تخفیف داده است. اگر ما بد نبودیم، اگر ما آمادگی پذیرش حضرت بقیة الله را داشتیم، اگر بنی اسرائیل آمادگی پذیرش حضرت موسی و انبیاء زمانشان را می داشتند، هیچ گاه دچار عذاب و اذیت فرعون نمی شدند. کارهایی کرده بودند آن چنان خودشان را مبتلا به گناه کردند، با این که خدای تعالی می فرماید ﴿فَضَلَّكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾^(۳) خدای تعالی بنی اسرائیل را بر همه مردم جهان زمان خودشان فضیلت داده بود، اول کاری که آنها کردند این بود که یوسف عزیز را، آن یوسفی که یعقوب او را برای خدا از جان خودش بیشتر دوست می داشت، او را برداشتند بردند و در میان چاه انداختند و در آن مدت طولانی او را از خودشان دور

۱ - سورة مبارکه بقره آیه ۴۹ و سورة مبارکه ابراهیم آیه ۶.

۲ - سورة مبارکه شوری آیه ۳۰.

۳ - سورة مبارکه بقره آیات ۴۷ و ۱۲۲.

کردند، قدر یوسف را ندانستند. ما مردم مسلمان اگر قدردان یازده امامی که قبل از حضرت بقية الله بوده‌اند می‌بودیم، این چنین به بلا مبتلا نمی‌شدیم.

امام هادی و امام عسکری را از اول تا آخر عمر در میان معسکر و لشکرگاه زندانی کردند و نتیجه این شد که فرزند برومندشان، آن آقای که بعد از وفات امام عسکری در میان خانه‌اش ریختند و می‌خواستند آن حضرت را بکشند، غایب شدند و هنوز هم غایب هستند که جانمان به قربانش. آقا شما غایب نیستید ما غایب هستیم. چه کردند؟ مگر برادران یوسف با یوسف بدتر از این کرده بودند که خدا آن همه مدت، یوسف را از دیدار آنها دور نگه داشت.

سؤال شصت و چهارم:

منظور از ملائکه و روح در آیه ﴿تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ﴾

چیست؟

پاسخ ما:

ملائکه‌ای که در شب قدر نازل می‌شوند، اینها یک ملائکه خاص برای کار خاصی هستند ﴿تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ﴾^(۱) با روح هم می‌آیند، نه روحی که در خودشان هست، یک روحی است که بعضی گفته‌اند که خود جبرئیل است که با ملائکه می‌آید که باز اعتراض شده که اگر منظور جبرئیل بود با همان ﴿تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ﴾ گفته شده بود. در بعضی از روایات هست که روحی است که اعظم از جبرئیل است و آنچه که از روایات و حتی آیات قرآن تحقیق شده، این روح در زمان ما، همان روح مقدس حضرت بقیة الله هست که در کره زمین تمرکز پیدا می‌کنند، چون الان امام ما حضرت بقیة الله نگهدار ما سوی الله است «بیمنه رزق الوری» به یمن وجود مقدس حضرت بقیة الله تمام ماسوی الله باقی است و روزی می‌خورند. بنابراین روح، همان روح القدس است که به انبیاء کمک می‌کرده است.^(۲)

۱ - سورة مبارکه قدر آیه ۴.

۲ - حضرت امام صادق به مفضل بن عمر فرمودند: در وجود حضرت رسول اکرم پنج روح است و یکی از آنها روح القدس است که به وسیله آن مقام نبوت را به دوش می‌کشید، و وقتی که از دنیا می‌رود این روح به امام منتقل می‌گردد و چون این روح در پیامبر یا امام هست، خواب و غفلت و غیره در آنها و در علمشان تأثیری ندارد. (بحارالانوار جلد ۱۷ صفحه ۱۰۶ باب ۱۶).

سؤال شصت و پنجم:

مهمترین چیزی که در شب قدر باید به آن توجه داشته باشیم و از محضر مقدّس حضرت امام زمان آن را طلب نمائیم چیست؟

پاسخ ما:

خدای تعالی بالاتر از این است که در شب قدر سعادت ما را امضاء کند. نامه اعمال ما، امضای حضرت علی بن ابیطالب باید انتهایش باشد «قسیم الجنة و النار»^(۱) امضای حضرت فاطمه زهرا می خواهد، ایشان هم کوثر است و اگر امضای حضرت امام زمان بود امضای همه هست. بنابراین در شب قدر تلاش کنید این امضاء را داشته باشید، در شب بیست و سوم دقت کنید، من مکرر امتحان کرده‌ام در شب بیست و سوم مشکلاتی پیش می آید که حواس ها پرت می شود، این خودش یک غربالی است، سعی کنید حواستان پرت نشود و این امضاء را بگیرید، مرحله شما را امضاء کنند، امضاء هم نباید با خودکار و فلان کاغذ باشد، بلکه بگویند بله تو را قبول داریم. اگر امضاء را گرفتی «كَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ»^(۲) و هزار ماه هم گفته اند، هزار سال

۱ - بحار الانوار جلد ۸ صفحه ۱۶۶.

۲ - سورة مبارکه قدر آیه ۲.

نگفته‌اند، وقتی هزار ماه گفته شد طبعاً خودش معلوم است که شب قدر در هر ماهی نیست مثلاً اگر بگویند از صد سال بهتر است، معنایش این است که شب قدر هم در آن وجود دارد یا نه؟ سال شب قدر دارد، ولی ماه شب قدر ندارد، ﴿لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ﴾. قرآن خیلی بلیغ صحبت می‌کند، خیلی حساب شده صحبت می‌کند، بنابراین از هزار ماه بهتر است از تمام عمر شما بهتر است، امضاء را بگیرید و مواظب باشید حواستان پرت نشود.

خدا خودش خیلی مهربان است ولی در شب قدر می‌خواهد واسطه ما حضرت امام زمان باشند ﴿تَنْزِلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ﴾ ملائکه و روح برای همین نازل شده‌اند که بدبخت‌ها را از بدبختی نجات بدهند، شقاوت‌مندها را از شقاوت نجات بدهند و همه ما را ان شاء الله جزء سعداء قرار بدهند.

با همین زبان خود با حضرت صحبت کنید؛ آقا خودتان ما را می‌شناسید مثلاً بی‌تعهد، معصیت کار، بی‌ارزش اصلاً نمی‌شود اسم ما را انسان گذاشت ولی محبت شما در دل ما هست امشب هم که بیدار نشستیم لحظه حساس تقدیرات است تقدیر ما را سعادت قرار دهید از خدا بخواهید سعادت‌مند باشیم از خدا بخواهید که خدای تعالی به ما عافیت مرحمت بفرماید. از امام سؤال کردند در شب قدر ما از خدا چه بخواهیم؟ فرمودند عافیت بخواهید، می‌دانید عافیت یعنی چه؟ یعنی از نظر بدنی سالم، از نظر روح سالم، از نظر گرفتاری‌ها راحت و از جهت فقر و فلاکت راحت، در شب قدر امام زمان برای ما عافیت کامل بخواهند. طوماری در دست حضرت هست که اسامی همه در آن نوشته شده، منتهی دو بخش است یک بخش طرف راست و یک بخش طرف چپ، در طرف چپ بالای اسامی نوشته الشقی، این طرف نوشته السعید، بروید نگاه کنید ببینید اسمتان کجا است، به بعضی اجازه نگاه کردن نمی‌دهند،

در آن لحظات حساس، در خانه خواب هستند، غافلند، مشغول معصیت هستند، مشغول گناه هستند، آنها اجازه ندارند نگاه کنند، اما اگر به شما نمی خواستند اجازه بدهند، بیدار نمی ماندید به مجالس نمی رفتید. در همه جا در شب قدر شیعیان بیدارند و دعا می کنند، تضرع و زاری می کنند، به اینها اجازه داده شده که ببینند، به قلبتان رجوع کنید آن طومار در دل شما است، ببینید از این به بعد هم می خواهید گناه کنید، از این به بعد هم می خواهید بد باشید، بی تعهد باشید، اگر می گوید نه، آقا اشتباه کرده ام، تا به حال اشتباه کرده ام، معلوم است که اجازه داده اند نگاه کنید گذشته ما اشتباه بوده «أتوب الی الله» خدایا توبه می کنیم، برمی گردیم استغفار می کنیم آن وقت به آقا عرض می کنیم آقا جان ما در گذشته اشتباه کرده ایم غافل بوده ایم ولی ان شاء الله از این به بعد متعهد می شویم جدی متعهد می شویم. دست راست تان را به جای دست امام زمان و دست چپ تان را به جای دست خودتان بگذارید و با امام زمان تعهد بدهید اگر می توانید مؤدب تر بنشینید، حال توجه در محضر حضرت بقیة الله را داشته باشید، در مقابل حضرت قلبتان را خاضع کنید و دست چپ تان را در دست راست بگذارید. ای خدا این دلهای ما را متوجه کن، به جان خود حضرت، همه وجودمان مال امام زمان است همه هستی مان مال امام زمان است. این یک ظواهری است که ما انجام می دهیم تا بتوانیم ان شاء الله شیطان را از خودمان مأیوس کنیم. این دست مقدس حضرت را یک مقداری فشار بده لذت محبت به آن حضرت را ببر و بگو آقا جان تعهد می کنیم که از این لحظه به هیچ وجه، هیچ نوع گناه نکنیم، آقا می پذیرند؟ یا ما را مثل آن متعهدینی که تعهد کردند و شکستند می دانند؟ نه باز دو مرتبه، سه مرتبه عرض می کنیم همیشه عرض می کنیم یا بقیة الله یا صاحب الزمان خودتان می دانید که ما از این کار هیچ منظوری جز این که جلوی گناه دوستان را بگیرم ندارم. یک وقتی ممکن است بعضی گناه کنند، غیبت کنند، دروغ بگویند، بی تعهدی کنند، من از این جهت این عمل

را انجام می‌دهم والا ما کجا و نام شما کجا و دست مبارک شما کجا، آقا جان باز هم عرض می‌کنیم ان شاء الله از این به بعد تا زنده هستیم گناه نمی‌کنیم، معصیت نمی‌کنیم و واجباتمان را انجام می‌دهیم «هذه» این عهدی است «على رغبتى الى يوم القيامة» شما هم بگویند «على رغبتى الى يوم القيامة» به به، همه شما نورانی شدید، من به شما قول می‌دهم که هر کدام جدی‌تر و متعهدتر سر این مسأله باشید، اگر نام شما در اشیاء بوده حضرت عوض می‌کنند و نام شما را جزء سعءاء قرار می‌دهند، تمام احیای شب قدر برای همین است، یا صاحب الزمان تمام ماسوی الله برای شما مانند نگین انگشتری است یک نظر به ما کنید، لطفی کنید ولو که لایق نیستیم می‌دانیم ولی اگر صلاح می‌دانید، اگر اجدادتان با فقرا، بدبخت‌ها، با کفار، معصیت کارها می‌نشتند روح مقدس‌تان احاطه علمی‌تان بر ما هست همه جا هست ولی یک عنایت خاصی را از شما تقاضا داریم همه ما حاجت داریم، محتاجیم ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾^(۱) همه ما فقیریم، گدا هستیم، اگر گدا نبودیم، فقیر نبودیم محتاج نبودیم در این شب، در این مجلس چه کار داشتیم؟ امام زمان را برای چه صدا می‌زنیم؟

سؤال شصت و ششم:

چگونه می‌توانیم در شب قدر به بهره‌ای که بزرگان و اولیاء خدا

ناثل می‌گردند، نائل شویم؟

پاسخ ما:

ان شاء الله باید خودتان را مهیا کنید که بتوانید در شب قدر کاملاً بیدار باشید و احیا نگه دارید، خودتان را زنده کنید و شب را احیاء کنید و حقیقت را برای خودتان روشن نمایید، طوری نباشید که اگر به محضر امام زمانتان مشرف شدید و از آن حضرت سؤال کردید که «ما الحقيقة؟» در جوابتان بفرمایند «ما لك و الحقيقة» تو را چه به حقیقت! اگر یک بچه‌ای که در کنار کوچه مشغول بازی است، یک سؤال علمی از یک عالم بکند به او می‌گویند تو را چه به این مسائل مشغول بازی باش، اگر هم پدر و مادر از سفر برمی‌گردند برایش چیزی که سوغات می‌آورند اسباب بازی خواهد بود، خودش هم اسباب بازی می‌طلبد و آن کسانی هم که برای او هدیه می‌آورند اسباب بازی می‌آورند. این شبها این حالت در ما نباشد، همه فکرمان دنیا که لعب و لهو است نباشد همه تلاشمان و همه سعادت‌مان را در دنیا مان مستقر نکنیم. شب قدر آن شبی است که باید ما نشانه عظیم پروردگار را، آیت عظمای الهی را، آن نشانه کامل صفات فعل خدا را ببینیم. وعده‌اش در این آیه که «سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْآفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّى

يَتَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ»^(۱) داده شده ولی گر گدا کاهل بود تقصیر صاحب خانه چیست؟ در این آیات می خوانیم ﴿سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْآفَاقِ﴾ ما نشانه هایمان در آفاق را به مردم نشان می دهیم که نشانه عظیم ما کیست و چیست و حقیقت کدام است، ﴿وَفِي أَنْفُسِهِمْ﴾ ما نشانه هایمان را در جان شان، در زندگی شان، در خودشان، به آنها نشان می دهیم، تا حدی که آنها ببینند، نه این که تنها فکر کنند بلکه احساسش کنند ﴿حَتَّى يَتَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ﴾ تا این که واضح شود. تا چه وقت ما می خواهیم بی صاحب و بدون چوپان در کره زمین زندگی کنیم؟ ما باید چوپانمان را بشناسیم، راعی مان را بشناسیم، امام مان را بشناسیم.

سؤال شصت و هفتم:

اگر انسان جزء اشقیاء باشد، چگونه در شب قدر می تواند جزء
سعادت‌مندان قرار بگیرد؟

پاسخ ما:

این چیزی که عرض می کنم بعضی از اولیاء خدا گفته اند و روایات هم آن را تأیید کرده که اگر انسان چشمش باز شود و بعد ملکوتی شب قدر را ببیند، این طوری می بیند که حضرت ولی عصر نشسته اند و تمام ملائکه ای که موکل بر هر فردی از افراد بشر هستند با طومار عملکرد سال گذشته این شخص خدمت حضرت امام زمان می آیند که آقا این شخص این کارها را کرده، شما چه می فرمایید؟ یک کسی هست همه اش گناه کرده، حضرت می فرماید این دیگر شقی است، اسمش جزء اشقیاء است، یکی آمده یک مقدار کار خوب کرده یک مقدار کار بد کرده خلاصه بعضی ها هستند در همین شب آمده اند کنار امام زمان نشسته اند، ان شاء الله این طور باشید، کنار امام زمان، دامن حضرت را گرفته، ملائکه هم پرونده را آورده اند، حالا هر کسی هست، اگر آدم شقی هم باشد خودش را به آنجا رسانده باشد که آقا خواهش می کنم «و ان کنت من الاشقیاء» اگر اسم من در اشقیاء هست «فامحنی» محوش کنید آقا، شما این مداد پاک کن را بگیرید پاکش کنید. جوهر هم پاک می کند، هر چیزی که شما بگویید او را

پاک می‌کند، اراده شما همه گناهان را می‌شوید این را پاکش کنید «و اکتبني من السعداء» اسم ما را جزء آن لیست سعداء بنویس.

انسان باید خودش را به موقع برساند. یکی از بزرگان دیده بود که امام عصر در شب قدر تشریف آورده و نشسته‌اند و پرونده‌های یک یک شیعیان را خدمت حضرت می‌برند؛ چون هر کدام از ما یکی دو تا، بیشتر، کمتر، ملک موکل اعمال ما است ﴿وَقُلْ اَعْمَلُوا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ اِلٰى عَالَمِ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ﴾^(۱) اعمالتان را انجام دهید؛ علاوه بر این که خدا می‌بیند، حضرت پیغمبر اکرم می‌بیند، ائمه هم می‌بینند، ملائکه اینها را هفته‌ای دو مرتبه تنظیم می‌کنند خدمت حضرت امام زمان می‌برند، یکی روزهای دوشنبه و یکی هم روزهای پنج شنبه خدمت حضرت امام زمان می‌برند اگر شما خدای نکرده اعمال زشتی انجام داده باشید، امام زمان محزون می‌شوند، هفته‌ای دو مرتبه دل حضرت را می‌رنجانید، اظهار محبت هم می‌کنید! اگر اعمال خوبی انجام داده باشید ایشان را خوشحال می‌کنید، اگر کسی هفته‌ای دو مرتبه از انسان خوشحال شد کم‌کم به انسان نزدیک می‌شود با انسان صمیمی می‌شود، با انسان انس می‌گیرد. اگر پرونده شما را خدمت حضرت بقیة الله می‌برند خدای نکرده تمام صفحه اعمالتان سیاه است، پایش می‌نویسند این از ما نیست. شما فکر نکنید که از همین الان شما از آنها نیستید، کم‌کم شروع می‌شود، کم توفیقی‌ها شروع می‌شود، به خود حضرت قسم تجربه شده حالت انقباضی به او دست می‌دهد، کم‌کم اعتقاداتش سست می‌شود، کم‌کم می‌بینید دست به خیانت دراز می‌کند، معصیتش زیادتر می‌شود ﴿ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اَسَاؤُا

السَّوْأَىٰ أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ»^(۱) عاقبت کسانی که کار بد می کنند این است که زیر بار همه چیز می زنند اعتقادات را از بین می برند، از این بترسید. اگر امشب قدر خدای نکرده امام زمان پرونده شما را نوشت مردود، دیگر دعاهای حضرت هم شامل حال شما نمی شود، چون شیعه نیستید. در امشب ما یقین داریم که معصیت کاریم، اگر خدا بخواهد با عدالتش با ما رفتار کند یقیناً جزء اشقیاء هستیم، معنای توسل همین است که بگوییم یا بقیة الله من از قول همه این جمع و از قول خودم بیشتر می گویم یا صاحب الزمان امشب دست مان به دامن شما، الان تعهد می کنیم که دیگر گناه نکنیم، اسم ما را از لیست اشقیاء بیرون بیاورید، قول می دهیم که دیگر نافرمانی نکنیم، حتی یک کلمه به حرف شیطان گوش ندهیم. امام زمان خوشحال می شوند. می بینید که در سرداب مطهر دست به دعا برداشته اند و عرض می کنند خدایا گناهان آنها را ببخش تا ما خوشحال شویم.

ان شاء الله شب قدر این برنامه را انجام می دهیم؛ یا بقیة الله ، یا صاحب الزمان این روزها را روزه گرفته ایم، شبها تا جایی که برای ما مقدور بوده عبادت کرده ایم، کوشش کردیم غیبت نکنیم، معصیت نکنیم، گناه نکنیم، تا حدی رعایت کردیم. پروردگارا، یا صاحب الزمان ، نفس اماره مان، شیطان، بر ما مسلط شده در آن دعا عرض می کنیم «ما عصیتک اذ عصیتک و انا بک جاهل»؛^(۲) خدایا من وقتی گناه کردم نمی خواستم منکر تو باشم، تو را ندیده بگیرم «و لکن سئلت لی نفسی» نفس بر من مسلط شد، بدبختی دامن گیر من شد، حالا در خانه ات آمده ام. آقایان به خود حضرت امام زمان قسم یقین دارم که اگر امشب جدی تصمیم بگیرید که دیگر گناه

۱ - سورة مبارکه روم آیه ۱۰.

۲ - بحار الانوار جلد ۴۶ صفحه ۸۱.

نکنید، امام زمان از خدا می خواهد که گناهان گذشته ما را ببخشد، بلکه سیئات ما را به حسنات تبدیل کند، شب توبه است. رو به قبله صیغه استغفار را بخوانید، عمده اش تصمیم است، جدی باشید، من فکر می کنم اگر کسی این طور هدفی نداشته باشد، خیلی نادان و احمق است! آدم وقتش را در این موقع شب که از نیمه گذشته بیاید در مسجد بنشیند، تصمیم هم نداشته باشد تغییری کند، آدم شود، گناهانش بخشیده شود، خدای نکرده برای تماشا آمده باشد! الحمد لله این طوری نیستید. یا صاحب الزمان شما شاهد باشید که ما همه توبه می کنیم همه استغفار می کنیم.

سؤال شصت و هشتم:

چگونه خدای تعالی در قرآن ما را برای قبول شدن توبه و تقرب به خودش راهنمایی فرموده است؟

پاسخ ما:

برادران حضرت یوسف وقتی که به اشتباهشان پی بردند نزد حضرت یعقوب آمدند که ﴿يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا﴾^(۱) ای پدر ما برای ذنوب ما، گناهان ما استغفار کن، حضرت یعقوب فرمود ﴿سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي﴾^(۲) به همین زودی من برای شما از پروردگارم طلب بخشش می کنم. می بینید که کاملاً در آیات قرآن واسطه در استغفار و طلب بخشش روشن بیان شده و باید ما هم به این مطلب توجه داشته باشیم، بدانیم که اگر خواستیم از ذات مقدس پروردگار طلب بخشش کنیم، اول باید یک واسطه ای موجه، واسطه ای مانند حضرت رسول اکرم ، واسطه ای مانند یعقوب برای فرزندانش پیدا شود و از او بخواهیم که او برای ما طلب بخشش کند. ما بهترین فردی که داریم و جدا هم باید به ایشان توجه داشته باشیم حضرت بقية الله است؛ زیرا در زمانی که ایشان به صورت ظاهر در سن طفولیت بودند، برای

۱ - سورة مبارکه یوسف آیه ۹۷.

۲ - سورة مبارکه یوسف آیه ۹۸.

عمویشان جناب جعفر تائب فرمودند ﴿لَا تَثْرِبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ﴾^(۱) باکی بر تو نیست ﴿يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ﴾ خدا گناهانت را بخشید، با آن که می دانیم جناب جعفر معصیت بسیار بزرگی کرد، بزرگترین معصیت در دنیا شراب خوردن و زنا کردن نیست، بزرگترین معصیت که اگر حساب کنیم از همه معاصی بزرگتر و بالاتر است، سد عن سبیل الله هست؛ یعنی علاوه بر آن که خود ما به سوی خدا نمی رویم، مانع یک عده هم شویم که به سوی خدا نروند. جعفر کسی بود که بعد از وفات حضرت امام عسکری راه را منحرف کرد، ایشان کسی بود که می خواست حتی مسیر امامت را برای شیعیان منحرف کند، اگر حضرت بقیة الله امام بر حق نبودند شاید امروز یک عده به عنوان یازده امامی وجود داشتند و حتی شاید شیعه اثنی عشری یا نبود یا کم بود. وقتی که جنازه حضرت امام عسکری را در مقابل گذاشتند و جعفر آمد و ایستاد برای این که بر آن حضرت نماز بخواند، ناگهان دیدند خورشید جمال حضرت بقیة الله ظاهر شدند و دامن عمو را گرفتند که من سزاوارترم که بر بدن پدرم نماز بخوانم. شیعیان متوجه شدند که وجود مقدس دوازدهمین امام در پس پرده هستند و به حضرت بقیة الله توجه کردند. حضرت این چنین فردی را می بخشند، توبه اش را قبول می کنند، واسطه بین او و ذات مقدس پروردگار می شوند و برای جعفر طلب بخشش می کنند و از آن روز می فرمایند که دیگر اجازه نیست که به جعفر، جعفر کذاب نگوئید، بگوئید جعفر تائب، حالا ما در شب قدر یک چنین واسطه ای داریم، یک واسطه بسیار پر قدرت، بسیار محبوب ذات مقدس پروردگار و بسیار موجه که در دعای ندبه می خوانیم «أین وجه الله الذی الیه یتوجه الاولیاء» اگر شما از اولیاء خدائید، اگر می خواهید از اولیاء بشوید، اگر ولی خدا خواهید شد و اگر لیاقت این را داشته باشیم که

نام ما را از اولیاء بگذارند، باید متوجه حضرت بقیة الله به خصوص درباره کمک به توبه‌مان شویم. تائب شویم، بازگشت کنیم، به سوی خدا برگردیم و خدا را در همه امور زندگی مان منظور کنیم. حالا که اینطور است بخصوص قرب جوار مکانی به مسجد جمکران هم داریم، ان شاء الله قرب روحی هم به آن حضرت پیدا خواهیم کرد، آن هم در خانه‌ای که هزار و چند سال قبل به آن شخص متقی حسن مثله دستور داده‌اند که در این مکان مقدّس، خانه آن حضرت را بنا کنند. من در کتاب ملاقات با امام زمان در قضیه اول نوشته‌ام مثل آن که حضرت ولی عصر می‌دانند و می‌دانستند که یک روز در کنار این خانه و این دفتر یک عده به عنوان سربازان حضرت ولی عصر، به عنوان طلاب علوم دینی جمع می‌شوند، حضرت باید دفتری داشته باشند، بیایند سر به این آستان بگذارند عرض ارادت کنند و وجودشان را به این وسیله پاک کنند.

سؤال شصت و نهم:

با توجه به انتظار حضرت عیسی برای ظهور حضرت امام عصر ، مقداری از عظمت حضرت امام عصر و اهمیت توجه به آن حضرت را بیان فرمائید.

پاسخ ما:

حضرت عیسی در موقع تولد می‌گوید: ﴿وَجَعَلَنِي نَبِيًّا﴾^(۱)، من را خدا پیغمبر قرار داده، حضرت عیسیایی که تا امروز هزار و صد و تقریباً شصت سال است بعد از تولد حضرت بقیة الله و قبل از آن تقریباً قریب به دو هزار سال در آسمان به انتظار است این که یک روز بیاید و این توفیق را پیدا کند که پشت سر حضرت بقیة الله اقتدا کند، این عیسی بن مریم با این شخصیت در انتظار نشسته است. اگر بخواهیم شخصیت معنوی حضرت عیسی را با ائمه اطهار مقایسه کنیم قطره‌ای در مقابل دریا است. ما در چاه طبیعت تن خود دفن شده‌ایم، ائمه اطهار را نمی‌شناسیم، امام زمان مان را زیاد به ایشان توجه نداریم والا یک قدری عبادت کنید، یک قدری خودتان را بسازید، یک قدری توجه‌تان را متمرکز کنید به امام زمان تان ، این امام زمانی که در همین کره زمین است و بیشتر از همین مشاهد مشرفه در کنار قبر حضرت علی بن موسی الرضا است، چرا ما نباید از او هیچ استفاده‌ای بکنیم؟ اباصلت پس از شهادت حضرت رضا یک سال در زندان بود، یک دفعه یادش آمد که در موقع

۱- سورة مبارکه مریم آیه ۳۰.

شهادت حضرت امام رضا ، چگونه حضرت امام جواد از درب بسته وارد اطاق شدند، حضرت امام جواد را صدا زد، آن حضرت تشریف آوردند و او را نجات دادند. بعد اباصلت به حضرت امام جواد گله کرد که چرا بعد از یک سال شما تشریف آوردید؟ حضرت فرمودند تو الان ما را صدا زدی ما هم جواب تو را دادیم.

یکی از طلبه‌ها می‌گفت من در اتاق مدرسه یک جای تمیزی درست کرده بودم می‌گفتم اگر آقا تشریف آوردند بیایند اینجا بنشینند. می‌رفتم از حجره بیرون وقتی وارد می‌شدم با خودم می‌گفتم حتماً الان آقا نشسته‌اند، منتظرند می‌آمدم می‌دیدم آقا تشریف ندارند. می‌گفت یک مرتبه در این مدت وقتی وارد اتاق شدم دیدم یک بوی عطری از آن محل بلند می‌شود، یک اظهار لطفی به آن محل شده که همیشه آن محل را من می‌بوسیدم، می‌بوئیدم. با همین آرزوها ما زنده‌ایم. آقایان ما با همین؛ تخیل اسمش را می‌خواهید بگذارید، حقیقت می‌خواهید اسمش را بگذارید، واقعیت می‌خواهید اسمش را بگذارید و حال آن که تمام چیزهایی که در عالم هست همه تخیل است جز حضرت حجة بن الحسن ، جز خدا، جز دین، ما چشم مادی بین داریم اگر چشم حقیقت بین داشته باشیم، الان چشم باز کنیم امام زمان را در مقابل خودمان می‌بینیم، اگر چشم واقع بین داشته باشیم الان کربلا و اصحاب حضرت سید الشهداء را در مقابل خودمان می‌بینیم. یا بقية الله ، یا صاحب الزمان این جمع که در اینجا جمع شده‌اند قدر مسلم و وجه مشترک همه آنها این است که همه شما را دوست دارند، اگر یک یک اینها در خواب شما را ببینند، سالها در نشاط هستند، همه جا نقل می‌کنند که ما یک شب امام زمان را در خواب دیدیم.

سؤال هفتم:

چگونه باید به نیمه شعبان اهمیت داد؟

پاسخ ما:

به نظر من نیمه شعبان از همه اعیاد اولین و آخرین اهمیتش بیشتر است. شما را به خدا سه چهار روز مانده بود به روز تحویل سال، همین حالی که الان داریم نسبت به تولد حضرت بقیة الله داشتیم؟! یا یک حرکت دیگری داشتیم؟! در خصوص عید نوروز می‌گوییم عید نزدیک است بچه‌ها لباس می‌خواهند، عید نزدیک است زندگی مان مرتب باشد، عید نزدیک است، یک عید عیدی می‌گوئیم مثل این که در دوره سال ما عیدی بهتر از نوروز نداریم! من قبلاً گفته‌ام یک کسی از رفقا خیلی می‌گفت ما منتظریم. به او گفتم ما که می‌گوئیم منتظر حضرت بقیة الله هستیم و این طور بی تفاوت نسبت به تولدش عمل می‌کنیم، ما در حقیقت باید بگوئیم منتظر، جمشیدیم و او را دوست داریم برای این که آثار او را خیلی حفظ می‌کنیم.

منتظر واقعی چشمش را باز می‌کند می‌بیند که سرش روی دامن حضرت امام زمان است. فکر نکنید اینها مال اولیاء خدا است، اولیاء خدا همین الان هم در زندگی دنیایی هم که هستند در آغوش امام زمان هستند، آن مال همین افراد معصیت کار است که در دم مرگ امام زمان شفیع‌شان می‌شوند که می‌گویند اینها را خدا ببخشدشان. مرگ را این طوری اگر توصیف کنیم، نمی‌ترسیم از آن، و اگر یقین پیدا کنیم می‌رویم به طرفش.

سؤال هفتاد و یکم:

«أفضل أعمال امتی انتظار الفرج» یعنی چه توضیح

دهید؟

پاسخ ما:

«أفضل أعمال امتی انتظار الفرج»^(۱) یعنی با فضیلت ترین اعمال امت من انتظار فرج است. شما فکر نکنید این که حضرت امام صادق می نشستند و گریه می کردند و انتظار حضرت بقیه الله را داشتند و می فرمایند سیدی، ای آقای من، چقدر فراق تو بر من سخت است، طبعاً باید بگوییم آقا از شما بعید است، نوه شما حالا چند پشت دیگر می خواهند متولد شوند، شما چه انتظاری دارید؟! این را بدانید آنهایی که اهل معرفتند و ان شاء الله شما هم به همان کمال خواهید رسید و شاید بعضی های تان هم رسیده باشید، این انتظار در زمان حضرت نوح بوده، در زمان حضرت عیسی بوده. می دانید اصل موضوع آمدن حضرت و حرف زدن حضرت با شما نیست که شما بگویید امام زمان که در آن زمان ها نبوده اند نه اصل موضوع این است که ﴿لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾^(۲) دین خدا بیاید در بین مردم حکومت کند، همه

۱ - بحار الانوار جلد ۵۰ صفحه ۳۱۸.

۲ - سورة مبارکه توبه آیه ۳۳ و سورة مبارکه صف آیه ۹.

در صراط مستقیم باشند، همه خدا را دوست داشته باشند، دین همه دین واحدی باشد، همه در یک خط باشند، همه در یک فکر باشند، همه در یک صفا و صمیمیت و محبت و گذشت و ایثار و اظهار علاقه به یکدیگر باشند، بشر باشند، انسان باشند، درنده نباشند، حیوان نباشند.

یکی از اسماء حضرت منتظر است؛ یعنی همه انتظارش را دارند. بعضی‌ها خواب هستند، از آدم‌های خواب توقعی نیست، بعضی‌ها مرده‌اند، از مرده هم که دیگر اصلاً توقعی نیست، اما اگر کسی بیدار باشد ولو غیر مسلمان باشد و بداند امروز دنیا چقدر به بشر و بشریت خیانت می‌کند و انسان چقدر انسانیت را عقب می‌اندازد، منتظر حضرت امام زمان است و او منتظر است. تمام عالم منتظر حضرت امام عصر است، حتی شاید شما تعجب کنید خدای تعالی می‌فرماید ﴿فَاتَّظِرُوا إِلَيَّ مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَّظِرِينَ﴾^(۱) من هم با شما انتظار دارم. خدا هم منتظر است که ان شاء الله این کلاس باز شود بشریت سر این کلاس بنشینند. خدایا به آبروی حضرت فاطمه زهرا که ما دوست داریم حضرت فاطمه زهرا امشب در بهشت خوشحال باشند، خدایا به آبروی آن حضرت توفیق برخورداری از این کلاس را به ما عنایت کن؛ یک روز ببینیم که حضرت ابراهیم هم در میان ما نشسته، حضرت عیسی هم در بین ما نشسته، حضرت نوح هم نشسته، حضرت موسی و هارون هم نشسته‌اند، همه اینها آمده‌اند که از محضر حضرت بقیة الله الاعظم استفاده کنند و به خودش قسم اگر همین الان یک مقدار تکان بخورید و از خواب غفلت بیدار شوید، اگر یک بیداری صد در صدی در وجود ما بیاید، همین الان هم همان کلاس در بعد ملکوتیش هست، کتابش هست که قرآن است، معلمش هست که حضرت بقیة الله است، منتهی شما

۱- سورة مبارکه اعراف آیه ۷۱ و سورة مبارکه یونس آیات ۲۰ و ۱۰۲.

می‌گویید کجا برویم سر کلاس بنشینیم؟ شما لازم نیست با این بدن بروید بنشینید، ارتباط روحی پیدا کنید؛ یعنی شما یک دوره مراحل تزکیه نفس را بگذرانید، این که می‌گویم مراحل تزکیه نفس خیال نکنید که من یک چیز جدیدی برایتان آورده‌ام نه اینها در آیات قرآن و روایات هست.

یک استادی داشتیم خدا رحمتش کند، ایشان می‌گفت که من امام زمان را این طوری می‌بینم رفته‌اند یک گوشه‌ای تنها ایستاده ببیند این مردم چه وقت آماده می‌شوند، گفتم مثل یک زندان که زندانی‌ها به هم ریخته‌اند حالا یک عاقلی اینجا پیدا شود تا سر حضرت خلوت است برود از ایشان استفاده کند. می‌گفت آن کنار رفتم ایشان را این طوری دیدم و از محضرشان استفاده می‌کردم. حالا ان شاء الله این طور باشد، چون حضرت ولی عصر دور از مردم زندگی می‌کنند؛ روایت دارد در جاهایی که خلوت است، در جاهایی که کسی نیست آنجا زندگی می‌کنند ولو ان شاء الله شما از این موقعیت بتوانید خودتان را پاک کنید، تزکیه نفس کنید. به خدا قسم همه این حرف‌هایی که زدم با آیات و روایات تطبیق می‌کند و اگر بگویید که شاید دروغ باشد من را تکذیب نکرده‌اید خدا و حضرت پیغمبر اکرم و قرآن و روایات را تکذیب کرده‌اید و در ذهنتان هم نیاید می‌شود خیلی هم زود می‌شود، فقط پایتان را روی هوای نفس‌تان بگذارید و یک تو دهنی محکمی هم به شیطان بزنید، ان شاء الله تمام کارها درست می‌شود.

سؤال هفتاد و دوم:

آیا از اصحاب حضرت سید الشهداء اصحابی بهتر هم هستند؟

پاسخ ما:

اصحاب حضرت سید الشهداء بهترین اصحاب ائمه اطهار هستند. اما حضرت بقیه الله فرمودند از اصحاب من هیچ یک از اصحاب انبیاء و ائمه اطهار بهتر و نیکوتر نبوده‌اند. در بین اصحاب ائمه اطهار اصحاب سید الشهداء از همه بهتر بودند الا اصحاب حضرت بقیه الله که خدا در قرآن وصف‌شان کرده، باز در میان این اصحاب حبیب بن مظاهر بهترین بود. آیا می‌شود ما هم یک چنین لیاقتی پیدا کنیم که سالها بعد از ظهور آن هم آن مردمان بعد از ظهور بگویند که اصحاب حضرت حجة بن الحسن «كَانَهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ»^(۱) آیه شریفه قرآن است، می‌فرماید که اصحاب امام زمان مثل دیوار بتنی محکم در مقابل فتنه و مشکلات می‌ایستند.

سؤال هفتاد و سوم:

یک آدم منتظر چه خصوصیتی دارد؟

پاسخ ما:

یک رابطه کلی برایتان عرض می‌کنم؛ اگر می‌خواهید در صراط مستقیم قرار بگیرید، خانه‌تان را طوری بسازید و طوری زندگی‌تان را ترتیب بدهید که الان از در امام زمان تشریف آوردند، هیچ ایرادی به زندگی شما نداشته باشند، اعمال‌تان طوری باشد که اگر امام زمان تشریف آوردند، هیچ ایرادی به اعمال شما نداشته باشند، زن و فرزندتان طوری باشند که اگر امام زمان تشریف آوردند، هیچ ایرادی نگیرند، شغل‌تان طوری باشد که هیچ ایرادی نگیرند. اگر این طور شدید، یک مدت هم ادامه دادید، آن وقت حضرت امام زمان می‌آید به زیارت شما، به دیدن شما، به خدا قسم می‌آید، اما وقتی که این طور نیستیم، چه توقعی داریم؟ یک نفر به من می‌گوید که آن قدر من این دعاهایی که شما نوشته‌اید خوانده‌ام ولی هیچ امام زمان را در خواب ندیده‌ام. گفتم امام زمان می‌دانند تو اگر در خواب ایشان را ببینی و یادت هم باشد یک چیزهایی از ایشان می‌خواهی که صلاح تو نیست و در بیداری هم که حتماً

خدمتش نخواهی رسید. یک دوستی داشتیم؛ این شب و روز می‌گفت یا صاحب الزمان من وقتی که نگاهش می‌کردم در بستر خوابیده بود می‌گفت یا صاحب الزمان تا خوابش ببرد و هر شب هم خواب امام زمان را می‌دید محبت این نتیجه‌اش است. در بیداری هم انسان می‌بیند، در بیداری اینهایی که خدمت حضرت امام زمان رسیده‌اند اکثرشان محبت‌شان آنها را به محضر حضرت رسانده و کشانده.

اگر در مغازه‌ات نشسته‌ای، در خانه‌ات نشسته‌ای، در مدرسه هستی، در دانشگاه هستی، در حوزه هستی، مؤمن آن کسی است که تا گفتند «الا یا اهل العالم انا امامکم المنتظر»^(۱) ای مردم من امام منتظر شما هستم، حاضرید؟ بگویید آقا ما خیلی وقت است که حاضریم، ما مدت‌ها است که منتظریم. آدم منتظر چه خصوصیتی دارد؟ منتظر همین است که قرض‌هایش را ندهد؟ دیونش را ادا نکند؟ زندگیش را رو به راه نکند؟ بگوید که من منتظر امام زمان هستم، حضرت امام زمان بیایند کارهای من را رو به راه می‌کنند! خودش را اصلاح نکند، بگوید امام زمان بیایند یک اراده می‌کنند کارهایم درست می‌شود حضرت ولی‌عصر بیشتر در اینطور مواقع یک اراده می‌کنند که تو اصلاً نباشی، تو به جهنم بروی، والا کجا در کدام روایت هست که ما در زمان غیبت باید منتظر حضرت امام زمان باشیم که ایشان بیاید ما را اصلاح کند؟ او باید ما را اصلاح کند، اما اگر قلب انسان پاک باشد، ایمان در قلب انسان رسوخ کرده باشد، در اعضا و جوارح نفوذ کرده باشد و اعضا و جوارح را تحت کنترل قرار داده باشد، آنجا قبول است، این معنای منتظر است. منتظر آن کسی است که تمام کارهایش را درست کرده باشد خودش را اصلاح کرده باشد و به چیزی دلبستگی نداشته باشد.

عصری در اتاق نشسته بودم گریه می کردم، آقا امروز هم تمام شد شما نیامدید، ما چه کنیم؟ این طور به دلم افتاد که هنوز خیلی از مردم من را قبول ندارند، من بیایم آن وقت با اینها چه کنم؟ ای وای بر ما ای وای بر من، ای آقای مظلوم، ای آقای مجهول^(۱) ای قربانت برویم که خدا در قرآن فرموده: ﴿إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا﴾^(۲) این انسان ظلوم، این انسان جاهل، این انسان نادان، هنوز نمی تواند امام زمان را بپذیرد! ای خدا کمک مان کن. یا بقیة الله خودتان کمک کنید. خدایا ما صبر آن حضرت را نداریم، ما شرح صدر آن حضرت را که نداریم، ما نهایت هر چه هم که شرح صدر داشته باشیم مثل پیامبران گذشته که تمرین می کردند، باید تمرین کنیم. خدایا آنهایی که نمی توانند ببینند نام مقدس حضرت امام زمان همه جا برده می شود، اگر قابل هدایت نیستند آنها را از روی زمین بردار.

شما دوست امام زمان هستید؟ اگر بدانید امام زمان با چه غربتی منتظر این است که شما درست شوید تا ظهور کنند، به خدا قسم اگر این مسأله را احساس کنید، شب خواب ندارید، جز این که به فکر درست کردن خودتان باشید، این دو سه تا علم را یاد بگیرید. یک دانشجو اگر فردا امتحان داشته باشد، به قول خودش امتحان سرنوشت سازی هم داشته باشد، شب به خیابان ها می رود، دیده اید راه می روند، درس می خوانند. شما همین الان یک امتحان سرنوشت ساز دارید، این امتحان هر لحظه است، شما را امتحان می کنند، از امتحان بد بیرون می آید، ولی چه کسی است که به خدا و امام زمان و دین اعتنا کند؟ باید ان شاء الله به خاطر حضرت ابی عبد الله

۱ - یعنی آقایی که قدر و منزلت و معرفت شان مجهول و ناشناخته است.

۲ - سورة مبارکه احزاب آیه ۷۲.

الحسین   به خاطر گذراندن روز عاشورا، باید ان شاء الله خودتان را درست کنید.

به خاطر امام زمانتان   به خاطر غربت امام زمانتان ، بیایید خودتان را بسازید که وقتی آقا آمدند و صدا زدند که کسی هست که من را یاری کند؟ شما همه یک دست بگویید لبیک یا صاحب الزمان   سریع هم خودتان را بسازید، امتحان هم دارید، شب تا صبح مشغول کار باشید و خیلی هم سخت نیست، خیلی آسان است.

سؤال هفتاد و چهارم:

لازمه تحقق وعده الهی درباره ظهور حضرت بقیة الله

چیست؟

پاسخ ما:

لازمه تحقق این وعده الهی این است که خودمان را طوری بسازیم، تزکیه نفس کنیم که همین طور که حضرت علی بن ابیطالب **﴿أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ﴾** ^(۱) هست ما هم با یکدیگر مهربان باشیم، اما در مقابل دشمنان شدید باشیم. معلم را سرکلاس فرستاده اند که برود درس بدهد، پشت در کلاس آمده می بیند بچه ها آن چنان به هم ریخته اند و آن چنان یکدیگر را کتک می زنند که اگر معلم وارد کلاس شود، سر او را زودتر از همه می کوبند، پشت در کلاس ایستاده تا اینها ساکت شوند، آرام شوند، بفهمند اینجا کلاس است، بفهمند باید اینجا با ادب بنشینند، بفهمند اینجا آمده اند که چیز یاد بگیرند، خلاصه آماده شوند.

لذا به همه شما می گویم هر چه که می خواهید دعا کنید برای فرج، خدای تعالی کمک تان می کند ولی تا تزکیه نفس نکنید، جزء یاران حضرت امام زمان نیستید، تا

خودتان را نسازید جزء یاران حضرت حجة بن الحسن نیستید، لااقل همین الان در همین مجلس با خدای خودتان تعهد کنید که ان شاء الله از صالحین شوید، از مطیعین شوید، از بندگان صالح خدا شوید، در دلتان تعهد کنید، دست راستتان را در دست چپتان بگذارید همانطوری که در دعای عهد دستور داده شده که این کار را بکنید و یک دست را دست حضرت امام زمان تصور کنید که خیلی کمال است انسان این طور دست راستش را به جای دست امام زمانش قرار بدهد و هر روز صبح، هر شب، هر لحظه تعهد کنید که آقا من از اطاعت تو خارج نمی شوم، من مرید شما هستم، من محب شما هستم، یک مدتی این کار را بکن ببین تو را از غربال می اندازند؟ پرت می کنند؟ پست می کنند؟ «ما هکذا الظن» ما چنین گمانی به حضرت ولی عصری که می فرماید ما دائماً رعایت حال شما را می کنیم، با شما هستیم، ناظر اعمالتان هستیم، نداریم.

پشت سر امام زمانتان حرکت کنید متاهی یک مقدار تندتر بیایید که برسید، آن عقب ها نمانید گم می شوید. در روایت است «مثل اهل بیتی کسفینه النوح من رکبها نجا و من تخلف عنها غرق»^(۱) در سفینه نوح آنهایی که وقتی دیدند آب از سرکوه هم دارد بالا می رود اگر کشتی نزدیکشان بود همه به داخل کشتی می پریدند، این را بدانید ولی «وَ خَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ»^(۲) پسر نوح گفت «سَآوِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ» من به کوهها بالا می روم تا از آب نجات پیدا کنم. آب بالا آمد، تا کمرش آمد، خدا یک موجی را فرستاد و کشتی را به آن طرف پرت کرد، بین پسر نوح و کشتی فاصله انداخت والا پسر نوح وقتی که آب تا کمرش می آمد، داخل کشتی می پرید. دیگر شما تا بینتان و

۱ - بحار الانوار جلد ۲۳ صفحه ۱۰۵.

۲ - سورة مبارکه هود آیه ۴۳.

بین کشتی نوح و بین اهل بیت عصمت و طهارت فاصله نیفتاده خودتان را به داخل این کشتی بیندازید. این کشتی چیست؟ اعتقاد به خدا. همانطور که گفتم دنبال حرف‌های مختلف نروید، وقت کم است، سقراط و افلاطون چه گفتند و درست است یا درست نیست وقت ندارید، آن چیزی را که درست است بگیرید، خدا چه گفته، حضرت پیغمبر چه گفته، ائمه اطهار چه گفته‌اند، خدا اینها را معصوم قرار داده که شما معطل نشوید، نگوئید بینیم آیا درست است یا درست نیست؟ می‌توانید بگوئید که این آیه قرآن درست است یا درست نیست؟ نه معصوم هستند و از این بهتر و صریح‌تر این که خدای تعالی در قرآن مجید می‌فرماید ﴿وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ﴾^(۱) ای منتظرین ظهور - اینها از من است معنای این نیست ولی مسلماً منظور همین شما هستید که روز جمعه منتظر فرج آقا حضرت ولی عصر هستید - ای منتظرین ظهور، ای مسلمان‌هایی که در فشار و کفر و شرک و زندقه هستید، ای مسلمان‌هایی که همیشه از زمانی که در خانه حضرت علی بن ابیطالب را بستند و در به پهلوی مادر ائمه اطهار زدند در فشار بوده‌اید ﴿وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ﴾ شما را امتحان می‌کنیم ﴿بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ﴾^(۲) صبر کننده‌ها شما هستید شما هستید که اگر بفهمید و صبر کنید ارزش دارد، نه این که نفهمیده باشید. نگوئید خوب زندگی است و عادت کرده‌ایم و به همه ظلم‌ها عادت کرده‌ایم و به همه بی‌سوادی‌ها و بی‌فهمی‌ها و بی‌درکی‌ها و بی‌علمی‌ها عادت کرده‌ایم و حالا هستیم، نه، اگر بدانید چه چیزی از شما گرفته‌اند. من یک اشاره کوچکی می‌کنم و آن این است که حضرت علی بن ابیطالب چهار سال حکومت کردند، با سه جبهه جنگیدند، یعنی در این چهار سال وقت‌شان به این کارها هم گذشت ولی کلمات

۱ - سورة مبارکه بقره آیه ۱۵۵.

۲ - سورة مبارکه بقره آیه ۱۵۵.

حضرت آن چنان باقی مانده که دنیا را تکان داده، اگر حضرت علی بیست و پنج سال دیگر هم حرف زده بودند، اگر ائمه اطهار هم سخن می‌گفتند، ببینید امروز وضع ما از نظر علم و دانش و معرفت به کجا می‌رسید. ﴿وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ﴾ به آنهایی که می‌فهمند و صبر می‌کنند، تحمل می‌کنند، مصیبت نمی‌کنند، تقوایشان را رعایت می‌کنند، به اینها بشارت بده ﴿الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ﴾ ^(۱) ما خیال می‌کنیم مصیبت فقط مثلاً این است که یک دوستی را از دست بدهیم نه، این مصیبت در مقابل مصیبت غیبت حضرت بقیة الله و دور بودن از معارف خاندان عصمت خیلی جزئی است. ﴿إِنَّا لِلَّهِ﴾ این مردم مصیبت زده، این مردم صابر یک دل خوشی دارند یک خوشحالی دارند و آن این است که ﴿إِنَّا لِلَّهِ﴾ ما مال خدا هستیم ﴿وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ یک وقتی به طرف خدا برمی‌گردیم و همه ناراحتی‌هایمان رفع می‌شود ﴿أُولَئِكَ﴾ اینجا منظور مطلب من است شما در غیبت حضرت ولی عصر صبر کنید، گناه نکنید، حواستان را جمع کنید، خودتان را برای ظهور آماده کنید، خودتان را منتظر واقعی قرار دهید ﴿أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ ^(۲) خیلی عجیب است خدا بر شما صلوات می‌فرستد، رحمتش را که هم رحمت عام و خاص باشد و هم رحمت خاص الخاص باشد بر شما می‌فرستد، نمی‌خواهید؟ این هدیه خوبی بود که خدای تعالی روز جمعه بر زبان من جاری کرد، قبول کنید، ان شاء الله عمل کنید و تا هفته دیگر خودتان را به آنهایی که ﴿أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ﴾ برسانید اینها همان مفلحونی هستند که ﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ﴾ ^(۳) اینها همان مؤمنونی هستند که

۱ - سورة مبارکه بقره آیه ۱۵۶.

۲ - سورة مبارکه بقره آیه ۱۵۷.

۳ - سورة مبارکه مؤمنون آیه ۱.

﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهُ﴾^(۱) خدای تعالی سایه امام عصر را بر سر همه ما مستدام بدارد که خدایا اینها هر چه دارند به خاطر محبتشان به حضرت امام زمان است چه روحانیینی که با همه مسائل به ما لطف دارند و چه غیر روحانیت که من معتقدم همه شما از بهترین روحانیین هستید.

سؤال هفتاد و پنجم:

فرق بین رجعت و معاد چیست؟

پاسخ ما:

رجعت یعنی امکان برگشت روح به بدن قبل از قیامت. قیامت اسمش معاد است، معاد یعنی عود روح به بدن. یک وقت انسان اینجا وطنش هست مدتی تهران می ماند بعد برمی گردد به وطنش که مشهد است، این را می گویند رجعت، اما اگر خیلی فاصله شد به طوری که به او مشهدی نمی گویند، این بعد از این که رفت و تهرانی شد و بعد برگشت این را می گویند عود کرده. لذا حضرت رسول اکرم را از مکه کفار بیرون کردند، خدای تعالی به ایشان فرمود که ﴿لَرَأٰدُكَ اِلٰی مَعَادٍ﴾^(۱) یعنی طول می کشد، تو دیگر اهل مکه نیستی یک دفعه دیگر برمی گردی به مکه عود می کنی. اگر می خواهد یک سال، دو سال برود مدینه بماند بعد بیاید به مکه این رجوع می کند. فرق بین رجوع و معاد همین است، ما بعد از مردم، شاید ده میلیارد سال بگذرد بعد معاد برقرار شود، اما رجعت نه، ممکن است بعد از دو روز، ده روز، ده سال در همین دنیا ما برگردیم، این را می گویند رجعت. مرده زنده کردن همان رجعت است، حضرت عیسی مرده را

زنده کرد، این نیز رجعت است. می‌گویند مسیحیت رجعت را قبول دارند و کتاب‌ها نوشته‌اند درباره کسانی که بعد از مردن دوباره زنده شده‌اند. من دو سه جلد کتاب در این باره دیده‌ام. افرادی چند دقیقه، چند ساعت مرده‌اند، دفن‌شان کرده‌اند، بعد زنده شده‌اند. قضیه شیخ طبرسی معروف است که ایشان کتاب مجمع البیان که تفسیرش است را می‌نوشت، فوت کرد، مردم او را بردند و دفن کردند در قبر زنده شد گفت خدایا اگر من را از اینجا نجات بدهی، انسان وقتی در قبر زنده شود دیگر نمی‌تواند بیرون بیاید کلنگ هم ندارد اگر هم داشته باشد روی سر خودش خراب می‌کند، گفت خدایا اگر من را از این نجات بدهی بقیه تفسیرم را می‌نویسم. در همان موقع یک قبر کن، نباش، کفن دزد آمد و قبر را شکافت دید مرده زنده شده است او هم از ترس مرد! شیخ طبرسی او را جای خود دفن کرد و آمد خانه. من یک جریانی مانند این در کتاب عالم عجیب ارواح نوشته‌ام یک نفری بعد از سه روز زنده شد. بعد از چاپ کتاب دیدم خود ایشان از شیراز برای من نامه نوشت که من آن شخص هستم و هنوز زنده‌ام.

سؤال هفتاد و ششم:

چه اقداماتی باید انجام بدهیم تا خدای تعالی لباس تقوا بر ما بپوشاند و ما را لایق ورود در ضیافت خودش در جوار حضرت امام زمان در ماه رمضان نماید؟

پاسخ ما:

در ماه رمضان می خواهید رحمت خدا به شما برسد؟ یک دعای خوب، یک غذای چرب و نرمش به شما برسد؟ برو نزد امام زمان بنشین. دیده‌اید مثلاً در یک مجلسی فرض کنید یک شخصیت خیلی مهمی است، اول غذاها را آنجا می‌گذارند، تو هم برو آنجا بنشین، بالآخره تو هم از کنار حضرت استفاده می‌کنی. همه‌اش بگو یا صاحب الزمان ، بگو یا بقیة الله ، ما نیمه شعبان به شما خدمت کرده‌ایم؛ هر کسی به اندازه‌ای حالا یک کسی توانسته یک جمعیتی را راه بیندازد، یک کسی همین طور خودش خوشحال بوده به هر حال هر کسی به اندازه وسعش، آقا ما با شما آشناییم، دیده‌اید در یک مجلسی که همه شخصیت‌ها نشسته‌اند، آدم می‌بیند با این شخصیت اول آشنا است، ما هم ده، پانزده روز قبل با هم بودیم، آقا سلام، ایشان هم آن قدر محبت دارد که تو را رد نمی‌کنند به شرط این که لباس کثیف تنت نباشد آخر خودت هم خجالت می‌کشی اگر لباس کثیف تنت باشد.

اگر اشتهايش را هم نداری غذاها را بين، اقلاً منظور من این است که بهترین

وسيله‌ها محبت و معرفت امام عصر و توجّه به ایشان است. ماه رمضان در نزد خدا بهترین ماهها و با فضیلت‌ترین ماهها است «و ایامه افضل الایام» روزهایش بهترین روزها است «و لیاله افضل الیالی» شبهایش بهترین شبها است، «و ساعاته افضل الساعات هو شهر دعیتم فيه الی ضیافة الله»^(۱) یعنی ماهی است که در این ماه به مهمانی خدا دعوت شده‌اید. وقتی انسان به مهمانی می‌رود لباس مناسب با آن می‌پوشد، اگر یک عده از بزرگان در آن مجلس هستند رجال، شخصیت‌ها، اینها در مجلس هستند انسان چه کار می‌کند؟ یک لباس مناسب می‌پوشد، مثلاً شاگرد مکانیک از زیر ماشین که بیرون آمده با همان لباس‌های پر گریس و چرکش بلند شود و در مجلسی بیاید که همه شخصیت‌ها و رجال نشسته‌اند، همان خودش اصلاً از آن دم در جلوتر نمی‌آید، گاهی هم می‌گوید همان غذای من را بدهید، آن بیرون بخورم که من از همانجا بروم و اگر به او گفته باشند که این لباس را نپوش والا راحت نمی‌دهیم، اصلاً صاحب خانه راهش نمی‌دهد. می‌گوید بنده خدا برو لباست را عوض کن مردم را کثیف می‌کنی. باید لباس تقوی پوشید، مهمانی خیلی با شکوه است، یک طرف سفره حضرت امام زمان نشسته‌اند، اطراف این سفره اولیاء خدا نشسته‌اند، رحمت و مغفرت و برکت خدا اول شامل حال اولیاء خدا می‌شود، اوتاد نشسته‌اند، ابدال نشسته‌اند، سیصد و سیزده نفر نشسته‌اند، یاران خوب امام زمان نشسته‌اند، آن وقت تو می‌خواهی در یک چنین سفره با شکوه با این لباس پر معصیت و گناه بروی در آنجا بنشینی می‌شود؟ از حالا به فکر یک دست لباس باشید. عید نوروز دیدید چه کار کردیم؟ بچه‌ها از دو ماه قبلش لباس می‌خواهند برای نوروز باید لباس نو بخرند، برای مهمانی خدا چکار می‌کنید؟ سر سفره رفته‌اید حضرت ولی عصر نشسته‌اند، شما

هم نشسته‌اید می‌فرماید خوب مجلسی است، همه آنهایی که آرزو می‌کشیدیم که آنها را ببینیم همه اینها در مجلس بوده‌اند همه‌شان. هیچ وقت در مجالسی که انسان سالها انتظار می‌کشد که برود با زحمت زیاد یک افرادی را ببیند ولی موفق نمی‌شود، رفته‌اید یک مجلس باشکوهی گرفته‌اند همه نشسته‌اند. اقلاً یک لباسی بپوشیم که حالا به آن مقام نمی‌رسیم، عصمت پیدا نمی‌کنیم، عدالت پیدا نمی‌کنیم، لااقل ترک محرمات و انجام واجبات را بکنیم.

خدای تعالی این سفره را برای حضرت امام زمان انداخته، برای حضرت حجة بن الحسن انداخته، برای آن محبویی که انتظار مقدمش را می‌کشد، انداخته، این عزیز در ماه رمضان مهمان خدا است صدقه سر این بزرگ، این عزیز، خدای تعالی رحمتش را نازل می‌کند و غذاهای مختلف روحی سر این سفره گذاشته همه بیایند و بخورند. خوشا به حال آن کسانی که این را در ماه رمضان درک کنند، شرط ورود به این مهمانی روزه گرفتن نیست، شرطش بندگی خدا است.

شما لباس تان را عوض کرده‌اید ولو رفته‌اید اجاره کرده‌اید کرایه کرده‌اید یک دست لباس فاخر گرفته‌اید پوشیده‌اید و وارد آن مهمانی شده‌اید، این لباس موقت است. این ایمان مستقر نیست، مستودع است، اما برای ورود به این ضیافت الله خوب است، مناسب است، هر کدام از شما در مسائل تزکیه نفس تان سستی کرده‌اید در این ماه کوشش کنید که به عنوان لباس موقت، به عنوان لباس تقوای موقت یک شب بنشینید و توبه کنید خودتان را پاک کنید. اگر شب نیمه شعبان توبه کردید بهتر. آن چنان توبه شما مهم باشد که یقین بدانید که هیچ گناهی دیگر در این ساعت ندارید و خدای تعالی بخشید. تصمیم بگیرید، جدی باشید، ان شاء الله روزه‌ایتان را مرتب بگیرید، خودتان را برای قیام لیل و صوم نهار و روزه در روز آماده کنید، استقامت داشته باشید،

از هیچ چیز نترسید، از هیچ کس نترسید، از هیچ مسأله‌ای وحشت نکنید و تصمیم بگیرید در صراط مستقیم باشید؛ یعنی آنچه که خدا و حضرت پیغمبر اکرم و خاندان عصمت و طهارت به شما دستور داده‌اند همان را عمل کنید و بعد هم مراحل دیگر تزکیه نفس را یک شب توبه، یک شب استقامت، یک شب صراط مستقیم، یک شب مثلاً محبت یا تقوی و یک شب جهاد با نفس اینها را تصمیم بگیرید و در این ماه عمل کنید، خودتان را آماده کنید این لباس تقوایی است که رفته‌اید حالا موقت گرفته‌اید یا برای خودتان تهیه کرده‌اید تا شما را در این مهمانی راه بدهند، این یک کاری است. من نمی‌توانم عرض کنم حالا همه شما آن چنان لباس دائمی تقوا را دارید که بعد از ماه رمضان هم دارید و همیشه هم دارید و کمالات روحی‌تان آن چنان زیاد است که الان شما وارد ماه رمضان شدید، شما را می‌برند کنار حضرت بقیة الله می‌نشانند، ولی این کار را می‌توانید بکنید. در مجالس مهم اگر صاحب خانه یک فرد شرح صدردار و کریمی باشد، بفهمد که شما لباس عاریه دارید به رویتان نمی‌آورد می‌گوید بفرمایید یعنی امام زمان‌تان که از طرف خدا میزبان است، اگر بفهمد که البته لباس تقوای شما دوام ندارد، موقت است، راحتان می‌دهد و به رویتان نمی‌آورد. کوشش کنید حتی اگر نیمه شعبان گذشت و دیدید که نه هنوز لباس تقوی برای خودتان تهیه نکرده‌اید بگویید «اللهم ان لم تکن غفرت لنا فیما مضی من شعبان»^(۱) غفران یعنی پرده انداختن، یعنی لباس جدیدی بر این لباس کثیف پوشاندن، خدایا اگر در گذشته ماه شعبان مرا نبخشیده‌ای، به من پوشاکی نداده‌ای، به من لباس تقوی عنایت نکرده‌ای «فاغفر لنا فیما بقی منه» ما دیگر آخر کاریم و آخرین فردی هستیم که آماده‌ایم. یک عده اول ماه رجب لباس تقوای‌شان را پوشیده‌اند، یک عده نیمه ماه

رجب، یک عده خدمت حضرت ابی عبدالله الحسین در تولد آن حضرت راه یافته و لباس تقوای شان را از دو دست مقدّس حضرت سیّد الشهداء گرفته‌اند، یک عده از حضرت ابا الفضل العباس که آن آقا کلیددار، صندوق دار و همه کاره حضرت ابی عبدالله الحسین است، او را واسطه کرده‌اند و لباس تقوای شان را گرفته‌اند و مشغول بندگی خدا شده‌اند آن چنان که حضرت امام سجاد بود بنده خدا و آن چنان که با خدا در ارتباط بود، آنها هم بنده خدا شده‌اند و ارتباط شان با خدا محکم شده، یک عده عقب افتاده‌اند و به رحمة للعالمین رسیده‌اند ﴿جَاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ﴾^(۱) آقا جان ما جلوتر اقدام کرده‌ایم، نه لباس تقوی داریم، نه انسانیت داریم، نه کمالات داریم، یا بقیة الله همه کارهای مان ناصحیح و از صراط مستقیم خارج است، با تو اصلاً تطبیق ندارد، اما دست مان به دامن شما است، خدا پدران مان را رحمت کند که نام شما را به فکر ما و به زبان ما داده‌اند ما می‌دانیم کجا برویم. مکرر در مکرر افراد بیچاره مخصوصاً در جنبه‌های روحی به حضرت بقیة الله متوسل شده‌اند.

کسی که وسواس در دلش هست لباس تقوی نپوشیده، آن کسی که هنوز یک مسائلی را که نباید داشته باشد در فکرش بیاید چه در اعتقاداتش چه در افکارش، آن شخص لباس تقوی نپوشیده، چون تقوی و نگهداری خود از تمام بدی‌ها با وسواس که وسوسه شیطان در انسان باشد منافات دارد. آن کسی که در نجاست و طهارت وسواس دارد، آن کسی که حتی در این که اذان صبح شده یا نشده وسواس دارد اذان مغرب شده یا نشده وسواس دارد، لباس تقوی ندارد. فرقی نمی‌کند ممکن است وسواس در هر چیزی باشد، شیطان نظارت دارد، نظر می‌کند که ببیند این ضعفش در چه چیزی است، کجایش مشکل دارد، چه مسأله‌ای در او هست که باید از همان راه

وارد شود؟ یکی را به کفر منتهی می‌کند، یکی را هم آن قدر به عبادت و سخت‌گیری بر خودش وادار می‌کند تا انسان را از پا در بیاورد.

سؤال هفتاد و هفتم:

چگونه لباس تقوا برای ضیافت الله را از حضرت ولی عصر

تقاضا کنیم؟

پاسخ ما:

ان شاء الله کوشش کنید از امام عصرتان که بهترین خیاط لباس تقوی است، از آن حضرت که بهترین مربی انسان است و از امام عصری که بهترین طبیب برای امراض روحی مان است، بخواهیم که ما را برای ورود به این ضیافت الله بسازد و درست مان کند. و به وسیله این بزرگوار لباس تقوا بپوشید و وارد ضیافت الله شوید، اگر در این ضیافت الله بتوانید خودتان را در آن محل مخصوصی که حضرت امام زمان پذیرایی می شوند وارد کنید، در آن محلی که خود میزبان در آن دیده می شود، راه دهند که حضرت علی فرمودند «لَمْ أُعْبَدْ رِباَ لَمْ أَرَهُ»^(۱) من خدایی را که نبینم عبادت نمی کنم، شما هم برای خدایی که نبینید، روزه نگیرید، عبادت نکنید.

باید روزه واقعی گرفته شود، ممکن است از نظر ما یک اطاق مخصوص برای اولیاء خدا که در رأس آنها حضرت بقیه الله است ترتیب داده شود. یک عده

خاصی هستند که روزه می گیرند؛ نه در آن غیبت می کنند، نه صفات رذیله دارند و نه معصیت می کنند و نه افکار پلید دارند اگر وظیفه اشان باشد روزه بگیرند یعنی خود را از خوردن و آشامیدن دور نگه بدارند، دور نگه می دارند. اگر وظیفه شان خوردن و آشامیدن باشد، این کار را انجام می دهند ولی در این ماه در ضیافت خاص قرار می گیرند.

در حقیقت پذیرایی کننده این مهمانی ماه مبارک رمضان، حضرت ولی عصر هستند، چون ایشان لسان الله، ید الله، جنب الله هستند و آن حضرت عین الله و اذن الله هستند. پس ان شاء الله ماه رمضان که پیش می آید «دعیتم فيه الى ضیافة الله» در ماه رمضان حواسمان جمع باشد که پذیرایی کننده امام عصر خواهند بود. خدای تعالی برای آشنایی با این نماینده و میزبان الهی در ماه شعبان که ماه حضرت پیغمبر اکرم است در نیمه این ماه. وجود مقدس حضرت بقیة الله را معرفی فرموده با ایشان آشنا شویم. چون انسان قبل از این که به مهمانی می رود، باید با آن کسی که همه کارها در دست او است همه پذیرایی ها به وسیله او است، آشنا شود. الان یک مطلبی در ذهنم آمد که گاهی آشنایی قبلی لازم است. ماه رمضان در پیش است، خدای تعالی روز نیمه شعبان را قرار داده که با صاحب مهمانی و پذیرایی کننده در ماه رمضان آشنا شوید، بعد از این روز هم دیگر تا ماه رمضان عیدی نیست، چقدر در این روز آشنا شدید؟ یک کاری کنید که بر چیزی که می دانستید یک چیزی اضافه شده باشد. آن چیزی را که من فکر می کنم ممکن هم هست بدانید ولی عملاً در اذهانتان نیست و باید آشنا شوید و برای مهمانی خدا زیاد به دردتان می خورد و حتماً امروز باید این را یاد بگیرید، این است که حضرت امام عصر را به بدن شان خلاصه نکنید. ما الان اگر گفتیم امام زمان در این مجلس هستند، شما فوراً این طرف و آن طرف را نگاه نکنید ببینید کجا

نشسته‌اند اگر یک چنین کاری کردید، آن حضرت را به این محدوده بدن خلاصه کرده‌اید و در نتیجه می‌گویید من در ماه رمضان روزه گرفتم، از کجا معلوم حضرت بقیة الله بدانند و متوجه باشند و ببینند؟! پس باید چکار کرد؟ با کمال قاطعیت عرض می‌کنم، خوب هم گوش بدهید، فقط برایتان منبر نرفته‌ام، می‌خواهم این مطلب تا پانزده روز دیگر خوب در ذهن‌تان بررسی شود، تحقیق شود و به آن توجه شود و روز اول ماه رمضان با آن لباس تقوی و پاکیزه تهذیب نفس که وارد این مهمانی می‌شوید، خودتان را در کنار حضرت، سر سفره رحمت و مغفرت و برکت پروردگار ملاحظه کنید. انسان در مجلس مهمانی که وارد می‌شود از همه بیشتر دوست دارد که کنار میزبان بنشیند، در هر مهمانی که باشد. شما هم اگر می‌خواهید در آن مهمانی خدا که «دعیم فیہ الی ضیافة الله»^(۱) کنار میزبان بنشینید، کنار آن کسی که خدا او را ظاهر کرده، او را قرارش داده که ﴿فِي بُيُوتٍ أَذْنُ اللَّهِ أَنْ تَرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ﴾^(۲) در یک بدنی قرارش داده، شما در کنار او در آن مجلس بنشینید، همه شما می‌توانید در کنار حضرت بنشینید، البتّه اگر به این معنایی که من عرض می‌کنم متوجه باشید که روح مقدّس حضرت بقیة الله، علم آن حضرت بر تمام موجودات و بالاخص مردم کره زمین احاطه دارد، لذا شما این طرف نشسته‌اید می‌توانید بگویید یا بقیة الله، آن طرف نشستید بگویید یا بقیة الله.

خودتان را آزمایش کنید، امتحان کنید، همه همین الان در حال بررسی باشید خوب است، بیشتر بررسی کنید، اگر خدای نکرده مریض هستید، دست به دامن این طبیب امروز (نیمه شعبان) حضرت بقیة الله بنزید و بگویید آقا جان من مریضم

۱ - بحارالانوار جلد ۹۳ صفحه ۳۵۶.

۲ - سورة مبارکه نور آیه ۳۶.

دستم به دامت، من می خواهم در این مهمانی وارد شوم، من می خواهم در کنار شما بنشینم، می شود؟ امروز هنوز هم وقت هست یعنی تا غروب هنوز وقت است، شبش هم وقت است تا آخر ماه شعبان وقت است، منتهی عقب نیاندازید به این خوبی که ان شاء الله امروز می شود کارتان انجام شود، روزهای دیگر بعید است. همین امروز عیدی شما چه چیزی باشد؟ اگر عیدی شما این باشد که من را در آن مهمانی وارد کنید همه حوائجتان برآورده است.

وقتی هلال ماه رمضان را دیدید، وارد این مهمانی شده اید، از همانجا بگویید یا صاحب الزمان آقای ما کجا نشسته اید؟ من می خواهم در آنجا بنشینم! مولا در کدام اتاق است؟ می خواهم به آن اتاق بروم. ان شاء الله این طور باشید، این را یادتان نرود، این خیلی مهم است. ان شاء الله شب اول ماه رمضان این کار را بکنید، شما را می برند می گویند بیایید جای آقا را بلدیم جای ایشان کجا است؟ در دل شما، جای حضرت در کجا است؟ در روح با معرفت شما، ان شاء الله در این پانزده روز معرفت هم کسب کنید.

سؤال هفتاد و هشتم:

اگر انسان معرفت واقعی نسبت به حضرت ولی عصر پیدا کند، در توجّهِش به آن حضرت چه تأثیری می‌گذارد؟

پاسخ ما:

یک شب با جوان آمریکایی که اسمش داود یا دیوید بود راجع به امام عصر صحبت می‌کردم - البته شب‌های مختلفی با او صحبت می‌کردم - یک شب جمعه‌ای بود، یک حال توجّه فوق‌العاده عجیبی به او دست داد که خدا می‌داند این حال توجّه باید برای هر یک از دوستان حضرت امام عصر و شیعیان باشد، یک حال توجّه‌ی به او دست داد، گفت این شخص که شما می‌گویید در بین همین مردم است؟ گفتم بله، گفت مثلاً در بین مردم زندگی می‌کند؟ گفتم بله گفت پس شما چرا این طور راحت نشسته‌اید؟! یک چنین امامی که قلب عالم امکان است، یک چنین موجودی که همه سعادت در نزد او است، یک چنین فردی که عین الله، اذن الله، لسان الله است این زنده باشد، در این ربع مسکونی زندگی کند و در بین همین مردم معمولی باشد و شما راحت نشسته باشید؟! آن وقت در یک محلی بود در مسجد صاحب الزمان مشهد،

اتفاقاً نزدیک نماز بود و در مسجد اجتماعی بود، این پرده را کنار زد، گفت اینها چرا بیکار نشسته‌اند؟! چرا داد نمی‌زنند؟ چرا فریاد نمی‌زنند؟ آقا خودش همین حال را پیدا کرد؛ چون ما طوری با او بحث کرده بودیم که یقین کرده بود حضرت امام عصر وجود دارند و خدا می‌داند آن شب تا صبح آرامش نداشت که من دیدم حالش منقلب است. بعد از نماز مغرب و عشاء او را برداشتم و به یک محلی، یک دهی که در نزدیکی مشهد هست که آن شب می‌خواستم برای دیدن بعضی از دوستان و بعضی از برنامه‌ها به آنجا بروم، بردم، این تا صبح در آنجا گریه می‌کرد، گاهی در بیابان می‌آمد و با همان زبان خودش می‌گفت یا بقیة الله ، یا حجة الله تو هستی؟ من زیاد نمی‌خواهم درباره این شرح بدهم ولی به خدا قسم یک حالت توجّه روحی با امام زمان پیدا کرد و یک آرامش عجیبی که گاهی بعد از چند روز به من می‌گفت مثل این است که آقا در دل من هستند، شعاع نور مقدّس حضرت در دل من تاییده، با او حرف می‌زنم و ایشان جواب من را می‌دهند.

حضرت فرمودند به شیعیانم بگو مرا فراموش نکنند، دعای ندبه را روزهای جمعه بخوانند. این دعای ندبه را خیلی با توجّه بخوانید، برای محبت‌تان به امام زمان دعای ندبه بخوانید.

شما عشق و علاقه به امام زمان داشته باش، بین دایما شامهات پر از عطر امام زمان هست یا نیست؟ منتهی ما عشقش را نداریم!

شما بحمد الله به امام زمان تان بیشتر از همه علاقه دارید، امام زمان تان را دوست دارید، منتهی یک نفر امروز به من می‌گفت چرا ما آن طور که دل‌مان می‌خواهد به حضرت اظهار محبت نمی‌کنیم؟ گفتم برای این که ایشان را نمی‌بینیم، یک شب در خواب حضرت را ببینی تا چند روز خوشحال و سرحالی، اگر یک لحظه حضرت را

ببینی و با حضرت روبرو شوی تا عمر داری در صراط مستقیم حرکت می کنی، مال ندیدن است. خدا لعنت کند آنهایی را که باعث شدند که حضرت ولی عصر غایب باشد، آمادگی خودشان را اعلام نمی کنند آقا تشریف بیاورد دیگر.

دنیا این طور است. شما که شیعه هستید، شما دوستش دارید، جانتان را کف دست تان گذاشته اید، می گوید آقا جان، چه باشد که نثار قدم دوست کنم این متاعی است که هر بی سرو پایی دارد.

﴿بَقِيتُ اللّٰهَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾^(۱)، اگر شغل تان گفت حضرت امام زمان را کنار بگذار، بگویند من تو را کنار می گذارم، اگر رئیس تان گفت این قدر اسم امام زمان را نگو، بگو اسم تو را نخواهم گفت، اگر مالتان گفت که دیگر بس است چقدر اسم امام زمان را می بری، بگو من مال نمی خواهم، بگو جاه نمی خواهم، مقام نمی خواهم، چرا؟ به خاطر این که خدا در قرآن می فرماید ﴿بَقِيتُ اللّٰهَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾، ای مردم مسلمان ای مردم عالم و ای بشر بقیة الله، امام زمان ، حجة بن الحسن که جان همه مان به قربانش باد ﴿خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ .

من در کتاب پرواز روح نوشته ام که انسان اگر اسم محبوبش را ببرد دهانش شیرین می شود. آخر یک شاعر می گوید که چو ذکر دوست می گویم دهانم می شود شیرین. من در آنجا نوشته ام که امتحان کنید با محبت هفتاد مرتبه بگویند یا صاحب الزمان ببیند دهانتان شیرین می شود یا نه؟ خدا می داند یک نفر این را جلوی خود من می خواند و هم من و هم کتاب را، همه را مسخره می کرد، من در عین حال گفتم تجربه کنید، تجربه کنید! منتهی یک وقت هست از نام مقدس امام زمان بدتان می آید یا بی تفاوتید و عقیده ندارید، آن نه، اما امام زمان را جلوی خودتان تصور کنید، احاطه روحی

وجود مقدسش را منظور کنید، بعد بنشینید با توجّه بگویید یا صاحب الزمان هفتاد مرتبه هم نمی خواهد سه، چهار مرتبه بگویید سرتا پا قند می شوید، سرتا پا شکر می شوید، حتی در ذائقه تان اثر می گذارد؛ یعنی واقعا دهانتان شیرین می شود همان طور که وقتی دعوا می کنید، دهان تان تلخ می شود، می گوئید دهانم تلخ شد، کامم تلخ شد، چون آن طرفش را که می فهمید، دیگر این طرفش را هم باید بفهمید. آنهایی که دارای عشق مجازی هستند این را خوب می فهمند. چون می خواهم این را بحث کنم، اما باز برای بعضی بی خود است، اینهایی که خیلی عاشق یک چیزی باشند وقتی به آن می رسند همانجا به خودشان توجّه کنند ببینند شیرین شدند یا نه؟ ببینند خوششان آمده یا نه؟ لذتی می برد «و فتحت باب فهمی بلذیذ مناجاتهم»^(۱) این در اذن دخول زیارت های ائمه اطهار است ولی چه می شود کرد؟ این آقا ذائقه ندارد؛ یعنی ذائقه اش این طور است، خراب شده، مریض است، امام زمان شاید باشد! انسان دست به قلب یک عده بزند، می بیند اینها این طور گفته اند دیگر حالا چکار کنیم، مجبوریم این امام زمان را قبول کنیم! ولی شما اگر معتقد باشید که بحمد الله هستیم وجه مشترک ما در این مجلس که گرد یکدیگر جمع شده ایم همین است که ان شاء الله همه ما معتقد به وجود مقدس حضرت امام زمان هستیم، امام زمان را قبول داریم و من هم این افتخارم است، از بچگی پدرم به من می گفت امام زمان هست، حالا در اثر تلقین بوده، در اثر لطف وجود مقدسش بوده، در اثر هر چیزی که بوده به خدا قسم آن چنان قبول دارم که خورشید وجود دارد، قبول دارم که حضرت امام عصر وجود دارند امام زمان هستند. حالا که هستند آیا ما معاونش می شویم یا نه؟ در دعاها که می گوئیم اگر می خواهید مشمول رحمت پروردگار، آن هم رحمت

خاصه الهی واقع شوید، کاری بکنید در عبادات، در بندگی جدیتی بکنید. یکی از دوستان همین ماه به من می‌گفت تو چطور امسال بیشتر از سال‌های قبل منبر رفتی؟ ما شب‌ها در ماه رمضان ده یا پانزده شب بیشتر منبر نمی‌رفتیم، امسال از اول ماه، روزها در مسجد منبر می‌رفتیم، گفتم که ان شاء الله می‌خواهیم ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا﴾^(۱) باشیم. راست هم می‌گوید کسی به من تحمیل نکرده که من این کارها را بکنم، فقط و فقط ما یک وقتی تعهدی قرار دادی قلبا با آقا بستیم که آقا شما مفت و مجانی روزی ما را بده، ما هم مفت و مجانی کار می‌کنیم.

سؤال هفتاد و نهم:

مهم ترین کار حضرت بقية الله چیست؟

پاسخ ما:

مهمترین کار حضرت امام زمان ، اصلاً مهمترین عبادت ایشان دعا کردن برای شما است. مهربان تر از این آقامی خواهید؟ ممکن است داشته باشید؟ اگر نگویم تمام کارش، بیشترین کار حضرت دعا برای شما است، حتی فرج خود را که می خواهند برای رفاه حال شما می خواهند والا در دنیا یا در آخرت حضرت باشند، راحت هستند. کسی که فی جنب الله است، هیچ چیزی برایش مسأله ای نیست، اما هر چه می خواهد برای شما می خواهد، عرض کردم ماندن شان روی زمین به خاطر شما است «لولا الحجة لساخت الارض بأهلها»^(۱) اگر امام زمان روی زمین نباشند، زمین اهلش را به خود فرو می برد، پس حضرت در دنیا که مانده برای خاطر شما مانده اند.

زمین اگر بداند که من چه هستم، من را به خودش فرو می برد، حالا خدا خواسته «يا من أظهر الجمیل و ستر القبیح»^(۲) اصلاً از خصوصیات خدا همین است ولی

۱ - بحار الانوار جلد ۵۷ صفحه ۲۱۳ و دلائل الامامه صفحه ۴۳۶.

۲ - بحار الانوار جلد ۹۲ صفحه ۱۶۴.

الحمد لله یک چیز به من لطف کرده که

نیست در لوح دلم جز الف قامت یار

چه کنم حرف دگر یاد نداد استادم

حرف دیگر بلد نیستم، خدا کند بلد هم نباشم. یکی گفته بود این فقط حضرت امام زمان را بلد است گفتم خدا کند این را راست بگویی، من فقط دلم می خواهد حضرت امام زمان را بلد باشم و هیچ چیز دیگر بلد نباشم، هیچ چیز دیگر. می خواهیم چه کار کنیم رئیس جمهور آمریکا هر غلطی کرده، رئیس جمهور کجا هر نکبتی بوده هر چه بوده به ما چه، نیست در لوح دلم، همه تان بگویید و ان شاء الله همین طور هم باشید و من هم می گویم همان طور باشم تا در این جا حجتی برای خودم باشد. خدایا تو شاهد باش ما به زبان می گوییم در قلب مان هم قرار بده که:

نیست در لوح دلم جز الف قامت یار

چه کنم حرف دگر یاد نداد استادم

خدا حاج ملا آقا جان استاد ما را رحمت کند به من فرمود هر چه می خواهی از امام زمان بخواه، هر چه می گویی از امام زمان بگو، شب سالگرد پدر من هم هست، پیش آمد نمی خواهم در این جهت خیلی حرف بزنم ولی پدر ما هم خیلی در این جهت به گردن ما حق داشت، یک حالت انتظار شدیدی داشت که گاهی به من می فرمود که فلانی من تا زمان ظهور نمی میرم، عجیب بود، چون یک خوابی دیده بود که یک جوانی خواب دیده بود که هشت دست لباس رزمی با هشت دست لباس آورده اند و به هشت نفر که در یک مجلسی بوده اند که خود این خواب بیننده نفر نهم بوده که گفته بودند که بیایید امام زمان ظهور می کند. اینها هم لباس ها را پوشیده بودند و برای یاری امام زمان حرکت کرده و رفته بودند، خود آن جوانی که خواب

دیده بود که از همه جوانتر هم بود و سربازی بود (البته من او را ندیده بودم، در آن اوائل جوانی پدرم بود) ایشان بعد از چندی فوت می شود. معنای این که او را نبردند و به او گفتند تو نمی رسی معنایش این بود. اینها خیلی مسجل شده بودند، عجیب این بود که این هشت نفر تا همین اواخر همه زنده بودند، یعنی تا موقع فوت مرحوم پدرم، ابوی یک کسالتی پیدا کرده بودند، من یک روز برای عیادت شان خدمت شان رفتم، چون اکثر روزها خدمت شان می رفتم، ایشان به من فرمود جمعه این هفته که می آید نه هفته دیگر من از دنیا می روم، گفتم آقا شما که گفتی من تا زمان ظهور هستم؟ فرمود به من گفته اند که ظهور یک مقدار عقب افتاده تو برو خستگی ات را بگیر بعد اگر خواستی بیا. من چون خیلی پدرم را دوست داشتم، خیلی دلم نمی خواست زیاد صحبت از مرگ و میر بشود، دیگر رها کردم. جمعه اول که رسید رفتم دیدن شان گفتند که این جمعه را نگفتم، خیال کرد من برای این جمعه رفته ام، گفتند جمعه دیگر، آن جمعه من در این مسجد صاحب الزمان نماز می خواندم بعد از نماز هم منبر می رفتم، وسط دو نماز شخصی آمد گفت که ابوی شما (من خودم یک مقدار دلم خالی شده بود، یک مقدار هم ناراحت بودم) ابوی شما گفته اند زود بیاید حال شان خیلی خوب نیست. ما بعد از نماز منبر نرفتیم فوراً به خانه آمدم، شاید چند دقیقه ای زنده بودند یک نگاهی به من کرد و یک چیزهایی به من فرمود و از دنیا رفت، هشتم ماه رمضان بود ایشان فوت کردند. این موضوع برای ما مهم بود. بعد ایشان را در خواب دیدم گفتم چطور شد؟ شما خستگی تان را نگرفتید؟ آخر گفتند خستگی بگیر بعد بیا، گفت دیگر نمی آیم، دیگر در این دنیا نمی آیم، جایی که دارم خوب است، اینجا آقا هم هستند و همه هستند، آن کسی که یک پایش در این دنیا است و یک پایش در آن دنیا است، حضرت امام زمان است هم این دنیا هستند هم آن دنیا، هر کسی از دنیا برود امام زمان را در آن دنیا بهتر می بیند تا اینجا، در آنجا غایب نیستند، در اینجا غایب هستند، ایشان هم در

این جهت توجّه به حضرت امام عصر خلی مؤثر بودند. بچه‌های تان را در اول کوچکی تعلیم بدهید که نام مقدّس امام زمان را زیاد ببرند، حضرت ولی عصر را فراموش نکنند خدا می‌داند بچه بودم گاهی پدرم به من می‌گفت که رفتی در را باز کردی دیدی یک آقایی با این خصوصیات است، خصوصیات را برای من می‌گفت از روایات می‌گفت، مثلاً یک خالی طرف راست صورتشان است، لباس‌شان این گونه است، خصوصیات این طوری است. بی ادبی نکن بیا به من خبر بده شاید امام زمان باشند.

سؤال هشتم:

محبت ما به حضرت امام زمان بر چه اساسی باشید و
بی محبتی نسبت به آن حضرت چه عواقبی را به دنبال دارد؟

پاسخ ما:

حضرت امام زمان را به خاطر علم، عصمت و به خاطر ارتباطشان با خدا دوست داشته باشید، نه به خاطر این که وقتی ایشان ظاهر شد این گرانی تبدیل به ارزانی می شود! مثلاً فرض کنید دیگر مرضی نیست، این طور مسائل مادی ظاهری، باز هم آنجا همین فکرها را کنیم، البتّه ان شاء الله همه اینها انجام خواهد شد ولی این فکرها نباید باشد.

ولایت یعنی شما تحت فرمان حضرت باشید و روی عشق حرکت کنید و محبت شدید، آن چنان محبتی که هیچ مانعی جلوی پای شما را نمی گیرد. اگر امام زمان را دوست داشته باشید، شما محب می شوید، اگر اطاعت و پیروی کنید، صد درصد پیروی کنید، شیعه می شوید، اگر هم دوست داشته باشید و روی محبت شدید هر چه که می فرماید بگوئید چشم، اینجا شما دارای ولایت می شوید. ولایت به این آسانی ها نیست، هر کس نمی شود بگوید ما ولایت حضرت علی بن ابیطالب را داریم.

اگر محبت امام زمان در دل شما نباشد، اگر به فکر امام زمان نباشید، نماز شما، روزه‌تان، عبادت و نه حتی گریه بر حضرت سید الشهداء که این همه ارزش دارد و زیارت حضرت علی بن موسی الرضا هیچ کدام اینها به درد نمی‌خورد. ولایت حضرت امیرالمومنین همان ولایت حضرت امام زمان است که ما باید الان در زمان ظهور و در زمان حضرت امام زمان ولایت آن حضرت را داشته باشیم. پدرم از بچگی به من این را تعلیم داده که فقط یک نفر را بشناسم و آن امام زمان است.

مرحوم حاج ملا آقا جان که خدا رحمتش کند، ایشان می‌گفت بگذار مردم تو را دیوانه بدانند، خودش این کارها را کرده بود، بگذار ارزش برایت قائل نباشند. بگذار احترامت نکنند، اما نام مقدس امام زمان را فراموش نکن. ای خدا به آبروی حضرت حجة بن الحسن آنی ما را از یاد حضرت امام زمان، آنی زبان‌مان را از ذکر نام حضرت حجة بن الحسن غافل نفرما.

ما محبت می‌گوییم، آنها به ما محبت دارند. ما به آنها محبت نداریم، آنها ما را دوست دارند که همه تقصیرات مان را ندیده می‌گیرند ﴿وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ﴾^(۱) والا خدای به این روشنی، امام زمان به این روشنی، اگر انسان یک لحظه از خدا و امام زمان غفلت کند، گناه کرده یک لحظه حتی، با این که به ما می‌گویند خدا، باز قبول نداریم و به گناهان مان ادامه می‌دهیم و به فکر خدا و امام زمان نیستیم.

من یک جمله‌ای به شما بگویم، می‌خواهم مایوس‌تان نکنم و امیدوارتان کنم، همه شما عاشق امام زمان هستید، منتهی او را ندیده‌اید، همین امشب اگر در خواب امام زمان را ببینید یک مقدار هم اگر خواب‌تان روشن باشد، اگر نگوییم تمام عمرتان در

نشاط هستید لاقلاً تا چند روز نشاط دارید، خوشحالید که این توفیق برایم حاصل شد که من خدمت امام زمان رسیدم.

آقایان امام زمان به ما خیلی نزدیک هستند، من فقط از ترس، نه این که بترسم، خدای تعالی در وجود من لاقلاً در این قسمت ترس قرار نداده، به خاطر احتیاط بعضی از ایمان‌های ضعیف نمی‌خواهم بعضی از مسائل را عرض کنم، والا خدا می‌داند روزی نیست به خصوص در مشهد که من مراجعات بیشتری دارم، که مردم پاک و بی‌غرض، یکی دو تا تشرّف از تشرّفات‌شان خدمت حضرت امام زمان را برای من نقل نکنند.

آقایان این را بدانید؛ من بدبخت، با این عمامه و عبا و قبا اگر خدای نکرده امام زمان را یادم برود، عاق امام زمان هستم، الحمدلله علماءمان همه به یاد امام زمان هستند، اما بعضی ممکن است گاهی غفلت آنها را بگیرد و شما مردم با محبت به امام زمان و اصلاح جامعه به آنها تذکر بدهید که از امام زمان فراموش نکنند. نکند پای یک منبری بنشینید از اول تا به آخر همه صحبت‌ها بشود و از مولایمان، از همه چیزمان و از آن کسی که هر چه داریم «بیمنه رزق الوری و بوجوده ثبّت الارض و السماء»^(۱) اسمی برده نشود.

این است که امام زمان همین الان هم «معز الاولیاء و مذلّ الاعداء»^(۲) است این را بدانید. شما می‌گویید نه، تجربه کنید، طوری خودتان را در بین مردم معرفی کنید که شما امام زمان را دوست دارید، ببینید عزیز هستید یا نه؟ همه دوستان دارند، به خدا قسم همه دوستان دارند، محبت امام زمان را در دلتان قرار بدهید، با حضرت

۱ - مفاتیح الجنان، دعای عدیله.

۲ - مفاتیح الجنان، دعای ندبه.

امام زمان متصل باشید، ببینید مردم به شما چه اظهار علاقه‌ای می‌کنند. ممکن است به خاطر این که ببینند آیا قلب‌تان ایمانش کامل است یا نه، یک امتحانکی داشته باشید. یک چند کلمه‌ای آن هم افراد نافهم بی‌شعور کم درک به شما اعتراض کنند که چرا تو این قدر اسم امام زمان را می‌بری؟! اوایل یک مقداری برای امتحان ممکن است خدای تعالی بخواهد شما را امتحان کند، یک چیزی بشنوید. در اداره هستید، پشت کسب و کارتان هستید، نام مقدّس امام زمان را بالای سرتان بنویسید ممکن است یک جاهلی بیاید بگوید آقا این چیست؟! تحمل کن بعد عزیز می‌شوی. خاصیت محبت به حضرت امام زمان و ولی امام زمان بودن و طبق دستورات حجة بن الحسن عمل کردن این است که انسان عزیز می‌شود، من در این خصوص جریاناتی دارم، چون باید روی اشخاص پیاده‌اش کنم نمی‌خواهم به دلایلی اسم آن افراد را ببرم والا شما همه تصدیق می‌کردید که تجربه ثابت کرده است و به عکس نستجیر بالله بیاید با امام زمان درگیر شوید! یک نفر می‌گفت که من یک خانه‌ای خریدم این صاحب خانه یک چیزی آن بالا به دیوار نوشته بود که یا صاحب الزمان من دیدم مهمان‌های ما می‌آیند ممکن است به من اعتراض کنند حرف بزنند، من برداشتم این را پاک کردم، از همانجا صدمه شروع شد تا آخرش برداشتم همان نوشته را سرجایش گذاشتم. میدانی در مشهد هست به نام میدان صاحب الزمان که در زمان شاه، آن موقع، در آن زمانی که بهائی‌ها در بعضی از قسمت‌های مملکتی مسلط بودند، این محل تقریباً صد و پنجاه خانوار بهائی داشت و ما به لطف حضرت و با عنایات حضرت، یک اقدام جدی کردیم که باید اینها از اینجا پراکنده شوند و میدان را به نام میدان صاحب الزمان اسم گذاری کردیم. آن وقت‌ها مظهر بهائیت پیسی کولا بود، یک نفر با یک چرخ دستی جلوی میدان صاحب الزمان، میدانی که ما اسمش را میدان صاحب الزمان گذاشته بودیم می‌آمد با پیسی می‌ایستاد و رفقای ما می‌رفتند ردش می‌کردند. یک روز

یکی از این کسبه محل آمد به آنهایی که این را رد کرده بودند اعتراض کرده بود که این بنده خدا دارد یک چیزی می فروشد، نانی در بیاورد، شما چرا ردش کردید و اینها یک مقدار درگیر شدند. آمدند به من گفتند فردایش دیدم از طرف خانواده همان شخص در خانه ما فرستادند که بیا دیشب فلانی سخته کرده و گفته بگوئید فلانی بیاید، من خوب می شوم. ما رفتیم دیدم که گریه می کند، سخته مغزی هم کرده بود نمی توانست خوب حرف بزند گفت:

دیشب حضرت ولی عصر را خواب دیدم، به من فرمودند که تو به خاطر این کارت (خیلی عجیب است) این مرض را گرفته ای و اگر توبه نکنی با این مرض می میری، مگر این که توبه کنی و عذر خواهی کنی و به فلانی بگو بیاید عذرخواهی تو را بشنود و حالا دستم به دامت - با همان حالش گریه می کرد و اشک می ریخت - دست به عبای ما انداخته بود و این حرف ها را می زد. البته از آن وقت تا حالا نزدیک سی سال است که کسالت ایشان به خاطر عذرخواهی اش رفع شده.

حالا اگر یک شیعه ای دنگش گرفت، آخر به قول بعضی ها، دنگی هستیم، لج می کنیم، زن ضعیف و مظلوم مان که همه چشم امیدش به ما است، شب به خانه می رویم اوقات مان از مشتری ها تلخ است، سر او فرود می آوریم! اخلاق مان این است، باید بگویم بدی مان این است، یک چنین صفاتی هست. گاهی می بینی یک کسی اسم

امام زمان را می برد، این شخص هم لجش می گیرد خدای نکرده علیه امام زمان حرف می زند، چون نور خداست، چون خدای تعالی می خواهد او را روز به روز بر مردم دنیا حاکم کند و مسلط کند نمی گذارد، خدا می داند نمی گذارد، نمی گویم تجربه کنید، چون نمی خواهم تجربه کنید ولی روی این گونه افراد دقت کنید، به خدا قسم شاه را همین مبارزه اش با امام زمان و این که بهائی ها در دستگاهش آمدند و بر او مسلط

شدند به زمین زد و حضرت امام رضوان الله تعالى را امام زمان بالایش برد ﴿وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَىٰ وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا﴾^(۱) این یک نمونه بسیار بارزش ولی شما هم می‌توانید در حد خودتان این را تجربه کنید، تجربه معکوس را نمی‌گویم، تجربه منفی را نمی‌گویم، چون آن را نکنید، صدمه زیادی می‌خورید، تجربه مثبتش را بکنید، اگر در خانه‌تان، نام امام زمان نیست، همین امشب یک کاری کنیم، حتی با انگشتان همین طور بنویسید یا صاحب الزمان اگر همین امشب وضع‌تان عوض نشد، من تجربه کرده‌ام، به جان خودش تجربه کرده‌ام چه کنم دوست‌تان دارم، تجربیات طول عمرم را برای شما عرض می‌کنم. خیلی هم ساده است، خیلی ساده است، شما می‌خواهی بخوابی بگو یا صاحب الزمان ، از خواب بیدار می‌شوی بگوی یا صاحب الزمان ، هر کار می‌خواهی بکنی بگو یا صاحب الزمان ، توجّهت را به حجة بن الحسن بده، به خودشان قسم تمام کارهایت رو به راه می‌شود. قرض‌دارها بگوید یا صاحب الزمان قرض‌تان ادا می‌شود، اگر قرض‌تان ادا نشد بر من لعنت کنید، گرفتارها، مریض‌دارها، بروید بالای سر مریض‌تان بنشینید بگوید:

یا صاحب الزمان من چه چیزی بگویم؟! بعضی از دوستان مشهدی‌مان به خاطر لطفی که به من داشته‌اند حالا هم آمده‌اند جلویم نشسته‌اند، دیده‌اند بچه کور آمده من یک چیزی گفته‌ام خیال کرده‌اند ما داریم اسم اعظم را می‌خوانیم، به شما بگویم، خدا می‌داند چند دفعه می‌گویم یا صاحب الزمان بچه کور شفا پیدا می‌کند، سرطانی شفا پیدا می‌کند، دیده‌اند دیگر.

مربوط به من هم نیست هیچ، اگر من نبودم و خودش می‌گفت یا صاحب

الزمان ، به خود صاحب الزمان بهتر و زودتر خوب می شد. من واسطه هستم و این دست کثیف که آلوده است شاید این مانع شود و تا حدی عقب بیندازد والا من گاهی به طرف می گویم بنشین بگو یا صاحب الزمان ، یا بقیة الله یا صاحب الامر ، این ذکر و این اسم اعظم را از زبانتان نیندازید، امیدواریم خدای تعالی ما را صاحب الزمانی قرار بدهد، ما را امام زمانی قرار بدهد.

سؤال هشاد و یکم:

چگونه باید محبت مان را تنظیم و شکوفا نمائیم؟

پاسخ ما:

ما در مرحله اول باید خدا را دوست داشته باشیم و هرکس به خدا نزدیک تر است بیشتر به او اظهار علاقه کنیم. طبعاً در زمان ما تنها کسی که در بین ما است و با ما زندگی می کند و از همه به خدا نزدیک تر است، حضرت بقیة اللّٰه است. این مطلب از نظر یک شیعه جای تردید نیست که حجت زمان، امام زمان و ولی عصر، حضرت حجة بن الحسن پسر حضرت امام حسن عسکری است. ما هر چه به ایشان نزدیک تر باشیم به ما بیشتر محبت می کنند، هر چه ما بیشتر به ایشان محبت کنیم بهتر راه خدا را انتخاب کرده و اجر رسالت حضرت پیغمبر اکرم را بهتر ادا کرده ایم. بنابراین آنچه امروز از نظر اجر رسالت، از نظر راه به سوی خدا، از نظر انسان شدن و به کمالات رسیدن تکلیف ما است، تنها و تنها اظهار محبت به حضرت بقیة اللّٰه کردن است، او به ما کمک می کند. خدا می داند در موارد مختلف که اگر من بخواهم قضایا و جریاناتی که حضرت بقیة اللّٰه به دوستانش اظهار کرده و محبتی که آن حضرت و کمک هایی که آن حضرت به دوستانش فرموده را عرض کنم ممکن است آن حضرت را محدود کنم، در ابعاد مختلف امام عصر به شیعیان کمک می کنند؛ در بعد علم، در بعد زندگی دنیایی،

در رفع امراض روحی، رفع امراض جسمی و بالأخره او غیاث المستغیثین است. یکی از القاب آن حضرت «الغوث» است، مغیث است، کھف است، پناهگاه است.

من از اول عمرم تنها چیز و تنها کسی را که دوست داشتم و دوست داشتم که تحت فرمانش باشم، حضرت حجة بن الحسن بوده. من به بعضی از رفقای خصوصیم عرض کرده‌ام که نیست در لوح دلم جز الف قامت یار، شاید این را ادعا بدانید ولی چه کنم حرف دگر یاد نداد استادم. خدا استاد بزرگوارمان را رحمت کند، من اساتید زیادی در علوم مختلف داشتم در فقه مثل مرحوم آیه الله العظمی بروجردی، در اصول مثل حضرت امام رضوان الله تعالی علیه، ولی در تزکیه نفس مرحوم حاج ملا آقا جان زنجانی. شما اگر او را می‌دیدید، شاید اگر با همان هیأت در این مجلس وارد می‌شد، یک نفر جلوی پایش بلند نمی‌شد، جلوی من افرادی از زنجان تشریف آورده‌اند، شاید یادشان نباشد ولی پدرانشان یادشان هست که این مرد در کوچه و بازار زنجان که راه می‌رفت، کسی احتمال نمی‌داد که این مرد دارای کمالاتی باشد ولی به خدا قسم یک دهم و اگر بنخواهم یک مقدار بی‌احتیاطی کنم باید بگویم من یک صدم از کمالات او را نتوانسته‌ام در کتاب پرواز روح منعکس کنم! این مرد بزرگوار به من می‌گفت هر چه می‌خواهی از امام زمان بنخواه، هیچ چیز جز امام زمان را دوست نداشته باش، محبوب تو، معشوق تو، حضرت حجة بن الحسن باشد. خودش این حالت را داشت که اگر در یک مجلسی ولو یک پیرمرد برای استماع نشسته بود ولی مجلس مرضی امام عصر بود، به تعبیر ما با سر می‌دوید، اما اگر مجالس بسیار معظم که گاهی من می‌دیدم که او را به یک مجالس بسیار پر جمعیت و پر عظمت دعوت می‌کردند، می‌گفت آنجا معلوم نیست خیلی مرضی حجة بن الحسن باشد، نمی‌رفت.

هر کس یک جور پناه به امام زمان می برد یکی برای قرضش پناه می برد، یکی برای شغلش به امام زمان پناه می برد، یکی برای معنویات و کسب کمالات پناه به امام زمان می برد، خلاصه ایشان پناهگاه ما هستند. در دعای ندبه می خوانیم «خلقتہ لنا عصمة و ملاذا» ای خدا تو امام زمان را برای ما خلق کردی که ما را نگه دارد، عصمت یعنی نگه دارنده، ما را نگه دارد، از چه چیزی؟ از هر بدی. به خودش قسم اگر کسی متوسل به حضرت باشد، از بدی محفوظ می شود. صبح که از خواب بلند می شوی تا بلند شدی بگو السلام علیک یا صاحب الزمان ، من یکی از اساتیدم را دیده بودم که بیدارش می کردم تا می نشست می گفت السلام علیک یا بقیة اللہ، السلام علیک یا صاحب الزمان . وقتی انسان بزرگتری بالای سرش ایستاده از خواب بلند می شود این هم می خواهد ادب به خرج بدهد، اول به آن بزرگتر سلام می کند. عجیب بود گاهی اصلاً من تعجب می کردم که این خواب بود حتی از صدای نفسش پیدا بود که صد در صد خواب عمیق است، تا بیدارش می کردم می نشست می گفت السلام علیک یا صاحب الزمان . شما این کار را بکنید، حالا آن طور، با آن سرعت، لااقل اول سختتان هر روز صبح این باشد، ببینید تغییری در زندگی تان پیدا می شود یا نمی شود؟ من که فکر می کنم می شود، تجربه ثابت کرده که می شود. شب هم که می خواهی بخوابی باز بگو السلام علیک یا بقیة اللہ ، یا صاحب الزمان .

ای که گفتی فمن یمت یرنی جان فدای کلام دلجویت

ای کاش روزی هزار مرتبه می مردمی تا بدیدمی رویت

خدمت حضرت عرض کنید آقا جان ما سرباز شما هستیم، خدمتگزار شما هستیم، با زبان خودتان سخن بگویید، زیارت نامه بخوانید، یک کلمه؛ ما در خدمت شما هستیم ما فرمانبردار نائب شما هستیم.

چندی قبل در مشهد یک خانمی که در راه تزکیه نفس بود هنوز اوائلش بود، ایشان می خواست فوت شود، لحظات آخر عمرش بود، بلند شد نشست گفت که مردهای نامحرم بیرون بروند، زن های بدحجاب هم بیرون بروند، حضرت فاطمه زهرا دارند تشریف می آورند. جمعی از افراد که بعضی های شان اصلاً اهل این حرف ها نبودند قسم می خوردند که یک نور سبزی وارد اتاق شد و روی صورت این خانم آمد مثل یک کسی که بیاید یک نفر را در بغل بگیرد و بعد هم برگشت. بعد این خانم همه را صدا زد دستش را گذاشت که پسران من بیایید دست تان را بگذارید، شوهرش دستش را گذاشت، خانم ها دست گذاشتند، گفت به من تعهد بدهید که تا در این دنیا هستید تزکیه نفس کنید و این راه را ترک نکنید.

خلاصه عرض کنم ما باید امام زمان را از هر چیزی بیشتر دوست داشته باشیم. از بعضی ها تعجب است می گویند چرا انسان باید امام زمان را این قدر دوست داشته باشد؟! مثلاً این که در فطرت شما گذاشته شده که باید عالم را دوست داشته باشید، علم را دوست داشته باشید که دارید؛ یعنی یک نفر انسان در عالم پیدا می شود که علم و عالم را دوست نداشته باشد؟ در عالم یک انسان عاقل پیدا می شود که پاکی و به تعبیر ما عصمت را دوست نداشته باشد؟! علم و عصمت در چه کسی و در چه فردی از افراد بشر امروز به طور کامل جمع شده که ما باید تمام محبت مان نسبت به او و نسبت به شخصیت او متمرکز باشد، طبیعی است به حضرت ولی عصر ؛ به این جهت که هر چه علم هست در آن حضرت خلاصه شده، هر چه پاکی و عصمت هست در وجود مقدس حضرت امام عصر است. بنابراین ما اگر می خواهیم محبت مان را تنظیم کنیم، محبت مان را سر و سامان بدهیم و محبت صحیحی داشته باشیم و به اصطلاح این فطرت مان را جلا بدهیم و شکوفایش کنیم؛ اول و اساساً و ذاتاً ذات

مقدس پروردگار را که بی نهایت علم است، بی نهایت دانش است، بی نهایت پاکی و صفات حمیده در او جمع شده را دوست داشته باشیم، بعد این علم و عصمت، این علم و پاکی، در مظاهرش جمع می شود که هر کس بیشتر مظهر پروردگار بود آن شخص بیشتر به خدا منتسب است و بیشتر آینه جمال و جلال الهی است و در عالم، شخصی مانند حضرت بقیة الله در زمان ما و در زمان های گذشته مانند ائمه اطهار و هر امامی در زمان خودش این طور آینه و مظهر پروردگار نبوده است.

با امام زمان دوست شوید، به خدا قسم عزیز می شوید، او را نبینید مهم نیست، دیدن خیلی دلیل بر شخصیت، پاکی و تقوای کسی نمی شود. حضرت پیغمبر اکرم بالاتر از حضرت امام زمان بود، بعضی از مخالفین که یک چشم برهم زدن به حضرت پیغمبر اکرم ایمان نیاورده بودند، هر روز حضرت را می دیدند، معرفت مهم است.

ما هم الان خیلی دوست داریم چهره امام زمان را ببینیم، ولو معرفتش را نداشته باشیم، ولو سخنی از دولب مقدسش نشنویم، اما دوست داریم آن جمال زیبا را ببینیم که گاهی من با خودم فکر می کنم مثلاً یک جایی نشسته ام، اگر الان آقا یک دفعه ای تشریف بیاورند چه حالی پیدا می کنم؟ می بینم طاقت ندارم، مگر خودشان عنایت کنند و ظرفیتی بدهند که انسان طاقت بیاورد یا ناشناس برخورد کنند و انسان بعدها بشناسد.

سؤال هشتم و دوم:

حالت ما و فرزندانمان در شب و روز جمعه چگونه باید باشد
و چه توقعی در آن زمان باید داشته باشیم؟

پاسخ ما:

شب جمعه ما در مهمانی هستیم. در زیارت روز جمعه می خوانیم «هذا يوم الجمعة و هو يومك» آقا روز تو است. در روز و شب جمعه یک توقعی هست، «المتوقع فيه ظهورك»^(۱) خیلی امیدوار کننده است. شیعیان باید در روز و شب جمعه گوش به زنگ باشند، بچه ها را به گوش به زنگ بودن عادت بدهید که شاید ندای ظهور حضرت بقیة الله در شب و روز جمعه بلند شود، مخصوصاً با این همه مصائبی که بر ما وارد می شود، مخصوصاً با این همه چیزی که الان عالم روحانیت دارد از کیسه می خورد و دارد ضایعات از دست می دهد و مراجع و علمای بزرگ این طور از دار دنیا می روند و جایگزین شان کسی نیست که جای آنها را در آن حد بگیرد. «المتوقع فيه ظهورك و الفرج فيه للمؤمنين علی یدیک». در یک جمله ای دیدم نمی دانم حدیث است یا نه یکی از بزرگان می گفت که اگر یک وقت فرج در وسط هفته هم انجام شود

مردم را در روز جمعه خبر می‌دهند، اطلاع می‌دهند؛ یعنی در هر لحظه احتمال فرج هست، نگویند که حالا جمعه که تمام شد برویم تا هفته دیگر، نه این شما را از انتظار خارج می‌کند، هر لحظه احتمالش هست، اما تا خبرش بیاید به مردم برسد به شب و روز جمعه می‌افتد.

در زیارت روز جمعه می‌گوییم «المتوقع فيه ظهورك و الفرج فيه للمؤمنين على يدك و قتل الكافرين بسيفك». اینجا یک جمله‌ای هست، ان شاء الله این جمله را با توجه بگویید «و أنا یا مولای» و من ای مولای من، ای آقای من، غلام توام، نوکر توام، گوش به فرمان توام، تو را با تمام وجود دوست دارم «مولای انا مولاك عارف باوليك و أخريك» هم امام اولم را می‌شناسم، هم آخری را می‌شناسم، همه شما را می‌شناسم. «أتقرب الى الله تعالى بك» من دستم را به دست شما می‌دهم که به وسیله شما به خدا نزدیک شوم «أتقرب الى الله تعالى بك و بآل بيتك» حتی آل بیت یعنی فرزندان، اهل خانه‌ات من را به خدا نزدیک می‌کند.

این زیارت را روزهای جمعه بخوانید، ان شاء الله به آنچه که در این زیارت هست عمل می‌کنید «و أنا یا مولای فيه ضيفك و جارك» ای آقای من در روز جمعه مهمان شما هستم در پناه شما هستم، «ضيفك و جارك» «فأضفني» من را پذیرایی کن، دم در نفرماید راهش ندهید، این دعوت ندارد، این مهمان ما نیست، این سر سفره شیطان نشسته، این ولی شیطان است «إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ»^(۱) «فأضفني و أجرني صلواتك عليك» آقا جان صلوات خدا بر تو باد «و علی آل بیتك». خدایا یک لحظه و یک آن برای ما پیش نیاید که امام زمان مان از ما رو بگردانند، دست ردّ به سینه ما بزنند.

سؤال هشاد و سوم:

لطفاً مقداری درباره معرفت حضرت امام زمان توضیح بفرمایید.

پاسخ ما:

یکی از موانع پیشرفت جنبه‌های روحی و کمالات انسان همین مردمی هستند که مانع ایجاد می‌کنند که خدا اینها را نیامرزد، اینها سد عن سبیل الله می‌کنند. اگر گفتی که تزکیه نفس یعنی چه؟ راه خدا را بسته‌ای، تو می‌خواهی تزکیه نفس نکن! تو باید با خدا ارتباط پیدا کنی، تو باید با امام زمان غریب ارتباط پیدا کنی، چرا حضرت حجة بن الحسن باید غریب راه برود؟ غریب بگردد؟ یک نفر به سراغ ایشان نرود و کسی نداند کجا هستند و در کجا زندگی می‌کنند؟ فرمود اگر به اندازه‌ای که مرغ‌تان را گم می‌کنید، خدای من می‌داند این را کم می‌گوییم، برای این که خودم منقلب می‌شوم، چقدر باید آقايمان مظلوم باشد، چقدر باید غریب باشد که این تعبیر را بفرماید!! وقتی یک مرغی را گم می‌کنی به این خانه و آن خانه می‌روی که مرغ ما اینجا است؟ اگر یک کسی در مسجد جمکران حتی از افرادی بپرسد آقا شما امام زمان را اینجا دیده‌اید، می‌شناسید؟ می‌گویند بین این چه می‌گوید؟

من معنای تجسس را از یک سیدی فهمیدم؛ یک شب در مسجد سهله بودم، یک

سید ایرانی بود، در غربت چهل شب چهارشنبه به آنجا برای دیدن آقا حضرت ولی عصر آمده بود، آن شب، شب چهلم بود، واقعا دیوانه بود! گفتم چرا این قدر ناراحتی؟ خیلی ناراحت بود، گفت تو باشی چهل شب چهارشنبه، ده ماه در ولایت غربت، مملکت غریب در این هوای گرم هر هفته بیایی، الان دارد آفتاب می زند، صبح می شود باز هم آقا را نبینی ناراحت نمی شوی؟ گفتم چرا یک شب آمده ام ناراحت هستم؟ تو چهل شب؟ تو خیلی قوی هستی که بحمد الله در آن شب خدمت امام زمان مشرف شد.

منظورم این بود من معنای تجسس کردن را از او دیدم، بلند می شد راه می رفت در اطراف مسجد سهله یک اتاق هایی بود، یکی یکی در را باز می کرد در می زد آقا اجازه می دهید من به داخل بیایم نگاه کنم؟ که من واقعا حالت فوق العاده ای از او دیدم. ما چه وقت دنبال امام زمان رفته ایم؟ چرا اگر دنبال آن حضرت نمی رویم با آنهایی که دنبال حضرت می روند، حرف حضرت را می زنند دشمنی می کنیم؟ خدا نیامرزد اینها را، مورد نفرین امام زمان قرار بدهد که این طور مانع تحقیق و دنبال امام زمان هستند رفتن. تا یک کسی یک کلمه حرف می زند، اسم امام زمان را بیشتر می برد، اینها به عناوین مختلف می خواهند او را از بین مردم دور کنند و مردم را نسبت به او بدبین کنند. خدایا همین محبت ها را ذخیره آخرت مان، ذخیره معنویات مان، ذخیره کمالات مان قرار بده.

سؤال هشتم و چهارم:

چرا خدای تعالی در آیه ﴿وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ﴾^(۱) می فرماید ما اراده کرده ایم و نمی فرماید من اراده کرده ام؟

پاسخ ما:

خدای تعالی می فرماید ﴿وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ﴾ ما اراده کرده ایم، اراده الهی مسأله کوچکی نیست، همانطور که اراده کرده که آسمان و زمین باشد، همانطور که اراده کرده است که مخلوقی به نام بشر یا سایر موجودات در کره زمین باشند، همین طور اراده کرده ﴿وَنُرِيدُ﴾ با کلمه جمع هم می فرماید، أردت یا ارید نمی گوید، می گوید ﴿وَنُرِيدُ﴾ یعنی ما اراده کرده ایم. وقتی که با کلمه جمع گفته می شود یا برای تعظیم است؛ یعنی شخصیت ما با همه قدرت و عظمت شأن پشت این کار را دارد یا این که از تفاسیر استفاده می شود که اراده پروردگار وقتی که جمع می فرماید، در حقیقت خدای تعالی همه وسائل و وسایط را هم در نظر می گیرد، یعنی من با ملائکه و با خلقتم بر این هستیم که ﴿نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ﴾؛ منت بگذاریم و واقعا هم خدا منت می گذارد. خدایا این منت را هر چه زودتر به مرحله ظهور برسان! منت بر چه کسی می گذاریم؟ بر مردمان مستضعف، مردم کره زمین امروز دو دسته

۱ - سورة مبارکه قصص آیه ۵.

هستند، یک دسته حیوان سیرت، مغرور، فقط دنیا را در نظر دارند. نه به فکر ثواب هستند و نه به فکر عقاب و نه به فکر خدا، و واجبات را ترک می‌کنند و محرمات را انجام می‌دهند و اینها حیوان و بلکه از حیوان هم بدترند ﴿أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ﴾^(۱) ابدا هم به فکر معنویت نمی‌افتند، حالا یک وقت اگر ایام محرمی باشد، در خانه نشسته باشند، می‌گویند بد است که ما در خانه نشسته باشیم و به مجلس روضه نرویم! می‌آیند یک روضه‌ای گوش می‌دهند و از بعضی‌ها هم شنیده‌اند که اگر برای حضرت سیدالشهداء یک قطره اشک بریزند گناهانشان بخشیده می‌شود و بهشت هم بر آنها واجب می‌شود، اما آیا قطرات اشک بر سیدالشهداء رذائل اخلاقی تو را هم از بین می‌برد؟ خدای تعالی می‌فرماید ﴿وَتُرِيدُ أَنْ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ﴾، مستضعف و ضعیف، ما بعد انقلاب فکر می‌کنیم که مستضعف یعنی فقیر، اتفاقاً مستضعف‌ترین مردم همان احمقی است که به ثروتش متکی باشد و به خدا اعتناء نداشته باشد، این ضعف عقلی دارد. حضرت صادق می‌فرماید معاویه عقل ندارد. مستضعف واقعی آنهایی هستند که اینها در مقابل مستکبرین قرار گرفته‌اند، یعنی مادیات اینها را گرفته‌اند، اختیار اینها را به دست گرفته‌اند، جلوی تمام علوم را گرفته‌اند. یک عده مستضعفان علمی هستند که ظاهراً شامل همه مردم می‌شود، یک عده هم مستضعفان مالی هستند البته اینها هم در مقابل مستکبرین واقع شده‌اند، در مقابل آنهایی که اموال آنها را چپاول کرده‌اند اینها هم هستند. یک کسی شعری گفته بود که

بروقوی شو اگر راحت جهان طلبی

که در نظام طبیعت ضعیف پایمال است

از نظر طبیعت ظاهرش این است، نظام طبیعت این کار را می‌کند، اما در نظام الهی این طور نیست، ضعیف آقا خواهد شد، خدا پشتیبان او است. وقتی که یک ضعیفی در اثر ضعف نتوانست وظیفه‌اش را آن طور که هست انجام بدهد؛ از باب مثال یک مریضی یک کسالتی دارد که همه اطبا جوابش کرده‌اند، اینجا ضعیف شده، یعنی دیگر نمی‌تواند این مرض را به وسیله‌ای که هست از خودش دفع کند، مثلاً اینجا می‌رود متوسل به خاندان عصمت و طهارت یا متوسل به مسائل روحی و معنوی می‌شود، یک دفعه معجزه می‌شود و این شخص شفا پیدا می‌کند، زیاد داشته‌ایم. در نظام طبیعت ضعیف پایمال می‌شود، اما در نظام خلقت خدای تعالی می‌فرماید ﴿وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ﴾ آنهایی که خودشان، خودشان را ضعیف نکرده باشند، آنهایی که به خاطر ندانم کاری‌هایشان ضعیف نشده باشند، آنهایی که همت خودشان را کرده‌اند ولی چه کنند در مقابل قدرتمندانی واقع شده‌اند که آنها آنچه از امکاناتی که مال اینها بوده از بین برده‌اند، اینها ضعیف‌اند. ضعیفی که به خاطر خدا ضعیف شده، به خاطر خدا تضعیف شده، که امروز در رأس این ضعیف‌های ظاهری وجود مقدس حضرت ولی عصر ، آن قدرتی که خدا به ایشان داده است، آن چنان باید در گوشه و کنار باشد. آنهایی که جاه‌طلبی‌هایشان، آنهایی که دنیا پرستیدن‌هایشان مانع از وجود ایشان است و وجود ایشان مانع آن قدرت‌هایی است که آنها دارند ولی مردم رشد نداشتند، همان رشدی که مردم زمان حضرت امیرالمومنین نداشتند، کسی برای مال دنیا، برای شکم و برای ریاست، علی را می‌گذارد به دنبال معاویه می‌رود؟ همان وضع الان هم هست؛ یعنی اگر یک روزی حضرت ولی عصر تشریف بیاورند، طلحه و زبیرها به خدمتش می‌آیند، چه چیزهایی حق ما است؟ حضرت چراغی که برای حساب بیت‌المال روشن کرده خاموش می‌کنند و چراغی روشن می‌کنند که حالا بنشینیم حرف‌های خصوصی‌مان را بزنیم، این عجب آدمی است؟! این قدر دقیق! این

قدر حسابگر، این شخص نماینده آن خدایی است که ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ﴾^(۱) «لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا»^(۲) حساب دارد این روشنایی، این یک قطره روغن چراغ، این یک لحظه روشن بودن چراغ برق، این یک کیلو نانی که اضافه گرفته‌ای و بعد باید در بازار به نمکی بدهی و او هم باید به حیوانات بدهد، اینها را حساب می‌کند. آن امام زمانی که طبعاً و یقیناً طرفداران شیطان، آنهایی که شیطان سیرتند که ﴿إِنَّ الْمُبَدِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ﴾^(۳) آنهایی که پولی را بی جهت خرج می‌کنند، اسراف می‌کنند، اینها برادران شیطانند، نستجیر بالله که حتی یاران حضرت این طور باشند، لذا افرادی که پول پرستند، آقایان خودتان را عادت بدهید به این که یک مقدار محبت دنیا را از دلتان بیرون کنید، نمی‌گوییم دنیا نداشته باشید، داشته باشید ولی محبتش را نداشته باشید، باید چکار کرد؟ انسان خودش را آماده کند، بسازد، تمرین کنید. حالا همه نه، لازم نیست. یک وقت یک عده بودند می‌خواستند خودشان را خیلی بسازند به خارج شهر رفته بودند و تیر و کمانی برده بودند و اسب سواری می‌کردند که مثلاً اگر حضرت تشریف آوردند تیر و کمان انداختن را بلد باشند. حضرت حتماً همه را برای سربازی و این کارها نمی‌خواهند. آنچه که مسلم است این است که بنده شویم، مطیع باشیم، می‌آیند می‌فرمایند شما به درد این کار نمی‌خوری برو آن کار را بکن، شما هم به درد آن کار می‌خوری برو مثلاً اصطبل تمیز کن، همه یکی است فرقی نمی‌کند. به من اگر بگویند ظاهراً بیشتر از این هم کاری از من بر نمی‌آید، می‌روم اصطبل تمیز می‌کنم، مسأله‌ای نیست، هر چه آقا می‌خواهند. باید این روحیه در وجودت پیدا شود، برو برگرد هم ندارد که هر چه گفتند، بدون هیچ مقایسه‌ای باید انجام دهید. نگویند آقا

۱ - سورة مبارکه زلزله آیه ۷.

۲ - سورة کھف آیه ۴۹.

۳ - سورة مبارکه اسراء آیه ۲۷.

ما مدتی روحانی بودیم، آخوند بودیم، حالا برویم اصطبل تمیز کنیم؟! اگر گفتمی
نمرهات صفر است، حتی در دلت هم بیاید نمرهات صفر است. امام است هر چه
بفرماید باید اطاعت کرد. ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾^(۱) باید این
روحیه را داشته باشید. حالا تیراندازی بلد باشی یا مثلاً هیچ کاری از تو برنیاید، بالأخره
روحیه اش باشد باز هم تو را قبول دارند، تو از یاران حضرت ولی عصر هستی، چه
بہتر کہ بہتر باشی، ہر کاری می توانی انجام دهی، یک خدمات بالایی را بہ تو می دهند
چہ بہتر کہ محبت حضرت را داشته باشی و با آن حضرت سنجیت روحی داشته باشی
و حضرت تو را بیاورند کنار خود قرار بدهند، وزیر دست راست حضرت باشی، چہ از
این بہتر؟ پس بالأخرہ باید ہمت کرد و ان شاء اللہ یعنی در نظام خلقت ضعفا چہ
می شوند؟ از ضعف بیرون می آیند و بالاتر ﴿وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا فِي
الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ﴾،^(۲) ما اینہا را پیشوایان مردم قرار می دہیم،
فرماندہان مردم قرار می دہیم، اینہا فرماندہان لشکر حضرت حجة بن الحسن
خواہند بود. ہر کس فعالیتش بیشتر باشد طبعاً در این نظام طبیعت ضعیف ہم باشد
روی او بیشتر فشار نمی آورند، او را بیشتر اذیت نمی کنند.

۱ - سورۃ مبارکہ نساء آیہ ۵۹.

۲ - سورۃ مبارکہ قصص آیہ ۵.

سؤال هشتاد و پنجم:

منظور از قیامت صغری چیست؟

پاسخ ما:

زمان ظهور حضرت بقیة الله روز حشر است، آن روز است که بهشت ما شروع می شود، آن روز است که حساب ما شروع می شود، قیامت نیست، نه، یک قیامت صغری داریم و آن ظهور حضرت امام عصر است «خروج الامام لا محالة خارج» حضرت در همان اشعاری که به دعبل می فرمایند

خروج الامام لا محالة خارج

يقوم على اسم الله و البركات

حضرت بر اسم خدا و برکات قیام می کنند، این را حضرت رضا می فرمایند.

سؤال هشتاد و ششم:

چگونه ادبی در حضور حضرت بقیه الله باید داشته باشیم؟

پاسخ ما:

یک وقتی با یک نفر به مکه مشرف شده بودم، از من سؤال کرد که آیا من در این سفر می توانم به خدمت حضرت امام عصر برسم؟ من روی همان قواعد کلی گفتم اگر یک شرط را رعایت کنی، احتمالش هست. گفت آن شرط چیست؟ گفتم وقتی حضرت را دیدی، همان دور بایست، سلام عرض کن و از همان دور عرض ارادت کن و جلو نرو، خیلی مؤدب باش! گفت چشم، خودش نقل می کرد که در همان سفر نه مرتبه به خدمت حضرت رسیدم. آقایان ادب خیلی مهم است، گاهی می شود که مصلحت هم هست ولی این ادب ندارد، حضرت خودش را به شما نشان نمی دهند، برای این که ممکن است خدای نکرده شما با یک ملاقات کافر شوی، خدای نکرده ممکن است فاسق شوی، ادب حضور این طور است. ببینید امام است، حضرت علی بن موسی الرضا است، وقتی که نام حضرت ولی عصر را می شنوند، فقط اسم شان را شنیده، حضرت رضا از جا بلند می شوند دست شان را روی سر می گذارند، تعظیم می کنند و می فرمایند «صلی الله علیه و آله و سلم»

ما اسم حضرت ولی عصر ، آن اسمی که اگر کسی شنید واجب است که بلند شود، بایستد، آن را می شنویم، پایمان هم دراز است. یک کسی از رفقا می گفت اخیراً شما در بعضی مجالس نام حضرت را کم می برید، گفتم می دانی علتش چیست؟ چون یک مجلس خاصی را می گفت، گفتم علتش این است که من گوشه و کنار نگاه می کنم می بینم بعضی ها نمی توانند درک کنند که نام حضرت در اینجا برده می شود، حضرت ممکن است نظر لطف خاصی به این مجلس پیدا کنند، این ها حوصله این که پای شان که دراز کرده اند را جمع کنند ندارند، حال و حوصله این که چایی را بعد می خوریم و چایی نخورد، حواسش پرت است به این رفیق ما، این بنده خدا چایی به ما دادند یا ندادند! حواسش آنجا است.

سؤال هشتاد و هفتم:

زندگی بعد از ظهور چگونه است؟

پاسخ ما:

خدای مهربان هیچ وقت انسان را برای این همه رنج و مشقت و ظلم و ستم که از طرف دیگران متوجه می‌گردد خلق نکرده، بلکه برای آرامش خلق کرده؛ یعنی از لحظه‌ای که متولد می‌شود یا حضرت آدم از لحظه‌ای که خلق شده برای آرامش در بهشت خلق شده و باید در ناز و نعمت باشد و باید حیات طیبه داشته باشد؛ یعنی زندگی پاک و پاکیزه، بدون هیچ درد و مرض و زحمتی، حتی کوچکترین مرضی، میکروبی بر بدنش مسلط نشود. آن طور که برای ما نقل می‌کنند که بالآخره خدا در آخر کار خودش این عمل را انجام خواهد داد که بشر به وسیله مصلح جهانی، حضرت بقیه الله در این دنیا و به وسیله اعمال صالحه خود ما در بهشت، به این نتیجه و به این زندگی خواهیم رسید، اما یک مدتی در این دنیا و بالاخص زمان ما در اثر اعمال زشت خودش یا اعمال زشت دیگران؛ چون زندگی انسان در دنیا اجتماعی است به اصطلاح زندگی با هم است باید با هم زندگی کنند، انسان خواهی نخواهی باید در این زندگی خیلی از مصائب و ناراحتی‌ها را تحمل کند، اما اگر جامعه صالح شود، اگر آن هدفی را که خدا از خلقت بشر در نظر گرفته انجام شود، همه آرامش دارند، همه در بهشت‌اند،

همه در زندگی راحت‌اند، حتی عمرها زیاد می‌شود، عمر بشر یعنی آن بشر اولیه‌ای که خدا خلق کرده عمرش تا هزار سال و بیشتر و کمتر بوده، حضرت نوح حدود هزار سال در بین مردم زندگی کرد، با این که خیلی در فشار و غصه و غم بود. حضرت آدم که تقریباً همین مقدار در دنیا زندگی کرد. این عمرهای کوتاهی که ما داریم، اینها به خاطر همین غذاها و هواها و آلودگی‌ها و زندگی بدی که به اصطلاح محیط زیست برای ما به وجود آورده است والا خدای تعالی ما را خلق کرد و فرمود ﴿هُوَ أَنشَأَكُم مِّنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا﴾^(۱).

سؤال هشتاد و هشتم:

مفقودین چه کسانی هستند؟

پاسخ ما:

ان شاء الله وقتی که آقایمان حضرت حجة بن الحسن صدای نازنین شان بلند می شود که «ألا يا أهل العالم أنا امامكم المنتظر»؛ ای مردم دنیا من آن امام تان هستم که انتظار مرا می کشید، ما جزء مفقودین باشیم. نیمه های شب وقتی صدای این نازنین می آید، دیگر فرصت این که این یار حضرت حجة بن الحسن بیاید با زن و بچه اش خدا حافظی کند ندارد، این قدر شوق دارد، این قدر شائق است، آن قدر آماده است که زن و بچه اش یک دفعه می بینند که این مردشان مفقود شده! مفقودین در روایات دارد، دیگر اصلاً پیدایشان نیست، به محضر آقا حضرت بقية الله رفته است.

سؤال هشاد و نهم:

لطفاً مقداری درباره تفاوت زمان ظهور با زمان غیبت توضیح بفرمائید.

پاسخ ما:

این دعای «اللهم اشف کل مریض»^(۱) مال وقتی است که مردم دنیا از زیر بار فشار و ظلم نجات پیدا کنند و یک نفر فقیر نباشد «اللهم أغن کل فقیر». ببینید حضرت چطور دعا می‌کند، خدایا همه فقیرها را بی‌نیاز کن، ثروتمند کن، «اللهم أشبع کل جائع» همه گرسنه‌ها را سیر کن، «اللهم أقض دین کل مدین» قرض همه بدهکارها را ادا کن. ببینید ما این طور دعا می‌کنیم به اصطلاح ما این هستیم. «اللهم أشف کل مریض» خدایا همه مریض‌ها را شفا بده، ما برای این دعا نمی‌کنیم که فقط خودمان را در نظر داشته باشیم. این اقتدایی است به حضرت فاطمه زهرا و بعد از ظهور یک زندگی خوبی خواهیم داشت که همه این دعاهایمان مستجاب است؛ یک گرسنه نیست، یک فقیر نیست، یک مریض نیست، یک انسانی که در حال خواب و مرگ و غفلت از یاد خدا باشد وجود ندارد، لذا زندگی آن وقت با زندگی امروز مثل این می‌ماند که انسان

بخواهد در یک باغ وحشی زندگی کند. هر کس یک سیرت حیوانی داشته باشد، طبعاً در نظر اولیاء خدا به صورت همان حیوان قرار می‌گیرد. حالا انسان بخواهد در باغ وحش زندگی کند چطور زندگی می‌کند؟ هر جا می‌خواهد برود باید از وحشی‌های آن باغ وحش بترسد، بوی تعفن غذاهایی که اینها می‌خورند و کثافت کاری‌هایی که اینها می‌کنند، انسان را ناراحت می‌کند! به خدا قسم اگر چشم دلمان را باز کنیم و انسان باشیم، با یک چشم واقعی به این زندگی‌های دنیایی نگاه کنیم، همینطور خواهیم بود؛ یعنی در باغ وحش خواهیم بود. یک کسی از دوستان از آزاری که دیگران به او داده بودند به من شکایت می‌کرد، چون اهلش بود می‌فهمید که چه می‌گویم، گفتم انسان بخواهد در باغ وحش آن هم در باغ وحشی که وحشی‌ها آزاد هستند زندگی کند، از آن باغ وحش عبور کند دیگر حالا نباید خلاف توقعش باشد که یک سگی، گرگی، شغالی پای او را بگیرد این اذیت و آزارها هست، اما بعد از ظهور حضرت حجة بن الحسن همه انسان می‌شوند، انسان در میان انسان‌ها زندگی می‌کند. به خدا قسم اگر ما می‌فهمیدیم که زمان ظهور چه مزایایی دارد شاید هیچ وقت حاضر نبودیم زنده بمانیم «و لولا آجال التي كتب الله لهم لماتوا شوقاً الى الثواب» انسان دق می‌کرد. ما در چه زمانی واقع شده‌ایم.

سؤال نودم:

چه علومی در بعد از ظهور تدریس می شود؟

پاسخ ما:

وقتی که آن حضرت ظهور کنند به خاطر این که استعدادها ترقی می کند، رشد فکری زیاد می شود و همه باید در مکتب قرآن بنشینند و از قرآن استفاده کنند حضرت امام زمان آن مطالبی که در بطون قرآن هست آنها را برای مردمی که در آن وقت آماده پذیرش مطالب هستند بیان می کنند، چون در حقیقت بشریت مثل یک بچه هفت ساله از زمان حضرت آدم تا زمان حضرت پیغمبر اکرم در کلاس های شش گانه نشسته است؛ حضرت آدم کلاس اول را ترتیب داده، حضرت نوح کلاس دوم، حضرت ابراهیم کلاس سوم، حضرت موسی کلاس چهارم، حضرت عیسی کلاس پنجم و حضرت رسول اکرم و سایر ائمه اطهار این کلاس ششم و کلاس نهایی را ترتیب داده اند.

این حرف ها را از مغزمان خارج کنیم که ما حتماً باید امام زمان را ببینیم والا ایمانی به آن حضرت نداریم، همان هایی که حضرت امام زمان را دیده اند برای این است که شما ایمان بیاورید. افرادی که به محضر حضرت حجة بن الحسن مشرف

شده‌اند برای این است که نقل کنند، آقا را در بین خودشان بیاورند، قبول کنند. واقعا جای تأسف است که ما هنوز حاضر نیستیم که آن بزرگواری را که تمام عالم هستی با اراده او هست را در بین خودمان بیاوریم؛ یعنی نه ما جمع که ان شاء الله ما جزء آنها نیستیم ولی هنوز بشریت حاضر نیست که او را به عنوان امام و رهبر در بین خودش بپذیرد! روز ظهور حضرت ولی عصر همان روزی است که مردم این آقا را به عنوان امام و رهبر بپذیرند.

سؤال نود و یکم:

ترسیمی از زمان ظهور برایمان بیان بفرمائید؟

پاسخ ما:

اگر دقت کنید زمان ما زمانی است که ولو این که برای ما فرقی نمی‌کند آن نور از افق بیرون زده باشد، برای آدم گمشده فرقی نمی‌کند که در تاریکی باشد یا در روشنایی باشد، روز باشد یا شب باشد «تعرف الاشياء بأضدادها». ما هر چه بخواهیم برای کسانی که بعد از ظهور حضرت امام زمان زنده باشند و متولد آن زمان باشند شرح بدهیم که در زمان غیبت بر ما چه گذشت نمی‌فهمند، واقعا نمی‌فهمند، ممکن است از نظر علمی بفهمند ولی وجدان نمی‌کنند. الان هم هر چه بخواهیم برای شما شرح بدهیم که در زمان ظهور انسان چطور می‌شود، چه خصوصیتی دارد، نمی‌توانیم برای شما بیان کنیم، همین طور این که در بهشت چه نعمت‌هایی هست، چه خصوصیات هست آنها را نمی‌شود در این دنیا بیان کرد. اگر بخواهند به بچه‌ای که در شکم مادر است دنیا را معرفی کنند نمی‌تواند بفهمد، حالا صد برابر من و شما هم عقل داشته باشد می‌گوید حالا که ما در جای مرتبی نشسته‌ایم و غذای مرتبی هم به ما می‌رسد، چه لزومی دارد که به ما یک جا بدهند که صد برابر اینجا، هزار برابر اینجا باشد، می‌خواهیم چه کار کنیم؟!

الان اگر به شما هم بگویند که ﴿جَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ﴾^(۱) می گوید اصلاً کنترل یک چنین جایی برای ما مشکل است. الان اگر خانه یک مقدار بزرگتر شود جارو کردنش مشکل می شود، نمی توانیم بفهمیم.

به خدا اگر ما بدانیم که چقدر در جهلیم، اگر مردم بی سواد زمان های قبل مخصوصاً مردم جاهل بی سواد را بیاورند و آنها را در این زمان قرار بدهند و این اختراعات و این اکتشافات را مشاهده کنند چه حالی پیدا می کنند؟ اگر الان ما را بردارند و تقریباً در هشت سال بعد از ظهور امام زمان بگذارند، ما یک چنین سرگردانی پیدامی کنیم بلکه بالاتر. حضرت امام زمان کسی است که می آید این پرده را بر می دارد. این حوزه، این دانشگاه یک چنین اساتیدی دارد که ملائکه آنها را شناختند. به به عجب اساتید خوبی!

---

۱ - سورة مبارکه آل عمران آیه ۱۳۳.

سؤال نود و دوم:

چگونه فرزندانمان را با حضرت بقیة الله آشنا کنیم؟

پاسخ ما:

فرزندان از مدرسه آمده، از دانشگاه آمده، شبی یک قصه از همین کتاب ملاقات با امام زمان برایشان بخوانید. بعضی این کار را کرده‌اند. یک جوانی نامه‌ای برای من نوشته، عکسش را فرستاده بود، دیدم بسیار کم سن است شاید پانزده ساله باشد یک عشقی به حضرت امام زمان دارد. در نامه مفصلی که نوشته می‌گوید آن قدر گریه کرده‌ام که چند دفعه این نامه را عوض کرده‌ام، باز هم این مقدار جا نشانه گذاشته که اینجا جای اشک‌های من است، برای چه؟ پدرم شب‌ها موقعی که ما می‌خواهیم بخوابیم می‌گوید فرزندم مؤدب بنشین که من می‌خواهم یک حکایت از کسانی که با امام زمان ملاقات کرده‌اند بخوانم. ما دو زانو می‌نشینیم خیلی هم خوش‌مان می‌آید و پدرمان این قصه را برای ما می‌خواند و ما اشک می‌ریزیم. اگر بچه‌های تان اهل گریه و اشک و آه هستند، اهل عشق و محبت‌اند، این طور قصص را برای‌شان بخوانید، آن وقت از طریق قصه خدا می‌داند شما اگر ده تا قصه تشرّف به محضر حضرت ولی عصر را برای جوان هفده، هجده ساله‌تان بخوانید و گوش بدهد، یقیناً از شما سؤال می‌کند که چطور شد اینجا خدمت امام زمان رسیدند و ما نرسیدیم؟ ما نمی‌رسیم؟ جوابش را بدهید، بگویید آنها مردمان پاکی بودند، دروغ نگفتند. به خدا قسم از فردایش بچه‌تان دروغ نمی‌گوید، آنها پشت سر مردم بدگویی نکردند از فردا بچه‌تان دیگر غیبت نمی‌کند و همین طور چیزهای دیگر. اینها راه‌هایی است که باید ما انجام دهیم.

سؤال نود و سوم:

مناجات با حضرت بقية الله

پاسخ ما:

يا بقية الله آقا جان ديگر دلمان تنگ شده «و ضاقت الارض» زمين بر ما تنگ شده، آقا جان کرم نما و تفضل کن قدم رنجه کن که خانه، خانه تو است، بلکه نه خانه که هر کس هر چه دارد مال شما است. «نزيلک حيث من اتهمت رکابی و ضيفک حيث کنت من البلادی»^(۱).

در دعای ندبه که روز جمعه می خوانیم می گوئیم «هل من معين فاطيل معه العويل و البكاء»^(۲) کسی که این حرف را می زند می داند چطور آدمی است؟ مثل این می ماند که یک کسی کمک می خواهد، می گوید به من کمک کنید که بتوانم بیشتر از این داد بزنم، بیشتر از این گریه کنم، من ديگر گريه ام تمام شده، ديگر نفسم گرفت از بس که داد زدم، «هل من جزوع فاساعد جزعه اذا خلا». آیا یک جزع کننده ای هست که در جزع به من کمک بدهد که من بیشتر از این جزع کنم، جزع به قرض ما بدهد، دعای ندبه می خوانید طرز خواندن دعای ندبه بعضی وقت ها تاریکی می آورد، منتهی جلسه دعای

۱ - جمال الاسبوع صفحه ۳۹.

۲ - مفاتيح الجنان، دعای ندبه.

ندبه بهتر از جلسه حرف‌های غیبت و بی‌فایده است که جاهای دیگر دارد، این جلسه مانع غیبت است.

آقا یا بقیة الله شب جمعه است، یک تعداد گدا به در خانه شما آمده‌اند، اسیر و یتیم و مسکین به در خانه حضرت علی بن ابیطالب آمدند دست ردّ به سینه آنها نگذاشتند، ما آمده‌ایم یا بقیة الله این جمع با این که همه‌شان از من آبرومندترند، این گریه‌های‌شان، این اشک‌های‌شان، محبت‌شان، نمودار آبرویشان است ولی حالا من را به عنوان سخن گوی‌شان، زبان‌شان در محضر شما قرار داده‌اند، یا بقیة الله یا صاحب الزمان آقا برای این که دیگر از این هفته به بعد دل شما از ما رنجیده نشود، ما بر همه احزان و حزن‌های شما حزن‌افزوده نکنیم، تصمیم می‌گیریم، تعهد می‌کنیم که از این لحظه به بعد دیگر گناه نکنیم و آنچه بر ما واجب است انجام دهیم.

یا بقیة الله آقا جان رویمان سیاه است، قلبمان سیاه است، هر چه باشیم، هر که باشیم، هر عملی که داشته باشیم لایق حرف زدن با شما نیستیم، اما چه کنیم خدای تعالی به ما اجازه داده خودتان هم مهربانید ما را دوست دارید، من می‌دانم.

«یا من یعطی من سئله» ای خدایی که وقتی کسی از تو سؤال می‌کند تو به او می‌دهی «یا من یعطی من لم یسئله و من لم یعرفه تحننا منه و رحمة»^(۱) ای خدایی که به آنهایی که اصلاً تو را نمی‌شناسند محبت می‌کنی، امام زمان هم وجه الله است، روح الله است، آیه الله است، نشانه خدا است، باید این طور باشد یا بقیة الله

می‌شود دست تان را زیر دست ما یا روی دست ما بیاورید، درست است الان کار مشکل است ولی ما به خاطر رسیدن به شما همه مشکلات را ان شاء الله تحمل می‌کنیم و خودتان هم کمک می‌کنید، یقیناً کمک می‌کنید و شما هم به ما محبت می‌کنید ما به

خدا برسیم، به شما برسیم به حقیقت ولایت و توحید برسیم، به حقیقت عبودیت و جهاد با نفس برسیم، در صراط مستقیم دین قرار بگیریم، یا بقیة الله یا صاحب الزمان آقا جان ما از همین الان با شما قرار می‌گذاریم بنده شما باشیم، مطیع شما باشیم، کاری که قلب شما را رنجیده کند ان شاء الله انجام ندهیم، شما هم به ما لطف کنید فقط یک لطف به ما داشته باشید آن هم این که ما را از خواص خودتان قرار دهید، یا بقیة الله آیا قبول است؟ خوشا به حال آن گویی که قبولی را شنید و خوشا به حال آن کسانی که این مسائل را درک می‌کنند.

آقایان دعای ندبه را در جاهایی که حواس‌ها را به چیزهای مختلف دیگر پرت می‌کنند نخوانید. رفقا خیلی به من پیشنهاد می‌کنند که دعای ندبه را دسته جمعی بخوانیم، من می‌بینم دعای ندبه را نمی‌شود دسته جمعی خواند، مگر همه اهل دل باشند. بین دعای کمیل و دعای ندبه فرقی هست، دعای کمیل مال تائبین و آن‌هایی که در مرحله توبه هستند می‌باشد ولی دعای ندبه مال عشاق است، مال مرحله محبت است، باید انسان بسوزد. این دعا از اولش تا آخرش گریه دارد، نه گریه معمولی که آدم آهسته اشک بریزد، نه باید داد بزند، ندبه یعنی بلند گریه کردن. من یک روز در یک مجلس دعای ندبه که چه عرض کنم نگاه کردم در همان جا که می‌گوید «این بقیة الله»، «عزیز علی» که جاهای حساسش است، در یک جا می‌گوید که «هل من معین فاطیل معه العویل و البكاء» آیا کسی هست که در داد زدن و گریه کردن به من کمک کند، یعنی خودم دیگر خسته شده‌ام، همان جاها می‌دیدیم که یک نفر هم گریه نمی‌کند! حق هم دارید معنایش را نمی‌فهمید، معنایش را بفهمید عاشق نیستید، عاشق باشید باز امام زمان را می‌خواهید که در امور مادی به شما کمک کند. انسان باید دعای ندبه را این طور بخواند که این شخص می‌گوید داشتم می‌خواندم در اتاق تنها نشسته بودم شروع

به خواندن دعا کردم مثل این که خدا را در تمام اعماق وجودم می دیدم و با خدا صحبت می کردم تا رسیدم به آنجا که می گویم «أین الحسن و أین الحسین» می گوید یک سیری برایم پیش آمد - خدا برای همه قسمت کند و همه دارای این طور سیرها شوند البته دارید منتهی بعضی های شما متوجه هستید و بعضی ها متوجه نیستند، مسائل روحی خیلی مهم است یعنی مسائل روحی خیلی هم روشن است - می گفت دیدم به حرم حضرت رضا رفته ام، چون ایشان در مشهد بود دارم می گردم همینطور که دارم می گویم امام زمان کجاست؟ دارم داخل حرم را می گردم، تمام رواق ها را گشتم، امام زمان را پیدا نکردم. بعد به کربلا رفتم باز آنجا هم پیدا نکردم، حالا دارم همین کلمات را می گویم. در همین مدتی که دارم کلمات را می گویم این سیر را می کنم، به نجف رفتم، به سامراء رفتم، به سرداب مطهر رفتم، به مسجد جمکران رفتم، به مسجد سهله رفتم، به حرم حضرت پیغمبر اکرم رفتم، به بقیع رفتم، دیدم که نه، به کاظمین، دیدم که نه حضرت را هیچ جا پیدا نکردم! همینطور دارم گریه می کنم و اشک می ریزم با آن سیر سریع روحی که دارم، از همین مدتی که این کلمات را می گویم تا «أین بن النبی المصطفی و ابن علی المرتضی و ابن خدیجة الغراء و ابن فاطمة الکبری» می گوید تا اینجا رسیدم داخل مسجد الحرام رفته بودم پیدایشان کردم، یک دفعه احساس کردم آقا حضرت ولی عصر دست ها را به در خانه کعبه زده اند، پشت شان به طرف من است تا اسم حضرت فاطمه زهرا برده شد دیدم دارند گریه می کنند، اشک می ریزند. این هم در دعای ندبه خیلی مهم است گفتم «بأبی أنت و امی» پدر و مادرم به قربانت آقا من که خودم را در فراق شما کشتم از بس که به دنبال شما گشتم «بأبی أنت و امی و نفسی»؛ جانم به قربان شما، مادرم به قربان شما، پدرم به قربان شما، حالا عباي حضرت را گرفته ام و همینطور تکان می دهم می گویم «بأبی أنت و امی و نفسی لک الوفاء و الحمی یا بن السادة المقربین» ای پسر سادات مقرب در خانه خدا، همینطور

تکان می‌دادم ولی حضرت مشغول دعا کردن و مناجات و انس با پروردگار هستند و دارند با خدای خود مناجات می‌کنند، من همینطور صدا می‌کنم، بعد گفتم جانم به قربانت ای پسر پیغمبر «بأبی أنت و امی و نفسی لك الوقاء و الحمی یابن السادات المقربین یابن النجباء الاكرمين یابن الهداة المهدیین» تا یک دفعه دیدم حضرت روی گرداندند و فرمودند چه می‌گویی؟ گفتم که «عزیز علیّ أن أرى الخلق و لا تری» آقا من سختم است که همه را ببینم و شما را نبینم، آقا من سختم است که با همه حرف بزنم و با شما حرف نزنم، مولای من بر من مشکل است که در بین مردم راه بروم و شما نباشید. می‌گوید درد دل کردم، حرف زدم گفتم آقا می‌شود یک ملاقاتی به من بدهید؟ «هل الیک یابن احمد سبیل فتلقی هل يتصل یومنا منک بعدة فنحظی متی نردمنا هلک الرویة فنروی متی ننتقع من عذب مائک فقد طال الصدی متی نغادیک و نراو حک فنقر عینا متی ترانا و نرائک» وقتی که شما مرا ببینید و من هم شما را ببینم، رو به روی هم نشسته باشیم، با هم صحبت کنیم، من از آن سرچشمه زلال معنویت و ولایت استفاده کنم «متی ترانا و نرائک و قد نشرت لواء النصرتری أترانا نحف بک» آقا آیا می‌شود یک روزی همه ما دور شما نشسته باشیم و شما وسط نشسته باشید و همه به شما نگاه کنیم؟ «أترانا نحف بک و أنت تأم الملاء و قد ملأت الارض عدلا» و به وسیله شما بزرگوار تمام دنیا پر از عدل و داد شود؟ چنین روزی می‌شود؟ می‌گوید اینها را که گفتم فرمودند به در خانه خدا برو. می‌گوید من هم کنار حضرت ایستادم دست به مستجار زدم، همان جایی که حضرت خودشان دست زده بودند گفتم «اللهم انت کشاف الكرب و البلوی» ای خدا تو هستی که همه بالاها را از بین می‌بری، همه کربها را از بین می‌بری، «و الیک استعدی فعندک العدوی» تا آخر دعای ندبه را خواندم، به من یک وعده‌هایی داده شد که آنها را نگفت. به هر حال امیدواریم دعای ندبه را ما هم این طور بخوانیم.

در دعای ندبه می‌گوییم که «أین الطالب بذحول الانبیاء و أبناء الانبیاء» آن کسی که طلب خون انبیاء و اولاد انبیاء را می‌کند کجا است؟ انبیاء در دنیا آمدند کشته شدند، اولاد انبیاء در دنیا آمدند کشته شدند، ضعیف واقع شدند، افراد ظالم و جبار و آنهایی که هیچ ارزش وجودی، حتی ارزش این که اسم یک انسان روی آنها گذاشته شود را ندارند، اینها خوش گذراندند و از دنیا رفتند، آن که می‌آید این‌ها را جبران می‌کند کجا است؟ «أین الطالب بدم المقتول بکربلاء»؛ بزرگترین و پر اهمیت‌ترین خونی که ریخته شد خون حضرت حسین بن علی در کربلا بود. من مکرر گفته‌ام که هیچ ظالمی نسبت به مظلومی آن قدر ظلم نکرده که خاندان بنی امیه نسبت به حضرت ابی عبدالله الحسین ظلم کرده‌اند.

کسانی که دوست دارند مردم از بدبختی نجات پیدا کنند دعای ندبه بخوانند، کسانی که مردم دوست هستند دعای ندبه بخوانند.

خدایا تو یار ما باش، تو کمک ما باش، «أنت المستعان» خدایا ما به تو شکایت می‌کنیم، آخر ما چه کرده‌ایم که همه پیغمبرشان را می‌دیدند، امام‌شان را می‌دیدند، اما ما نمی‌بینیم «نشکوا الیک فقد نبینا و اله و غیبة ولینا و کثرة عدونا و قلة عددنا».

ای خدا آیا راهی هست ما امشب امام زمان را ملاقات کنیم؟ آیا راهی هست که ما با امام زمان دو کلمه درد دل کنیم؟ «هل الیک یابن احمد سبیل فتلقی»؟ آقا در غیبت شما چه کشیدیم؟ چه راه‌های انحرافی در مقابل پای ما گذاشتند؟ چقدر ما باید در این دنیا فلاکت بکشیم؟ اذیت ببینیم هر روز به ما حرفی بزنند، به ما تهمتی بزنند؟ ای خدا دیگر خودت جواب آنهایی که به خاطر این که ما به امام زمان اظهار ارادت می‌کنیم اذیت‌مان می‌کنند بده، ای خدا دشمنان امام زمان را در هر لباسی که هستند ذلیل‌شان بفرما، خدایا دوستان امام زمان در هر لباسی که هستند عزیزشان بفرما،

خدایا تا چه وقت ما هر چه که با تو درد دل می‌کنیم ما را به امام زمان ارجاع می‌دهی؟ آخر ما امام زمان مان را از کجا پیدا کنیم، دو کلمه حرف با ایشان بزنیم، ولی خودشان می‌شنوند. خدای من شاهد است من معتقدم که آقا کلمه به کلمه حرف‌های ما را می‌شنوند و برای ناراحتی‌های ما و ناراحتی‌های دوستانشان اشک می‌ریزند، اگر شما شنیده‌اید امام زمان صبح و شام برای حضرت سیدالشهداء گریه می‌کند، برای مصیبت گودی قتلگاه نیست، برای این است که هدف حضرت امام حسین تا حالا عملی نشده. روزی که به دست مقدس خود حضرت بقیه الله آن هدف عملی شود و طلب ثار و خون حضرت حسین بن علی را بکنند، آنجا دیگر صبح و شب گریه نمی‌کند. یا بقیه الله می‌بینید چه حرف‌هایی به ما می‌زنند، می‌بینید چه با ما می‌کنند، در یکی از جاها بودم یک نفر گفت اگر کسی بگوید من هر روز صبحانه با امام زمان می‌خورم چطور است؟ گفتم خدا لعنتش کند، گفت اگر بگوید که امام زمان سر سفره کنارم نشسته و من با او صحبت می‌کنم؟ گفتم خدا لعنتش کند، گفت اینها را برای شما می‌گویند شما این همه دوستان من یک دفعه این مطالب را از من شنیده‌اید؟

تو که دعای ندبه می‌خوانی و اینطور به حضرت ولی عصر عشق می‌ورزی، دعای کمیلی که شب جمعه خواندی و آن قدر اظهار گناه کردی که من چقدر گناه دارم، این دو تا را چطور می‌توانی کنار هم بگذاری؟! یک انسان باید این دعای ندبه را بخواند. متأسفانه بعضی حرف‌ها را نمی‌توانم بزنم، دوربین روی صورت اشخاصی می‌رود که دارند دعای ندبه می‌خوانند، صورت‌ها دو تیغه دعای ندبه هم می‌خواند «هل الیک یابن احمد سبیل فتلقی» آقا آیا راهی هست که ما با شما ملاقات کنیم؟ با همین قیافه می‌خواهی به ملاقات حضرت بروی؟ با همین افکار می‌خواهی به ملاقات

حضرت بروی با همین وضع، با همین دل و قلب؟! خیلی هم خوب است که ما این زمان را دیده‌ایم که همه دعای ندبه می‌خوانند، اما ای کاش به مرحله محبت رسیده بودند، اول تمام گناهانشان را ترک کرده بودند، ای کاش بیدار بودند، از خواب غفلت بیدار شده بودند، ای کاش از همه گناهان توبه کرده بودند و ای کاش که در استقامت آن چنان قوی بودند که دست از دامن امام زمان بر نمی‌داشتند و ای کاش در صراط مستقیم می‌بودند تا بتوانند این طور اظهار محبت به حضرت بقیة الله بکنند.

یا بقیة الله ما هم آمده‌ایم توبه کرده‌ایم، مهمان هستیم، ظاهراً گناهانمان از حر بیشتر نیست که سر راه امام زمان را بگیریم و زن و فرزندش را به کشتن بدهیم، آمده‌ایم یا بقیة الله می‌شود به آن اصحاب خاص تان بفرمائید که یک مهمانهای برای مان دارند می‌آیند، آنها را هم داخل دوستان مان بکنیم؟

مسکین هم که به هر حال مسکین مالی نیستیم ولی مسکین عقلی و فکری هستیم، همه‌اش متوجه دنیا هستیم! آن قدر مسکنت به ما خورده که اصلاً در جا ایستاده‌ایم، هیچ پیشرفتی نداریم و ان شاء الله امیدواریم امروز همه شما با توجه به حضرت علی بن ابیطالب و خاندان عصمت که همه حاضرند و می‌بینند مخصوصاً حضرت بقیة الله بگویند «یا اهل بیت النبوة انا مسکین من مساکین المدينة» من یک گدایی از این گدایان این شهرم، «اَنَا یَتِیمٌ مِنْ اَیْتَامِکُمْ اَنَا اسِیرٌ مِنْ اَسْرَاءِ الْمَدِیْنَةِ» من اسیر هوای نفسم، اسیر خواسته‌های مردم هستم، اسیر جوی که برای مان ساخته‌اند هستم، تابیینید با شما چه می‌کنند ﴿وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مَسْکِینًا وَ یَتِیمًا وَ اَسِیرًا اِنَّمَا نُطْعِمُکُمْ لِوَجْهِ اللّٰهِ لَا نُرِیدُ مِنْکُمْ جَزَاءً وَ لَا شُکُورًا اِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبَّنَا یَوْمًا عَبَّوْا قَمَطِرٍ لِّهٖ﴾^(۱).

سؤال نود و چهارم:

اظهار عشق به حضرت بقية الله

پاسخ ما:

شما شیعیان حضرت علی بن ابیطالب ، شیعیان حضرت بقية الله ، خودتان را نشان داده اید که ما در مقابل فرمان یک مرجع تقلید می رویم کشته می شویم، دین مان را حفظ می کنیم تا چه برسد به این که شما امر بفرمایید. آقا یا بقية الله من می بینم اکثر اینها اگر الان شما ظاهر شوید، تشریف بیاورید، بگوئید هر کس با من است باید جانش را بدهد، اینها می گویند جان چه باشد که نثار قدم دوست کنم. ان شاء الله هر یک از شما تنها به امام زمان تان می گوئید آقا اگر هفتاد مرتبه ما را بکشند، دست از شما بر نمی داریم، ترک گناه که کاری نیست، انجام واجبات که چیزی نیست، آقا اگر هفتاد مرتبه ما را بکشند، دوباره زنده مان کنند، دست از یاری شما بر نمی داریم. همین اظهار ارادت تان، همین گریه های تان نشان می دهد که شما این طور هستید و ان شاء الله همینطور خواهید بود.

خدا رحمت کند مرحوم استاد ما را، خیلی دقیق بودم ببینم چه کار می کنند، همراهشان باشم، من گوش می دادم ببینم چه می گوید، هر چه که عمل می کند یاد بگیرم، دعا های معمولی را می خواند، با حضرت امام زمان صحبت می کرد، بعد

می دیدم مثل این است که دست آقا را گرفته همین طور می بوسد و اظهار علاقه می کند و واقعا این طور بود. سحر من را بیدار می کرد می گفت فلانی بلند شو برای نماز شب، نماز صبح، این اطاق را یک بوی عجیبی پر کرده بود که به خدا قسم عطر معمولی نبود، ما کجائیم؟ وقتی شب می خوابید رو به قبله می خوابید، این دستش را این طور رو به قبله می گذاشت، می گفتم آقا چرا این طور کردید؟ می گفت که من مثل این گداهایی که کنار کوچه افتاده اند تمام بدنشان فلج است و سر راه مردم یک دستش را کشیده که شاید یک چیزی کف دستش بیندازند، در مقابل حضرت هستم، شاید نظری بفرمایند.

من در هندوستان کسانی را دیدم که پای شان را به طرف مشهد دراز نمی کردند، می گفتند پای مان طرف حضرت امام رضا است.

آنان که خاک را به نظر کیمیا کنند

آیا شود که گوشه چشمی به ما کنند

حضرت حجة بن الحسن به شما یک نگاه کنند، یک گوشه چشمی کنند، آن وقت می فهمید که چقدر حالت و توجه شما به پروردگار زیاد می شود.

بعضی ها هستند که به امام زمان شان محبت دارند؛ تا یک ساعتی قبل از خواب ننشینند با امام زمان شان حرف نزنند، نمی خوابند. خدا می داند من یک نفر را همین الان می شناسم، این تا دقیقا یک ساعت قبل از خواب با حضرت امام زمان حرف نزنند و صحبت نکنند، نه این که حالا باز فکر کنید که حضرت تشریف می آورند و با بدن حضرت ارتباط دارد، نه، همین طور که شما سلام به حضرت می کنید، او هم می نشیند و با حضرت صحبت می کند والا خوابش نمی برد. بعضی ها هستند با خدا این چنین مناجات می کنند.

بعضی ها فقط زبانی می گویند که بله حضرت هستند، تشریف دارند در این کره

زمین. در این ربع مسکونی امام زمان هستند و تو راحت نشسته‌ای؟! خدا می‌داند یک وقتی من در عرفات، یک دفعه این طور حالت جنونی به من دست داده بود، ممکن است حضرت امام زمان در این محوطه باشد و من اینجا راحت نشسته باشم؟! آیا در این محوطه به این کوچکی، آن محبوب خدا، آن کسی که حضرت امام صادق و حضرت حسین بن علی هر دو تا در مورد حضرت می‌فرمایند اگر ما زمانش را درک می‌کردیم تمام ایام عمرمان خدمتگزارش بودیم، من نمی‌خواهم بگویم چه می‌شود، در همین مجلس افرادی هستند، امشب یکی از دوستان به من می‌گفت چهل شب چهارشنبه از تهران به جمکران رفتم که خدمت آقا برسم ولو این که نرسیدم باز هم می‌روم، محبت است، من نمی‌خواهم همه این کار را بکنید، این کارها تحمیلی نیست، این کار، کار عشق است، این کار، کار خواستن قلب است، اگر عشقت بیشتر باشد هر روز می‌روی، اگر عشقت باز بیشتر باشد خانه‌ات را در جمکران قرار می‌دهی و هر روز در همان منزلت با حضرت بقیة الله در ارتباط خواهی بود و آن حضرت هم همه جا هستند، حضرت بقیة الله در تمام مجالس شما نظر دارد خودشان فرموده‌اند که اعمال شما از زیر نظر ما غایب نیست، هر چه می‌کنید ما می‌فهمیم «انا غیر مهملین لمراعاتکم» ما حتی اهمال نمی‌کنیم، پس چرا عشق نداشته باشید؟ چرا محبت نداشته باشید؟ دعای کمیل بخوانید شب خودتان را پاک کنید، چقدر خوب است که انسان، گفت که این طفل یک شبه ره صد ساله می‌رود، شب جمعه بنشینید دعای کمیل بخوانید، صبح جمعه یک پارچه عشق و محبت به حضرت حجة بن الحسن باشید و با نام مقدسش عشق بازی بکنید، اظهار محبت کنید، اظهار علاقه کنید، این مسأله وظیفه هر مسلمانی است. ما گاهی فکر می‌کنیم که وجود مقدس حضرت امام عصر مال شیعه است، بدبختانه بعضی فکر می‌کنند مال یک حزب و یک جمعیت خاصی است، اگر من اسم آن حضرت را زیاد بردم جزء آن جمعیت می‌شوم! خدا می‌داند جز

شیطان، جز دشمن حضرت امام زمان کس دیگری این حرف‌ها را نمی‌زند. همه من را می‌شناسید هیچ وقت تحت این عناوین در جمعیتی نبوده‌ام برای این که اصلاً مطرح نبوده، ولی چه کنم، خدا می‌داند اگر من را به روحیه خودم وابگذارند و به عنوان این که ما را از کار نیندازند، این طور نباشد، من دائماً دوست دارم اسم حضرت امام زمان را ببرم، حتی سخنرانی هم که می‌کنم می‌خواهم از کلمات حضرت باشد و این اندازه استعدادش هست و مطلبش هم هست، ولی چه کنم؟ شما می‌بینید اسم حضرت امام زمان را کم می‌برم، به هر حال هر منبری نام حضرت حجة بن الحسن را می‌برد، در عین حال این حرف‌ها را می‌زنند، بزنند، مسأله‌ای نیست، ان شاء الله آن چیزی که برای شما و برای من ارزش دارد این باشد که نام شما را، وقتی که یوسف را می‌فروختند پول‌های زیادی آورده بودند ریخته بودند، به اصطلاح ما، حضرت یوسف را به مزایده گذاشته بودند، دیدند یک زنی آن عقب ایستاده یک کلاف نخ‌های هم در دستش است گفتند تو چه می‌خواهی؟ گفت من می‌دانم با این وضع یوسف را به من نمی‌دهند، اما می‌خواهم خودم را در صف خریداران یوسف قرار بدهم ما هم می‌خواهیم خودمان را در صف دوستان امام زمان آن هم از نظر ظاهری و زبانی قرار بدهیم و این افتخار را ان شاء الله همیشه خواهیم داشت

هرگز از دوست نگسلم پیوند

گر جدایم کنند بند از بند

من یک وقتی در منبر گفتم

چه کنم حرف دیگر یاد نداد / استادم

نیست در لوح دلم جز الف قامت یار

این را نمی‌توانم ادعا کنم، لذا آن فرد بعدیش را اول خواندم. ان شاء الله این طور

باشیم که در لوح دل مان جز الف قامت دوست وجود نداشته باشد ولی این طور بوده، از روزی که ما پیش هر یک از اساتید رفتیم، گفتند اول امام زمانت را بشناس. اگر انسان امام زمان را بشناسد الگو می‌گیرد و مثل امام زمان و پیرو امام زمان می‌شود. امام یعنی الگو. اگر در شب جمعه دعای کمیل خواندید، کوشش کنید که پاک شوید، عشق و محبت حضرت حجة بن الحسن را در دلتان زنده کنید، اگر توانستید، وقتش را داشتید، من به این مسائل خیلی اصرار ندارم، به عنوان دستور نیست که حالا بعضی‌ها فکر کنند باید این کار را بکنند، صد تا «انا اعطینا» بخوانید، چون شب جمعه مخصوصاً این مسأله هست، اگر تشنه دیدار بودید شاید آقا و مولای تان را در خواب ببینید که اگر دیدید خوشا به حال شما.

گاه انسان را به یک چراغ قوه‌ای تشبیه می‌کنید این حالا به آن قسمت مثلاً زباله دانی تابیده، شما چه می‌بینید؟ زباله دان می‌بینید و آن را مورد توجه قرار می‌دهید! یک کسی بیاید این را بچرخاند که این کار ائمه اطهار است، این کار کسانی است که کلمات آنها را برای شما نقل می‌کنند، این را به طرف جمال الهی بچرخاند، جمال الهی را در دل شما منعکس کند که یا جمیل بگویید، یا حالا به وجه الله اکبر که «این وجه الله الذی الیه یتوجه الاولیاء» به طرف وجه الله اکبر که حضرت بقیه الله است بچرخاند که هر چه خوبان همه دارند تو تنها داری، آن وقت انسان عشق حضرت امام زمان به سرش می‌افتد و چون همیشه این را بدانید عاشق یکی از خصوصیاتش این است که صفات معشوق را در اسرع وقت به خودش می‌گیرد، من این را دیده‌ام که عرض می‌کنم؛ یعنی حتی بعضی از افراد بوده‌اند خیلی مورد علاقه افراد دیگر بوده‌اند اینها مثلاً لکنت لسان داشتند، می‌بینیم که عاشق هم لکنت لسان پیدا می‌کند، عجیب است! یک آقایی از علما بود، از بزرگان بود، خیلی محبوب بود، یک نفر به او خیلی

علاقه داشت، او یک تکه کلامی داشت، تکه کلام بیخودی بود، ایشان هم همان تکیه کلام را پیدا کرد، او یک فردی از علما بود در ادبیات، ادیب بود و این آقا در ادبیات خیلی با او ارتباط داشت، کم کم طرف حرف زدنش شبیه به او شده بود، صفات معشوق در انسان به وجود می آید، البته یک مدتی که بگذرد این جریان طبیعی است و خدا این را قرار داده و اگر شما محبوب تان، معشوق تان، وجه الله اکبر باشد، خدا باشد، با زبانش خدا باشد، با چشمش خدا باشد، با گوشش خدا باشد، با صورتش خدا باشد، اگر این شد می بینید تمام خصوصیات آن عظیم، آن محبوب در انسان پیدا می شود.

اگر امام زمان مان را دوست داریم، باید از ایشان بترسیم، هر چه معرفت مان به امام زمان بیشتر شود، محبت مان بیشتر خواهد شد و هر چه محبت مان به امام زمان مان بیشتر شود، خشیت مان و خوف مان از آن حضرت بیشتر می شود؛ مبدا من یک اشتباهی کنم، حضرت از من رو بگردانند، لذا می گویم «لا تصرف عنی وجهک» خدایا صورتت را از من برنگردان، وجه خدا کیست؟ «این وجه الله الذی الیه یتوجه الاولیاء» اگر ولی خدا شدی وجه خدا را می بینی و آن وجه خدا، حضرت ولی عصر است. پس بنابراین اگر محبت خدا در دلتان پیدا شد، همیشه از خدا می ترسید **إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا** (۱).

حضرت امام زمان آن قدر مهربان هستند، آن قدر کلمات مهربان آمیزی به دوستانشان می گویند که حساب ندارد. من اگر بگویم کسی روی اخلاص راه امام عصر را پیش بگیرد و جلو برود، حضرت امام زمان به او چه می گوید، نمی توانم بگویم، امام زمان چه می گوید؟ اول حرفی که می زند می فرماید قربانت بروم، حضرت از این بالاترها می گوید، آقا خودشان مهربان هستند، دوست است،

گاهی افراد را در بغل می گیرند، سر روی شانه می گذارند، من نمی خواهم خیلی توضیح بدهم، ممکن است برای بعضی سنگین باشد. یک نفر می گفت حدود نیم ساعت سرم روی شانه حضرت بود، سر حضرت روی شانه من بود؛ یعنی درد و دل می کردیم، هی گریه می کردند، صحبت می کردند، من گریه می کردم تا حالت ضعفی به هر دوی ما دست داد! شما آقای مهربانان را نمی بینید و آنهایی که دیده اند می دانند، خوشا به حالشان! که چقدر این آقا بزرگوار و مهربان است، انسان جانش را بدهد، بهشتش را بدهد، آخرتش را بدهد ﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ﴾ شما فکر می کنید که خدا جان شما را می خرد که یک بهشت را، یک باغ بزرگی را به شما بدهد بروید در آن بچرید ﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةُ﴾^(۱) جنتی که حضرت امام زمان در آن است، این جنت عدن است.

آن سید بزرگوار وارد حرم حضرت علی بن ابیطالب می شود می بیند که حضرت بقیه الله قسمت بالا سر نشسته اند و قرآن می خوانند، می گوید

چه خوش است صوت قرآن ز تو دلربا شنیدن

به رخت نظاره کردن سخن خدا شنیدن

شما یک چنین آیت الهی که هم از نظر علمی و هم از نظر معنوی کامل باشد را دوست دارید، ما هم اگر الان اینجا باشند واقعا به ایشان اظهار عشق می کنیم. شما یک چنین مرجعی، یک چنین شخصی را دوست دارید، به چه چیز ایشان علاقه دارید؟ به روحیاتش علاقه مندید، برای شما فرق می کند این شخص سفید پوست یا سیاه پوست باشد، خوشگل باشد یا زشت باشد، مثلاً فرض کنید خوش تیپ باشد، هیچ برایتان فرق می کند؟ نه، می روید دست ایشان را می بوسید، روح ایشان را دوست دارید، دست

۱ - سورة مبارکه توبه آیه ۱۱۱.

که جزء ایشان نیست، می‌گویید از متعلقات ایشان است، دست جزء متعلقات این روح پاک است، چون روحش ارزش دارد والا بدنش با بدنهای دیگر هیچ فرقی نمی‌کند. در مرحله دوم لباس ایشان را هم دوست دارید. ما سید بحر العلوم را هم دوست داریم، قبرش را هم دوست داریم، همه‌اش متعلقات است. به آقا اظهار محبت که می‌خواهید بکنید چه کار می‌کنید؟ می‌رویم دست ایشان را می‌بوسیم، عبای ایشان را می‌بوسیم، در خانه‌شان را می‌بوسیم، نگاه کردن به در خانه عالم و سادات عبادت است، چرا؟ برای این که این صورت، این جزء متعلقات آن روحی است که آن روح ارزش دارد. من فکر می‌کنم خیلی ساده جواب وهابیت داده می‌شود.

جریان آن فردی که خطاب به حجر الاسود گفت اگر ندیده بودم که حجر الاسود را حضرت پیغمبر اکرم می‌بوسد، می‌گفتم مردم تو را نبوسند! او را نزد حضرت علی بن ابیطالب بردند حضرت فرمودند فکر نکن این یک سنگ است، این حجر الاسود یک ملکی است، روح دارد، حاجت می‌دهد البته این را من عرض می‌کنم، من خودم از ایشان حاجت گرفته‌ام که در کتاب شبهای مکه نوشته‌ام.

بوسیدن حجر الاسود جزء مستحبات حج است، کسی که به مکه مشرف می‌شود اگر موفق شود حجر الاسود را ببوسد، بعد از آن دیگر محتاج به خلق نخواهد شد. این روایت دارد، بنابراین چرا ما حجر الاسود را ببوسیم؟ حالا تازه روح داشته باشد چه لزومی دارد ما او را ببوسیم؟ به خاطر این که این سنگ زیر پای حضرت ابراهیم بوده بعد خدای تعالی به آن عظمت داده است. حضرت ابراهیم در نظر خدا عزیز بوده، خلیل بوده، چون خدا او را دوست داشته این سنگ را می‌گذاشته، ظاهراً آن وقت‌ها بزرگتر بوده می‌رفته روی آن و بنایی مسجد الحرام را می‌کرده، این سنگ بوسیدنی شده. حضرت پیغمبر اکرم آن را بوسیده‌اند، حضرت علی بن ابیطالب

بوسیده‌اند چون مستحب بوده، هر کس به حج رفته بوسیده، حضرت امام زمان هر سال آن را می‌بوسند. حجر الاسود کوچک است آنهایی که نرفته‌اند بدانند. خلاصه شما هر جای حجرالاسود را ببوسید لب‌تان را جای لب حضرت امام زمان گذاشته‌اید، کم کسی با این توجّه حجرالاسود را می‌بوسد. من گاهی با دوستان برای استلام حجر که می‌رفتم، از قبل به آنها می‌گفتم که بدانید جای لب حضرت پیغمبر اکرم ، جای لب حضرت علی ، جای لب حضرت فاطمه زهرا ، جای لب حضرت امام حسن و از همه بالاتر این که هر سال لااقل یک مرتبه انجام می‌شود لب‌ت را جای لب حضرت امام زمان می‌گذاری هیچ جای عالم یک چنین محلی وجود ندارد که انسان یقین کند که لبش را جای لب حضرت امام زمان گذاشته است.

ما باید در هر مجلسی که می‌نشینیم، در هر محفلی که نشست و برخاست می‌کنیم، همیشه به یاد امام زمان باشیم که چه وقت می‌آیند، چطور می‌آیند، چه شکلی هستند، بعد که آمدند چه می‌شود، این علامت محبت است. مجنون را دیدند نشسته دارد همین طور اسم لیلی را می‌برد:

گر میسر نیست بر من کام او

عشق بازی می‌کنم با نام او

تو که عکس فلان هنرپیشه را در خانه‌ات زده‌ای، تو که نام امام زمان را روی دیوار خانه‌ات زده‌ای، معلوم است تو دوست آن حضرت نیستی، امروز باید در و دیوار و هر کجای خانه ما نام مقدّس حضرت بقية الله باشد، عشق بازی می‌کنیم با نام وی، ما باید محبت داشته باشیم.

با یکی از دوستان داشتیم در بیابان‌های مسجد جمکران راه می‌رفتیم، یک آقا سیدی آمد، آن دوستی که همراه من بود از آن آقا پرسید اسمت چیست؟ گفت سید

مهدی، به خدا قسم آن چنان اشک ریخت گریه کرد، البتّه به نظر من یک فرد معمولی بود، ولی بودن او در بیابان مسجد جمکران و با این فکری که این دوست به آنجا رفته بود، تا این کلمه را شنید افتاد. که اگر من به او نرسیده بودم غش کرده بود، از حال رفته بود.

آن وقت ها که ما به سامراء می رفتیم واقعا انسان شب وحشت می کرد به این جهت که مثل ساعت ده تاریک می شد فقط گنبد و گلدسته حضرت امام هادی و امام عسکری و سرداب مقدّس فقط در آنجا چراغ های کم سویی روشن بود آن وقت این جوان تا صبح در این شهر داد می زد یا صاحب الزمان می گفت و می گشت و یک حال عجیبی داشت آخر این کسی که این همه عشق به امام زمان دارد آن کسی که در کوه ها و حرم ها و در مسجد سهله و مسجد جمکران و امثال اینها می رود همه اش گریه می کند و می گوید نمازم تویی، قبله ام تویی، همه چیزم تویی، این با آن کسی که برای بهشت و نجات از جهنم عبادت می کند حالا هر چه باشد فرقی نمی کند؟ این ملاک نیست؟

اگر الان حضرت بقیة الله را ملاقات کنید و ببینید و حضرت به شما اطمینان بدهند که من همه جا پشتیبان تو هستم و با تو خواهم بود، شما ببینید چه آرامشی دارید، خیلی آرامش دارید. بعضی ها در خواب هم که می بینند آرامش پیدا می کنند. یک جوان نسبتا معصیت کاری هم بود، این یک گرفتاری برایش پیش آمده بود خیلی متضرر بود، مبلغ زیادی بدهکاری پیدا کرده بود و طلب کارها هم خیلی به او فشار آورده بودند، شاید می گفت من ده میلیون تومان بدهکاری دارم فرار کرده بود، از تهران به من تلفن زد می گفت شب ها در کنار مرقد امام می مانم، چون آنجا امن است. الان هم هنوز در تهران است، می گفت یک شب امام زمان را خواب دیدم حضرت به من

فرمودند که ناراحت نباش، همین یک کلمه به من یک آرامشی داد که مثل این است که صدها میلیون تومان پول در بانک کنار گذاشته دارم، یک چنین حالتی این علامت ایمان است.

اگر محبت امام زمان در دل و ظاهر انسان باشد، با امام زمان دورویی و دورنگی نکند، حضرت امام زمان اولیاءشان را عزیز می‌کند، خواهی نخواهی عزیز می‌شوند. خیلی مواظب باشید که با حجة بن الحسن دورویی نکنید، دورنگی نکنید، صاف باشید، یک وقت نکند خدای نکرده شیطان گولتان بزند مثلاً به دروغ بگوید که من امام زمان را دیده‌ام؛ چون اگر یک وقتی ما یک چنین کاری کنیم، امام زمان انسان را ذلیل می‌کند؛ یعنی ذلت را در خانه انسان می‌آورد، خیلی مواظبت کنید یک وقت خودتان را غیر از آن چیزی که در باطن هستید مخصوصاً در ارتباط با امام زمان نشان ندهید، به این جهت که این یک نحوه دشمنی با امام زمان است و امام زمان شما را ذلیل می‌کند. حالا فکر نکنید ذلت چطور است؟ برای امام زمان خیلی ساده است، پول داری خیال می‌کنی پول داشتن لذت است؟ نه، پول داری خانه و زندگی و همه چیز داری اما هر کدام از یاران امام زمان تو را ببینند اصلاً از تو بدشان می‌آید، این طور می‌شویم، یک حالتی در انسان پیدا می‌شود. خدا برایتان نیاورد که آن را ببینید؛ چون انسان خیلی ناراحت می‌شود.

یاد بگیریم که از ایمان‌مان، از امام‌مان جدا نشویم. این درسی باشد که به مجرد این که به تو گفتند تو طرفدار امام زمان هستی، تو چه هستی، نگویی نه، بلکه بگویی بله هستم، فدایش شوم. گفتند تو حجتی هستی؟ بگو بله یکی از دوستان دیروز از یکی از شهرهای دور از جهرم به من تلفن می‌زد و می‌گفت که آقا حجتیه چه چیزی است که به من می‌گویند حجتیه؟ گفتم آن کسی هم که می‌گوید نمی‌داند چیست! بگو بله من امام

زمانی هستم، من روزی را آرزو می‌کنم که من را کنار دیوار بگذارند و به خاطر نام مقدّس حضرت امام زمان مغز من را با گلوله بزنند، این شجاعت من است. خاک بر سر آن شیعه‌ای که نام امام زمان ننگش باشد. خاک بر سر آن که در خانه‌اش همه اسم‌ها هست اما نام مقدّس حضرت حجة بن الحسن را تابلو نزده بالای سرش نگذاشته باشد و در محل کارش نباشد. خاک بر سر ما کنند با این امام دوست داشتن مان و معرفت مان به امام . نام مقدّس حضرت حجة بن الحسن را دائما بر زبان جاری می‌کنیم. من گاهی تند می‌شوم، اگر یک کسی به من بگوید مردم حرف می‌زنند، اگر آزاد باشم می‌خواهم تو سرش بزنم، خاک بر سرت کنند، تو به خاطر حرف مردم از امام زمانت دست می‌کشی؟! به خاطر این که آقا ریا نشود، نه خیر تو ریا کن، گناهش به گردن من، ثوابش مال تو، یادتان نرود ان شاء الله من از همه دوستان می‌خواهم که در هر کجا که مربوط به آنها هست، اقلا نام مقدّس امام زمان را بزنند. بگذارید در راه امام زمان تان فحشتان بدهند، تا روز قیامت یک مدال افتخاری داشته باشید که من یا بقیة الله در راه محبت شما این فحش را خوردم و بتوانید راهی به امام زمان داشته باشید، که اگر برای رضایت شما هزار مرتبه بدن ما را قطعه قطعه کنند، با مقراض بچینند، با آتش بسوزانند یا بقیة الله یا صاحب الزمان ما ان شاء الله کاری که شما را ناراحت کند نخواهیم کرد. آقا جان ولی «ضاقت الارض» دنیا بر ما تنگ است، اجتماع ما را به گناه می‌کشاند، شیطان ما را به سوی گناه دعوت می‌کند، نفس اماره بسوء ما را به طرف بدی می‌کشاند، آقا جان شما کمک مان کنید، شما محبت کنید، به خودتان قسم به خاک پای تان قسم اگر شما دست محبت تان همیشه بر سر ما باشد، به جان شما قسم ما هیچ گاه گناه نمی‌کنیم، هیچ وقت معصیت نمی‌کنیم، کوچکترین کاری که شما را ناراحت کند نخواهیم کرد و از شما می‌خواهیم همانطوری که اصحاب سیّد الشهداء روز عاشورا نشان دادند که چگونه در راه سیّد الشهداء

فداکاری می کنند که فرمود «اتّی لا أعرف اهل بیت أبرّ و لا أزکی و لا أطهر من أهل بیتی و لا أصحابا هم خیر من أصحابی»^(۱) من اصحابی را ندیدم که بهتر از اصحاب خودم باشند، آقا می شود یک وقتی ما هم زیر سایه شما باشیم و شما دستی به سر ما بکشید و بفرمایید «ما رأیت اصحابا» ای آقا و مولای من، آقا امام زمان به قدری مهربان است که در یکی از توقیعات به یکی از دوستان می فرمایند «جعلنی الله فداک» من نمی توانم این جمله را در محضر شما عرض کنم، آقا جان همه عالمیان فدای خاک پای شما، اظهار محبت به ما می کنید، شما آقائید، شما بزرگید.

شما اهل منبر این را از من به یادگار داشته باشید که در اول مجلس، آخر مجلس نام مقدّس امام عصر را ببرید، با نام حضرت بقیة الله مجلس تان را خاتمه بدهید. ممکن است در بعضی مجالس خریدار نداشته باشد و منبری فکر کند مجلس شما هم همانطور است، ولی شما از منبریتان، از واعظتان، از عالم تان و از مداح تان تقاضا کنید که نام مقدّس حضرت حجة بن الحسن را زیاد ببرند، برای وجود مقدّس حضرت دعا کنید، اگر بتوانید این زیارت آل یاسین را ان شاء الله هفته ای یک مرتبه، ماهی یک مرتبه در مجالس تان بخوانید، به خدا قسم امام زمان تان غریب هستند.

یکی از چیزهایی که سبب نورانیت دل و سبب هدایت می شود، یاد امام زمان است؛ یعنی این که می خواهم بگویم خدا می داند نمی خواهم فقط شما را به امام زمان متوجه کنم، یک حقیقتی است، تمام گرفتاری های ما، تمام بدبختی های ما، تمام این که ما در مقابل دشمن ضعیف واقع شده ایم و در فشار هستیم، همه اینها برای این است که ما متوجه امام زمان نیستیم و خدا می خواهد ما را با این فشارها متوجه امام زمان کند.

لااقل عاشق شوید، انسان وقتی که با معشوقش در یک جا به هم می‌رسند و به هم نزدیک می‌شوند، آنجا دیگر حساب نمی‌کند که اینجا مثلاً در و دیوارش تمیز است یا تمیز نیست، در کاخ است یا در طویله است، باور کنید در خیابان است یا هر جا باشد، سرد است یا گرم، او به یک چیز فکر می‌کند و آن وصل به محبوب است. ذهن‌تان روی عشق‌های مجازی و به اصطلاح زنانه و مردانه نرود، نه، روی عشق‌های معنوی برود، چون بیشتر عشق معنوی در کار است، انسان نسبت به امام زمان باید عاشق باشد.

فهرست

صفحه	عنوان سؤال
۵	پیشگفتار.....
۶	سؤال اول: اولوالامر کیست؟.....
	سؤال دوم: با توجه به زیارت جامعه کبیره معرفت امام چیست؟ و چرا قبل از خواندن زیارت جامعه کبیره باید صد مرتبه تکبیر بگوییم؟ و چگونه محبت مان را نسبت به حضرت امام زمان زیاد کنیم؟..... ۹
	سؤال سوم: لطفاً درباره بعد ملکی و ملکوتی حضرت امام عصر و اهمیت توجه به بعد ملکوتی ایشان توضیح بفرمایید..... ۱۷
۲۰	سؤال چهارم: رابطه خیر کثیر با حضرت بقیه الله چیست؟.....
۲۲	سؤال پنجم: رب الارض کیست؟.....
۲۹	سؤال ششم: حضرت بقیه الله در دوران غیبت چگونه امامت می کنند؟.....
	سؤال هفتم: آیا ظهور حضرت امام زمان گشایش و فرج برای ماست یا برای خود حضرت نیز فرج و گشایش است؟..... ۳۳
	سؤال هشتم: آیا آیه (وَ سَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَ الطَّيْرَ وَ كُنَّا فَاعِلِينَ) تأویلی در ارتباط با حضرت ولی عصر هم دارد؟..... ۳۵

سؤال نهم: تجلی صفات خدای تعالی در وجود مقدّس خاندان عصمت و طهارت : و مخصوصاً حضرت امام زمان چگونه ۳۷

سؤال دهم: درباره اهمیت وجود حضرت بقیه الله در روی کره زمین تو ضیح بفرمایید و امتیاز شیعه در ارتباط با این اعتقاد به امام چیست؟ ۳۹

سؤال یازدهم: معرفت صحیح نسبت به حضرت امام زمان چیست؟ ۴۱

سؤال دوازدهم: اقلّ و اعلاّی معرفت حضرت امام زمان را توضیح بفرمایید. ۴۳

سؤال سیزدهم: منظور از (يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ) که در آخر آیه نور آمده است، چه می باشد؟ ۵۵

سؤال چهاردهم: چگونه توصیه به صبر در زمان غیبت حضرت بقیه الله می فرمایید؟ ۵۶

سؤال پانزدهم: وظیفه ما درباره وجود مقدّس حضرت بقیه الله چیست؟ و چه معرفت و توجهی باید نسبت به آن حضرت داشته باشیم تا این نعمت بزرگ الهی را شکرگزار باشیم؟ توصیه حضرت تعالی در روز جمعه که تعلق ویژه ای به امام عصر دارد، چیست؟ ۶۱

سؤال شانزدهم: چگونه معرفتی باید نسبت به حضرت بقیه الله داشته باشیم که توهین به آن حضرت نباشد و چه حوائجی را بیشتر از آن حضرت بخواهیم تا رعایت شأن ایشان را کرده باشیم؟ ۶۹

سؤال هفدهم: توضیحی در خصوص بعد معنوی و ملکی حضرت امام عصر بفرمایید؟ ۷۳

سؤال هجدهم: چگونه باید باشیم تا به (رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ) عمل کرده باشیم؟ ۷۷

سؤال نوزدهم: ولایت حضرت بقیه الله در چه محدوده ای هست؟ و منظور از شجره طیبه در آیه (ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ) چیست؟ ۷۸

سؤال بیستم: معنای ید الله و لسان الله و ذکر الله در خصوص حضرت بقية الله چگونه

است؟ ۸۱

سؤال بیست و یکم: آیا زندگی حضرت بقية الله توأم با معجزه است؟ ۸۳

سؤال بیست و دوم: شب و روز نیمه شعبان چه اهمیتی در رشد و کمال روحی انسان

دارد؟ ۸۷

سؤال بیست و سوم: معنای این که هر جا وارد می شویم متعلق به حضرت ولی عصر

است یعنی چه؟ ۸۹

سؤال بیست و چهارم: عدم توجه به اینکه در همه جای عالم در محضر حضرت امام

زمان هستیم، چه مصائبی را به بار آورده است و کسب رضایت آن حضرت در

شب قدر از چه اهمیتی برخوردار است؟ ۹۱

سؤال بیست و پنجم: ما چگونه باید متوجه ائمه اطهار: و حضرت ولی عصر باشیم تا

صحيح عمل نموده باشیم؟ ۹۴

سؤال بیست و ششم: معنای اینکه مشیت پروردگار در دل حضرت امام زمان است،

چیست؟ ۹۶

سؤال بیست و هفتم: در زمان ظهور، حضرت ولی عصر به چه کسانی غضب

می کند؟ ۹۷

سؤال بیست و هشتم: فواید معرفت امام را بفرمایید؟ ۹۸

سؤال بیست و نهم: آیا فواتح سور در زمان ظهور رمز گشایی می شوند؟ ۱۰۰

سؤال سی ام: چگونه دلی متوجه حضرت امام عصر نیست؟ ۱۰۲

سؤال سی و یکم: میزان محبت حضرت امام عصر نسبت به ما تا چه حد است و ما

چگونه توجه و ادبی را باید نسبت به آن حضرت رعایت نمائیم؟ ۱۰۳

سؤال سی و دوم: شریف ترین سادات روی زمین چه کسانی هستند؟ ۱۰۹

سؤال سی و سوم: این که حضرت بقیة الله تالی تلو خدای تعالی هستند یعنی

چه؟ ۱۱۰

سؤال سی و چهارم: اهمیت وجود مقدس حضرت بقیة الله در دنیا تا چه حد است و ما

چقدر به آن وجود مقدس اهمیت می دهیم؟ ۱۱۲

سؤال سی و پنجم: حضرت ولی عصر را چگونه معرفی نمائیم و چه فعالیت هایی در

این ارتباط باید داشته باشیم؟ ۱۱۹

سؤال سی و ششم: از چه راهی بهتر می توان به محضر مقدس حضرت ولی عصر

شرفیاب شد و آیا امکان دارد که انسان به محضر آن حضرت مشرف شود و با ایشان

دشمنی کند؟ ۱۲۵

سؤال سی و هفتم: منظور از بندگان صالح خدا در آیه (أَنَّ الْأَرْضَ يَرْثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ)

چه کسانی می باشند؟ ۱۲۸

سؤال سی و هشتم: به چه کسی اول خبر ظهور می رسد؟ ۱۳۰

سؤال سی و نهم: آیا حضرت امام عصر بر بقیة ائمه اطهار : فضیلت دارند؟ ۱۳۱

سؤال چهارم: آیا هدفی که خدای تعالی از تعیین حضرت امیرالمؤمنین به ولایت داشته

است، محقق شده است؟ اگر محقق نشده چگونه و در چه زمانی انجام خواهد

شد؟ ۱۳۲

سؤال چهل و یکم: مهمترین حاجت و نقطه توجّه کسی که تربیت شده باشد،

چیست؟ ۱۳۷

سؤال چهل و دوم: لطفاً درباره حقیقت و معنای «امام زمان» توضیح بفرمایید. ۱۴۳

سؤال چهل و سوم: منظور از «مودتی خالصة لکم» در زیارت آل یاسین چیست و چگونه

باید به آن برسیم؟ ۱۴۶

سؤال چهل و چهارم: آیا ما می توانیم معاون حضرت ولی عصر بشویم؟ ۱۴۸

- سؤال چهل و پنجم: قدرت و بندگی حضرت امام عصر در چه حدی است؟ و لطفاً مقداری از ویژگی‌های زمان ظهور را با توجه به دعای افتتاح توضیح بفرمائید. ۱۵۰
- سؤال چهل و ششم: ساعت آخر روز جمعه چه اهمیتی دارد؟ ۱۵۴
- سؤال چهل و هفتم: چگونه یک شیعه مطرود امام زمان واقع می‌شود؟ و علت اصلی این که ما امام عصر را نمی‌بینیم چیست؟ ۱۵۵
- سؤال چهل و هشتم: الحاد نسبت به حضرت بقیة الله چگونه است؟ و چگونه انسان می‌تواند آینه تمام نمای جمال آن حضرت شود و حقیقت همه اشیاء را درک کند؟ ۱۵۷
- سؤال چهل و نهم: بهترین و خلاصه‌ترین جمله در معرفت امام چیست؟ ۱۶۰
- سؤال پنجاهم: چگونه حضرت بقیة الله در روز قیامت از دوستان و یاوران و خدمتگزارانشان پذیرایی می‌فرمایند؟ ۱۶۱
- سؤال پنجاه و یکم: آیا می‌شود همانطور که بنی اسرائیل تلاش کردند و فرج حضرت موسی جلو افتاد، ما هم باعث تعجیل در فرج حضرت ولی عصر شویم؟ ۱۶۳
- سؤال پنجاه و دوم: فرق غیبت کبری با غیبت صغری چیست؟ ۱۶۶
- سؤال پنجاه و سوم: آیا روز جمعه به حضرت تعلق دارد؟ ۱۶۹
- سؤال پنجاه و چهارم: لطفاً مقداری درباره عنایات خاص حضرت امام عصر به ایران و علت آن توضیح بفرمائید. آیا راهی هست که شیعیان دنیا بتوانند با قدرت و شوکت در روی زمین بمانند و زندگی کنند؟ ۱۷۱
- سؤال پنجاه و پنجم: بی‌اعتنایی به حضرت امام زمان چه عواقبی دارد؟ ۱۷۵
- سؤال پنجاه و ششم: چگونه انسان به امام زمان کافر می‌شود؟ ۱۸۱
- سؤال پنجاه و هفتم: اگر انسان خودش را در معرض تابش نور با عظمت حضرت بقیة الله قرار دهد به چه ارزشی نائل می‌گردد و در زمان غیبت چگونه باید خودمان را به

- این نور برسانیم؟ ۱۸۲
- سؤال پنجاه و هشتم: منظور از عبارت «بنفسی أنت من مغیب لم یخل منّا» که در دعای ندبه آمده است، چیست؟ ۱۸۴
- سؤال پنجاه و نهم: چگونه دشمن از غفلت ما نسبت به حضرت امام عصر بر علیه آن حضرت استفاده می‌کند؟ ۱۸۵
- سؤال شصتم: دعای ندبه را با چه توجّه و معرفتی باید بخوانیم؟ ۱۸۶
- سؤال شصت و یکم: علت غیبت حضرت بقیه الله چیست؟ ۱۸۸
- سؤال شصت و دوّم: معنای «و ضاقت الارض» چیست؟ ۱۹۳
- سؤال شصت و سوّم: محبت دنیا و هوای نفس چه تاثیری در غیبت حضرت ولی عصر دارد؟ ۱۹۴
- سؤال شصت و چهارم: منظور از ملائکه و روح در آیه (تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ وَ الرُّوحُ) چیست؟ ۱۹۸
- سؤال شصت و پنجم: مهمترین چیزی که در شب قدر باید به آن توجّه داشته باشیم و از محضر مقدّس حضرت امام زمان آن را طلب نمائیم چیست؟ ۱۹۹
- سؤال شصت و ششم: چگونه می‌توانیم در شب قدر به بهره‌ای که بزرگان و اولیاء خدا نائل می‌گردند، نائل شویم؟ ۲۰۳
- سؤال شصت و هفتم: اگر انسان جزء اشقیاء باشد، چگونه در شب قدر می‌تواند جزء سعادتمندان قرار بگیرد؟ ۲۰۵
- سؤال شصت و هشتم: چگونه خدای تعالی در قرآن ما را برای قبول شدن توبه و تقرب به خودش راهنمایی فرموده است؟ ۲۰۹
- سؤال شصت و نهم: با توجّه به انتظار حضرت عیسی برای ظهور حضرت امام عصر ، مقداری از عظمت حضرت امام عصر و اهمیت توجّه به آن حضرت را بیان

- فرمائید. ۲۱۲
- سؤال هفتادم: چگونه باید به نیمه شعبان اهمیت داد؟ ۲۱۴
- سؤال هفتاد و یکم: «أفضل أعمال امتی انتظار الفرج» یعنی چه توضیح دهید؟ ۲۱۵
- سؤال هفتاد و دوم: آیا از اصحاب حضرت سید الشهداء اصحابی بهتر هم هستند؟ ۲۱۸
- سؤال هفتاد و سوم: یک آدم منتظر چه خصوصیاتی دارد؟ ۲۱۹
- سؤال هفتاد و چهارم: لازمه تحقق وعده الهی درباره ظهور حضرت بقیة الله چیست؟ ۲۲۳
- سؤال هفتاد و پنجم: فرق بین رجعت و معاد چیست؟ ۲۲۸
- سؤال هفتاد و ششم: چه اقداماتی باید انجام بدهیم تا خدای تعالی لباس تقوا بر ما بپوشاند و ما را لایق ورود در ضیافت خودش در جوار حضرت امام زمان در ماه رمضان نماید؟ ۲۳۰
- سؤال هفتاد و هفتم: چگونه لباس تقوا برای ضیافت الله را از حضرت ولی عصر تقاضا کنیم؟ ۲۳۶
- سؤال هفتاد و هشتم: اگر انسان معرفت واقعی نسبت به حضرت ولی عصر پیدا کنید، در توجهش به آن حضرت چه تأثیری می‌گذارد؟ ۲۴۰
- سؤال هفتاد و نهم: مهم‌ترین کار حضرت بقیة الله چیست؟ ۲۴۵
- سؤال هشتادم: محبت ما به حضرت امام زمان بر چه اساسی باشید و بی محبتی نسبت به آن حضرت چه عواقبی را به دنبال دارد؟ ۲۴۹
- سؤال هشتاد و یکم: چگونه باید محبت مان را تنظیم و شکوفا نمائیم؟ ۲۵۶
- سؤال هشتاد و دوم: حالت ما و فرزندانمان در شب و روز جمعه چگونه باید باشد و چه توقعی در آن زمان باید داشته باشیم؟ ۲۶۱

- سؤال هشتاد و سوّم: لطفاً مقداری درباره معرفت حضرت امام زمان توضیح بفرمایید. ۲۶۳
- سؤال هشتاد و چهارم: چرا خدای تعالی در آیه (وَ نُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ) می فرماید ما اراده کرده ایم و نمی فرماید من اراده کرده ام؟ ۲۶۵
- سؤال هشتاد و پنجم: منظور از قیامت صغری چیست؟ ۲۷۰
- سؤال هشتاد و ششم: چگونه ادبی در حضور حضرت بقیه الله باید داشته باشیم؟ ۲۷۱
- سؤال هشتاد و هفتم: زندگی بعد از ظهور چگونه است؟ ۲۷۳
- سؤال هشتاد و هشتم: مفقودین چه کسانی هستند؟ ۲۷۵
- سؤال هشتاد و نهم: لطفاً مقداری درباره تفاوت زمان ظهور با زمان غیبت توضیح بفرمائید. ۲۷۶
- سؤال نودم: چه علومی در بعد از ظهور تدریس می شود؟ ۲۷۸
- سؤال نود و یکم: ترسیمی از زمان ظهور برایمان بیان بفرمائید؟ ۲۸۰
- سؤال نود و دوّم: چگونه فرزندانمان را با حضرت بقیه الله آشنا کنیم؟ ۲۸۲
- سؤال نود و سوّم: مناجات با حضرت بقیه الله ۲۸۳
- سؤال نود و چهارم: اظهار عشق به حضرت بقیه الله ۲۹۱

پاسخ بر سوالی پیرامون
حضرت بقیۃ اللہ الاعظم

پیر حسن اعظمی

- بحثی از تا لیفات
- آیۃ اللہ سید حسن ابیطحی
- رسول اکرم
- امیر المؤمنین
- انوار زہرا
- امام مجتبیٰ
- پرواز روح
- مصلح آخر زمان
- مصلح غیبی
- ملاقات با امام زمان
- در محضر استاد
- عالم عجیب ارواح
- شہای مگہ
- عوامل پیشرفت
- اتحاد و دوستی
- راہ خدا
- پاسخ ما
- دو مقالہ
- پاسخ بہ مشکلات فلسفی و اعتقادی
- سیر الی اللہ
- پاسخ بہ ۷۷ سوال دینی
- حل مشکلات دینی
- سوال شما - پاسخ ما
- توضیح آیات قرآن کریم
- انوار صاحب زمان
- جواب مسائل دینی